

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ŠESTA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Treći dan rada
14. decembar 2016. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

* * *

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Šeste sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2016. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 87 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 95 narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da su sprečeni da prisustvuju sednici sledeći narodni poslanici: prof. dr Milorad Mijatović, Nataša Mihailović Vacić, Jasmina Karanac i Nenad Konstantinović.

Prelazimo na zajednički načelni i jedinstveni pretres o predlozima zakona iz tačaka 15–22. dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O UPRAVLJANJU AERODROMIMA, PREDLOG ZAKONA O STANOVANJU I ODRŽAVANJU ZGRADA, PREDLOG ZAKONA O TRANSPORTU OPASNE ROBE, PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KOMUNALnim DELATNOSTIMA, PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNO-PRIVATNOM PARTNERSTVU I KONCESIJAMA, PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I UJEDINjENIH NACIJA O

CENTRALNOJ KANCELARIJI PROJEKTA TRANSEVROPSKE ŽELEZNICE, PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MULTILATERALNOG SPORAZUMA O KOMERCIJALNIM PRAVIMA U VANREDNOM VAZDUŠNOM AVIO-PREVOZU U EVROPI I PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE NARODNE REPUBLIKE KINE O MEĐUSOBNOM UKIDANJU VIZA ZA NOSIOCE OBIČNIH PASOŠA.

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su pozvani da današnjoj sednici prisustvuju: prof. dr Zorana Mihajlović, potpredsednik Vlade i ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Aleksandra Damnjanović i Miodrag Poledica, državni sekretari u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Jovanka Atanacković, Zoran Ilić i Veljko Kovačević, vršioci dužnosti pomoćnika ministra građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Mirjana Čizmarov, direktor Direktorata civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije, Andrijana Jovanović, zamenik predsednika Komisije za javno-privatno partnerstvo, ambasador Zoran Đurišić, koordinator Sektora za konzularne poslove u Ministarstvu spoljnih poslova i Vasilije Petković, načelnik za viznu politiku u Ministarstvu spoljnih poslova.

Saglasno odluci Narodne skupštine da se obavi zajednički načelni i jedinstveni pretres o predlozima zakona iz tačaka 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21. i 22, pre otvaranja zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa podsećam vas, da shodno članu 97. Poslovnika Narodne skupštine, ukupno vreme rasprave za poslaničke grupe iznosi pet časova, kao i da se ovo vreme raspoređuje na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova poslaničke grupe.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 157. stav 2. i članu 170. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički načelni i jedinstveni pretres o: Predlogu zakona o upravljanju aerodromima, Predlogu zakona o stanovanju i održavanju zgrada, Predlogu zakona o transportu opasne robe, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i UN o Centralnoj kancelariji Projekta Transevropske železnice, Predlogu zakona o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma o komercijalnim pravima u vanrednom vazdušnom avio-prevozu u Evropi i Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša.

Da li predstavnica predlagачa prof. dr Zorana Mihajlović, potpredsednik Vlade i ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, želi reč?

Reč ima potpredsednik i ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala lepo. Poštovani predsedavajući, poštovani poslanici i poslanice, dragi građani Srbije, pred vama je danas osam predloga zakona koji se odnose pre svega na sektor transporta, bilo da je u pitanju vazdušni saobraćaj, drumski, železnički saobraćaj; direktno ili indirektno vezano takođe za transport, Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama; kao i ukidanje viza; zakon o stanovanju, vezan za sektor građevinarstva i Zakon o komunalnim delatnostima. Pokušaću da budem najkraća i da objasnim šta je to zbog čega je Vlada Republike Srbije, zajedno sa svim ministarstvima, ove zakone predložila parlamentu na usvajanje.

Zakon o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma o komercijalnim pravima u vanrednom vazdušnom avio-prevozu – to je, inače, sporazum koji je usvojen još 1956. godine, usvojile su ga četiri države: Francuska, Belgija, Luksemburg i Švajcarska. Koliko je bio važan za razvoj vazdušnog saobraćaja, pokazuje podatak da je danas 21 zemlja potpisnica tog sporazuma. Naša intencija jeste da to bude i Srbija.

Suština sporazuma o kome ćemo danas razgovarati odnosi se na jedan uzak deo vanrednog javnog avio-prevoza: pre svega, avio-taksi prevoz vazduhoplovima do šest sedišta; hitne medicinske letove; zatim, letove za neka izdvojena područja. Omogućava se, dakle, svima onima koji potpišu ovaj sporazum, svim avio-prevoznicima koji obavljaju ovaku vrstu prevoza da mogu da vrše prevoz bez posebnog odobrenja. Ovaj sporazum je usklađen sa svim dokumentima naših vazduhoplovnih vlasti, ali, isto tako, sa direktivama i dokumentima evropskih vazduhoplovnih vlasti.

Drugi sporazum jeste Sporazum između naše vlade i Ujedinjenih nacija o Centralnoj kancelariji Projekta Transevropske železnice. Srbija, odnosno Beograd biće domaćin Centralne kancelarije Transevropske železnice. Mislim da je to veoma važno za našu zemlju budući da Srbija pre svega ima odličan položaj, koji se trudimo da upravo kroz razvoj infrastrukture i dalje razvijamo. U tom smislu je situacija da ćemo biti domaćini, koja je potvrđena u aprilu 2015. godine, vrlo važna. Ovaj sporazum koji je ispred vas pre svega tretira određene tehničke detalje našeg predsedavanja koji se odnose na sve ono što mora jedna kancelarija da ima u trenutku kada bude predsedavala ovako važnom projektu Transevropske železnice. Podsetiću vas samo da su 1992. godine Srbija i još 16 zemalja potpisale ovaj sporazum sa UN.

Treći zakon je zakon o izmenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama. Prvi put je u Srbiji donet 2011. godine. Bilo je određenih izmena, jer onako kako je život tekao i kako su se videli određeni problemi, tako se jednostavno i zakon uređivao da bude još bolji i da bude, naravno, u skladu sa svim evropskim direktivama. Imali smo određene izmene i u martu mesecu ove godine, ali ono što danas radimo izmenama i dopunama ovog zakona jeste da još više povećamo sigurnost cele procedure i celog procesa.

Za vašu informaciju, Komisija za javno-privatno partnerstvo, koju je Vlada Srbije osnovala 2012. godine, ukupno je usvojila 41 predlog projekata javno-privatnog partnerstva i koncesija (27 su javno-privatno partnerstvo, 14 su koncesije), a 17 ugovora je do sada potpisano.

Uopšte, ovaj zakon treba da nam omogući da nekako smanjimo taj raspon koji postoji između velike želje i tražnje za dobrom infrastrukturom, naročito u lokalnim samoupravama i, sa druge strane, često nemogućnosti da za tu infrastrukturu imamo određene izvore finansiranja i da zaista uspemo da napravimo takvu infrastrukturu. Zato se ovaj vid kao neki novi vid izvora finansiranja i koristi, s tom razlikom što kada pogledate projekte koji su odobreni i realizaciju tih projekata, odnosno ugovora koji su zaista potpisani, onda to nije dovoljan broj. Dakle, nama mnogo više treba privatno-javnog partnerstva nego što ga imamo do sada.

Izmenama ovog zakona, takođe, pojašnjavaju se ovom prilikom i posebni oblici koncesija: dakle, koncesija za javne radove i koncesija za javne usluge. Takođe, videćete u članovima, verujem da ste već prethodno na odboru imali prilike da to komentarišete, da se pravi tačna razlika između javno-privatnog partnerstva sa elementima koncesije i bez. Ova razlika je bila uglavnom tretirana kroz neke druge zakone, a sada se nalazi unutar ovog predloga zakona.

Sledeći zakon jeste zakon o upravljanju aerodromima. Mislim da je donošenjem i usvajanjem ovog zakona u parlamentu konačno zaokružena jedna slika u vazdušnom saobraćaju, kada govorimo o kompletном vazdušnom saobraćaju, zato što smo nedavno (kada kažem nedavno, u prethodnom sastavu parlamenta) usvojili Zakon o vazdušnom saobraćaju, koji jeste tretirao sistem bezbednosti i obezbeđivanja vazdušne plovidbe; kada su u pitanju aerodromi, uređivao je pitanja koja se odnose na vrstu aerodroma, namenu itd. Ovaj zakon o upravljanju aerodromima po prvi put praktično tretira vrlo jasno delatnost upravljanja aerodromima kao opšti interes. To je jako važno imajući u vidu da kada pogledate naš vazdušni transport i šta je sve Srbija uradila u prethodne dve godine, onda je potpuno jasno da se nekako vazdušni transport gotovo izdvaja u odnosu na sve druge vidove transporta i da smo mi u tom smislu zaista već sada uređeni po svim standardima EU. Za nas je važno da imamo evropske standarde da bismo mogli da se razvijamo.

S druge strane, ne zaboravite da je samo pre dve godine broj putnika na Aerodromu „Nikola Tesla“ bio ispod dva miliona, a da mi danas govorimo već o 4,8 miliona putnika na Aerodromu „Nikola Tesla“. Dakle, taj trend postoji. Uopšte, naš položaj, položaj našeg aerodroma daje mogućnost da se Aerodrom dalje razvija.

S druge strane, takođe, na teritoriji Republike Srbije ima tridesetak malih aerodroma; ne malih po svom izgledu, nego po kapacitetu, odnosno broju prevezениh putnika. To su: Morava, Kraljevo, Ponikve, Vršac, Novi Sad, Bor, Subotica, Zrenjanin, Kikinda, Mitrovica, Lisičiji jarak, Smederevo, Kostolac,

Valjevo, Paraćin, Čačak, Trstenik itd. Sve su to aerodromi koji mogu da se koriste, neki za upravljanje nekim sportskim uslugama, neki samo za određene prevoze, ali su to svakako aerodromi koje mi u određenim fazama i u strateškim pravcima nećemo ostaviti baš sa strane nego ćemo voditi računa o njima.

Naredni zakon koji se danas nalazi ispred vas jeste zakon o transportu opasne robe. Mi smo u oblasti transporta uopšte, kada govorimo o drumskom, železničkom, vodnom saobraćaju, puno zakona doneli i o prevozu robe i o prevozu putnika. Ovo je vrlo važna oblast o kojoj moramo da vodimo računa – zakon o transportu opasne robe praktično definiše vrlo jasno uslove obavljanja unutrašnjeg i međunarodnog transporta opasne robe u drumskom, železničkom i vodnom saobraćaju. S druge strane, takođe jasno definiše sve uslove i obaveze koje moraju da imaju svi oni koji se uopšte bave ovakvom vrstom transporta.

Ovaj zakon je potpuno transponovao Direktivu Evropskog parlamenta i Saveta o kopnenom transportu opasne robe, što je osnovni razlog, između ostalog, zbog čega smo želeli da razgovaramo i da doneсemo ovakav jedan zakon.

S druge strane, ovaj zakon je nekako brana ka sivoj ekonomiji, koja svakako postoji i ne možemo reći da ne postoji u transportu, ali se zaista sa svakim zakonom koji donosimo polako smanjuje.

Takođe, zakon o transportu opasne robe institucionalno menja jednu od organizacija. Pre određenog broja godina ustanovljena je Uprava za transport opasnog otpada. Ova uprava prestaje da postoji donošenjem ovog zakona i kompletna delatnost se prebacuje u okrilje Ministarstva saobraćaja. Mislimo da je to mnogo efikasnije. Mislimo da će se, u tom smislu, sektor za transport opasne robe baviti isključivo tim specifičnim poslovima, a praktično svi oni drugi poslovi kojima se takođe bavila Uprava, dakle finansijski, javne nabavke, računovodstvo, toga prosto više neće biti jer će se to raditi u samom sekretarijatu Ministarstva.

Vrlo važan zakon, koji je pobudio dosta komentara, jeste zakon o stanovanju i održavanju zgrada. Ovo je zakon koji, rekla bih, dotiče svakog građanina u Srbiji zato što svi negde živimo, stanovima ili kućama, i prosto je nemoguće da nismo zainteresovani za sve odredbe koje tretira ovaj zakon.

Prvi put nakon puno, puno godina i mnogo zakona koji su donošeni, čak tri zakona koja tretiraju na neki način ovu oblast, a to su Zakon o stanovanju, Zakon o održavanju stambenih zgrada i Zakon o socijalnom stanovanju, mi stavljamo pred vas poslanike jedan zakon koji pokušava da obezbedi uslove da govorimo, jednog trenutka, o održivom načinu stanovanja, a koji takođe daje osnove da naredne, 2017. godine konačno Republika Srbija ima svoju strategiju stambene politike, da imamo akcioni plan, da znamo tačno u kom smeru se praktično razvijamo kada govorimo o stanovanju, da obezbedimo onaj minimum održavanja koji mora da postoji u svakoj zgradi, da vodimo računa, jer to je sada postalo pitanje bezbednosti ljudi zato što imamo situacije koje nam

donose ozbiljne probleme kada govorimo o održavanju samih zgrada, ali, sa druge strane, daje i osnovu da počnemo da razmišljamo potpuno drugačije na temu energetske efikasnosti.

Gotovo 90% stambenih zgrada i kuća je napravljeno bez uvažavanja standarda energetske efikasnosti. To jeste problem, naravno, sa stanovišta onih koji žive u svojim stanovima i troškova koje imaju, ali i sa stanovišta države jer treba racionalnije da se ponašamo u odnosu na energiju.

Ovaj zakon po prvi put vrlo detaljno definiše odnos prema stanovanju, pre svega prema socijalnom stanovanju; zatim, tačno definiše grupe koje imaju problem i koje se pojavljuju u tom smislu kao korisnici socijalnih stanova. Po prvi put vi ćete u zakonu naći žrtve porodičnog i partnerskog nasilja; isto tako, i beskućnike i sve druge grupe.

Ono što su važne činjenice u ovom zakonu, a budile su puno komentara pa ću ja na početku vrlo kratko da ih kažem a posle ćemo u raspravi verovatno da ih dodatno objašnjavamo, jeste da smo mi sve vreme prethodnih godina izdvajali određeni novac za održavanje zgrada. Često ili prečesto nam se dešavalo da ne znamo kakva je struktura tog novca, da li zaista u rezultatu dobijemo održavanje zgrade. U isto vreme smo imali situacije da padaju fasade, da ne rade liftovi, da imamo milion problema koji nam se dešavaju u zgradama.

Kada govorimo sa stanovišta troškova, ovde nema novih troškova u odnosu na ono što mi već izdvajamo kao stanari određenih stambenih objekata.

Vrlo je važno da konačno znamo kako i na koji način se upravlja stanovima i stambenim objektima, ko je odgovoran u našim zgradama da nam upravo ne padne fasada i da nekoga ne ubije, jer smo imali takvih slučajeva u prethodnih deset godina. Dakle, jasno su propisana prava i obaveze.

Drugo, pojava profesionalnih upravnika je takođe naišla na dosta otpora, rekla bih, upravo sa one strane koja ne želi red. U zgradama mogu i ne moraju, dakle nisu obavezni, da postoje profesionalni upravnici. U drugim državama oko nas i u EU oni su uglavnom obavezni. Ovde je to izbor stanara. Dakle, ukoliko stanari u svojoj stambenoj jedinici izaberu svog tzv. ranijeg predsednika kućnog saveta, sada upravnika zgrade, onda će on biti taj koji će voditi računa, u skladu sa ovim zakonom koji jasnije definiše prava i obaveze, šta će i na koji način će se upravljati zgradom. Ukoliko stanari ne žele da imaju svog komšiju za predsednika svoje jedinice, oni će zajedno sa Privrednom komorom izabrati nekoga ko će upravljati na taj način zgradom.

Pitanje prinudne uprave postoji samo u onim zgradama gde stanari ne mogu da se dogovore ko će da upravlja održavanjem zgrade, ko je taj ko će da vodi računa o našem novcu koji izdvojimo i za koji treba praktično da dobijemo određenu uslugu, a pre svega minimalno održavanje u skladu sa principima bezbednosti.

Lokalna samouprava, dakle ne stanari nego lokalna samouprava, jeste ta koja će izabrati, nadam se uvek, ako toga uopšte bude, na jedan određeni rok, prinudnog upravnika, koga će takođe izabrati zajedno sa Privrednom

komorom. Prinudni upravnici moraju da polože određene ispite, da imaju licence itd., da bi uopšte mogli time da se bave.

Vrlo važan deo ovog zakona po prvi put nakon dosta decenija rešava pitanje zaštićenih stanara i vlasnika stanova. Njihovi interesi su potpuno suprotstavljeni sve ovo vreme i nije bilo lako razgovarati sa jednima i drugima i pokušati da nađemo ono što je najpravedniji način da ovo pitanje rešimo, jer kad-tad ovo pitanje mora da se reši. Sve zemlje oko nas su ovo pitanje rešile. Mi smo to nekako stalno stavljali sa strane. Dat je jedan ozbiljan rok od deset godina lokalnim samoupravama da reše ovo pitanje. Najveći broj tih stanova, odnosno tih stanara nalazi se na teritoriji Beograda, i to u centru Beograda.

Sledeći zakon koji je jednakov važan kao ovaj i kao svi koje sam do sada pominjala jeste zakon o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima. Često se susrećemo sa problemima: prvo, šta su zaista komunalne delatnosti, da li lokalne samouprave imaju novca da zaista sprovode svoju komunalnu delatnost, kako se finansiraju; sa druge strane, da li zaista dobijamo kvalitetnu uslugu koja nam je potrebna ako govorimo o komunalnim delatnostima. Ovaj zakon je mnogo detaljnije precizirao i definisao šta su komunalne delatnosti. U nekim oblastima je vrlo jasno uveden princip konkurentnosti. Takođe, ovaj zakon obezbeđuje na taj način mogućnost da se mnogo stabilnije finansiraju komunalne delatnosti.

Ono što mislim da je važno, po prvi put u ovom zakonu postoji i uvažava se mišljenje korisnika, to znači građana, o kvalitetu određene komunalne delatnosti, najmanje jedanput godišnje, a bilo bi dobro da to bude i malo češće.

Zakoni koji su ispred vas... Verujem da ćemo danas i koliko god je potrebno o svakom od ovih zakona razgovarati, o svakom članu zakona za koji smatrate da možda nije dovoljno jasan ili za koji imate predlog da bude još bolji, ali mislim da svaki od ovih zakona daje mogućnost, prvo, da podignemo kvalitet života građana Srbije na mnogo viši nivo, jer to je naš posao, i da uspostavimo jasna pravila, jasne kriterijume u svakoj oblasti koju ovi zakoni koje sam do sada pomenula diraju. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Da li izvestioci nadležnih odbora žele reč?

Reč ima narodni poslanik Žarko Obradović. Izvolite.

ŽARKO OBRADOVIĆ: Hvala. Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine Republike Srbije, poštovana gospođo Mihajlović, želim da pozdravim vas i vaše saradnike, kao i predstavnike Ministarstva inostranih poslova. Želeo bih da u ime Odbora za spoljne poslove Narodne skupštine Republike Srbije kažem nekoliko reči o predlogu zakona o kom će se Skupština danas izjasniti, a to je Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša.

Odbor je juče većinom glasova usvojio predloženi tekst zakona. Nije bilo negativnih komentara, naprotiv, svi su verbalno podržali ovaj predlog

zakona. Prilikom izjašnjavanja, nisu svi glasali, ali to je deo skupštinske atmosfere i odnosa koji postoje u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Ovo govorim zato što su svi poslanici Odbora za spoljne poslove podržali Predlog zakona jer smatraju da je reč o izuzetno važnom zakonu kojim se dalje unapređuje izuzetno visok nivo međudržavnih odnosa između Narodne Republike Kine i Republike Srbije.

Želim da kolege narodne poslanike i javnost upoznam sa činjenicom da će Srbija prihvatanjem ovog zakona biti prva zemlja u Evropi koja će omogućiti kineskim građanima da bez vize borave u Republici Srbiji, u trajanju od 30 dana, i jedna od 11 zemalja sveta koje imaju takav režim odnosa u oblasti viza sa Narodnom Republikom Kinom. Ovo je za Republiku Srbiju samo dalja nadogradnja visokog kvaliteta odnosa koji postoje.

Želim da podsetim sve prisutne da će boravak građana Narodne Republike Kine u vremenskom roku od 30 dana i te kako značiti za unapređenje sadržaja naše saradnje. Nije reč samo o onome što je do sada sadržaj saradnje nego i o onome što će biti. Ljudi pojednostavljeni smatraju da je reč samo o unapređenju saradnje u oblasti turizma, međutim, nije reč samo o tome. Biće i toga, ali i u svim drugim oblastima i te kako se pruža prilika da se odnosi unaprede.

Želim da javnost zna da je Srbija sa Kinom uspostavila najveći nivo međudržavnih odnosa u Evropi, nivo sveobuhvatnog strateškog partnerstva, da smo imali zadovoljstvo da juna meseca ove godine predsednik Si Činping poseti Republiku Srbiju i bude gost našeg predsednika i naše države, da je to prvi put posle 32 godine da jedan kineski predsednik dolazi u Srbiju.

Želim da obavestim javnost da je 2014. godine Republika Srbija bila domaćin Trećeg samita procesa saradnje „16 plus jedan“, procesa saradnje između Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope, da je predsednik Vlade Narodne Republike Kine Li Kečang posetio tada Srbiju i bio prvi predsednik koji je posle 28 godina posetio Srbiju.

Želim da javnost zna da naši odnosi imaju i te kako dobar, kvalitetan sadržaj, da nismo prvi samo po ukidanju viza. Mi smo prva zemlja u Evropi gde je kineska kompanija napravila jedan most (to je most Zemun–Borča); da smo prva zemlja u Evropi gde je napravljen jedan blok Termoelektrane Kostolac B, to je projekat revitalizacije i izgradnje Termoelektrane; da ćemo biti prva zemlja koja zajedno sa Kinom realizuje projekat rekonstrukcije, modernizacije, izgradnje pruge između Budimpešte i Beograda. Ako se realizuju brojni drugi potpisani sporazumi, u ovom trenutku imamo 92 sporazuma koja su potpisana sa Narodnom Republikom Kinom, plus ovih šest koji su potpisani sada u Rigi – jedan od tih sporazuma koji su potpisani u Rigi je sporazum o kojem sada raspravljamo – to će za nas biti izuzetno, izuzetno velika korist i za Republiku Srbiju u različitim oblastima prilika da što veći broj građana Narodne Republike Kine dođe u Srbiju.

Govoriću o ovoj temi i u opštoj raspravi, ali želim da naglasim da su naše Ministarstvo unutrašnjih poslova i drugi nadležni organi, resorna ministarstva dali podršku za usvajanje ovog zakona, procenili sve aspekte primene ovog zakona, uključujući bezbednosne i druge, otklonili bilo kakvu mogućnost da eventualno primena ovog zakona može proizvesti bilo kakve negativne efekte, naprotiv, svi smatraju da je ovaj zakon jako, jako dobar.

Naravno, naša želja je da se saradnja sa Narodnom Republikom Kinom unapredi. A kada je reč o turizmu, da to ne ostane na 14.692 građanina, ili obrnuto, koliko je bilo 2015. godine, da njihov broj poraste, čemu će sigurno doprineti i unapređenje saradnje u oblasti avio-saobraćaja. Ali, o tom potom, jer ćete i vi sigurno kao ministar upoznati nas sa svim onim što Vlada radi. Jednom rečju, Odbor je juče usvojio ovaj predlog.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Da li predsednici, odnosno predstavnici poslačkih grupa žele reč?

Reč ima narodni poslanik Dragan Jovanović.

DRAGAN JOVANOVIĆ: Uvaženi predsedavajući, gospodo ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, pred nama je set veoma bitnih zakona. Ja bih se, koliko mi vreme bude dozvolilo, osvrnuo pre svega na zakon o izmenama Zakona o javno-privatnom partnerstvu. Smatram da je to zakon od izuzetnog značaja za sve građane Republike Srbije.

Pre svega, u uvodnoj reči već ste pomenuli da je do sada potpisano 17 ugovora o privatno-javnom partnerstvu na nivou Srbije. Ja moram reći da sam u opštini koju vodim, Topoli, sam nosilac pet takvih ugovora. Po tome smo najbolja lokalna samouprava, ubedljivo, u Srbiji.

Zbog toga hoću da kažem, pre svega da ohrabrim druge lokalne samouprave, a i zbog građana Republike Srbije, da su projekti privatno-javnog partnerstva jedna ogromna neiskorišćena šansa, jer na takav način možete da rešite gomilu problema, od prevoza, odnošenja smeća... Mi smo prvi u Srbiji kao lokalna samouprava uradili projekat privatno-javnog partnerstva za odvoženje smeća sa seoskog područja i zbog toga smo zvanično u 2016. godini proglašeni za najčistiju opštini u Srbiji. Javna rasveta i sve ostalo.

Šta je ono što je u stvari problem i zbog čega je do sada postojala odbojnost kod lokalnih samouprava, vezano za projekte privatno-javnog partnerstva? Par stvari. Pre svega, mislim, još uvek mala informisanost kako građana tako i lokalnih samouprava. Određene edukacije bi bile potrebne da to jače zaživi u Srbiji. Zatim, moram da kažem, malo je komplikovana procedura. Ovde je, meni je drago da mogu da je pozdravim, uvažena gospodica Andrijana, ili gospođa, koja je sekretar komisije za davanje saglasnosti na privatno-javno partnerstvo Vlade RS, ona je najbolji svedok koliko nekada imamo muke i problema da dobijemo saglasnost.

Evo, meni su trenutno u proceduri još dva projekta, jedan je za recikliranje otpada, drugi je projekat koji je, smatram, izuzetno bitan, a to je za održavanje globalja na seoskom području, jer, nažalost, mi smo kao narod

pomalo nemarni i veoma malo radimo. Gde su javna komunalna preduzeća, u gradovima i varošima, tu se groblja održavaju, na bolji ili lošiji način, ali je na seoskom području situacija širom Srbije u veoma lošem stanju. To je ostavljen mesnim zajednicama da se snalaze kako znaju i umiju, a one se, nažalost, najčešće snalaze veoma loše.

Ono što sam htio da kažem, šta je dodatni problem? Kada se ugovori potpisuju, i u starom zakonu je stajalo da će se ti ugovori dostavljati Ministarstvu privrede. I, trebalo bi da se ti ugovori javno objavljuju na sajtu Agencije za privredne registre. To bi bilo dobro. Niko od nas koji smo već radili dosta tih ugovora ne beži od toga da vidimo različita iskustva i pogledamo na koji način su određene lokalne samouprave rešavale pojedine probleme. Tom razmenom iskustava moglo bi se dosta dobrog doprineti.

Zbog toga bi vas zamolio, gospodo ministre, da zaživi centralni registar svih ugovora o privatno-javnom partnerstvu. Ako to zaživi i ako zaživi jasna edukacija, tek će tada taj zakon dati prave rezultate.

Pozvao bih, a to sam i rekao, nadležne u resornim ministarstvima koja daju državne sekretare u komisiju za davanje saglasnosti na privatno-javna partnerstva da se tu malo efikasnije i ažurnije radi. To bi bilo bolje za sve nas iz lokalnih samouprava. I, naravno, da sama ideja bude jasnija – šta je to što hoćemo i možemo, koje javno dobro, da dajemo privatnom partneru ili koncesionaru.

Nova Srbija će u danu za glasanje podržati ove izmene Zakona, kako o privatno-javnom partnerstvu tako i o koncesijama.

Sada bih se, naravno, kao i većina poslanika koji će govoriti posle mene, vezao za zakon o stanovanju, koji je izazvao dosta reakcija i u javnosti Srbije, a, moram da kažem, i nas narodnih poslanika. Ja sam i zbog građana Srbije koji gledaju ovaj prenos htio da izvučem nekih desetak stvari koje su bitne i koje možemo zajedno kasnije da komentarišemo, šta donosi novi zakon o stanovanju.

Vi ste već pomenuli maločas, kada ste govorili o zakonu, upravnike zgrada. Mi smo do sada imali predsednike skupštine stanara. Nažalost, većina zgrada u Srbiji te skupštine nije ni imala.

Imamo lošu praksu u lokalnim samoupravama: devedesetih godina ljudi su dobijali za par stotina maraka stanove, zgrade su postale privatne, a kada treba da se da neki dinar da se te zgrade, naročito zajedničke prostorije, liftovi, stepenište, održavaju, svi tu imamo strašnih problema i onda isti ti ljudi dolaze u opštine i kažu – ajde vi nama sada pomozite, dajte neki dinar. Tačno je da je nekada u lokalnim samoupravama postojao SIZ ili fond, ili kako se već zvao, solidarne stambene izgradnje, čija su sredstva korišćena za održavanje zgrada, ali toga više nema.

Ono što ste već napomenuli, upravnik zgrade kojeg će birati stanari između sebe po proceduri kao što je biran ranije predsednik skupštine stanara, upravnik koga izaberu sami stanari, neće biti plaćen. Ali, imamo sada to, kako

sam ja nazvao – prinudni upravnik. Znači, ukoliko stanari ne mogu da se dogovore između sebe, tu je lokalna samouprava, ona će imenovati tog prinudnog upravnika, i to, kaže – angažovati profesionalnog upravnika sa liste koju će voditi Privredna komora Srbije. Njega će plaćati stanari dok ne izaberu među sobom upravnika. Što ga pre izaberu, manje će plaćati. Inače, to plaćanje će biti po stanu od 200 do 350 dinara.

Uvažena gospođo ministre, mene interesuje, kada kažemo od 200 do 350 dinara, kvadratura, to sve razumem, ali sami kriterijumi, na koji način će biti za pojedine stanove određivano koliki će biti iznos naknade na mesečnom nivou? To je nešto što bih voleo da čujem podrobnije od vas.

Interesuje me, takođe, na koji način će biti samo određivanje ovih i kakva će biti procedura polaganja i za koji vremenski period ćemo mi u Srbiji imati te ljude koji će biti sutra tzv. prinudni upravnici? Koliko će vremena proći, da li će to biti u prvoj polovini 2017. godine, do kraja 2017. godine? Voleo bih da čujem kolika će biti njihova neto plata na mesečnom nivou? Naravno, to će zavisiti od broja stanova, koliko ko bude imao sreće da dobije koliko veliku zgradu, ili koliko ima firmi u toj zgradi, ali da li Ministarstvo ima procene koliko će to sve skupa da iznosi?

Ono što je novina, to je da je upravnik zgrade nešto što bismo mi danas popularno rekli – menadžer. Upravnici zgrada će imati sličnu funkciju kao dosadašnji predsednici skupštine stanara, to sam već rekao. Ono što je bitno jeste da je upravnik taj koji treba da obavesti nadležne organe da obave neku hitnu intervenciju ukoliko je potrebno, da vodi računa o olucima, o drugim delovima, da li je u pitanju krov, lift ili sve ono što sam već napomenuo, odnosno da zastupa zajednicu stanara u svim pravnim poslovima.

Sada jedno pitanje: kada se kaže da treba da zastupa zajednicu stanara u svim pravnim poslovima, naravno, to znači i da će prikupljati novac za sve te zajedničke stvari koje treba popraviti, održavati, servisirati; pa, kako smo mi dosta nemarni, a svi mi koji imamo stanove u zgradama to znamo, pitanje je – ko nadzire i kontroliše rad ovog prinudnog upravnika? Jer, očigledno je iz svega ovoga što govorim da će on raspolažati određenim novcem. Pitanje je ko će to nadzirati, da li on ima obavezu da sprovodi nekakvu javnu nabavku? Na primer, ako je popravka krova na jednoj zgradi, to iziskuje značajna materijalna sredstva. Ako u zgradi imate firme u zakupu, plus privatni stanari, sakupi se određena količina novca i vi onda treba tim da raspolažete. Da li obavezuje prinudnog upravnika Zakon o javnim nabavkama?

Zatim, dalje, podaci o podstanarima. To je isto interesantno. Ovaj zakon nalaže da će upravnici ili, da kažem, ovi prinudni upravnici vršiti precizan pregled da li postoje podstanari u zgradi ili ne postoje; ako postoje, da li njihove gazde, odnosno davaoci stana plaćaju porez na zakup, kakvi su ugovori, koje su visine. Porez je 20%.

Ono što bih pitao jeste jedna nedoumica koja se javlja u javnosti, a to je da imamo veliki broj stanova, naročito u Beogradu, gde imate ljude koji su u

inostranstvu ili ne žive tu, a dali su rođacima, prijateljima ili nekome, nebitno, da im čuvaju stan. Svi mi koji smo studirali i u srednjoj školi obijali pragove različitih gazda bojimo se da će ovaj zakon sa 20% poreza biti finansijski udar na studentariju, kako ja to kažem, na učenike. Voleo bih da mi kažete na koji način će se izvršiti selekcija ko je stanar, a ko je rođak ili čuvar nekog stana. Da li će se tu praviti bilo kakva selekcija?

Zatim, šta će se dešavati, ko će procenjivati – da li će to biti lokalne poreske uprave – visinu ugovora za zakup stana? Jer, pazite, ako je jedan prosečan zakup stana za studenta 150 evra u Beogradu, a to je zakup stana od 40 do 50 kvadrata, da li će neko ko iznajmljuje stan od 100 ili 150 kvadrata moći fiktivno da upiše da to iznajmljuje za 150 evra? Ko će biti taj koji će sve te procene vršiti i ko će moći da natera nekoga da kaže da li je to stvarna cena?

Kakve su kazne? Video sam u kaznenoj politici da će kazne za neplaćanje održavanja zgrade iznositi od 5.000 do 50.000 dinara – to je interesantno i to potpuno podržavam – ali suština je da nigde nisam mogao da pročitam kolika će biti kazna za lažno davanje informacija o zakupu stanova, ko je u tim stanovima. Šta se oko toga dešava?

Ono što je takođe interesantno jeste to da će stanari odgovarati za štetu. Eto, to je jedna novina koju građani Srbije treba da znaju. Mnoge zgrade trenutno nemaju ni skupštinu stanara, a kamoli predsednika, pa je to interesantno; kada budu izabrani (ili će biti upravnici ili prinudni upravnici), oni će biti, naravno, odgovorni za održavanje zgrade, ali je pitanje podstanara, na koji način će oni imati obaveze oko održavanja zgrada i svega ostalog.

Zatim, kaže, zgrade ne smeju da ugrožavaju treća lica niti imovinu trećih lica. Ukoliko dođe do štete nastale neadekvatnim održavanjem zgrade, odgovaraju svi stanari. Samo bih voleo da čujem komentar od vas o ovim konstatacijama.

Ono što mi je takođe zaparalo uši, pa bih molio objašnjenje, tiče se toga da ukoliko neko od stanara ne bude želeo da plaća naknadu za održavanje zgrade, upravnik će imati pravo da dokaze o neplaćenoj naknadi podnese privatnim izvršiteljima. Ako je to izbačeno, to je odlična stvar.

Ono što bih posebno pohvalio u ovom zakonu, to je da više neće biti zaštićenih stanara. To je nešto što je veoma pohvalno. Dolazim iz Šumadije, gde je nažalost posle 1945. godine bila divljačka nacionalizacija. Mnogi ljudi su igrom slučaja došli u stanove koji su nacionalizacijom oduzeti od bivših vlasnika. Prošao je proces restitucije i bivšim vlasnicima ili njihovim naslednicima treba da se vrate stanovi ili čitave zgrade, gde sada žive ljudi i neće da izadu iz tih stanova i zgrada. Ovaj zakon na jasan način treba da reši šta treba da uradi grad, odnosno opština, lokalna samouprava, na koji način njih treba raseliti.

Naravno, ne možete te ljude ostaviti na ulici, ti ljudi moraju da dobiju adekvatno stambeno rešenje, ali to stambeno rešenje ne može biti u najatraktivnijim zonama, kao što je sada, već, jednostavno, tamo gde postoji mogućnost socijalnog stanovanja i mogućnost da se na adekvatan način reši

pitanje tih ljudi. Nije njihova krivica, imate tu i naslednika i sve ostalo, ali ne mogu ni oni koji su dobili rešenje o restituciji da trpe zbog toga što neko sada kaže – ja sam zaštićeni stana, ja tamo živim 30-40 godina, živeli su moji roditelji pa neka žive i moji unuci. To prosto tako ne može.

Ono što je interesantna stvar, to je registar o zgradama. Jedinstvenu evidenciju podataka o stambenim zajednicama vodiće Agencija za privredne registre i biće javno dostupna na internet stranici Agencije. Rok za formiranje registra svih stambenih zgrada u Srbiji je dvanaest meseci.

E sad, ja bih to malo vezao za prethodnu temu, kad sam govorio o centralnom registru ugovora, o Zakonu o privatno-javnom partnerstvu – mi smo imali u prethodnom zakonu jasno definisane rokove, ali ti rokovi, nažalost, nisu zaživeli. Ja bih u ovoj načelnoj raspravi pomenuo ovu temu kao veoma, veoma bitnu da bismo mogli svi skupa jasno da gledamo, jer sve ovo o čemu sam pričao dovešće do malih nedoumica. Pre svega za one ljudе koji i danas plaćaju i kojima je interes da žive u zgradama gde ima reda, neće biti problema, ali uvek će biti onih koji će sve živo kritikovati.

Ono što sam htio da vas pitam – ako vi možda ne možete da mi odgovorite, može neko od saradnika – tiče se plaćanja stana, odnosno plaćanja poreza na imovinu za stanove. Vi imate u svim lokalnim samoupravama u Srbiji na punu cenu poreza na imovinu umanjenje od nekih 50% ako vlasnik stana živi na toj adresi gde plaća imovinu svoju. Ako se ne vodi na toj adresi, on to umanjenje nema. Ja sada pitam, ako imate ugovor o davanju tog stana u zakup i taj zakupac plaća porez, da li će automatski vlasniku stana biti poreska osnovica umanjena za 50% kao da on živi tu? Jer, pazite, ako imate ugovor o zakupu stana, plaćate porez, taj stana plaća sve obaveze oko održavanja zgrade, zajedničkih prostorija i sve ostalo, onda je logično da ti ljudi imaju sutra umanjenje od 50% kao vlasnici stanova, kao što imaju na one stanove gde se vode u ličnoj karti i gde to na veoma lak način mogu dokazati.

Ono što je važno jeste da će Nova Srbija u danu za glasanje podržati ovaj set zakona. Nadam se da će ovo ipak na jedan pravi i adekvatan način zaživeti. Hvala puno.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Prvo želim da vam se zahvalim na diskusiji i svim pitanjima i nedoumicama koje ste izneli i, naravno, da vam se zahvalim na tome što ćete ove predloge zakona podržati. Sada ću pokušati da odgovorim na sve ono što ste postavili kao pitanje.

Prvo, vezano za izmene i dopune Zakona o javno-privatnom partnerstvu, već sada postoji registar javnih ugovora. Dakle, nijedan ugovor se ne drži negde sa strane. Možete ih videti, koliko znam, na portalu javnih nabavki. Ukoliko možda svi mislimo da u nekom trenutku to nije dovoljno, možemo, pitanje je samo kapaciteta, da razgovaramo i sa Agencijom za privredne registre. Ali svakako ti ugovori postoje, mogu da se vide i vodi se registar, što je, na kraju

krajeva, propisano zakonom. Da li je to dobro? Evo predloga možda za razmišljanje vezano za samu Agenciju za privredne registre.

Slažem se sa vama da je veoma važno da se razmišlja uvek, ne samo kada su u pitanju veliki projekti, nego upravo i kada je u pitanju manja vrednost projekata u lokalnim samoupravama, da se i ovaj vid finansiranja koristi. Pokazalo se prosti da u tom smislu imamo mnogo konkurentniju cenu, da je mnogo efikasnije sprovođenje određenog projekta i da, na kraju krajeva, lokalna samouprava dobije ono što joj je zaista potrebno.

Muslim, takođe, da ste potpuno u pravu oko informisanosti.

Ozbiljno je, takođe, pitanje u mnogim lokalnim samoupravama i kapaciteta, da li jedno javno-privatno partnerstvo zaista može od početka do kraja da se realizuje. U tom smislu, mislim da svi zajedno, Ministarstvo i Komisija, treba da pomažemo da bi takvi projekti prosti zaživeli, da bi ljudi videli da je to realno i moguće i da postoje projekti koji bez problema mogu da idu u javno-privatno partnerstvo.

Što se tiče ovog drugog zakona, zakona o stanovanju, krenuću od najupečatljivije stvari, a to su privatni izvršitelji. Ovaj zakon ni u jednom svom predlogu, ni u jednom svom prednacrtu, a da ne govorim o predlogu koji je došao na Vladu, nikada nije imao nijednu reč, odnosno dve reči – privatni izvršitelj. Nigde se to nije pominjalo. Ne postoji uopšte mogućnost da se po ovom zakonu pojave, dakle, ni u jednom članu ovog zakona.

Da krenem sada redom, održavanje zgrada. Sami ste rekli, dok ste govorili o ovome nekoliko puta ste pominjali kakvi smo mi, koliko smo nemarni i kakve situacije imamo u zgradama i šta nam se sve dešava, iz raznih razloga, prethodnih najmanje deset i više godina. Neodržavanje zgrada zaista dovodi do velikih šteta. Činjenica je da nam se poslednjih godina dešavaju čak i smrtni slučajevi i da nikada nismo seli i videli kako ćemo to da rešavamo, ne samo po pitanju toga ko je na kraju odgovoran. Ali, kada nastane šteta i kad se izgubi ljudski život zbog toga što zgrade nisu održavane, onda je to još teže pitanje. Podsetiću vas, recimo, imate situaciju u martu 2015. godine, to je bilo prošle godine: od pada fasade u Makedonskoj ulici, sa zgrade koja pritom nije imala formirani skupštini stanara, a vlasnici stanova nisu prijavili problem sa fasadom koja je bila dotrajala, povređen je petnaestogodišnji dečak. Ima puno primera koje smo živeli praktično prethodnih godina.

Dakle, upravnici zgrada mogu i ne moraju da postoje ukoliko su u pitanju profesionalni upravnici, ali upravnici zgrada kao predsednici skupštine stanara, kako smo ih ranije zvali, neophodni su da postoje. I dan-danas u većem broj zgrada ih nema upravo zbog toga što stanari ne mogu da se dogovore ko je taj ko će da ih okuplja, makar zgrada bila mala, sa malim brojem stanara, ili sa velikim brojem stanara.

Kada govorimo o prinudnom upravniku, da, njega daje lokalna samouprava. Visinu naknade kada je u pitanju prinudni upravnik ili kad su u pitanju, na primer, stanari koji koriste socijalne stanove, ili diskriminisane grupe

ili svi oni koji ne mogu da plaćaju, određuje tačno lokalna samouprava, upravo zbog toga da prinudni upravnik ne bi imao neku drugu cenu koja bi posle onemogućila da se obavlja taj posao.

Privredna komora Srbije je dužna, prvo, da napravi obuku. Mi ćemo imati u naredna tri-četiri meseca podzakonski akt koji će tačno i jasno definisati koliko traje obuka, šta se to i ko se sve obučava da bi uopšte mogao da bude profesionalni upravnik. Zatim, nakon te obuke je polaganje određenog ispita i dobijanje licence.

Dakle, taj deo naknade određuje sama lokalna samouprava, kada je u pitanju prinudni upravnik.

Kada je u pitanju profesionalni upravnik, kada će stanari da odluče da jednostavno neće svog predsednika, neće svog člana stambene zajednice nego hoće nekog profesionalnog upravnika koji će da vodi računa i upravlja održavanjem zgrade, u tom slučaju ta cena... Prvo, to je ugovorni odnos koji će se napraviti između licenciranog profesionalnog upravnika i skupštine stanara, i u tom smislu će se oni dogоворити o ceni. Procene koje smo mi radili praveći ovaj zakon (koji se, između ostalog, već godinu i po dana radi i pravi) jeste da je taj iznos između 200 i 350 dinara. Može da bude i manji. To ćemo videti kad počne stvar da funkcioniše i kada budemo u realnom životu videli kako će izgledati ti ugovori koji se budu pravili.

Dalje, pitali ste ko njih kontroliše. Oni su dužni, pre svega, da podnose izveštaj skupštini stanara. Skupština stanara je ta koja će reći da li je zadovoljna svojim profesionalnim upravnikom ili nije i svakog trenutka moći da prekine svoj odnos sa profesionalnim upravnikom. Prema tome, konačno će sami stanari određivati da li neko dobro vodi njihovo, odnosno upravlja održavanjem zgrade ili ne.

Kada ste govorili o raznim poslovima koje će on da radi, predviđeno je zakonom da se koriste tri ponude. Dakle, moraju da budu za svaki posao date tri ponude i u odnosu na to da se onda bira ona koja je najpovoljnija. I, opet će odluku donositi u skladu sa prioritetima koje će doneti sama skupština stanara.

Kod evidencije podstanara, pitali ste šta interesuje uopšte profesionalnog upravnika kada imamo podstanare. Zašto nas zanima da li ima podstanara ili nema podstanara? Samo da bismo videli ko će da plaća održavanje, pod jedan, i, pod dva, ko će da učestvuje u upravljanju, dakle ko će u skupštini stanara da glasa, recimo, za plan toga šta ćemo da radimo u narednih pet-šest meseci ili godinu dana, dakle ko će da učestvuje u upravljanju. Samo sa tog stanovišta profesionalnog upravnika zanima da li je vlasnik stana tu ili je podstanar.

Samo po dva osnova možete da posmatrate stvar kada govorimo o zakupcima, odnosno vlasnicima: ili možete da koristite stan po pravu vlasništva ili po osnovu zakupa, ali zakup može da bude bez naknade. Kada govorite o studentima, prijateljima, rođacima itd., mora da postoji određeni dokument koji

će reći da to jeste zakup, ali bez naknade, nula dinara, jer je to činjenično stanje, ili neka druga vrsta zakupa koja je sa naknadom.

Zatim, ko plaća održavanje? Mislim da sam na to odgovorila.

Šteta – mislim da je to takođe važno. U zavisnosti od toga koja je vrsta štete, štetu će plaćati stambena zajednica ili vlasnik stana. Razne su vrste šteta koje mogu da nastanu.

Jedna važna stvar, mislim da ste tu čitali možda neki od prednacrta kada ste rekli... Centralni registar stambenih zajednica vodi RGZ, dakle Republički geodetski zavod. Mislim da je to mnogo bolje rešenje od nekih rešenja koja su ranije bila predlog.

Iako nije u domenu ovog zakona i ne tretira uopšte ovaj zakon, porez na imovinu koji ste pominjali, tih 50% umanjenja – ukoliko je zakup celog stana ili cele kuće, onda tog umanjenja svakako nema, bez obzira na to da li je taj zakup sa naknadom ili bez naknade; ukoliko je zakup dela stana ili dela kuće, e, onda može sa Poreskom upravom da se govori o nekom umanjenju. Nadam se da sam delom odgovorila.

PREDSEDAVAJUĆI: Dva minuta, narodni poslanik Dragan Jovanović.

DRAGAN JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, gospođo ministre, na adekvatnim odgovorima.

Samo sam htio da pojasnim: kada sam pomenuo privatne izvršitelje, pošto sam pomenuo jasno kaznenu politiku koju imate za neodržavanje zgrada, potpuno je realno, i u životu će tako biti, da će se ti profesionalni upravnici ili upravnici koje izaberu sami stanari preko svog regularnog zbora, odnosno skupštine stanara obraćati privatnim izvršiocima, nisam mislio, ako ste me pogrešno razumeli, da se u zakonu pominju privatni izvršitelji. Naravno da se ne pominju, ali prosto mislim da će nas život dovesti do toga da će oni u ovakvim situacijama imati svoju ulogu. Eto, samo u tom delu sam pomenuo privatne izvršitelje. Hvala puno.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Elvira Kovač. Izvolite.

ELVIRA KOVAČ: Zahvaljujem. Poštovani predsedavajući, predsedništvo, gospođo ministre, saradnici, dame i gospodo narodni poslanici, dozvolite mi da u ime Poslaničke grupe SVM – PDD iznesem naše viđenje o nekoliko zakona. Nemamo dovoljno vremena da pričamo o svima, a ja ću se najpre bazirati na izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima.

Ovaj zakon je donet 2011. godine. Dobro definiše razne komunalne delatnosti kao komunalne usluge radi zadovoljenja životnih potreba fizičkih i pravnih lica. Ono što je značajno jeste da jedinica lokalne samouprave ima tu obavezu da obezbedi odgovarajući kvalitet, obim, dostupnost i kontinuitet, kao i nadzor. Osnovni problem zbog koga smo sada došli do izmene i dopune ovog zakona jeste neuskladenost sa određenim sektorskim zakonima koji regulišu aspekte obavljanja raznih komunalnih delatnosti.

Mi svakako podržavamo napore za poboljšanje efikasnosti i kvaliteta obavljanja komunalnih usluga. Ono što je najznačajnije i na čemu ću se najviše bazirati jeste zapravo konkurenca, uvođenje konkurentnosti vršilaca komunalnih delatnosti, što podrazumeva obavezu jedinice lokalne samouprave da podstiče i održava nadmetanje za pristup vršenju određenih komunalnih delatnosti. Ono što uvek treba da imamo na prvom mestu u vidu jeste zaštita prava korisnika komunalnih proizvoda i usluga, odnosno zaštita potrošača. Naravno, i kod sledećeg zakona, kada budem govorila o stanovanju, ta socijalna kategorija koja se i ovde spominje, znači, obezbeđenje i zaštita prava na komunalni proizvod i uslugu onim kategorijama stanovništva koje nažalost ne mogu da finansijski prate usklađivanje cena u komunalnom sektoru sa ekonomskim parametrima i uvođenje subvencija.

Ono što je značajno, tokom javne rasprave o ovom predlogu zakona usvojene su određene primedbe. Ono što je najznačajnije, tačno je definisano koje su to komunalne delatnosti od opšteg interesa, od opšteg ekonomskog interesa. Bliže su definisane određene komunalne delatnosti kao što su: gradski i prigradski prevoz putnika; ono o čemu ću ja govoriti zbog problema u Subotici – upravljanje grobljima i sahranjivanje, pogrebna delatnost; upravljanje javnim parkiralištima; upravljanje pijacama; dimničarske usluge i tako dalje.

Tačno je definisano, odnosno prihvaćene su primedbe vezane za poveravanje komunalnih delatnosti. Opšte je poznato da je u Subotici bio veliki problem privatnika, koji su sakupili ogroman broj potpisa i protestovali ispred Gradske kuće. Naime, problem je bio što je trenutno važećim zakonom propisano da komunalnu delatnost upravljanja grobljima mogu obavljati isključivo javna preduzeća i privredna društva kojima je većinski vlasnik od najmanje 51% Republika Srbija ili jedinica lokalne samouprave. Na taj način je zapravo dat monopol javnim preduzećima. To je bio ozbiljan problem za ove privatnike pošto su oni bili jednostavno onemogućeni da kao privredni subjekti posluju u okviru ove oblasti. Privatni pogrebnici nisu uopšte mogli da se bave komunalnom delatnošću – upravljanje grobljima i pogrebne usluge.

Međutim, ono što je dobro jeste što se sada u ovom predlogu komunalna delatnost upravljanja grobljima i pogrebnih usluga deli na upravljanje grobljima i sahranjivanje, i pogrebnu delatnost. Na ovaj način, ovim razdvajanjem, pogrebne usluge su potpuno liberalno u određenoj nadležnosti, kako za javni tako i za privatni sektor, što je izuzetno značajno. Jedini ključni uslov da neko može da se bavi ovim aktivnostima je tržišni princip, odnosno princip slobodne konkurenčije. Znači, ti privatnici i privredna društva treba da ispunjavaju određene zakonom i podzakonskim aktima propisane kriterijume.

Mi svakako pozdravljamo što se na ovaj način prevazilazi jedan veliki problem, i rešava. Još jednom ću spomenuti da je najveći problem slučaj Subotice i pozdravljamo ovu odluku i rešenje ovog problema.

Nadalje, kada pričamo o komunalnim delatnostima, o ovom zakonu, tokom inspekcijskog nadzora u 90% jedinica lokalne samouprave je

prepoznata neusklađenost odredaba ovog zakona sa onim što se dešava na terenu, odnosno ko može obavljati određene komunalne delatnosti. Skoro sve lokalne samouprave imaju osnovana javna komunalna preduzeća kojima je povereno obavljanje komunalnih delatnosti: snabdevanje vodom za piće, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda. Ono što je problem u 90% slučajeva, javna komunalna preduzeća delatnost snabdevanja vodom za piće zapravo obavljaju u užem gradskom jezgru, opštinskom jezgru, dok u okolnim naseljenim mestima, tamo gde postoji izgrađena vodovodna mreža, vodovodnom mrežom ne upravljaju javna komunalna preduzeća, već mesne zajednice, grupe građana, vodne zadruge itd., što je u suprotnosti sa ovim zakonom.

Pokušala sam da dodem do odgovora, tumačeći odredbe, koliko vremena je zapravo dato mesnim zajednicama, odnosno jedinicama lokalnih samouprava da isprave ovo. Koliko sam shvatila, do nekih devet meseci; znači, donošenje podzakonskih akata, tri plus šest, otprilike za devet meseci ova neusklađenost, pošto je ovo protivzakonito, mora da se reši.

Ono o čemu ste vi, gospođo ministre, govorili i što svakako pozdravljamo jeste da je ovaj predlog zakona utvrdio obavezu jedinica lokalne samouprave da prilikom određivanja načina obavljanja komunalne delatnosti kontinuirano, stalno pitaju građane, odnosno traže izjašnjavanje građana, korisnika komunalnih usluga, koliko su zadovoljni kvalitetom pružanja usluga od strane vršioca komunalne delatnosti, što je svakako dobro. Zakon predviđa da ukoliko odgovori građana budu negativni, odnosno ako se vidi da je većina nezadovoljna kvalitetom usluga, jedinica lokalne samouprave može da pokrene postupak preispitivanja rada vršioca komunalne delatnosti, da mu naloži da otkloni određene nedostatke i u krajnjem slučaju može se raskinuti ugovor o poveravanju obavljanja delatnosti.

Što se tiče ovog zakona, vrlo kratko, sumirala bih da Savez vojvođanskih Mađara i Partija za demokratsko delovanje svakako podržavaju ovaj predlog jer podržavamo napore u obezbeđivanju kvalitetnog, trajnog i dostupnog komunalnog servisa za sve građane.

U preostalom vremenu ću se još fokusirati na dva predloga zakona, najpre na Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Vi ste u svom uvodnom obraćanju rekli da je ovo zapravo neophodno posle dosta godina, ja bih rekla možda dve decenije, dvadeset godina, da konačno pravno regulišemo ovu oblast, zapravo spojimo ono što je bilo u Zakonu o stanovanju, Zakonu o održavanju stambenih zgrada, da se fokusiramo da detaljnije opišemo šta je socijalno stanovanje i da rešimo još neka pitanja.

I prethodni govornik i vi ste već dosta govorili o ovom zakonu, ne bih ponavljala te elemente, ali ono što je svakako značajno... Ja živim u jednoj zgradici, kao i mnogi od vas, i znam koliko je teško okupiti komšije, ali mislim da je glavna poruka građanima, što se već dešava na terenu bez obzira na to što nije postojao ovaj zakon, da zaista svaka stambena jedinica treba da se registruje, da ima svoj PIB, matični broj, tekući račun, da je to najčistije, najpametnije. I do

sada su mnogi to uradili, a sada ovaj zakon nalaže da svi to moraju da rade i da budu u registru koji vodi opština na čijoj teritoriji se nalazi stambena zajednica.

Nisam se previše bazirala, vi ste sada detaljno odgovorili, na profesionalnom upravniku. Nadam se da će doći do toga da taj koji je ranije bio predsednik kućnog saveta ili skupštine stanara preuzme obaveze upravnika i da će zaista građani uvideti – ne želim sada da pričam o tome koliko smo neodgovorni, koliko plaćamo sve ostale račune a nekada nam je teško da platimo 200-300 dinara mesečno za održavanje zgrada i zajedničkih prostorija – koliko je to značajno i da će komšije moći da se dogovore šta je najbitnije za njihovu stambenu zgradu, odnosno za zemljište na kome se nalazi.

Izuzetno je dobro što ovaj predlog zakona unapređuje organizovanje upravljanja zgradama. Kao što sam rekla, ja sam našla da će vođenje jedinstvene evidencije biti u Republičkom geodetskom zavodu. Značajna je obaveza postavljanje upravnika. Naravno, za one koji ne mogu da se dogovore postoji mogućnost postavljanja profesionalnog upravnika, ali tek čemo posle donošenja podzakonskih akata videti kojim uslovima on treba da odgovara i kako da dođe do licence.

Gоворили сте и о социјалном становању, односно о стамбеној подршци, која је изузетно значajна и јако добро регулисана у овом предлогу. Значи, конкретно су описані: појам стамбене подршке; основни принципи; корисници стамбене подршке; видови стамбене подршке (који могу бити закуп стана, куповина и други начин стicanja права својине над станом или породичном кућом, унапређење услова становања, изузетно значajна помоћ за ozakонење стана или породичне куће и стамбено збрinjavanje); поступак додељивања стамбене подршке и начин остварivanja.

Оно што свакако морам као жена да поздравим јесте да одређене одредбе регулишу стамбено збрinjavanje жртава породичног насиља, односно жртава насиља у partnerskim odnosima, што је заправо резултат усклађивања овог закона са Istanbulском конвенцијом, што је свакако изузетно значajно. Такође, могућност давања стана у јавној својини у закуп под усlovima neprofitnog закупа на највише пет година или subvencionisanje zakupnine stana itd.

Оно о чему smo мало говорили, а опште је познато да има јако пуно amandmana на овaj predlog zakona, да има јако пуно primedaba, јесте тај famozni član 153. о коме сте ви ranije говорили. Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada propisuje da izabrana, postavljena i zaposlena lica kod korisnika sredstava u državnoj својини, односно funkcioneri, имају право на kupovinu, otkup stana u јавној својини који користе по основу уговора о закупу на одреđeno vreme, који су добили на korišćenje na osnovu Uredbe o rešavanju stambenih potreba izabranih, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika sredstava u državnoj својини. Dalje je utvrđeno da kupoprodajnu cenu tog stana određuje jedinica lokalne samouprave, u visini tržišne vrednosti stana, на начин како се utvrđује вредност nepokretnosti u postupku utvrđivanja poreза на imovinu nepokretnosti.

Dakle, suština je da Predlog zakona ne omogući nikome, a najmanje funkcionerima, državnim funkcionerima, da dođe do stana na bilo koji drugi način osim po zakonu, ali pošto se u medijima spekulisalo i vi ste davali određene izjave da će postojati amandman Vlade, da li će ovaj član da se briše, da li ostaje u zakonu, ne bi bilo loše da i ovo pitanje sada razjasnite, ukoliko je to moguće.

U preostalih nekoliko minuta trudiću se da još malo govorim o Zakonu o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, odnosno predloženim izmenama i dopunama ovog zakona. Kao što ste vi naglasili, ovaj zakon smo doneli pre pet godina, znači 2011. godine; bile su sitne izmene, sada su malo ozbiljnije, neophodne za unapređenje pojedinih odredaba ovog zakona i za uvođenje bolje kontrole finansijskih uticaja, kao i famozno usklađivanje sa međunarodnim standardima i najboljom međunarodnom praksom. Još uvek ovaj predlog nije u potpunosti usaglašen sa direktivama EU zbog toga što je rok za potpuno usklađivanje kraj sledeće godine.

Naravno, mi smo i tada govorili o ovom zakonu, pozdravili ga, glasali za njegovo donošenje 2011. godine, pošto je to zakon koji obezbeđuje pravni osnov za uspostavljanje partnerstva između javnog sektora s jedne strane i privatnog s druge, a osnovni cilj je zadovoljenje potreba stanovništva. Zapravo je zahtevan kvalitet i standard usluga i radova u interesu javnosti i korisnika usluga, kao i adekvatno obezbeđenje interesa javnog partnera.

Ovaj zakon je, kao što ste vi to naglasili i opšte je poznato, nastao upravo zbog potrebe za izgradnjom nove infrastrukture ulaganjem dobra u opštoj upotrebi, kao i pružanjem usluga od opšteg interesa. Jedan od osnovnih razloga zašto je bilo potrebno doneti ovaj zakon je porast tražnje za privatnim izvorima finansiranja navedenih projekata. Tri osnovna cilja su, dakle: izgradnja javne infrastrukture i pružanje usluga u javnom interesu, obezbeđivanje kvalitetnih usluga od javnog značaja, kao i privlačenje domaćih i stranih privatnih investitora i banaka za finansiranje, sufinansiranje i vođenje projekata od opšteg interesa.

Međutim, ono što se desilo u proteklih pet godina, od donošenja ovog zakona do sadašnjih izmena, jeste da smo uvideli da je dosadašnja praksa u primeni ovog zakona pokazala da institut javno-privatnog partnerstva nije dovoljno iskorišćen, ne koristi se dovoljno, iako ima niz prednosti. Od kada je usvojen, znači za proteklih pet godina, realizovani su projekti u oblasti gradskog, prigradskog prevoza putnika, javne rasvete, sakupljanja komunalnog otpada, proizvodnje toplotne i električne energije upotrebom obnovljivih izvora energije i slično.

Zaista, dobro je što sada donosimo malo veće izmene i dopune. Konkretizuju se ciljevi: zaštita budžeta, kako republičkog tako i lokalnog, privlačenje privatnih investicija; kroz model javno-privatnog partnerstva se smanjuju troškovi rada jer privatnik preuzima deo zaposlenih i ukupne troškove za te zaposlene na osnovu dobijenih koncesija. Smanjuju se troškovi rada, javni

sektor kroz javno-privatno partnerstvo teži da privuče dodatne resurse i da u rasponu, recimo, od 5 do 50 godina ima garantovanu uslugu za građane. Privatni partner za određenu naknadu pruža mnogo efikasnije i ekonomičnije ovu vrstu usluga.

Izmene i dopune omogućavaju da u javno-privatnom partnerstvu sa elementima koncesije mogu da učestvuju javna tela (mislim da je ovo najznačajnija izmena), znači opštine, javna preduzeća, gradovi i dr.

Takođe moram da naglasim da je donošenje izmena i dopuna Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama predviđeno u Akcionom planu za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije koja je doneta za period od 2013. do 2018. godine, kao i Akcionom planu za Poglavlje 23 pregovora sa EU. Jedan od proklamovanih ciljeva Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije i Akcionog plana... Odnosno, prilikom utvrđivanja Akcionog plana za Poglavlje 23 poseban deo koji se odnosi na borbu protiv korupcije jeste otklanjanje rizika korupcije iz propisa koji uređuju upravo ovu oblast, oblast javno-privatnog partnerstva i njihova dosledna primena.

Kao što je poznato, u Izveštaju Evropske komisije, tzv. progres reportu, o napretku Srbije u procesima evropskih integracija i Strategiji proširenja za 2016. godinu naglašeno je da je korupcija još uvek jedan od najvećih problema, ozbiljan problem, široko rasprostranjen u mnogim oblastima. U oblasti borbe protiv korupcije još uvek nisu ostvarene ni prošlogodišnje preporuke Evropske komisije; slabi su napreci, skoro da nema napretka u postupcima i presudama protiv korupcije; antikorupcionalna strategija, nažalost, još uvek ne donosi očekivane rezultate.

Napori za suzbijanje korupcije tek treba da daju opljive rezultate. Ovo je jedan korak ka tome. Institucionalni mehanizmi, nažalost, još uvek ne deluju. Stoga smatramo da su zaista neophodne izmene, ali, što je još značajnije, moramo obratiti pažnju na primenu određenih odredaba ovog zakona, na adekvatnu implementaciju.

Raduje me što ste konkretno spomenuli registar javnih ugovora. To je jedna od najznačajnijih stavki jer zaista svi ugovori mogu da se pregledaju, i oni koji su javno-privatno partnerstvo, i ostali. Značajno je uspostavljanje efikasnog nadzora nad izvršenjem ugovornih obaveza privatnog partnera i primena antikorupcijskih mehanizama iz Zakona o javno-privatnom partnerstvu, ali i izmena pravnog položaja i nadležnosti Komisije za javno-privatno partnerstvo.

Da zaključim, ovaj zakon predviđa bolju kontrolu projekata javno-privatnog partnerstva i usklađivanje sa međunarodnim standardima i najboljom praksom. Stoga ga podržavamo, kao i ostale predloge koji se nalaze na dnevnom redu.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala vam na diskusiji. Čini mi se da je vrlo važno da nekoliko stvari posebno dodatno objasnim, jer mislim da su vrlo značajne.

Kada govorimo o Zakonu o komunalnim delatnostima, vrlo je važan jedan deo koji se odnosi na pogrebne usluge. Inače, ovaj zakon je od 27. novembra do 17. decembra 2015. godine bio u javnoj raspravi, kao i zakon o stanovanju itd., i u jednoj kasnijoj velikoj objedinjenoj javnoj raspravi u Privrednoj komori Srbije. Konsultovali smo za određene teme, delove zakona za koje je bilo dosta komentara, pa i oko pogrebnih usluga, i Evropsku komisiju. Na osnovu toga smo onda napravili razgraničenje između samog procesa sahranjivanja i pogrebnih delatnosti, u smislu da kod sahranjivanja mogu da se pojave i privatnici, s tim što će to određivati sama lokalna samouprava. Dakle, u tom smislu smo pokušali da napravimo balans. Što se tiče pogrebne delatnosti, da li je to prevoz, hladnjača, itd., onda će to određivati samo tržište.

Mislimo da smo u tom smislu uspeli da napravimo određeni odnos da upravo i jedni i drugi, pre svega privatni pogrebnici, od kojih smo imali jako puno komentara upravo u ovoj oblasti... Da nađemo jedno zajedničko rešenje kojim ćemo na kraju imati kvalitet, ali, naravno, i voditi računa o celom procesu.

Kod inspekcijskog nadzora, uopšte rada inspekcije, ovim zakonom je zaista mnogo detaljnije, tačno određeno, definisane su komunalne delatnosti i na koji način... Mnogo je preciznije definisano nego u ijednom prethodnom zakonu.

Naravno, postoje određene situacije sa kojima se susrećemo i za koje moramo da nađemo rešenje u narednom periodu. Na primer, pitanje vodovoda. Ono što danas često u određenim delovima Srbije postoji, to je da je mesna zajednica, ljudi su samodoprinosima gradili vodovode i tako dalje... Sada npr. komunalna preduzeća ne žele da prihvate te vodovode u svoj sistem i imamo situaciju da niko ne može na pravi način da kontroliše, a to je toliko važno za zdravlje i život građana. To je nešto za šta sa lokalnim samoupravama moramo naći rešenje, jer, pre svega, mesna zajednica nije ni pravno lice koje može time da se bavi, a da ne govorim upravo o onom najvažnijem, a to je kvalitet usluge, bezbednost i zdravlje ljudi.

Što se tiče zakona o stanovanju i tih članova gde smo prihvatali amandman naše poslaničke grupe, članovi 152, 153. i 154. svakako neće biti u Predlogu zakona o stanovanju. Ideja i namera je bila da se zaista omogući i pomogne onim ljudima, odnosno porodicama onih ljudi koji su bili na ratištima i koji su izgubili živote ili su ranjeni. Međutim, i moj stav jeste bio da to nije na pravi, adekvatan način definisano. Mi imamo 170 takvih situacija i to će morati na drugi način da se reguliše, tako da ova tri člana zakona svakako neće biti u zakonu o stanovanju.

Kada ste pominjali profesionalne upravnike, samo jedna informacija: oni već postoje u Novom Sadu, negde između 50 i 60% stambenih

zgrada ima upravnike. Mi smo sada ono što postoji praktično uveli u sistem i u zakon.

Ta cena koju sam pominjala i koja se pominje jeste upravo iz onoga što mi vidimo u Novom Sadu, jer smo napravili određene analize. Onog trenutka kada se pojavi tržiste na celoj teritoriji Srbije, verovatno ta cena može da bude i niža, kada govorimo o naknadi koju će dobijati profesionalni upravnici.

Hvala vam još jednom na diskusiji. Ako sam nešto preskočila, vi ćete me dodatno pitati.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodni poslanik Boško Obradović. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani građani Srbije koji pratite ovu našu, više nego interesantnu i složenu, raspravu, poštovane kolege narodni poslanici, pomaže Bog svima, želeo bih pre svega da kažem, i stojim naravno iza toga, da će u ovom setu predloženih zakona o kojima raspravljamo u jednoj tački dnevnog reda u jedinstvenom pretresu, gde raspravljamo o osam potpuno različitih zakona, Dveri, kako to vole da kažu naše kolege naprednjački narodni poslanici, u danu za glasanje glasati za dva zakona za koja smatramo da su važna i da treba da budu doneta. Prvi je zakon o transportu opasne robe, koji ozbiljno tretira ovu važnu materiju, a drugi je zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza. Dakle, ta dva zakona imaju apsolutno našu podršku jer mislimo da su apsolutno u interesu građana Srbije, a evo i zašto.

Naime, Dveri podržavaju donošenje zakona kojim će se regulisati transport opasne robe na teritoriji Republike Srbije, ne samo zato što je to međunarodna obaveza ili potreba za usaglašavanjem zakonskog okvira shodno briselskim zahtevima, već jedino iz razloga što je ovde u pitanju bezbednost i zdravlje svih građana Srbije, kao i zaštita životne sredine i domaće privrede.

Smatramo da je ovakav zakon morao biti donet mnogo ranije, kao i da je trebalo postaviti pitanje odgovornosti konkretnih organa i funkcionera za neprimenjivanje važećeg zakona, kako je to navedeno i u obrazloženju Predloga zakona. Smatramo da država mora da pojača svoju ulogu u ovoj oblasti kako preciznijim odredbama tako i strožom kaznenom politikom u oblasti privrednih prestupa i prekršaja kod transporta opasne robe.

Takođe napominjemo da je saobraćajna infrastruktura u Srbiji u lošem stanju, a posebno železnička mreža. Svedoci smo velikog broja vanrednih događaja i akcidenata prilikom prevoza opasne robe. Ovu opasnost pojačava i činjenica da se dobar deo saobraćajne železničke mreže nalazi u naseljenim mestima, posebno u velikim gradovima. Predloženim zakonom nigde nije regulisan inspekcijski nadzor i provera železničke mreže, kao ni koji broj vagona može bezbedno proći kroz naseljena mesta. Poseban je problem da li treba dozvoliti da kompozicije sa opasnom robom prolaze kroz grad Beograd.

Dakle, mi smo želeli, naravno, konstruktivno podržavajući zakon u načelu, da vam ukažemo i na ovih nekoliko stvari na koje treba obratiti dodatnu

pažnju, posebno kada je u pitanju inspekcijski nadzor i svaka vrsta pooštravanja kaznene politike u vezi sa transportom opasnih roba.

Naravno da podržavamo i zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza. Smatramo da je okretanje geopolitičkim alternativama, kao što je strateška saradnja sa Rusijom ili Kinom, velika i važna stvar za spoljnopoličku orijentaciju Srbije. Uvek kada se dovodi u pitanje ovaj bezalternativni put Srbije u EU, mi ćemo to podržati. Dakle, dosta nam je ucena iz Brisela, diktata iz EU i te prazne priče da je zapad jedina strana sveta. Kao što ste i vi shvatili posle mnogo godina, zapad nije jedina strana sveta, postoje istok, sever, jug.

Naravno, na delu potvrđujemo ono što smo uvek govorili – da ćemo podržati svako okretanje Srbije ka drugim strateškim partnerima, koji nas nisu bombardovali, koji nam ne otimaju Kosovo i Metohiju, koji nas ekonomski ne ucenjuju i ne izrabljuju, sa kojima upravo imamo razne koristi od strateške saradnje, bilo da je u pitanju politička, ekomska, ili vojnobezbednosna saradnja. Pored Ruske Federacije, naravno, i Narodna Republika Kina je jedna takva država.

To bi, dakle, bilo sve u čemu možemo da vas podržimo. A sada da vidio šta nameravate u nekim drugim zakonskim rešenjima, koja su problematična po više osnova i govore o jednom novom talasu vašeg uplitanja u neke stvari, koje su naravno diktat iz Brisela a problematične su iz ugla interesa građana Srbije.

Dakle, naša logika je interes građana Srbije. Tamo gde poštujete interes građana Srbije, bez obzira na to što smo vam ljuta opozicija, uvek ćete imati podršku, ali tamo gde radite protiv interesa građana Srbije, mi naravno moramo biti žestoka opozicija.

Evo, konkretno, zakone koji vi ovde predlažete i o kojima danas raspravljamo donosite bez ikakve javne rasprave. Dakle, govorimo o stvarima koje su od najvišeg javnog interesa, a za takve stvari ne dozvoljavate čak ni javnu raspravu. Razumem da vi sve što postoji u zakonodavnoj delatnosti u Srbiji morate da uskladite sa standardima EU, ali vas opominjem – važnije od usklađivanja sa standardima EU jeste usklađivanje sa interesima građana Srbije. Znači, važnije od toga što brinete o EU i centralnom komitetu u Briselu, koji vam izdaje direktive, jeste šta kažu građani Srbije. Građani Srbije nisu imali prilike ništa da kažu, jer nije bilo javne rasprave. Ako nema javne rasprave, onda ne znamo šta je javni interes.

Kako vi utvrđujete javni interes? Za vas je javni interes ono što vam kažu gazde iz Brisela. Znači, kako Brisel pošalje putem „faks demokratije“ direktivu ujutru u Vladu Republike Srbije, tako vi pišete zakone. Često bukvalno prevodite zakone iz EU, uopšte ih ne usklađujući sa javnim interesom Srbije, sa javnim interesom građana Srbije, sa našim nacionalnim državnim i ekonomskim interesima.

To je jedna karakteristika koja nije izum Srpske napredne stranke, to potiče još od dosovskog režima koji je pokrenuo taj pogubni put Srbije u EU, a vi naprednjaci ste samo vrhunac te politike DOS-a, evrofanatizma. Praktično ste vi u ovom trenutku, ja vas proglašavam najvećim evrofanaticima u čitavoj Evropi.

Ono što će reći idući od jednog do drugog predloga zakona je sledeće: komunalne delatnosti – mislim da je preče od donošenja izmena i dopuna Zakona o komunalnim delatnostima da se izvrši konačno analiza učinka i kvaliteta usluga vršilaca komunalnih delatnosti. Hoćemo li konačno jednom u Srbiji da utvrdimo da li oni koji rade komunalne delatnosti dobro rade? Da li dobro rade naša komunalna preduzeća, da li dobro rade naše komunalne inspekcije, da li dobro radi naša policija koja se bavi tim delom posla?

Dakle, vi idete u izmene i dopune Zakona pre nego što ste uradili analizu postojećeg kvaliteta usluga u sferi komunalnih delatnosti. Naravno, ovde otvarate prostor za nešto što je potencijalno ogromna opasnost, a to je privatizacija komunalnih preduzeća u Srbiji i preostalih naših prirodnih bogatstava, naših javnih dobara, koja na ovaj način koji vi ovde predviđate u perspektivi mogu biti privatizovana. Znači, vi ćete krenuti da privatizujete i vodovode, vi ćete sve da stavite na rasprodaju!

Prosto, ovo malo što je ostalo do sada, a da niste poklonili strancima, to prepostavljam planirate u narednom periodu vladavine Srpske napredne stranke. Jer, SNS nije ništa drugo nego direktni eksponent MMF-a, Svetske banke, centralnog komiteta iz Brisela i NATO pakta. Dakle, vi ovde služite interesima zapadnih centara moći. Očito je da morate da vratite to što vam je Evropska unija čestitala pobedu Tomislavu Nikoliću tri sata pre zatvaranja birališta u drugom krugu predsedničkih izbora 2012. godine. Sada na naplatu, gospodine predsedavajući, stižu obaveze kojima ste se obavezali kada ste došli na vlast.

Evo, da konkretnizujem. Zakon o upravljanju aerodromima, evo, prosto pitanje za naprednjačku ekonomsku logiku: vi tvrdite, javno se hvalite kako je porastao broj putnika na Aerodromu „Nikola Tesla“, kako Aerodrom sve bolje radi, kako je Aerodrom ostvario profit, a onda, šta radite? Prodajete taj aerodrom. Ko na svetu može da objasni logiku prodaje aerodroma koji donosi profit? Naravno da tu logike nema, naravno da su to opet neki vaši dogовори sa ko zna kojim partnerima, sa ko zna kojim logikama, sa ko zna kojim dugovima i repovima koje imate prema onima koji su vas doveli na vlast.

Dakle, pet godina vi preko džepa građana Srbije i preko interesa države Srbije plaćate dugove onima koji su vas doveli na vlast 2012. godine. Vreme je da se sa tim prestane. Ne možete vi vaše dugove plaćati preko države Srbije.

Šta je još veliki problem u zakonu o upravljanju aerodromima? Veliki problem su tzv. mešoviti aerodromi, to znači aerodromi koji su istovremeno i u civilnoj i u vojnoj funkciji. Vi ste ispravno postupili kada ste

rekli da na koncesiju ne mogu biti dati aerodromi koji imaju funkciju u okviru Ministarstva odbrane, ali i ovi mešoviti aerodromi imaju funkciju vojnu, dakle funkciju u okviru sistema bezbednosti države Srbije.

Šta mi kažemo? Mi kažemo da ni mešoviti aerodromi ne mogu ni na koji način biti davani u koncesiju. To smo, uostalom, određenim amandmanskim predlozima i predvideli. Pozivamo vas da u interesu bezbednosti države Srbije i nesmetanog funkcionisanja Vojske Srbije ne dozvolimo da privatna lica, bilo ko, a posebno neko sa strane, van ove države može da ima uticaj na rad mešovitih aerodroma koji su istovremeno i u vojnoj funkciji.

Naravno, na kraju dolazimo do najzanimljivije tačke zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Pošto je sve drugo u Srbiji uređeno, pošto Srbija cveta, pošto je stanje sjajno i u privredi i u poljoprivredi, vladavina prava funkcioniše, sudovi sjajno rade, sve je toliko savršeno organizovano, vi sada nemate šta drugo da radite nego ste rešili da upadate u naše zgrade i uređujete kako ćemo mi da živimo u našim zgradama gde stanujemo. Dakle, ta vrsta vašeg upliva u privatnost, u stanarska prava i u kolektivna prava nas stanara u zgradama govori o tome da vi jednostavno želite da se mešate i u ono što nije vaš posao.

Prepostavljam, ako idemo ovom vašom logikom, svi stanari zgrada u Srbiji dobiće samo nove troškove koje treba da plaćaju. Ne vodi se računa uopšte o tome ko tu može šta da plati, a ko ne može ništa da plati.

Budući upravnici ili profesionalni upravnici bili bi sjajno mesto za novo stranačko zapošljavanje kadrova Srpske napredne stranke. Pošto ste ih zaposlili po kompletnoj državnoj administraciji, evo, sada niste imali šta novo da smislite pa ste smislili profesionalne upravnike preko kojih ćete zapošljavati stranačke kadrove Srpske napredne stranke po našim zgradama.

Naravno, tu mogu određene stambene zajednice da osmisle i kreditno zaduživanje, i to sa dve trećine glasova; dakle, mogu nekoga da obavežu na kreditnu obavezu, a da taj nije ni dao saglasnost na tako nešto.

Takođe, investiciono održavanje, kao neka vrsta novog oporezivanja o kome će odlučivati lokalna samouprava. Dakle, lokalna samouprava će smisliti novi porez kroz investiciono održavanje zgrada, opet bez saglasnosti svih stanara.

Naravno da ne vidim ovde da država preuzima nešto od troškova. Komunalna preduzeća, koja mi neprestano plaćamo i koja nikada ništa nisu uradila za naše zgrade, ne vidimo da preuzimaju na sebe neku dužnost u uređivanju i održavanju zgrada.

Postoje tu i dve dobre stvari. Prva je pravilnik vlasnika, koji ćemo, nadam se, svi mi vlasnici stanova iskoristiti da mi odredimo kako ćemo funkcionisati u našoj zgradi, a ne da nam vi iz SNS određujete kako ćemo funkcionisati u našim zgradama. Dakle, hvala vam na toj odredbi o pravilniku vlasnika kojom ćemo, nadam se, moći da izigramo vaš zakon kojim mislite da nam određujete kako treba da živimo, radimo i funkcionišemo u našim zgradama. Druga stvar je stambena podrška, za koju se nadam da će zaista završiti kao vid

mere podrške socijalno najugroženijim porodicama, posebno porodicama koje su prezadužene, koje su samohrane, koje nemaju nijednog člana zaposlenog, koje recimo imaju više dece itd. a nemaju rešeno stambeno pitanje, računajući i mlađe bračne parove. Dakle, te dve stavke još gaje malu nadu da se ovaj zakon može preusmeriti u nekom dobrom pravcu u odnosu na onaj koji ste vi zamislili.

U tom smislu, imam za vas jedan amandman koji je, mislim, presudan za uspeh ovog vašeg zakona, kako ste ga vi zamislili. Dakle, kada mi u stambenim zajednicama, nekadašnjim skupštinama stanara, u zgradama širom Srbije ne budemo sposobni da se dogovorimo, ne želimo da se dogovorimo oko toga ko će biti upravnik u našoj stambenoj zajednici, predlažem da onda profesionalni upravnik svih zgrada u Srbiji bude Aleksandar Vučić, pošto je pokazao izuzetan kapacitet da bude ministar u svim ministarstvima, predsednik svih opština, gradonačelnik svih gradova. Mislim da on ima vremena i kapaciteta da bude i profesionalni upravnik u svim zgradama u Srbiji. Zato bih vas zamolio da se jedan takav amandman donese, jer zaista ne vidim bolje rešenje od Aleksandra Vučića, jer takav supermen kakvog smo mi dobili u liku predsednika Vlade Republike Srbije zaista do sada nije viđen ni u jednom crtanom filmu. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Povreda Poslovnika, narodni poslanik Vladimir Đukanović.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Koristim pravo da ukažem na povredu člana 107, dostojanstvo parlamenta. Vi ste tu morali da reagujete zato što je nedostojno da neko ko je ovlašćeni predstavnik ustane i ovako flagrantno obmanjuje javnost i čitavu Skupštinu. Pritom, nije ni pročitao zakonske predloge. Jer, da jeste, ne bi slagao kompletну javnost da se Aerodrom prodaje, nego se Aerodrom... Odnosno, može da da upravljanje na koncesiju.

(Marija Janjušević: Nije šija nego vrat.)

Pa, nije ni šija ni vrat, nego vi o tome ne znate ništa. Znate, nije poenta u tome da nešto napamet naučite i da onda obmanjujete javnost i demagogijom pokušate da dođete do glasova. To što vas je neko lepo očešljao, to što vas je neko obukao i to što vam je neko napisao njegovo mišljenje da vi prikažete kao svoje, to ne znači da na taj način možete da vredate dostojanstvo parlamenta i čitavog naroda tako što ćete da ga lažete.

Zaista bih vas zamolio da ubuduće reagujete, jer na ovakve laži ćemo ubuduće svaki put i mi reagovati. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Kao što ste videli, nekoliko puta sam pokušao da gospodinu Obradoviću ukažem da se vrati na temu dnevnog reda. Ja sam zaista zabrinut za njegovo zdravstveno stanje, ali ja tu ne mogu da mu pomognem.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni?

(Vladimir Đukanović: Ne.)

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Prvo, razumem naravno da predsednički kandidat Dveri drži pretpredsednički govor, ali bih volela da se vratimo na same zakone.

Takođe, iz svega što ste rekli, ja bih rekla da vi u stvari podržavate sve ove zakone, ali vas je sramota da to kažete. Dobro, i to mogu da razumem.

Prvo, kada govorite o zakonima koje ćete podržati zvanično, onda treba da vas informišem da upravo zakon o prevozu robe jeste transponovao sve direktive Evropskog parlamenta i Saveta Evrope. Zato mi je baš draga što se u stvari pridružujete tom jatu evrofanatika, kako nas zovete, zato što je ovaj zakon zaista važan upravo za prevoz opasne robe.

Ne raspolažete, nažalost, pravim podacima. Zbog toga, i pre svega zbog građana Srbije, kada govorite o tome da je naša saobraćajna infrastruktura loša treba da znate da u saobraćajnu infrastrukturu pored železničkog saobraćaja spadaju i drumski, vodni i vazdušni saobraćaj. Po svim svetskim i međunarodnim kriterijumima, daleko od toga da je to baš tako loše.

Kada govorite o prevozu opasne robe, da, mi smo Vlada koja je posle jedno 20 godina konačno krenula da izmešta npr. prugu koja prolazi kroz centar Niša, za teretni saobraćaj, baš zbog toga da se ne bi prevozio opasni teret, odnosno opasna roba kroz centar grada.

Drugo, mislim da je vrlo važno da vam kažem da nema nijedne centralne ispostave, u bilo kojoj državi, koja diktira Vladi Republike Srbije šta je to javni interes, ni Brisel, ni Moskva, ni Peking, ni Vašington, nego ova vlada radi u interesu građana Srbije. Svi zakoni koji se danas nalaze pred poslanicima i građanima Srbije jesu zakoni koji uvode određeni red, jer je važno da imamo red u zemlji u kojoj živimo.

Takođe, kada govorite o uplivu u privatnost, zakonu o stanovanju itd., ne, mi samo treba da vodimo računa i da održavamo naše zgrade da se nijedno dete ne bi povredilo. Dakle, to je suština, u stvari, zakona o stanovanju, jer očito nismo bili u stanju prethodnih 20 godina da to radimo na pravi način.

Kada govorite da ovi zakoni nisu prošli javnu raspravu, govorite pre svega neistinu. Zakon o stanovanju je prošao javne rasprave: Beograd – 18. novembar 2015; Novi Sad – 20. novembar 2015; Vršac – 25. novembar 2015; Subotica – 27. novembar; Čačak – 30. novembar, vaš Čačak, nadam se da ste bili; Niš – 4. decembar, Valjevo – 7. decembar. Krajnja, ona poslednja javna rasprava je bila u Privrednoj komori Srbije. Sve što su bili komentari svih institucija, fizičkih lica, seli smo, razgovarali i sve što je moglo mi smo u te zakone zaista stavili da bi zakoni bili kompletni, jer kada se svi složimo oko njih, onda ćemo ih, naravno, još bolje implementirati.

Zatim, greškom ste se izrazili, samo da vas informišem, nije to „pravilnik vlasnika“ nego su to „pravila vlasnika“. Drago mi je da vam se to dopada zato što to znači, jer to je u jednom drugom delu vrlo važno za ovaj zakon – vi ovaj zakon stvarno podržavate.

Ovo su najkraće crtice na koje sam htela da odgovorim. Zaista, sve drugo predstavlja vaš izborni govor, tako da na to ne bih odgovarala.

(Boško Obradović: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, gospodine Obradoviću.

(Boško Obradović: Pomenula me je.)

Ne, nije rekla ni u jednom trenutku.

(Boško Obradović: Pogledajte stenogram, gospodine predsedavajući.)

Ja sam odlično čuo.

Povreda Poslovnika. Zatražite reč.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Ukazujem na povredu Poslovnika, član 27. i član 100. Ukoliko želite da raspravljate, odnosno da vodite debatu sa poslanicima, potrebno je da siđete u poslaničke klupe.

Drugo, već nekoliko dana zaredom na silu učutkujete poslanike Dveri i izvrćete naše reči i ne predstavljate kako treba; izričete kazne onako kako vam pada na pamet. Sada su svi čuli da je ministarka rekla „kandidat Dveri“ i komentarisala predsedničku kampanju. Evo, ona sama neka kaže da li jeste ili nije, pa će vam pomoći da se odlučite da li ćete dati repliku ili ne. Ja razumem strah, razumem vašu nervozu, razumem da nemate ni stid ni sram, ali, molim vas, neki osnovni, osnovni nivo ponašanja. Naši građani ovo ne zaslužuju. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Da odgovorim, prvo, što se tiče opomena, koleginice, ja sam više dobio opomena nego što sam ih izrekao, tako da nemojte to da mi spočitavate. Više sam dobio nego što sam ih izrekao. Ne vidim gde sam pogrešio i prekršio član 100. Poslovnika, jer nisam polemisao sa gospodinom Obradovićem.

(Marija Janjušević: Samo ste se izjasnili o njegovom pravu.)

To sam odgovorio kolegi Đukanoviću na njegovo reklamiranje Poslovnika.

Ne vidim ništa loše, što bi dalo pravo nekom na repliku, ako je neko rekao: „predsednički kandidat Dveri“, ili ako je rekao: „to je vaš izborni govor“.

Znači, na osnovu člana 104. stav 3, ne vidim ništa uvredljivo.

(Boško Obradović: Pogrešno tumačenje.)

Mislim da vas je ministar odlično protumačio, mada to nije lako. Mada nije lako da vas neko dobro protumači, uradila je to koleginica Mihajlović.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram član 109, u vezi sa čl. 103. i 106.

(Narodni poslanici Poslaničke grupe DS napuštaju salu.)

Vidite, samo da se ova gimnastička vežbica završi pa da ja nastavim. Evo, da gospodin „Evroljub“, pošto je malo stariji čovek, kasni, da omogućim i njemu ovu jutarnju vežbu.

(Predsedavajući: Nastavite po Poslovniku, kolega Rističeviću.)

Dakle, gospodine predsedavajući, član 109 – opomena se izriče narodnom poslaniku koji, između ostalog, dobacuje, koristi uvredljive reči itd. Ako neko kaže da nemamo ni stida ni srama itd., ja to doživljavam kao uvredu, bez obzira na to što se radi o kolegama koje su se uz pomoć Janka Veselinovića i gej aktivista domogle ovog parlamenta pa možda ne znaju dovoljno propozicije, misle da im je sve dopušteno. Mislim da ipak morate da reagujete i izreknete opomene onim narodnim poslanicima koji na vrlo uvredljiv način govore o nama.

S druge strane, dok vi tumačite da odredba Poslovnika nije prekršena, taj isti poslanik permanentno dobacuje i ponovo krši Poslovnik. Ja to ne činim i zato vas molim da s vremena na vreme, ne tražim ovog puta, bez obzira na to što ste blagonakloni prema opoziciji, da s vremena na vreme iskoristite vaša ovlašćenja pa izreknete neku opomenicu, naravno ukoliko se ovo bude ponavljalo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Rističeviću, mislio sam da se to, kako ste rekli, „bez stida i srama“ (je li tako, nešto tako je rečeno) odnosilo na mene. Ne mogu oni mene da uvrede, verujte mi. Tako da smatram da nisam prekršio član 109. Poslovnika.

(Boško Obradović: Povreda Poslovnika.)

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospodine predsedavajući, član 104. i član 107. jasno govore o dostojanstvu Narodne skupštine i pravu na repliku. Ako dozvolite, ja bih vas podsetio da kada se neko u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku ili, što je u mom slučaju učinjeno, pogrešno protumači njegovo izlaganje... Ja nikada nisam rekao „podržavam sve zakone koji su ovde predloženi“, rekao sam da će Dveri podržati dva od osam zakona u jedinstvenom pretresu. Dakle, pogrešno sam protumačen i imam pravo na repliku.

Druga stvar po kojoj se javljam jeste dostojanstvo Narodne skupštine, koje kršite vi kao predsedavajući Narodnoj skupštini u ovom trenutku time što odgovarajući na moju skupštinsku debatu komentarišete moje zdravstveno stanje.

Dakle, gospodine predsedavajući, ja sam veoma tolerantan čovek, ali imam veoma nisku toleranciju prema nepravdi. Juče ceo dan nismo dobili repliku, a prozivani smo gotovo u svim govorima predstavnika vlasti. Danas ponovo počinjete sa istim principom da ne dajete pravo na repliku, i još brinete o mome zdravstvenom stanju. Podsetio bih vas da sam, samo za prethodnih nekoliko dana, ovde nazvan: „kafanski pevač sa Ibarske magistrale“, „jedna polupismena bitanga“, „siledžija koji bije žene“, da sam nekome psovao majku i

mrtvoga oca, a to nikada u životu nisam uradio. Vi sada, na kraju svega toga, kao predsedavajući sve to začinite time što aludirate na moje zdravstveno stanje. Dakle, gde je kraj uvredama od strane vladajuće koalicije?

Ako imate argumente, odgovorite argumentima. Ministarka je odgovorila. Dajte meni mogućnost da ja njoj odgovorim. Ona nije mene vredala, vi ste me uvredili. Dajte mi pravo da odgovorim na ministarkino pogrešno tumačenje moga izlaganja.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Smatram da nisam povredio Poslovnika, one odredbe koje ste reklamirali, pogotovo vezano za član 104. Smatram da vas je ministar odlično razumela iako to nije baš lako.

Idemo dalje. Nastavljamo sa radom.

(Boško Obradović: A da se izjasnim o povredi?)

Narodna skupština će da se izrazi o povredi Poslovnika u danu za glasanje.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski.

ĐORĐE KOMLENSKI: Dame i gospodo, drugarice i drugovi, uvažena gospodo ministre sa saradnicima, ja ću se unapred izviniti svima ako zbog straha od nekih ranijih istupa ovde nešto zaboravim, propustim ili se zbunim, mada to teško može da se desi jer čovek ovde treba da se zbuni samo kad čuje ozbiljne argumente; na neozbiljne argumente, koji proističu očigledno iz rasprava koje su dobro obavljene i otišle toliko široko da su postale i kafanske rasprave o ovim zakonima, jer ovakve zaključke i komentare možemo da čujemo samo iz takvih uslova u kojima se može debatovati i diskutovati... Ali, to ionako nije primereno ovom domu pa se na to ne treba nešto posebno osvrtati dalje.

Ovom prilikom ću govoriti o nekoliko zakona. Očigledno smo imali dijametalno suprotne stavove u odnosu na neke prethodne govornike, pogotovo kada je u pitanju zakon o aerodromima. Ovaj zakon je jako važan i kako je dobro što je Ministarstvo prepoznalo potrebu za donošenjem ovog zakona, jer ovim zakonom se definiše delatnost upravljanja aerodromima kao delatnost od opštег interesa. Zakonski gledano, to je osnovni preduslov da bi se uopšte moglo razgovarati o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, odnosno da li za pojedine aerodrome ova država ima interesa ili nema, odnosno da li privatna lica imaju interes ili nemaju da kroz ugovore o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama izvrše ulaganja, revitalizuju ih i stave u funkciju.

Dobro je što država ne pokušava da uđe u sve segmente privrede. Dobro je što se stvaraju uslovi da širenjem delatnosti, poboljšanjem uslova za iskorišćavanje aerodroma, kojih nije tako malo u Srbiji, potpomognemo da se razvije ne samo privredna već i turistička delatnost pojedinih oblasti. Nemojmo da zaboravimo da zlatiborski region zasigurno ima jako velikog interesa za revitalizaciju i stavljanje u potpunu funkciju Aerodroma „Ponikve“, koliko Kopaonik može da dobije na svom statusu i rejtingu iskorišćenosti ukoliko bude stavljen u funkciju aerodrom Lađevci... Da ovde ne licitiram i ne nabrajam ono što je, očigledno, samo Ministarstvo prepoznalo, stvorilo osnov i vrlo jasno

definisalo proceduru kroz koju može doći do ugovora o javno-privatnom partnerstvu, a nadasve vodilo računa o tome da se nijedan interes države, Republike Srbije, pa nijedan strateški vojni interes ne može ugroziti. Između ostalog, svi aerodromi su, pa taman bili i definisani isključivo kao civilni, u nekim, ne daj bože, situacijama, upravo vojnostrateški objekti, tako da mislim da je potpuno besmisleno polemisati na ovu temu.

Što se tiče zakona o stanovanju, bilo je krajnje vreme da se uvede red i disciplina u održavanje stambenih zgrada i način na koji će se to činiti i raditi. Nažalost, za razliku od jednog broja dobro organizovanih skupština stambenih zgrada (kako se to do sada zvalo) i predsednika, ljudi koji su bili jako odgovorni prema svojini koju imaju, kako na svojim stanovima tako i na zajedničkim delovima zgrade, pokazalo se da smo u mnogim slučajevima nemarni, neorganizovani. Čak smo bili u prilici da se bahatošću samo jednog pojedinca u celoj zgradi dovede u pitanje investiciono održavanje celokupne zgrade.

Ovaj zakon upravo stvara jasno precizirane preduslove da se tako nešto ubuduće spreči. Ne vidim da je bilo kakvo mešanje u nečije unutrašnje stambeno pitanje to što se pitanje održavanja stambenih zgrada dovodi na jedan nivo koji mora da pruži mogućnost da svacija svojina bude jednak i na odgovarajući način zaštićena.

Mislim da ovde jedan ozbiljan deo tereta, koji je važan, Ministarstvo, neću reći prebacuje, ali stavlja u nadležnost lokalnim samoupravama. Ne samo što im stavlja u nadležnost, nego pruža mogućnost lokalnim samoupravama, koje su do sada bile sputane u tom delu, da mnogo više prostora i mogućnosti imaju kada je u pitanju definisanje određenih stvari koje su bitne za funkcionisanje zgrade.

Tako, recimo, članom 76. ovog zakona predlaže se da pitanje tzv. opštег kućnog reda definiše lokalna samouprava. To nikako ne zadire u pravo vlasnika stambene zgrade da, ukoliko žele, kroz pravila vlasnika na još neki specifičniji način regulišu pitanja kućnog reda. Ali, pitanje kućnog reda i jeste pitanje lokalne samouprave upravo zato što svaka lokalna samouprava može mnogo bolje da sagleda na tom mikroplanu šta je to što je za određene zone grada prihvatljivo, a šta je neprihvatljivo.

Pitanje kućnog reda treba upravo da stvori mogućnost da se spreči da pojedinci, koji to danas čine, dovode sve ostale stanare u zgradu u poziciju da zbog toga trpe, bilo da pretvaraju stambene prostore u poslovne prostorije, bilo držanjem kafića koji rade po celu noć i ometaju normalan život i funkcionisanje tamo gde to nije nužno, pa, moram reći, i do toga da pojedini stanari ne vode računa o svojim komšijama; uz dužno poštovanje od mene kao ljubitelja životinja, pasa i svega toga, da ne kažem baš da su od svojih stanova napravili štenare, ali dešava se čak i nešto približno tome, da time ugrožavaju, i zbog održavanja zgrade, ostale stanare.

Sve to može da se propiše na nivou lokalne samouprave. To će onda stvoriti mogućnost i obavezu komunalnoj inspekciji da postupa u skladu sa ovlašćenjima koja joj ovaj zakon pruža, da nadzire i kontroliše kompletno sprovođenje svega toga.

Pitanje stambene zajednice, kako se to sad zove, jeste pitanje mogućnosti da se sama zgrada dobrovoljno organizuje i izabere svog upravnika. Normalno, ukoliko stambena zajednica poželi, može angažovati profesionalnog upravnika, ali to je njen pravo a ne obaveza. Ono što je dobro i novina u ovom zakonu jeste uvođenje prinudnog upravnika, sa ograničenim trajanjem, tamo gde stambena zajednica neće ili ne želi da se organizuje.

Jako je važno da to bude potpuno kontrolisano. Dobro je što je to spušteno na nivo lokalne zajednice, koja sada ima obavezu da vrši registraciju svega što je vezano za pitanje stambene zajednice i obezbedi na jednom šalteru dobijanje PIB-a i proveru svih papira i funkcionisanja stambene zajednice. Stambena zajednica praktično u određenim stvarima dobija status pravnog lica, što joj pruža mogućnost da zaključuje odgovarajuće ugovore po pitanju održavanja, koje je ovde vrlo jasno definisano kao hitno, tekuće i investiciono. Time je potpuno precizirano kuda i kako ćemo dalje morati da idemo i kako ćemo morati da se ponašamo, da budemo odgovorni prema sebi, ali da budemo odgovorni i prema svojim komšijama, kao i prema prolaznicima.

Znate, nedopustivo je bilo da, zbog zakonskih odredaba, onoga ko živi u prizemlju ne zanima što curi krov, da onoga ko živi u prizemlju ne zanima da li se održava lift bez obzira na to što mu komšija živi na desetom spratu. Jednostavno, te stvari će ovde mnogo funkcionalnije i brže biti rešavane.

Očigledno dolazi vreme kada će i same zgrade i svi stanari morati da budu daleko zainteresovani za energetsku efikasnost stambenih zgrada, a to jednostavno kroz ove mere može da se sprovede. Ovde je potpuno definisano šta u tom pravcu treba da radi stambena zajednica, šta treba da radi lokalna samouprava i u kojoj meri mogu tome da pomognu, sa različitih nivoa, Republika i lokalna zajednica.

Ono što može da bude problem ovde, vrlo specifičan, to je što gradske opštine nisu prepoznate u Ustavu koji je važeći, nemaju jasno definisanu poziciju. Onda će Grad Beograd kao takav morati da preuzme mnogo više obaveza na sebe kada je u pitanju sprovođenje ovog zakona u odnosu na opštine koje su u sklopu grada Beograda.

Želim da istaknem i sledeću stvar koja je jako važna, a to je Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine. Potpuno je bespotrebno govoriti koliko je veliki značaj ovog sporazuma i šta mi možemo od njega da očekujemo. Ono što je najvažnije u svemu ovome jeste u stvari priznanje spoljnoj politici koju vodi Vlada Republike Srbije od jedne od najvećih i najmoćnijih zemalja na svetu. Ako je jedna Kina znala da prepozna poštovanje koje njenoj veličini, njenoj snazi i njenom prijateljstvu prema Srbiji Srbija ukazuje i uzvratila jednakim poštovanjem, bez obzira na različitost u

veličini, snazi, poziciji ekonomije, onda to samo pokazuje da je ispravan način na koji ova vlada vođi međunarodnu politiku.

Iz tog razloga očekujemo da će upravo postupak koji je premijer učinio u ponedeljak napuštajući Brisel posle neprimerenih, bezobraznih i nevaspitanih ucena koje su postavljane iz Republike Hrvatske urođiti plodom, jer, jednostavno, neće poštovati niko nikoga ukoliko sam sebe ne poštuje. Ono što je Republička vlada uradila u ponedeljak, od izuzetnog je značaja i za svako poštovanje. Kamo lepe sreće da su se na takav način ponašale prethodne vlade, prethodni premijeri. Možda bi položaj građana, odnosno srpske manjine u Hrvatskoj danas bio mnogo bolji i povoljniji nego što je u ovom trenutku da se drugačije ponašalo i postupalo u vreme kad je Hrvatska pristupala EU.

U svakom slučaju, siguran sam da ova vlada može, ume i hoće da ispravi sve propuste iz ranijih perioda, ali mora se staviti uspravno i imati odmerenu i jasno definisanu politiku u svemu.

U danu za glasanje podržaćemo sve ove predloge. Zahvaljujem na tome što ste prepoznali sve ključne elemente koji treba kroz ove zakone da budu mnogo bolje definisani i koji će mnogo bolje precizirati postupanje i ponašanje u mnogim oblastima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Najlepše vam hvala ne samo na tome što ćete podržati predloge ovih zakona nego na razumevanju zakona. Posebno bih se zadržala na delu zakona o stanovanju koji ste pomenuli, a to je kućni red, član 76, tu je naziv „Kućni red“. Mi smo već određeno vreme dobijali mnogo komentara građana Srbije o tome da postoje problemi koji se odnose na kućni red u stambenim objektima i zgradama. Baš zbog toga i na osnovu svih njihovih pritužbi, nastao je praktično član 76. ovog zakona koji kaže da je lokalna samouprava ta koja će svojom odlukom o opštim pravilima kućnog reda napraviti dokument koji treba da omogući vlasnicima stanova da imaju mir, tačnije da im se ne remeti mir u korišćenju stanova.

Drugo što želim samo da dodam vezano je za zakon o aerodromima. Naš interes, interes Vlade jeste da pokušamo da sve aerodrome stavimo u funkciju. Uspeli smo to sa Aerodromom Niš, radimo na uspostavljanju ugovornog odnosa između Ministarstva odbrane i privrednog društva „Aerodromi Srbije“ vezano za Aerodrom u Kraljevu. Pokušavamo, što nije jednostavno, vezano za Aerodrom „Ponikve“, zbog toga što je potrebno zaista dosta uložiti da bi taj aerodrom mogao da funkcioniše na pravi način. Mi jesmo kao Vlada, pre svega Aerodrom „Nikola Tesla“ je uložio 50 miliona da bismo napravili, da bismo sredili praktično samu zgradu i da radimo na ogradi kod Aerodroma „Ponikve“, ali je još mnogo potrebno i oko pristupnog puta i oko svega toga. Bez obzira na to, još uvek se na „Ponikvama“ održavaju određeni... naravno, neredovni saobraćaj se može videti na Aerodromu „Ponikve“, ali to je daleko od onoga što jeste naš interes.

Zato je i formirano, recimo, preduzeće „Aerodromi Srbije“, da probamo sve te aerodrome nekako da pomognemo jer smo svesni da ukoliko nam je jedan od strateških ciljeva razvoj turizma itd., onda je naš interes da svi ti mali aerodromi normalno funkcionišu.

Hvala vam još jednom što ćete glasati za predloge ovih zakona.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić. Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvalujem, predsedavajući. Poštovana ministarka, evo, danas imamo na dnevnom redu osam predloga zakona, od čega tri sporazuma, i svi su po hitnom postupku. Ja zaista, uz uvažavanje toga da ste vi održali određeni broj javnih rasprava, moram da pitam – zašto se praksa iz prethodnog mandata usvajanja zakona po hitnom postupku i dalje nastavlja? To govori o tome da mi ne možemo u ovom domu kvalitetno raspravljati o zakonskim predlozima, naročito ukoliko objedinite u okviru jedne tačke osam različitih zakona. Dakle, to je, izgleda, samo da se ispuni forma, da se zakoni usvoje. Desiće nam se ono što se dogodilo u prethodnom sazivu, da je polovina od svih zakona usvojenih po hitnom postupku vraćena na ponovnu doradu ili na ponovne izmene i dopune zakona. Dakle, to je nešto što ne vidim da će doneti ikakvog boljatka građanima Srbije i ne znam zašto se sa tom praksom nastavlja.

S druge strane, ovde govorite danas da je to usaglašavanje zakona sa evropskim zakonima, standardima i procedurama. Nemam ništa protiv toga, smatram da treba da uređujemo naše društvo i da ovde cenimo i uspostavljamo evropske vrednosti, ali to bez istinske reforme javnog sektora i javnih preduzeća, koju niste uspeli za pet godina da sprovedete ovde... Dakle, to je jedino što ste obećavali i rekli da ćete uraditi, ukoliko govorimo o oblasti ekonomije i javnog sektora. Niste uspeli za pet godina da reformišete niti „Srbijagas“, niti „Železnice“, niti EPS. Videli smo u budžetu koliko se sredstava građana Srbije baca na te gubitaše.

Takođe, nema sistema institucija u Republici Srbiji, nema uspostavljenih institucija kako bismo te zakone koje usvajamo mogli da primenimo. Problem je što se zakoni koji se usvajaju ne primenjuju na kraju. Sve to što pokušavamo da uradimo meni liči kao da želimo da u Srbiji sadimo banane. Hoćemo da usvajamo evropske zakone, a nemamo sistem institucija koji će uspeti te zakone da sproveđe.

Sada imate ovde jedan zakon koji je na dnevnom redu, Zakon o komunalnim delatnostima. Godine 2012. usvojen je Zakon o komunalnim delatnostima. Jedna od stvari koje su tu definisane, koju podržavam, jeste da svi vodovodi u Srbiji moraju imati titulara, moraju biti u okviru javnog preduzeća ili nekog drugog preduzeća, a ne, kao što je bio slučaj, da budu u sklopu mesnih zajednica, da njima upravljaju raznorazne grupe građana. Recite mi, gde se to u Srbiji sprovelo? Koliko takvih primera ima? Reći ću vam da je bezbroj vodovoda u Srbiji i dalje u potpuno nerešenom statusu. Dakle, od 2012. do 2017. godine taj problem nije rešen.

Sada imamo nove nadležnosti koje predviđa Zakon o komunalnim delatnostima. Ima dosta dobrih stvari koje se nalaze u ovim izmenama Zakona, ali je pitanje da li će to neko uspeti da sproveđe, naročito ukoliko govorimo o jedinicama lokalne samouprave koje nemaju kapaciteta pre svega zbog ograničenih finansijskih sredstava. I dalje smo nastavili trend povećavanja nadležnosti lokalnih samouprava, a oduzimanja sredstava opštinama, što se videlo u poslednjem budžetu i Zakonu o finansiranju jedinica lokalne samouprave gde ste ponovo posegli za time da uzmete 4,8 milijardi gradovima i opštinama, uz obrazloženje o fiskalnoj konsolidaciji.

Dakle, to je dokaz da zapravo želimo da ostvarimo nešto, a nemamo kapacitet i nemamo izgrađene institucije, nemamo reformisan sistem. To je ono što treba da uradimo pre usvajanja zakona da bi ti zakoni mogli da zažive u praksi.

Što se tiče zakona o stanovanju, u ovom predlogu zakona imamo dva zakona: jedan je zakon o stanovanju, a drugi je zakon o održavanju stambenih zgrada. Da li treba tu napraviti određene promene? Da, treba, ali ovde nisam od vas čuo odgovor vezano za čl. 153. i 154. koji tretiraju mogućnost otkupa stanova u javnoj svojini od strane državnih funkcionera. Rekli ste da će to biti promenjeno u zakonu. Nisam video da li postoji amandman da će te članove izbaciti, jer se javnost pobunila oko toga da će po povlašćenim uslovima neko moći da kupuje stanove. Pitam, da li će to ostati u zakonu kako smo dobili u materijalu ili će se izmeniti?

Što se tiče profesionalnih upravnika, svaka zgrada i svaka skupština stanara treba da ima svog upravnika, međutim, ovde se otvara jedno drugo pitanje. Prvo, građani Srbije i stanari će morati iz svojih džepova da finansiraju, koliko sam video, između deset i petnaest hiljada novozaposlenih ljudi u Srbiji. Verovatno je i to jedna od mera za zapošljavanje u Srbiji, gde vi želite da iz džepova građana Srbije zapošljavate neke radnike. Oni će zapravo biti, verovatno, funkcioneri, jer u jednom delu zakona se kaže, molim vas pogledajte, da su oni funkcioneri. Pitam vas, da li će ti ljudi podnositi izveštaje Agenciji za borbu protiv korupcije kao i drugi funkcioneri koji ih podnose? Možda je to greška. Podneli smo amandmane u tom delu, pa da vidimo ko su zapravo ti upravnici ili profesionalni upravnici koje će delegirati jedinice lokalnih samouprava.

S druge strane, bojam se da to ne budu plaćeni politički funkcioneri, koji će imati ulogu obavljanja i nekih drugih poslova tokom predizborne kampanje, što nije nešto sa čime se već nismo susretali, tako da je to i te kako pitanje o kome treba da razgovaramo. Naravno, tu se pominje da će oni popisivati i matične brojeve vlasnika stanova, odnosno stanara, kao i zakupaca stanova. Ozbiljno pitanje je – u koju svrhu će neko obrađivati i prikupljati matične brojeve ljudi koji u stanovima žive?

Prema tome, to i dalje jeste nastavak politike vaše vlade da se problemi rešavaju tako što se uzimaju pare od građana i sve se radi na teret

građana, što najbolje oslikava budžet za 2017. godinu i smanjeni deficit na teret penzionera, na teret zaposlenih, na teret mnogih drugih stvari koje se tiču građana Srbije i njihove ekonomske situacije. Kažem vam, nemate više od koga da uzmete, građani u Srbiji su toliko osiromašeni, u poslednjih pet godina naročito. Ni pre nije bila bolja situacija, ali vi taj trend nastavljate, i dalje na grbači građana želite da promovišete vašu politiku i govorite o uspesima Vlade Republike Srbije.

Što se tiče Komisije za javno-privatno partnerstvo, podržavam to i mislim da Srbija treba da u tom delu da veći doprinos. Ali, od formiranja Komisije za davanje mišljenja o javno-privatnim partnerstvima, ako se ne varam, između 30 i 40 pozitivnih mišljenja je ukupno dato; zanima me koliko je realizovano takvih projekata u Srbiji, jer to nije dovoljno intenzivno rađeno. Ali, možda nije ni trebalo s obzirom na to da Aleksandar Vučić govorи da on gradi više od Tita, da će više auto-puteva izgraditi od Nemaca, tako da možda njemu i ne trebaju javno-privatna partnerstva, već on to može da radi sam, verovatno na neke njemu poznate načine.

Što se tiče zakona o aerodromima, tu imam takođe nekoliko vrlo važnih pitanja. Vlada Republike Srbije je 30. januara ove godine, poštovana ministarka, usvojila Odluku o osnivanju Društva s ograničenom odgovornošću „Aerodromi Srbije“. U toj odluci su definisane i nadležnosti tog javnog preduzeća, gde se kaže da će osnovni zadatak preduzeća „Aerodromi Srbije“ biti upravljanje, razvoj i održavanje aerodromske infrastrukture, da će se preduzeće finansirati iz budžeta Republike Srbije, da će sedište preduzeća biti na Aerodromu „Nikola Tesla“, da će imati zaposlene itd.

Vi sada ovim leks specijalisom zapravo oduzimate nadležnosti tom preduzeću koje je Vlada oformila. Odnosno, u nekom delu ovog zakona tretirate da će i to preduzeće, „Aerodromi Srbije“, imati neku ulogu, ali suština je da se ovde nekim partnerima omogućava da uđu u posed i upravljanje određenim aerodromima.

Ovaj zakon uvodi jednu novu kategoriju, i to je razlika u odnosu na Zakon o vazdušnom saobraćaju, a to je – aerodromski kompleks. To je vrlo važno pitanje za mene, u ovom zakonu. Šta to znači? Dakle, taj novi pojam podrazumeva da neko u okviru aerodromskog kompleksa može da gradi hotel i da, po principu ugovora o „Beogradu na vodi“, možemo u odnosu 49:51% u korist Republike Srbije dobiti nekog novog investitora, kao što smo dobili Arape za „Beograd na vodi“, koji će doneti odluku da tu gradi hotel.

Takođe, šta se dešava sa sadašnjim zaposlenima na aerodromima Srbije? Govorim o dva aerodroma, aerodromima Niš i Beograd, jer su to jedina dva koja u ovom trenutku tretira ovaj zakon. Dakle, da li će ti ljudi biti kod novog poslodavca, da li će zadržati svoj posao, da li će on sve njih otpustiti, da li će smanjiti broj radnika? Zapravo, to su pitanja koja su potpuno otvorena, naročito vezano za aerodromski kompleks. Ne mogu ništa drugo da kažem nego da se tu kriju neke skrivene namere, kao što smo već imali prilike da vidimo sa

prethodnim zakonima, prethodnim leks specijalisima. Opet napominjem, najadekvatniji primer za to je „Beograd na vodi“, koji otprilike finansiraju građani Republike Srbije, projekat koji se predstavljao kao razvojni projekat Srbije. Od tog projekta će biti bolje i građanima Leskovca, i Niša, i Kruševca i Kragujevca. Ispada da će ga oni, zapravo, iz svojih džepova finansirati da biste vi mogli da vodite kampanju i da bi neki tajkuni mogli da izvode određene rade.

Dakle, pitanje je kredibiliteta vašeg zakona i vaše vlade. U prethodnih pet godina, od 2012. do danas, usvojeno je more zakona, dato je more lažnih obećanja, priča o boljem životu, iz godine u godinu građani Srbije slušaju kako samo što nije, evo biće bolje, strpite se...

(Predsedavajući: Kolega Aleksiću, hajde, molim vas, o zakonu.)

Vraćam se, to je deo zakona,...

(Predsedavajući: Nije deo zakona.)

... Nastavak moje priče, zato što se upravo tiče priče o aerodromima. Jedna od tih priča... A imamo i Sporazum koji treba da damo na saglasnost, o otvaranju kancelarije, vezano za železnicu, sa Ujedinjenim nacijama. Imamo ovde i jedan ugovor koji je potpisana još prošle godine, vezano za izgradnju pruge Beograd–Budimpešta. Ministarka je to najavila kao veliku priliku za srpske kompanije i da njena izgradnja počinje ove godine, 2016, koja je prošla (zapravo, to nije počelo), da je vrednost 1,1 milijarda. Kad se neko interesovao za to, došli smo do toga da ne možemo ni da nađemo dokumentaciju vezanu za ovaj projekat, jer su ministarstvo građevine, odnosno Ministarstvo rудarstva i Ministarstvo saobraćaja jedno sa drugim... Ne, evo, Ministarstvo građevinarstva zapravo, izvinjavam se, kaže da nema ugovor, da se obratimo Ministarstvu rudarstva; Ministarstvo rudarstva kaže – nemamo ugovor, tražite od Ministarstva građevinarstva.

Dakle, sledeća priča koja govori o kredibilitetu onoga što vi govorite, zakona koje usvajate, jesu i najave otvaranja dva aerodroma koji su bili vojni, koji će služiti za civilne letove. To su pre svega Aerodrom „Morava“ u Lađevcima i Aerodrom „Ponikve“ u Užicu.

Od 2012. godine najave otvaranja i pokretanja civilnih letova sa Aerodroma „Morava“ su bile sledeće: 3. septembra 2012. godine Aleksandar Vučić kaže – mi ćemo uskoro da završimo u korist građana Kraljeva Aerodrom „Morava“, nećemo ga otvarati sedam ili petnaest puta da bismo se slikali za televizije i predstavljali sebe kao heroje. To je rekao Aleksandar Vučić. Dvadeset trećeg novembra 2012. godine Dačić kaže da se sa predsednikom Turske nastavlja razgovor o izgradnji Aerodroma „Morava“. Sedmi avgust 2013. godine, ministar, tadašnji, Velimir Ilić kaže da firma iz Ujedinjenih Arapskih Emirata ulaze u Aerodrom „Morava“. Prvog novembra 2013. godine, opet ministar Ilić kaže – sada Turci otvaraju i investiraju u Aerodrom „Morava“. A onda vi, poštovana ministarka, 11. februara 2015. godine kažete – letovi sa „Morave“ do kraja 2015. godine. Mi smo danas u 2017. godini već.

Dalje, u julu 2015. godine, ponovo premijer Aleksandar Vučić kaže – Lađevci, u najkraćem mogućem roku ćemo to da završimo. Šestog novembra ponovo vi, ministarka, kažete – Lađevci do kraja 2015. godine, vojno-civilni aerodrom. Zatim, 29. jul 2015. godine, ponovo vi, ministarka, kažete, ne više 2015, nego – letovi sa „Morave“ od sredine 2016. godine. Kažete da aerodrom ima veliki potencijal i da kreću redovni letovi do kraja 2016. godine. Vidimo da ih očigledno neće biti. I, naravno, ove godine u martu, ponovo vi kažete – Turci su zainteresovani za Aerodrom „Morava“, turski investitori.

Što se tiče Aerodroma „Ponikve“, imali smo priliku da čujemo tokom kampanje za aprilske izbore ove godine premijera Vučića, koji je izjavio sledeće, citiram, kaže predsednik Vlade u tehničkom mandatu tada: „Tokom jučerašnje predizborne konvencije u Užicu rekao sam da namerno ne želim da u kampanji zvanično otvorim obližnji aerodrom i obećao – Aerodrom 'Ponikve' ćemo krajem avgusta da otvorimo za saobraćaj i tu će nam biti potrebna podrška svih ljudi koji imaju dobre veze sa inostranstvom.“

Dakle, kada vi imate toliko neistina i laži koje ste izrekli u prethodne četiri godine, ovo je samo jedan primer, toga ima u svim segmentima ovog društva, kako očekujete da neko može verovati da će se nešto drugačije desiti? Da biste mogli da dobijete poverenje, morate imati kredibilitet.

Zbog toga vas molim, ukoliko već usvajamo zakone na ovakav način, po hitnoj proceduri, sa raspravom o osam zakona, da se postarate da ih primenimo, da uradite ono što ste obećali, a tek onda da krenete u nova obećanja. Ali, vi ste obrnuli redosled, lakše vam je da dajete stalno nova i nova obećanja i da na neki način budite, odnosno održavate nadu ljudima da će nekome sutra biti bolje. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.
Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Evo ovako, toliko toga ste rekli, ali negde i razumem svu tu kritiku zato što ste sve to što ste rekli u stvari vi radili u nekom periodu kada ste bili na vlasti – obećavali, a niste davali rezultate. Svaka stvar, ali bukvalno svaka stvar koju ste pomenuli, svaka kritika, ja ću ići od jedne do druge, jeste nešto ste vi primenjivali u praksi, dakle, po svakom zakonu.

Kod vas su se zakoni donosili tako što ste ispred ove skupštinske sale, konkretno Zakon o komunalnim delatnostima, 2011. godine menjali... Ispred sale ste menjali članove o pogrebnim uslugama, koje mi sada ispravljamo i omogućavamo da se na jedan normalan način ta delatnost sprovodi. Dakle, dajem vam samo jedan primer.

„Ponikve“, pošto je to bilo poslednje što ste pomenuli – to što je obećao Aleksandar Vučić na predizbornom mitingu u Užicu, ostvario je. Direktorat civilnog vazduhoplovstva je „Ponikvama“ dao dozvolu za neredovni saobraćaj, koji se danas obavlja na „Ponikvama“. Ali mi nismo zadovoljni neredovnim saobraćajem, mi hoćemo redovan saobraćaj, hoćemo više od toga, hoćemo da uredimo „Ponikve“ tako da imamo redovan saobraćaj, kao što ga

imamo na Aerodromu Niš. Prema tome, obećanje koje je dao, ispunio je. I, ono što smo rekli pre četiri godine, pet, kako god vi govorili, koliko god godina, mi ispunjavamo.

Aerodrom „Morava“ pravi ugovor trenutno sa preduzećem „Aerodromi Srbije“ zato što smo želeli da na jednom mestu imamo sve aerodrome. Nismo želeli da radimo to što ste vi radili u prethodnom periodu, da svuda imate nešto, a ništa praktično uređeno. Onda kada ništa nije uređeno, sve je moguće. Ovde mora da postoji red, zato smo prvo formirali preduzeće, znači, privredno društvo „Aerodromi Srbije“. U tom privrednom društvu nalaze se svi tzv. mali aerodromi. Kroz to preduzeće pravi se sada ugovor sa Ministarstvom odbrane da bi aerodrom bio mešoviti vojno-civilni aerodrom u Kraljevu i da bismo zaista mogli da govorimo o tome da taj aerodrom može da funkcioniše. Da li kasnimo nekoliko meseci? To je tačno, kasnimo, ali će konačno da funkcioniše taj aerodrom.

Drugo, da se vratim samo od početka kako ste govorili – hitan postupak. Zakon je, kaže, po hitnom postupku da se ispunji forma i to je, kaže, praksa u prethodnom periodu. Ne, nego su zakoni koje ste donosili imali toliko rupa unutar tih zakona da smo svakog trenutka u svakom zakonu kroz te rupe koje ste pravili u zakonima imali javašluk, problem.

Na kraju krajeva, kod Zakona o stanovanju, kroz tri zakona koja ste doneli imali smo ozbiljne probleme održavanja zgrada, imali smo smrtnе slučajevе, imali smo povredu dece, zato što nismo imali uređen Zakon o stanovanju. Mogli ste to da uradite. Zašto? U prethodnih deset godina mogao je da se doneše jedan korektan zakon o stanovanju koji bi pomogao građanima Srbije jer je on svima nama preko potreban.

Gоворите o истинској реформи javnih preduzećа. Истинска реформа javnih preduzećа, ja mislim da biste vi najmanje smeli o tome da говорите. „Железнице“ су први put, ne zato što to kaže министар саобраћаја ili što to kaže Влада Републике Србије, nego zato što to kažу све светске међunarодне институције... „Железнице Србије“ су јавно preduzeće које је у prethodne dve godine krenulo истински, realno u reforme: od podele delatnosti, otvaranja tržišta (u ovom parlamentu smo donosili zakon o otvaranju жељезничког tržišta), od тога да se по први put кредити које су узимале ваše partije... Sada se različito zovete, ali ste тада bili jedna politička partija, 2006, 2008. godine. Da li su ti кредити bili od EIB ili EBRD, сасвим je svejedno, ni jedan jedini кредит niste realizovali. Ova vlada je realizovala. Modernizovano je 120 kilometara pruga. To jeste мало, ali je за ваše vreme bilo nula, dakle, nula se realizovalo. Znači, kada govorimo o reformama javnih preduzećа, само da budemo мало precizniji.

„Железнице“ danas imaju manje subvencija. I, то nije, kako ste rekli, bacanje novca građana Srbije za subvencije. Subvencije su i prošle i ове godine manje за по milijardu, kada govorimo o жељезничким preduzećима, за plate. Isto tako, unutar tog iznosa se nalazi и iznos за коришћење кредита који су узимани да

bismo mogli da ih koristimo i da bismo mogli da imamo nove vozove i novu mrežu.

Zatim, kažete, kod komunalnih delatnosti, jednu stvar koja je meni prosto neverovatna. Sve je paušalno, vi nemate nigde konkretan predlog, da kažete – u Zakonu o komunalnim delatnostima dajte da poboljšamo nešto, da zaista imamo uslugu koja će biti kvalitetnija. Taj zakon koji ste vi donosili, koji ste menjali ovde ispred vrata Skupštine, o komunalnim delatnostima, 2011. godine, nigde nije jasno precizirao šta su zaista komunalne delatnosti, kako da imamo stabilno finansiranje komunalnih delatnosti. Pošto znamo da ste vodili jednu lokalnu samoupravu, prepostavljam da znate kako je to u praksi izgledalo. Naš najveći problem u lokalnim samoupravama jeste upravo pitanje komunalnih delatnosti, nemanje novca za tu infrastrukturu.

Ovaj zakon to treba da popravi. Ovaj zakon treba da napravi uslove da imamo stabilno finansiranje. Ovaj zakon je uveo nešto što nikada ranije nije bilo, a to je da građani sami mogu da kažu da li je kvalitet te usluge dobar i šta treba da promenimo da bi ta komunalna delatnost bila bolja, odnosno pružala uslugu boljeg kvaliteta.

Što se tiče čl. 152, 153. i 154. zakona o stanovanju, ja sam ovde rekla da je prihvaćen amandman Poslaničke grupe SNS da se ta tri člana sklone. Kažem i danas, kao što sam rekla odmah, istog trenutka kada se pojavio, nije dobro i na nespretan način je napisano. Namera je bila jedna, mi imamo dokumentaciju o kojim porodicama se radi, šta smo želeli da rešimo; nažalost, nije dobro napisano i sklonjeno je iz zakona zato što nećemo nijednog trenutka, niko u ovoj vladi ne želi da ima bilo kakav dokument ili zakon koji neće biti jasan. Jer, ako nije jasan, ne možemo ni da ga realizujemo.

Gоворите o političkom zapošljavanju, говорите o upravnicima koji će sigurno da budu neki funkcioniери. Pod broj jedan, nikakvi funkcioniери nisu. Pod broj dva, profesionalni upravnik može da bude svako ko ima određene uslove u smislu obrazovanja, ko prođe obuku, ko dobije licencu itd. Ovo je kupoprodajni odnos, odnosno ugovorni odnos između stanara i profesionalnog upravnika, znači, radi tržište, i u tom njihovom odnosu ne vidim nikakvo političko zapošljavanje.

Ali potpuno mi je jasno zašto ste to rekli. Zbog toga što se svi dobro sećamo, kada je formirana tzv. komunalna policija u Beogradu i drugim gradovima (to je bilo za vreme Demokratske stranke), ako je neko zapošljavan u komunalnoj policiji grada Beograda, to je bila isključivo Demokratska stranka. To mogu da potvrdim, postoje dokumenta za to.

Znači, shvatam razmišljanje, ali neke se stvari ipak menjaju. Nema političkog zapošljavanja, trebaju nam profesionalni upravnici da zaista imamo normalno održavanje naših zgrada, na pravi način.

Za aerodrom sam pokušala, nadam se da sam dala osnovne informacije o aerodromima i ovom zakonu.

Rekli ste u jednom trenutku da neko nešto krije, da neko nešto hoće da uradi oko aerodroma. Aerodromski kompleksi, kažete, eto, desiće se otvaranje hotela. Mislim da je odlično. Ako ste putovali, a sigurna sam da jeste, onda ste videli da je potpuno normalna stvar da unutar aerodromskih kompleksa imate razne hotele, tržne centre i da pokušate da sve te ljude koji dolaze na aerodrom, koji se često zadržavaju i po nekoliko sati zbog toga što imaju druge letove, zadržite tu. Ako ništa drugo, da u vašoj zemlji potroše taj novac i da to ostane u našoj zemlji. Dakle, ne vidim nikakav problem sa tim da na našem aerodromu jednog dana imamo i neke hotele. Šta je tu problem? Zašto se to smatra nečim što se radi tajno itd.?

Ovaj zakon upotpunjuje kompletan zakonodavni okvir kada govorimo o vazdušnom transportu i bio je važan zato što prvi put definiše neke stvari koje do sada Zakonom o vazdušnom saobraćaju nismo uredili.

Takođe, pravite priču oko toga da je ovaj zakon praktično zakon o privatizaciji aerodroma. Molim vas, prvo pročitajte naslov zakona, zatim još jednom sve članove. Ovo nije zakon o privatizaciji aerodroma, ovo je zakon koji jasno uređuje delatnost upravljanja aerodromom, koja nije bila definisana nijednim prethodnim zakonom.

Samo da kažem još jednu stvar, ne znam kakve veze Ministarstvo rудarstva ima sa prugom Beograd–Budimpešta. Modernizacija pruge Beograd–Budimpešta je jedan ozbiljan, veliki projekat, najveći u ovom regionu. Njegova vrednost, kada govorimo samo sa srpske strane, dakle od Beograda do granice sa Mađarskom, jeste blizu milijardu evra. Mi smo kao država, kao Vlada Republike Srbije zajedno sa Kinom i Vladom Mađarske napravili trojni sporazum. Unutar toga se nalaze određene deonice za koje sa srpske strane pravimo dokumentaciju. Ta dokumentacija je napravljena. Za ono za šta je napravljena, mi smo potpisali komercijalni ugovor sada u Rigi, a to je Beograd – Stara Pazova. Od Stare Pazove do Novog Sada to finansiramo iz ruskog kredita koji je ranije uzet i za šta se takođe završava dokumentacija i za šta se pravi tunel i vijadukt. Znači, to je nešto što postoji.

Za dokumentaciju koju Ministarstvo daje ne možete reći da nije dobijena, zato što smo je dali. Mislim da nam je tražio i Zaštitnik građana, i Poverenik i svi živi, svakome dajemo ono što je u našoj nadležnosti. Dakle, komercijalni ugovor svakog trenutka možete da dobijete. Ugovor o finansiranju daje drugo ministarstvo, koje se zove Ministarstvo finansija; zatražite i dobićete ga. Dakle, tu nema tajni. Naš interes jeste da završimo i da imamo Beograd–Budimpešta.

Kada govorimo o radovima na tunelu i vijaduktu, oni će početi sigurno ove godine.

Mislim da sam odgovorila na sve.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Pravo na repliku ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvalujem. Poštovana ministarka, prvo, ne znam zašto meni spočitavate šta sam ja radio dok sam bio na vlasti, ovo je moj prvi mandat u Skupštini kao poslanika. Pre toga sam se bavio isključivo lokalnom politikom i nikada nisam uticao na donošenje bilo kakvih zakona, kakvi god oni bili. Na kraju, kada to govorite, vi ste već petu godinu na vlasti i bilo je dovoljno vremena da se sve to ispravi.

Prema tome, ako govorite da vi sada po hitnom postupku usvajate zakone kako biste menjali one loše koje su neki pre 2012. godine usvojili, vi govorite zapravo ponovo o vašoj neefikasnosti. Pa, vama je trebalo pet godina da, opet po hitnom postupku, ispravite te zakone koji su bili loši! Na kraju, i vi ste bili deo neke prethodne vlasti, to vrlo dobro znate, i uticali u tim nekim lošim stvarima i odlukama, ako ih je bilo pre 2012. godine.

Što se tiče ovog zakona o stanovanju, vi ste prošle godine povukli zakon o stambenim zgradama iz procedure, iako je bio u parlamentu u jednom trenutku. Dakle, i to govori o tome da se radi ne po pravilima, kako treba, nego sve ide nekako pod nekim velom tajne.

Reforma železnice, govorite o tome, 120 kilometara pruge je modernizovano. Svaka čast, ali, isto tako, 800 ili ne znam koliko kilometara pruge ste predvideli da ugasite u Srbiji. To je još jedna stvar. A i dalje se daje 15 milijardi za „Železnice Srbije“. Recimo, možete mi reći šta je sa „Srbijagasom“, kako je on reformisan, pošto ste me pitali konkretno?

I to da nemam šta konkretno da zamerim zakonu – govorićemo u raspravi o pojedinostima kada budemo govorili o amandmanima, jer u dvadeset minuta nemoguće je govoriti o detaljima u osam zakonskih predloga. To morate shvatiti. Jedino što možemo, to je da govorimo uopšteno o svim ovim predlozima zakona koje ste ovde dostavili.

Što se tiče toga da ste rekli da sam ja pomenuo privatizaciju, to nisam nijednog trenutka.

Što se tiče hotela, evo završavam, problem kod hotela je to što po Zakonu o koncesijama taj privatni partner može postati vlasnik tog hotela koji će napraviti zajedno sa Republikom Srbijom.

PREDSEDAVAJUĆI: Replika, narodni poslanik Gordana Čomić.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvalujem. Razumem da ministarku ume da ponese materija i da u obraćanju narodnom poslaniku Aleksiću izruči sve ono što ima namere da se izruči o odgovornosti, zakonima, poslovima, javnim poslovima, greškama, grehovima, čemu god hoćete, Demokratske stranke, ali to vam, ministarka, umanjuje kredibilitet. Ako ne možete da se strpite da dođe na red ovlašćena predstavnica Poslaničke grupe DS, nemojte da vas tako ponese želja da objavite sve što imate naručeno da kažete u ovoj sali o Demokratskoj stranci, na čoveka koji sa tim nema skoro nikakve veze, osim što je čestit čovek, pristojan čovek, vredan čovek, pa vas podseća verovatno i onda izgubite iz vida da nije ni član poslaničkog kluba DS, da nije bio ni član Demokratske stranke i

da nemate prava da zbog svoje želje da saopštite javnosti i svima šta mislite o Demokratskoj stranci to uputite pogrešnom čoveku.

Kada i ako budete hteli da razgovarate o Zakonu o komunalnoj policiji i o tome ko, gde i kako menja zakone i gde je kakav, koji novac, ja sam vam na raspolaganju. A dotle, bilo bi lepo da se izvinite gospodinu narodnom poslaniku Aleksiću i da kažete – ja ču sve ovo ponoviti kada dođe na red Demokratska stranka, ali morala sam, nisam mogla da izdržim. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Meni je žao što vi niste mogli da se suzdržite i da sačekate da dođe DS. Ja sam ovde posmatrala celu poslaničku grupu ispred koje je poslanik govorio. Ali, vratićemo se i na taj kredibilitet i na Demokratsku stranku imajući u vidu da od vaših amandmana najveći broj glasi – briše se. Ali, dobro, o tome ćemo pričati kada budete vi.

Samo da odgovorim, vezano za povlačenje zakona, jer mislim da je to važno. Na zakonu o stanovanju rađeno je godinu dana, prošao je sedam javnih rasprava. Kada je proglašen početak izborne kampanje, kako je to inače običaj, svi zakoni koji su prošli sednicu Vlade i našli se u parlamentu, nakon toga su ponovo vraćeni. Kada je formirana Vlada, onda se ponovo s tim zakonima krenulo. Znači, nije zakon vraćen zato što nešto nije bilo dobro, nego je takva bila procedura.

Drugo, pošto ste pomenuli „Železnice“ i 400 kilometara pruga, moram da kažem da je velika šteta što prethodnih petnaest godina tih 400 kilometara pruga nije imalo ni jedan jedini voz, nije se na njima saobraćalo uopšte. U isto vreme, „Železnice Srbije“ su plaćale razne doprinose lokalnim samoupravama... Možda sam pogrešila, da li doprinos ili neka naknada, ali svakako su plaćali i pravili određene troškove. A te pruge su uglavnom zarasle u travu i nije bilo ni interesa ni putnika na njima i bilo je jasno da je praktično trebalo davno da se zatvore. Znači, ono što mi između ostalog radimo – sređujemo jednu zapuštenu kuću, koja jeste bila zapuštena prethodnih dvadesetak godina.

Kada govorite o tome da smo pet godina na vlasti, potpuno ste u pravu, koliko god da je, četiri, pet itd., ali nije lako popraviti sve brljotine i sve probleme koji su pravljeni prethodnih dvanaest godina, a bogami u nekim situacijama, kada govorimo o zakonu o stanovanju, nekoliko decenija.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Čedomir Jovanović.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospodine Arsiću, poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, gospođo Mihajlović, nigde vas neće odvesti ovakva rasprava. Loše je što doprinosite ovakvoj atmosferi, jer su neki ozbiljni zakoni ovde pred nama.

Kakve su to besmislice o propasti srpske železnice u poslednjih dvanaest godina? Hoćete da vas podsetim s kim ste u koaliciji, ko vam je predsednik Vlade, sa kojim strankama delite danas vlast? Da nisu možda srpske

železnice propale u Vladi Zorana Đindjića, Zorana Živkovića, Košturnice? Dokle će nas odvesti ta politika? Možete li da shvatite da ne postoji LDP železnica i SNS železnica? Imamo problem, dajte da ga rešimo.

Ušli ste sa hitnom procedurom ovde u parlament, sa nespojivim zakonima, ali, u redu, kolegijum šefova poslaničkih grupa, sedne se, porazgovara se, kažete – važne su nam transželeznice, važno nam je komercijalno pravo u vazdušnom prevozu, važna nam je vizna liberalizacija sa Kinom, dajte da rešimo ove komunalne probleme, i onda uđemo ovde u raspravu na neki normalan način.

Najveći problem nije to što ste, kao i vladajuća koalicija, frustrirani opozicijom i u istoj meri ovde nailazite na odgovor sa ove naše strane. Problem je što su neki ozbiljni zakoni ovde pred nama, a što ih vi obrazlažete na katastrofalan način. Neko ko danas posmatra naš rad ovde u Skupštini mogao bi da pomisli da je privatizacija aerodroma katastrofa, da je to nešto loše.

Kada govorimo o Zakonu o javno-privatnom partnerstvu, pa, to je sjajna inicijativa, to je ono što nam je potrebno! Zašto na to ne stavljamo fokus, nego se bavimo besmislicama i poslanikom iz Trstenika koji je na kraju odgovor za slom srpske železnice? Odbijte mu od plate onih 1% penala koje ćemo platiti Rusima na kredit od 800 miliona dolara koji nismo iskoristili u roku u kojem smo rekli da će biti iskorišćen. Nikog za to ne optužujem, postojali su objektivni problemi i sa tim objektivnim problemima se neko i pre vas suočavao.

Dajte da se vratimo na ove zakone, da krenemo od tog zakona koji jeste uz nemirio javnost, a to je zakon o stanovanju. Pa, i pre ovog zakona su postojali zakoni, i oni su uređivali međusobne odnose. Na šta liči to insinuiranje da je prethodna vlast, iako nikad nisam bio na vlasti od 2003. godine, odgovorna za tragediju neke dece u nekoj zgradi? To je besmislica. Ovaj zakon je prenormiran. Ima neka dobra rešenja, ali je prenormiran.

Treba da se postavi osnovno pitanje – zašto postojeći zakon ne funkcioniše? Šta je problem u njemu? To što smo podivljali kao društvo, što nemamo više snage ni sami sebe da podnosimo, a kamoli da regulišemo svoje međusobne odnose u skladu sa nekim pravima i obavezama koje zajedno utvrđimo kako bi nam svima bilo bolje.

Opština će imenovati nekoga ko će voditi računa o zgradama u kojoj stanari nisu u stanju da sami vode računa o sebi. Kako će on to da uradi? Kaznenom ekspedicijom? Slažem se da treba rešiti ta pitanja, ali dajte da vidimo šta je osnovni uzrok problema sa kojima se danas suočavamo. Nije isto govoriti o skupštini stanara na Vračaru ili Starom gradu i na periferiji Beograda, gde po pravilu ljudi jedva sastavlaju kraj s krajem. Ne radi se tu samo o 200–300 dinara, koliko treba nešto da se plati, nego o stanju u kojem se nalazi naša zemlja danas. Ono je takvo da mi nismo u prilici čak normalno ni da razgovaramo, a kamoli da rešavamo probleme koji postoje.

U ovim zakonima koje ste predložili, slažem se, ključni su zakon koji rešava komunalnu problematiku (zakon o stanovanju) i ovaj zakon o aerodromima. Treba uraditi tu viznu liberalizaciju sa Kinom, zašto da ne, i uzeti

neki novac od turizma ako možemo, učiniti Srbiju atraktivnom u svakom smislu, poslovnom pre svega. Tu nemamo nikakvog problema. Što se mene lično tiče i LDP-a, tu treba da važi ono pravilo koje je važilo i u Kini – nije bitno koje je boje mačka ako hvata miša. To smo uvek ovde u Skupštini govorili. Govorili smo i dok ste bili u G17 sa Dinkićem, kao što vam govorimo danas kada ste u SNS-u. Makar tu postoji kontinuitet u nekom stavu.

Ono što je osnovni problem, ovaj zakon o aerodromima koji predlažete, znate šta, to je zakon koji po svom karakteru govori o nekom poznom dobu socijalizma – prihvatom pravila tržišne ekonomije, ali hajde još to da ne kažemo. Ovaj zakon je zakon za vreme Ante Markovića, a ne za 2016. i 2017. godinu. Pogledajte ko ima pravo da se bavi tim poslom: javno preduzeće, pa onda društvo kapitala koje je apsolutno u vlasništvu Republike, pa društvo kapitala u kojem Republika ima većinski ideo i na kraju može i još neko da se bavi tim poslom, pod uslovom da mu država tako nešto poveri.

Zašto suspendujete privatnu inicijativu? Zašto uskraćujete pravo nekome da bude vlasnik aerodroma? Hajde da ne govorimo o tom, nekim poslanicima mrskom Zapadu, ali zašto najveći aerodrom u Rusiji, „Domodedovo“, može da ima privatnog vlasnika, a ne može da ima aerodrom Beograd, recimo?

Vrlo dobro znam o čemu pričam. Od 2001. godine smo pokušali sve da uradimo kako bismo uspostavili neku vrstu partnerstva sa aerodromom u Frankfurtu. Dvanaesti mart, ubistvo predsednika Vlade, taj posao je zaustavio. Sjajan aerodrom, ne samo po načinu organizacije, nego i po odnosu troškova, prihoda. Mnogo toga bi Srbija naučila kroz to partnerstvo, imali bismo puno koristi. Žao mi je što to nije urađeno. Ja vam želim sutra to da uradite. Zašto ne primenimo pravila sveta koji je uspešan?

Vi se ovde ubiste da dokažete da se u Srbiji neće privatizovati aerodrom – ovo nije zakon o privatizaciji, neće se privatizovati, ovo je zakon kojim se ... Pa, to je ono što je loše. To je ono što je loše. Na svakom koraku imamo problem sada sa tom našom nesposobnošću da funkcionišemo na način na koji se reformuliše zvanična politika.

Gоворите о rešavanju problema železnice. To je teško pitanje, jako teško. Nisu vozovi u Srbiji juče stali. Vrlo komplikovano. Da li znate neku propalu zemlju koja ima uspešnu železnicu? Pa nije moguće izaći iz dvadeset godina haosa sa železnicama kao u Francuskoj ili Nemačkoj, ali hajde da vidimo šta su uradili oni koji su uspeli da naprave efikasne sisteme, da pogledamo kako su se društva menjala.

Kada govorite o ovom zakonu o aerodromima, uvažite našu inicijativu. Sve amandmane ste nam odbacili zato što ih nismo podneli u skladu sa Poslovnikom, jer ste proglašili hitni postupak. Mora postojati mogućnost da neko svojom privatnom inicijativom dođe u ovu zemlju i kaže – hoću da napravim aerodrom, neću „Ponikve“, hoću na drugom mestu, hoću da imam aerodrom u Vrnjačkoj Banji, hoću da imam heliodrom, hoću da organizujem

helikopterski prevoz od Beograda na Kopaonik u petak popodne, u nedelju da se ljudi vrate, neću da se voze tri sata.

Moramo da oslobodimo privatnu inicijativu. A vi ovde popuštate, prvo dozvoljavate ljudima da govore svašta, branite se od optužbe da ćete prodati aerodrom strancima. Pa šta ako ga prodate? Ako neko dođe i plati, u redu. Pa Beograd ima takav obim avio-saobraćaja da može da ima dva aerodroma bez problema.

Žao mi je što smo zbog populizma i demagogije 2005. godine izgubili, imali smo drugu priliku za partnerstvo na beogradskom aerodromu i propustili smo je. Mogli smo tada da budemo regionalni kargo-hab, sa perspektivom da rastemo i da se razvijamo koristeći činjenicu da su saturisana ta tržišta u zapadnoj Evropi, da dobijemo još jednu pistu. Prošlo je jedanaest godina, ništa od toga nije urađeno. Ako postoji mogućnost sada da se uradi, super, ali hajde da vidimo ko to treba da radi. Oni koji se trude da nam objasne kako ni slučajno neće nešto biti prodato i privatizovano.

Pa, koliko smo toga uradili da pokušamo da prodamo „Jat“? Za to smo se borili 2003. godine, pa na kraju, kada je tu nešto i urađeno, urađeno je na takav način da danas ne znamo da li to treba da cenimo ili ne. U tome je problem, što vi uspete da oborite rast javnog duga, iz minusa on počne da se smanjuje, ali, s druge strane, ne možete da rešite javna preduzeća.

Da se ne vraćamo na izbor direktora Železnica, na dogovore da poslovni ljudi uđu u Železnice, pa onda, kad se pipne puls naroda, šta narod misli, narod se nakostreši, ne voli srpske tajkune. Kada Tramp milijardera stavi u Vladu, to je u redu, ili kada se pojavi ruski tajkun pa nešto ovde kupi, kad kupi recimo banku, to je okej, ali kad naš uspešan poslovni čovek pomisli da uradi nešto u dogовору са државом за своју земљу, onda je то loše. Vi ste se povukli, a то је био добар пут, којим је требало да идете – да нађете profesionalni menadžment, да га добро платите и да почнемо те проблеме да решавамо, да имамо план како ћемо и шта радити. Ако треба да се затвори пруга, да затворимо пругу; говоримо коју ћемо отворити.

Ključno pitanje za ovaj zakon, razbijte te stereotipe i predrasude. Nama je potrebna privatna inicijativa. Imate član zakona u kome se jasno kaže ko može da bude operater na aerodromu. Vi ste uskratili mogućnost privatnoj firmi da ona taj posao radi trajno tako što ste rekli – poverićemo taj posao. Dozvolite ljudima da mogu ovde u Srbiji da urade nešto što do sada nije bilo moguće, da registruju svoju avio-kompaniju; definisite uslove koje treba da ispune da bi napravili svoj aerodrom ako žele. Ako žele da razvijaju partnerstvo sa lokalnom samoupravom, neka razvijaju. Može, ali lokalna samouprava poverava posao, ona je vlasnik preduzeća. A kada se promeni lokalna samouprava pa dođe neka druga, dođu ovi što kažu – mi nećemo ništa sa Zapada, mi nećemo strane finansijske institucije, MMF nam sisa krv, hoćemo državne banke, hoćemo kolhoz. Da li razmišljate o perspektivi održivosti nekog posla? Mi nismo rešili te svoje probleme. Zbog toga danas i vaša vlada posrće.

U temama o kojima danas razgovaramo ne postoji prostor za politikantstvo. To je čista fizika. Dok ne bude ovde sposobnosti da se oko tih stvari dogovorimo, nećemo biti uspešni. Pa čekajte, mi sada govorimo, donosimo zakon o aerodromu, regulišemo jednu oblast, ali smo uskratili jednu mogućnost. U redu. Neko sad treba da uđe u taj posao sa pretpostavkom da će i buduća vlast to slediti. Nisam siguran. Nisam siguran da su oni za to zainteresovani, a iskustva koja imamo nam govore da sam u pravu.

Da se vratimo na ovaj zakon o stanovanju. Doneli ste ga zato što nešto ne funkcioniše, to je jasno. Ali mislim da sistem nije prestao da funkcioniše zbog toga što je nefunkcionalan, nego zbog toga što smo mi u ovih dvadeset godina izgubili međusobni red, na svakom nivou, pa i na tom. Ja ne znam kako ste zamislili da se ovaj zakon primeni bez ozbiljnih dogovora, razgovora, rada. Kako to mislite da će opština imenovati nekog ko će profesionalno raditi posao oko koga nije mogla skupština stanara da se dogovori? On će doći i reći – dobar dan, mene je послала opština kod vas u zgradu. U redu, može da dođe kod mene u zgradu, ja ću to razumeti. Nisam siguran da može da uđe u svaku zgradu. Hoće li ići policija sa njim? Hoće li asistirati? Ako neće da plati, hoće li opština zvati izvršitelja da naplati?

Vi stvarate prostor za pobunu društva, koja nije izraz nefunkcionalnosti ovog zakona nego opštег sletja društvenih okolnosti, koji je vrlo loš. On nije samo posledica realnih problema koji nas opterećuju, nego i činjenice da smo konfuzni, da lutamo, da nismo u stanju da na to odgovorimo na normalan način. To je razlika između...

Ja vam govorim o ovome kao razlogu zbog kojeg pokazujem nekad razumevanje za vašu vladu, jer znam da nemam pravo da poentiram na stranačkom rejtingu kada je tema, recimo, budžet Srbije i kresanje nekih budžetskih davanja. Kada smanjite platu i penziju, ja mislim o Srbiji u kojoj ćemo mi sutra biti vlast, i znam da je kasa prazna i da je nije lako napuniti. Zbog toga što nije, zato se zalažem za mogućnost privatizacije.

Vidim da govorite o davanju koncesije za beogradski aerodrom. Sigurno da postoji neki razlog za to. Bilo bi dobro da ste nam rekli zašto je bolje dati na 25 godina koncesiju nego prodati aerodrom. Da li tu postoji neki sentimentalni odnos? Mislim da postoji, da je još uvek kod nas ideja privatizacije nešto što samo po sebi ne nailazi na neku široku podršku, između ostalog i zbog toga što se uz privatizaciju uvek pominje pljačka. To je populizam i demagogija, jer to nije tačno. Privatizacija nije pravedan posao. To je egzemplaran proces, bez primera u svetu. Prvi put ga sprovodimo, i poslednji. To je proces transformacije svojinskog vlasništva u kome učestvuju ljudi koji hoće da kupe što jeftinije da bi zaradili, jer je to ekonomija. Zbog toga neće novi američki predsednik da kaže da li je platio porez ili ne, jer je vodio računa o ekonomskim interesima, a ne o nekim drugim koji bi mu možda danas više odgovarali.

Dajte, fokusirajte se na ovaj zakon o stanovanju, to vam je problem u najavi i tempirana bomba. Atmosfera koja je stvorena je upravo takva. Mi je ne stvaramo.

Dobro je što ste otvorili mogućnost konkurenčije i pojave privatnih firmi u obavljanju komunalnih poslova. To je jako važno. Građanima treba reći da će od toga imati koristi jer će javna komunalna preduzeća početi da vode računa, da se bore za tržište boljom uslugom, nižim cenama. To je ono što je dobro.

Dobro je što ste otvorili mogućnost opštini ili komunalnom preduzeću da interveniše u situacijama u kojima stanari nisu u stanju da reaguju. Tu pre svega mislim na održavanje fasada. Do sada je bilo nemoguće tako nešto. Imate ruglo od zgrade u centru grada, opština ima sredstva, nema pravni osnov da reši problem, a stanari nisu u stanju da to sami finansiraju. Mi smo staro društvo, o tome treba da razmišljamo. Mnogo mladih odavde odlazi. Dobro je što ste tu meru doneli, to treba podržati.

Ali, generalno, zakon vam je prenormiran: svaka zgrada pravno lice, svaka zgrada ima račun, svaka zgrada mora da se registruje u opštini, zgrada u kojoj ne mogu stanari da se dogovore dobiće profesionalnog činovnika koji će se valjda dogovoriti sa onima koji između sebe ne mogu da se dogovore. To nisu načini da se ova pitanja reše. Potreban je bio neki međuperiod. Možda, između ostalog, stvoriti uslove da se ovde pojave velike kompanije kakve imamo u razvijenom svetu, jer, valjda, ovo su uzori, mi tražimo primere koji su funkcionalni na Zapadu. Tamo imate kompanije koje održavaju čitave blokove. One su regulisale mehanizme kojima vrše naplatu, kojima objašnjavaju značaj svojih usluga. Tamo to tako ne funkcioniše. Verujte mi, u Njujorku nemate lokalnu vlast koja će poslati svog činovnika u zgradu da bi se obavio neki posao. Pa, ako može tamo, ako može u Nemačkoj, ako može u Beču, može i ovde kod nas.

Slažem se da sve treba platiti – uostalom, manje ili više, svi već plaćamo – ali problem je što se ovim zadire na izvestan način u privatnost ljudi, jer su do sada oni sami regulisali ova pitanja, a atmosfera koja je stvorena je vrlo loša.

Što se tiče ovih drugih zakona, ne znam zašto o njima niste postigli neki prethodni dogovor. Tu pre svega mislim na ta pitanja ko je ovde protiv rešavanja komercijalnih prava u vanrednom vazdušnom prevozu, ili protiv transželeznice ili protiv vizne liberalizacije. Apsolutno su svi za to, to treba podržati i nema razloga da tu skačemo jedni drugima za vrat.

Za LDP su ključni zakon o aerodromima i ova prenormiranost zakona o stanovanju zato što je to najava problema koji su bespotrebni jer ih i ovako imamo sasvim dovoljno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Verujem da je to vaša priroda, ali ponekada me stvarno uplašite kako vičete. Nadam se da to nije bilo prema meni.

Nema razloga da budem frustrirana opozicijom, moj zadatak jeste da ovde kao predlagač zakona pokušam da na svaku kritiku, razmišljanje ili komentar bilo kog poslanika, bilo pozicije ili opozicije, dam odgovor koji je adekvatan i u skladu sa zakonom i da objasnim ako nešto nije bilo dovoljno dobro objašnjeno. Isto tako, ne mislim da bilo ko bilo kome treba da drži predavanje, pa makar i poslanici ministrima, niti ministri poslanicima. Ali, to je moj stav.

Meni se čini da je vaše izlaganje bilo dosta konfuzno. Ja sam izvukla nekoliko stvari za koje smatram da su bile najvažnije i koje bih želela da objasnim.

Moj zadatak je da kažem ono što jeste zakon. Ovo zaista nije zakon o privatizaciji, ali daleko od toga da onemogućava nekoga da, recimo, izgradi, kao što ste vi dali primer, neki privatni heliodrom itd. Znači, to postoji, to nije nikakav problem i to može da uradi ko god je za tako nešto zaista zainteresovan.

Drugo, kada govorite o tome šta je problem sa privatizacijom bilo kog aerodroma – nije problem, ali još nismo došli do tog stepena. Dakle, nismo još uvek o tome razgovarali. Vlada Republike Srbije jeste angažovala savetnika koji treba da analizira stanje, recimo, na Aerodromu „Nikola Tesla“ i ponudi sve moguće opcije oko toga kako i na koji način da omogućimo da se taj aerodrom nadalje razvija i da taj trend rasta koji Aerodrom „Nikola Tesla“ ima zaista možemo da pratimo i u narednom periodu.

Saglasna sam sa vama za jedan trenutak, to je bila, recimo, 2003. ili 2004. godina kada je Aerodrom „Nikola Tesla“ mogao da bude kargo. Velika je šteta što to nije urađeno. To je bilo, čini mi se, više zbog nekih drugih interesa unutar Vlade; mislim da su se tu neki bivši ministri pojavljivali u odnosima i to je šteta. To je zaista šteta, jer je to tada Beograd trebalo da iskoristi.

Ali isto tako ču vas podsetiti da je 2008. godine jedan od direktora Aerodroma kroz određene zakone pokušao da privatizuje Aerodrom, onako na brzinu. Drago mi je što više nije direktor, jer bi to na taj način zaista bilo pogrešno. Na sreću, mi imamo aerodrom koji se sada razvija i imamo mogućnost da učinimo dobru stvar, ako pričamo o Aerodromu „Nikola Tesla“, ali da vidimo sve varijante i da vidimo šta je najbolje za Srbiju i da se u tom smislu u narednom periodu ponašamo.

Ovde ste pominjali prenormiran zakon o stanovanju i da je to problem u najavi. Prvo, skupštine stanara su i sada već pravna lica u delu koji se tiče održavanja zgrade, dakle, to već postoji. Da li je to negde zaživilo ili nije – u većini zgrada nije i zaista imamo problem u održavanju zgrada. Ja bih ipak pustila da u narednom periodu, a to je... Pošto planiram da na svaka tri meseca pred Odborom prikažem šta su efekti svakog zakona koje je ovo ministarstvo donelo, jer nekada mi se čini da se ne zna koji su efekti. Imali smo, možda jedino vidljive, o kojima stalno pričamo, efekte Zakona o planiranju i izgradnji, ali su i

svi drugi zakoni dali svoj efekat. Dakle, da vidimo zakon. Po onome što smo gledali u praksi, po onome što smo gledali u ostalim državama, mi smo sigurni da ovaj zakon može da donese samo dobro i da možemo zaista da uvedemo red u oblast stanovanja i da konačno možemo da napravimo uslove da definišemo i stambenu politiku i ono što se zove budućnost stambenih odnosa.

Ne mogu a da ne odgovorim na jednu stvar koja se tiče železnice. Niste u pravu. Slažem se da je železnica uništavana možda dve, tri, četiri decenije, ali ču vam isto tako reći da od 2000. godine... Znači, 2004., 2006. i 2008. godina su godine kada je najveći broj kredita uziman upravo za modernizaciju železnice, i to su najviše uzimani krediti od Evropske investicione banke (Gilje-Ćuprija, na primer) ili od Evropske banke za obnovu i razvoj. Ja sam postala ministar saobraćaja 2014. godine; 2014. godine još uvek nijedan od tih kredita, od EBRD i taj od EIB, nije ni krenuo da se realizuje. Prema tome, nemojte da govorite o tome da li je Demokratska stranka od 2000. godine urušavala železnicu. Ne, ona se samo priključila urušavanju železnice koje je trajalo tri decenije. I to je zaista tako. Jer ako je postojao novac, on je morao da se iskoristi i mi danas ne bismo pričali o samo 100 kilometara modernizovane pruge.

Što se tiče zakona, na početku ste rekli da smo spojili zakone koji nemaju veze jedan sa drugim. Ne bih se složila sa vama. Ti zakoni jesu vezani i tretiraju oblast transporta, saobraćaja. Važno je da se donešu, kao što su važna i podzakonska akta, koja moramo što pre da donešemo da bismo prosto mogli te zakone zaista i da primenimo.

Ne bih vam odgovarala na neke političke stvari koje ste pokušavali da provučete sve vreme kroz vaš govor. Pokušala sam da kažem, dakle, Vlada Republike Srbije hoće da uredi odnose, naročito kada govorimo o aerodromima i o mogućnosti da imamo bilo strateške partnere, bilo da razmišljamo o tome kako ćemo dalje aerodrom da razvijamo, ne samo „Nikolu Teslu“, nego i sve druge aerodrome. Postoji mogućnost i dan-danas, svakog trenutka, da bilo ko ko je zainteresovan može da sagradi, odnosno napravi neki privatni aerodrom.

Kada govorimo o tome ko upravlja aerodromima i da li je Vlada Srbije protiv tajkuna koji treba u nekom trenutku da upravljuju javnim preduzećem, da, ja jesam protiv svih onih koji su na neobičan način stekli bogatstvo i sada odjednom treba da postanu direktori nekih javnih preduzeća. Ja mislim da je to loše, što ne znači da neko ne može da me demantuje i da to bude drugačije. To je prosto moj stav. Ako imate dodatna pitanje vezano za zakone, ja ču odgovoriti.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Čedomir Jovanović, pravo na repliku.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospođo Mihajlović, ono što je vama neobično, možda nekome nije. Bolje bi bilo da se uvedu neki drugi kriterijumi. Vama je bilo neobično da uspešni poslovni ljudi učestvuju u rešavanju problema u javnim preduzećima, a sami ste ih pritom u taj posao pozvali, ali vam je

logično da to rade oni koji kao direktori Železnice prvi put otkriju tartufe. Hoćete da vas podsetim ko je sve bio direktor Železnice od 2012. godine? Znači, nemojte da na takav način razgovaramo.

Naravno da ste frustrirani. Ne samo vi kao vladajuća koalicija, postoji ta politička frustracija, to je ono što je loše, ali nisam ja neko ko je dužan time previše da se bavi i to da rešava.

Veoma smo puno pažnje i energije posvetili „Železnicama Srbije“. Ovde mislimo da smo se popeli kao stranka svima na glavu, posebno u periodu od 2008. godine. Sve to o čemu vi govorite govorili smo mi godinama, ali stanje u kome su već tada bile „Železnice“ bilo je katastrofalno. Samo kažem da apsolutno svako treba da preuzme svoj deo političke odgovornosti. Vrlo je neefikasna bila politika u sektoru saobraćaja ako govorimo o periodu od 2008, ili periodu od 2004. do 2012. godine, to uopšte ne sporim, ali hoću da vam kažem da nigde nećemo stići, kao što ne stižemo daleko, kada negiramo ono što je očigledno.

Nisam ništa rekao protiv ideje da vi kroz javno-privatno partnerstvo rešite neki ozbiljan problem u zemlji. To podržavam. U tome vidim šansu da se nešto pozitivno desi i zemlja promeni nabolje i otvori tako širi prostor za našu politiku nego što je to slučaj danas.

Vrlo dobro sam razumeo zakon o aerodromima i razumeo sam da je sve ovo iz vašeg resora, samo sam rekao da je nešto okej za raspravu, a nešto smo mogli da rešimo na kolegijumu šefova poslaničkih grupa i da nemamo nikakav problem ovde. Prosto, neke teme, sedne se, porazgovara se pet minuta. Niko ovde nije protiv tih tačaka dnevnog reda.

Što se tiče zakona o stanovanju...

(Predsedavajući: Privedite kraju, gospodine Jovanoviću.)

... Jasno je da je do sada ta oblast bila tretirana zakonom. On je postojao, 1992. godine je usvojen, pa pet-šest izmena. Nije problem toliko u lošem zakonu. Rekao sam šta je važno, i to ste uradili. Problem je u činjenici da mi ne možemo da živimo u skladu sa zakonom. Ne samo sa tim, nego i sa nekim drugim. Zato o tome treba da razgovaramo.

Ne tražim ovde da ljudi za mene glasaju tako što će sada da kažem da ćete zaposliti hiljade SNS aktivista, ali ste pogrešili kada ste rekli da je komunalna policija bila mesto gde su zapošljavani kadrovi isključivo Demokratske stranke. Mi smo vodili računa... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, gospodine Jovanoviću. Reč ima ministar Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Samo jedna mala opaska. Rekli ste, zapisala sam: „ne možemo da živimo u skladu sa zakonom“, vezano za zakon o stanovanju. Odmah vas demantujem. Zakon o planiranju i izgradnji koji je donet, kada smo branili taj zakon i kada smo govorili o građevinskim dozvolama, prvo u roku od 28 dana na šalterskom sistemu, a zatim od 1. januara 2016. o elektronskoj građevinskoj dozvoli, ne znam ko je mislio i verovao... Isto tako se

govorilo: to nikad ne može da se sproveđe u praksi, to se nikada neće desiti. A mi smo, zahvaljujući tome, danas u prvih deset zemalja u svetu po reformama upravo u toj oblasti. Sprovodi se, daju se elektronske građevinske dozvole; prosek davanja elektronske građevinske dozvole u Srbiji je sedam dana, lokacijskih uslova 14 dana. Znači, možemo. Zašto stalno moramo da govorimo da nešto ne možemo? Možemo da uredimo zgrade i to može, verujte, da izgleda potpuno drugačije u odnosu na ono kako izgleda danas.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Čedomir Jovanović, dva minuta.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospodo Mihajlović, nije vam dobar primer. U interesu svih je da funkcioniše vaš zakon o prostornom planiranju, u interesu svih, ali to zavisi od administracije. Mi nismo ostali bez dozvola zato što nismo u stanju da ih uzmemo, nego administracija nije mogla, zbog komplikovanih procedura, da ih da. Dobro je što funkcioniše.

Nisam rekao da mi ne možemo da živimo u skladu sa zakonima, nego da ne živimo inače. Ne kažem da tako treba da ostane. To treba da rešavamo.

Upozoravam vas da vam je zakon prenormiran i da neka rešenja koja su logična u drugim sredinama ovde traže malo više objašnjenja i pažnje, a ne vidim da je tako nešto urađeno. To je ono što je suština. Ništa više osim toga.

Ako zakoni funkcionišu zbog efikasnosti administracije, odlično! Nemojte sada da vam kažem – hajde da vidimo kako funkcioniše u Novom Pazaru zakon.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Prepostavljam, kada kažete prenormirani, da mislite previše detaljni itd. Odmah da vam kažem, baš zbog toga će biti manje podzakonskih akata, koji će biti gotovi u narednih sedam-osam meseci. Neka će biti za mesec-dva, a neka će biti u narednih sedam-osam meseci usvojena. Na kraju, pozivam vas da za tri meseca, odnosno za šest meseci vidimo kako taj zakon zaista funkcioniše. Iskreno se nadam da ćete se složiti sa mnom da ćemo u tom trenutku imati odredene rezultate.

Što se tiče Novog Pazara, Zakon o planiranju i izgradnji funkcioniše. Ono što je problem Novog Pazara jesu planovi, zaštitni pojasevi, zaštitna područja. Verujem da ćemo uspeti i taj problem zajednički da rešimo. Nema nerešivih problema i nema zakona koji ne može da se zaista realizuje i implementira u praksi ako mi to hoćemo. Vi to znate. Pitanje je hoćemo li, a mi hoćemo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodni poslanik Milena Bićanin.

MILENA BIĆANIN: Poštovani predsedavajući, uvažena ministarka, kolege narodni poslanici, evo, ja ću se uključiti u ovu raspravu. Sa posebnom pažnjom sam se bavila zakonom o stanovanju, kao i moja poslanička grupa, iz vrlo jednostavnog razloga – jer se taj zakon tiče svih i tiče se jedne od

tri elementarne ljudske potrebe. U osnovnoj školi se nauči, u petom razredu, da su to potreba za stanovanjem, potreba za hranom i potreba za odevanjem. Ako na bilo koji način jedna od te tri potrebe nije adekvatno zadovoljena, naravno da čovek doživljava osećanje lične posramljenosti i gubitak dostojanstva, ali mislim da je nemati dom, nemati mesto za stanovanje nešto što do kraja urušava ljudsko dostojanstvo.

U diskusiji, odnosno u svom obraćanju želim da dam doprinos razumevanju svih ovih pitanja koja smo postavili i koja ćemo postaviti, a i ja ću neka od njih.

Ono što je potpuno jasno, to je u ciljevima koje je Ministarstvo postavilo kao razloge zbog kojih želi da donese ovaj zakon, a ti ciljevi su zaista potpuno jasni i ja sam sa njima apsolutno saglasna. Prvi cilj je da je došlo do promene društvenih i ekonomskih okolnosti. To svi znamo, te okolnosti su nam poznate.

Godine 1992, kada pričamo o stanovanju, donet je jedan zakon po kojem su tadašnji vlasnici stanova po vrlo pristupačnim cenama mogli da otkupe svoje stanove. Ne mogu a da sada, čak i ako neko kaže zloupotrebim, ne kažem sledećih par rečenica na tu temu. Svi znamo da su u prethodnim državama, da ih sada ne prozivam po imenu, svi zaposleni bili obavezni da učestvuju u stambenim fondovima. Iz tih stambenih fondova neki su dobili stanove, kasnije su ih otkupili za novce koji su zaista bili jako simbolični, a jako veliki broj građana Republike Srbije ili svake države koja se tada tako zvala nije uspeo da to svoje pravo ostvari. Ta piramida koja je u jednom trenutku prestala da se puni jednima je donela dobrobit, a drugima je nanela izvesnu štetu i ti građani nikada nisu doživeli nikakvu društvenu satisfakciju. Ono što bih rekla, nikada nije pokušano da se socijalna nepravda koja je tada učinjena razreši, možda nekim poreskim povlasticama ili na bilo koji način. Ne zaboravimo da ljudi koji su davali u fond nisu bili spremni da čekaju dugo vremena da im neko drugi, odnosno država reši stambeno pitanje, nego su to pitanje života za sebe i svoju porodicu uzimali u svoje ruke.

Mislim da je to jedan trenutak nepoverenja koje se polako gradi kada imamo ovu temu. Prosto, sve ovo što čujemo kada govorimo o temi stanovanja u velikoj meri je, naravno, rezultat toga što se mi znamo, što znamo kako funkcionišemo, što znamo kako se teško dogovaramo oko zajedničkog interesa i onda kada nam je jedna od najvažnijih stvari u pitanju, a to je upravo stanovanje.

Sada je, naravno, koncept tržišne ekonomije. Prosto, okolnosti su dovele do toga. Neću ni tu da se sporim, ali ono što takođe moram da kažem, to je da je uloga države u aktivnostima kojima treba da pripomogne da bi svi građani mogli da zadovolje pravo na stanovanje od izuzetne važnosti. Naravno, program socijalnog stanovanja i deo koji se tiče ovog zakona o stanovanju o tome razmišlja, ima jako veliki broj članova koji tome doprinose.

Ono što je takođe važno, to je da je za onu drugu kategoriju građana koji nisu u kategoriji onih kojima treba socijalna podrška u stanovanju važno da njihovo pravo na rad i pravo na kvalitetnu novčanu zaradu bude tako visoko postavljeno i realizovano da mogu da se posvete tom pitanju koje je od životnog značaja. U podacima koje smo dobili u ovom materijalu videli smo da je kod nas taj parametar koliko godina prosečnu platu treba da izdvajate da biste mogli da kupite stan 1:13. Znači, sve što činimo u ovoj zemlji kada je u pitanju ekonomija, jer to je alfa i omega svega zaista, mora da doprinese i rešavanju ovakvih problema.

Ono što je neosporno izuzetno važan cilj, to je cilj koji se tiče unapređenja uslova stanovanja. Da bi uslovi stanovanja mogli da se obezbede, naravno, potrebno je da se dogovorimo oko načina na koji će se zgrade održavati, oko načina na koji će se unapređivati stambeni fond, naravno sa ciljem da se taj stambeni fond očuva, kao jedna od apsolutnih vrednosti jednog društvenog trenutka i ukupnog bogatstva jedne zemlje, jer je i to svakako parametar koji ulazi u tu skalu.

Činjenice govore da je u periodu od 1946. do 1970. izgrađeno 39% ukupnog stambenog fonda, od 1970. do 1980. godine 24% stambenog fonda. Naravno, najveći procenat zgrada koje su pravljene u to vreme nije pravljen po standardima koji tretiraju pitanje energetske efikasnosti. Mi smo tada, verovatno je to tada postojalo u nekom svetu, na razne načine bili od toga udaljeni. Zbog toga, naravno, danas imamo ozbiljne probleme kada govorimo o kvalitetu stanovanja i ozbiljne izdatke.

Mislim da je ovo pitanje izuzetno važno. Zašto? Zato što je energetska efikasnost, odnosno očuvanje energetske efikasnosti bogatstvo jedne zemlje. Mislim da zakon ovako kako je definisan nudi mogućnosti zajednicama stanara da donesu odluke da uzmu i kredite da bi mogle, ako ne mogu na drugačiji način, da svoje zgrade učine energetski efikasnim. Ovo pitanje će biti posebno značajno onog trenutka kada se naša potrošnja energije za grejanje bude na drugi način obračunavala i kada budemo plaćali baš onoliko koliko trošimo. Sve je u jednom trenutku trošak, a u jednom trenutku postaje značajna ušteda.

Mislim da je dobro rešenje, ali ono što mene brine jeste platežna moć naših građana, koja je u velikom broju apsolutno upitna. Ako dve trećine članova stambene zajednice ima pravo da doneše ovu odluku, pitam se šta je sa jednom trećinom, koja ne verujem da neće razumeti... Jako će želeti da ima dobre prozore, da ima izolovan krov, da ima izolovanu fasadu, ali se pitam, bez obzira na njihovo razumevanje i njihovu ličnu potrebu, da li će biti u mogućnosti da dovoljno participiraju u kreditu koji će biti usvojen na nivou zajednice.

Ono što bi nam jako pomoglo da nemamo ove dileme i da građani ne budu zabrinuti, jer, zaista, svi smo zabrinuti, to je ... Ministarka, vi ste puno puta pričali, i ministri pre vas su puno pričali... To su socijalne karte. Mislim da bi nam, da ih imamo sada u ovom trenutku, jako puno pomogle da brojnim građanima skinemo teret straha i brige i da im kažemo da društvo na osnovu

evidentnih podataka, tačnih i preciznih, zna ko i u kojoj meri može i treba da izdvoji novac. Ne možemo nikada svi da imamo isto, ne možemo u svim okolnostima svi da imamo isto, a ono što je za svako društvo od absolutne vrednosti, to je solidarnost, solidarnost prema onima koji nemaju.

Kada govorimo o upravnicima zgrada, to pitanje... Neću sakriti da sam, kada sam čitala zakon, i ja bila uznemirena. Videćemo kako će sve to funkcionisati, ali želim da kažem da niko nikoga ne sprečava (ni u zgradi u kojoj ja živim niko nikoga ne sprečava) da doneše dogovor o tome ko će biti upravnik zgrade. Ta prepreka ne postoji. Da li postoji prepreka zbog naših narušenih susedskih odnosa, zbog naših surevnjivosti, zbog naše nezainteresovanosti, zbog hiljadu razloga? Da, sigurno da postoji. Ali mislim da je jako važno da kažemo iskreno – prepreka ne postoji. Hajde, dogovorimo se. Tamo gde neko neće, ne želi, neće sam da se angažuje, ne želi da prihvati onoga ko to želi, a uvek ima bolji, među svima nama ima neko bolji, tamo gde niko ne želi, tamo će se zaista dogoditi da će dobiti upravnika koji će doći sa strane.

Ono što mene interesuje, ministarka, kada govorimo o toj vrsti, da kažem, novih zanimanja... Prosto, svi znamo da u nekim zgradama u Beogradu postoje već profesionalni upravnici, gledali smo te priloge na televiziji, gde je upravnik bio odgovoran, potpuno svesno biće, gde su stanari bili zadovoljni... Znači, ne moram da imam puno dilema, ali imam jedno pitanje. U tom smislu je naša poslanička grupa podnela jedan amandman. U slučaju kada je upravnik zgrade neko iz zgrade, on to pravo crpi, između ostalog, zato što je vlasnik stana, on tu živi i takav je kakav je. Međutim, kada neko dolazi sa strane, mislimo da bi u tim uslovima, da kažem, konkursa ili zadovoljavanja kriterijuma po kojima taj neko može da obavlja taj posao, trebalo da se nađe i odredba po kojoj to lice ne bi trebalo da bude kažnjavano za krivična dela. Taj ko nam dolazi, ko nam ulazi u kuću, mi ga ne poznajemo. Svog komšiju znamo. Ovoga ne poznajemo. Mislim da bi bilo jako važno, zbog mira građana, za početak elementarnog mira, da znamo da je to neko ko nije osuđivan za krivično delo, pa sad, po kriterijumima kako se to već navodi.

Druga stvar, ovo lice zaista mora biti, kako da vam kažem... Kriterijumi moraju biti jako čvrsti i nepokolebljivi. To je neko ko će upravljati zajednicom, to je neko ko će donositi odluke, to je neko ko će raspolagati novcem; to je neko ko će moći da uđe u naš stan onda kada mi nismo u zgradi a kada je vidljivo ili postoji sumnja da se nešto dešava što može da izazove veliku štetu, žrtve i tako redom. Ako dobro razumem, to je neko ko će imati ključ od mog stana i ko će u takvim okolnostima moći da uđe. Do sada je to mogla da bude komšinica, kojoj kažem – proveri da li sam isključila peglu. Ali, ovde se radi o nečemu drugom. Ne bi bilo dobro da niti gradane niti tu osobu dovedemo u bilo koju nelagodu, bilo koju kompromitujuću situaciju u kojoj će neko sumnjati da mu je nešto nestalo iz stana, jer je taj ušao sam, jer taj može verovatno da uđe kad god pomisli da postoji izvesna sumnja, odnosno razlog.

Mislim da je jako važno da dobijemo te odgovore zato što zaista treba da budemo mirni. Cilj je, u stvari, da ovaj zakon profunkcioniše i da doneše dobrobit, iz razloga iz kojih se predviđa da će tu dobrobit doneti.

Kada govorimo o tome da će taj upravnik zgrade nas popisivati, on će naravno imati podatke o svima nama, ne mislim da je njemu to specijalno važno, prijave stanovanja se nalaze u MUP-u.

Kada govorimo o stanarima, to je zaista jedna posebna kategorija mučenih ljudi u našem društvu – naši roditelji i mnogi od nas su jedan deo života verovatno proveli i u tim okolnostima – zaista mislim da je potrebna zakonska zaštita i onoga ko izdaje stan i onoga ko ulazi u stan. Tu se dešavaju zaista neverovatne povrede, da kažem, svih mogućih prava. Ugovor to može vrlo jasno da definiše, da štiti i jedne i druge. A da li će taj ugovor biti osnovica za plaćanje poreza, nisam sigurna, zato što, kažem, mi se znamo pa će onda mnogi svoje stanare prijavljivati kao rođake, tetke, strine itd. Mnogi će, ako ne žele tako da urade, prijaviti manju nadoknadu za stan, ostatak će primati na ruke. Mislim da će se tu stvoriti neka dodatna pitanja i dodatne dileme.

Kada govorimo o kategoriji zaštićenih stanara, to je još jedna od istorijskih posledica, koja se vuče 70 godina. Donet je Zakon o restituciji, došlo je vreme da se i ovo pitanje razreši. Zaista se zalažem za to da prava ovih ljudi na svaki način budu očuvana, da se taj problem njihovog raseljavanja realizuje u skladu sa ustavnim pravom, sa svim konvencijama i međunarodnim ugovorima koje smo potpisali, ratifikovali, koji se na kraju krajeva uvek tiču isključivo ljudskih prava. Ti ljudi će imati pravo da otkupe, ako sam dobro razumela, svoj stan po osnovu Zakona iz 1992. godine. Ako sam dobro, ministarka, razumela. Mislim da je pravedno, jer kada su drugi otkupljivali stanove, oni to nisu mogli; nije im nuđeno, pa nisu mogli. Ono što je takođe dosta značajno, taj period od deset godina, nadam se da će biti dovoljno dugačak. I činjenica da se sada u sudovima vodi 10.000 sudskih sporova po ovom pitanju, a da će ovo pitanje, prosto, i to pitanje skinuti sa dnevног reda, zaista može da bude od velikog značaja.

Ono što je takođe važno, to je – ja bih rekla, tako se pravi sistem jedne države – pre par dana smo doneli Zakon o sprečavanju nasilja u porodici; sada već u ovom zakonu vidimo tu vezu u razmišljanju, povezivanju, da i osobe koje su žrtve porodičnog nasilja imaju... Naravno, sada država na jedan ozbiljan način razmišlja o njihovoј zaštiti i o njihovom krovu nad glavom. U svakom slučaju, važno pitanje.

Pitanje o kojem, mislim, niko od nas nije govorio, to je pitanje osoba sa invaliditetom. Čitala sam zakon i zaista nisam našla u ovom pojmovniku (za koji smatram da je dobro što je naveden) ni pod jednom tačkom definiciju ko su osobe sa invaliditetom. Prosto, i te osobe su građani ove zemlje, raspolažu svim mogućim pravima pa i pravom na stanovanje, pravom na socijalnu podršku kada je u pitanju stanovanje. Naravno, mnogima od njih država

u tom smislu mora da da dovoljnu podršku. Tu se sada otvara pitanje kod izvesnog broja članova, o kojima ćemo u raspravi o pojedinostima razgovarati.

Postavlja se pitanje da li je moguće sprečiti, s obzirom na to da te osobe ponekada imaju, ne ponekada nego često, podršku drugog lica (tzv. tuđa nega i pomoć) i zbog toga imaju uvećane prihode, da li to može biti osnova zbog čega oni neće imati pravo na socijalno stanovanje? Odnosno, onaj ko ima niži stepen invaliditeta biće u prednosti u odnosu na osobu za koju je ovo pitanje takođe veoma važno. Ja neću da poredim, to se prosto ne radi, ali postavljam pitanje.

Takođe, kada se govori o stambenoj podršci ovim osobama, veoma je važno uključiti i strukturu stanova koji su za njih predviđeni, jer ti stanovi zaista moraju da imaju osobenosti drugog tipa: da li imaju prag, koja je širina, zbog kretanja, zbog pomagala itd. Jer, ako već mislimo i činimo za dobrobit svih naših građana, ovi građani su ravnopravno važni i o svim ovim pitanjima apsolutno treba razmisliti.

Samo bih se na kraju vratila na trenutak na pravila vlasnika stanova. Vlasnici, odnosno članovi stambene zajednice mogu da donesu svoja pravila, svoje dogovore koji mogu da ih štite. Još jednom hoću da podvučem, stvar je dogovora, stvar je podrške, stvar je razumevanja. Ako živimo pod jednim krovom, ne vidim razlog da ne možemo da se dogovorimo da štitimo svoju privatnu imovinu ako smo se za nju na različite načine uplašili. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Dorđe Milićević): Zahvalujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala vam na komentarima. Ja isto mislim da bi trebalo da se dogovaramo i da u tom smislu živimo u našim stambenim objektima, ali život nas tu prilično demantuje, pogotovo kada je u pitanju... Koliko god ti objekti imali mali broj stanara, dešavaju se problemi.

Ne treba da budete zabrinuti, vezano za ovaj zakon, ni vi ni građani Srbije. Ovaj zakon je na jedan pregledan i jasan način napravio, pokušava da napravi uslove da jednom uvedemo red u oblast stambene politike. I sami ste pričali da konačno znamo, kada govorimo o socijalnim stanovima i o svim drugim, kojim putem idemo.

Niko neće imati ključ od vašeg stana, to nigde ne stoji, ukoliko vi sami nekom svom to ne date. Suštinski, niko neće imati ključ od vašeg stana.

Ono što je osnovno pitanje svih jesu upravo ti profesionalni upravnici. Potpuno se slažem sa vama da mora da postoji jasan izveštaj o tome da to lice koje će biti profesionalni upravnik nije osuđivano. Amandman koji ste vi dali tehnički je neispravan, ali sada smo ovde razgovarali da kroz Odbor obavezno napravimo jedan takav amandman, jer to jeste važno i treba da se nađe u tom delu.

Vezano za osobe sa invaliditetom, nekoliko amandmana smo prihvatali – ne znam da li je vaša poslanička grupa ili druga – upravo u tom delu

gde treba malo bolje to da definišemo kako ne bismo imali tu bilo kakvih problema.

Što se tiče profesionalnih upravnika, oni danas već postoje. Najviše ih ima, kao što sam rekla, u Novom Sadu, 50-60 stambenih zgrada već ima upravnike. Mi smo ih sada stavili u okrilje zakona, ali oni defakto postoje. Verovatno će se u tom smislu nakon ovog zakona pojavljivati i na teritoriji Srbije.

Gоворили сте о штети, говорили сте о томе ко ће ући у стан. Кад сам рекла да нико неће имати клjuč, jedino ко може да уђе, то је ватрогасна екипа или полиција са грађевинским инспектором, у некој ситуацији, али то заиста nije ситуација, односно nije ово што прописује закон о становању.

Када говоримо о решавању tog dugogodišnjeg проблема заштићених станара, да, они ће имати могућност, када у нaredном периоду локалне самонправе обезбеде адекватне станове где ће они становати у периоду од десет година, они ће имати могућност, као што су некад неки имали управо по том закону, да те станове и откупе.

Поменули сте социјалне карте. Министар Vulin је најавио прављење социјалних карата и то ће помоћи у свим сферама и ресорима нашеог друштва да имамо једну јасну слику и да управо на основу тога можемо да правимо планове шта да радимо даље. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima народна посланица Olena Papuga. Izvolite.

OLENA PAPUGA: Hvala, председавајући. Поштована министарка Mihajlović, чланови Министарства, поштоване колеге посланици, говорићу прво о закону о становању. Hoću na samom početku da kažem da nam je on potreban, ali mislim da ste направили jako velike rezove, kojih se наши грађани плаше, i da je to možda trebalo da se uradi parcijalno, a ne ovako da se preseče, pa šta bude biće.

Pokušавамо да се приближимо Европској унији, овај закон то јасно потvrđuje, али наши стандарди су далеко од тога. Ниске плате и пензије и дуговања грађана доводе до тога да је сваки комunalni трошак проблем. Hoću da kažem i to da наши грађани воле да живе у uređenom prostoru, али ова ситуација до које smo dovedeni, нећу говорити у којим годинама и када, довела је до тога да грађани не могу да одрžавају простор у коме живе зato што nemaju sredstava za то. Наши грађани су свесни свега тога. Свесни су и тога да им опадају fasade, да су исписане grafitima i da treba da имају некогa ко ћe profesionalno da se brine o njihovoj zgradи, али mislim da ћe ih to dovesti do velikih troškova i da ћe to biti stvarno jedan problem koji ne znam kako ћe se rešiti. Možda ћe se stanari zaduživati po неким kreditима, jer ћe ih овај закон navoditi на то да одрžавају та места где живе.

Naš mentalitet je takav da o nekom zajedničkom stanovanju možda ne brinemo tako као што brinemo о nekom svom privatnom stanovanju, do vrata. Овај закон ћe to najverovatnije urediti, jer se одрžавање зграда овим законом

proglašava javnim interesom. Pitam se da li je ovaj zakon stvarno uzeo u obzir materijalnu situaciju građana i kako će se rešiti, na primer, pitanje utopljavanja zgrada, promene prozora, vrata, krečenja zgrada (koje stvarno jako ružno izgledaju sa grafitima), da li će naši građani morati za to da odgovaraju, da plaćaju te poene, da se nekako zadužuju kreditima, koji im stvarno nisu potrebni u ovoj ekonomskoj situaciji.

Drugi navod zbog kojeg se građani boje ovog zakona jeste baš uvođenje tog profesionalnog upravnika kome su data velika ovlašćenja.

Živim u zgradi u kojoj odavno imamo osobu koja vodi računa o našoj zgradi, ali u toj zgradi imamo svoje prihode; zgrada dole ima prodavnicu, advokata, prostor gde pekara ostavlja svoje brašno, proizvode itd., tako da od tih prihoda zgrada stvarno može jako dobro da funkcioniše. O tome brine, da kažem, upravnik, osoba koja želi da nama stanarima, a zgrada ima 140 stanova, nekako olakša život. On to ne radi besplatno, mi stanari sami smo uveli da od tih prihoda (imamo prihode, zgrada ima prihode) plaćamo tog upravnika.

Ne znam ko će te poslove upravnika raditi besplatno. Stvarno je najbolje ako naš komšija sa kojim živimo bude taj upravnik, ali ja se bojim – ko će prihvati da bude upravnik zgrade besplatno. Možda ćemo svi biti primorani da nam lokalna samouprava angažuje upravnike, što će opet biti dodatni trošak za građane. To nije puno, ali za neke građane je stvarno puno.

Stanari, građani, čitajući o ovom zakonu po novinama, možda nisu dovoljno upućeni, boje se i toga da će upravnik stvarno moći da nadgleda sve stanare; mislim da će moći da gleda ko u koji stan dolazi, da špijunira da li se neko zadržava duže u tom stanu ili je samo gost koji tu ostaje možda nedelju dana.

To smo u nekim amandmanima i naveli, da će možda postojati i neke manipulacije oko toga i da će oni koji izdaju stanove a neće da prijave podstanare, jer će im morati svakako povećati stanarinu, možda biti u nekoj tajnoj vezi sa upravnikom; jednostavno, možda im je lakše i da podele tih 20% poreza koji treba da plaćaju državi. Ne znam, možda će tu biti nekih manipulacija.

Ustav govori da nema svako pravo da kontroliše ko gde živi, jer registar o tome vodi MUP. Zato se građani nekako i boje svega toga, da će upravnik moći da im uđe u stan. Rekli ste da neće imati ključ, ali ljudi se boje svih tih velikih ovlašćenja upravnika koja ovaj zakon daje. Zato sam na početku rekla da je to možda trebalo uraditi parcijalno. Trebalo je uvesti upravnike, jer, stvarno, zgrade su nam jako zapuštene, i u unutra i spolja, i treba neko da brine o zgradama, ali mislim da su ta ovlašćenja prevelika i da je to nekako trebalo uraditi parcijalno.

Drugo što hoću još da naglasim oko tih skupština stanara, na primer, u zakonu navodite da onaj ko tri puta ne dođe na sastanak skupštine stanara gubi pravo glasa; tako se govori kao da ga te stvari ne dotiču. Upravnik zakazuje skupštinu, on može jednostavno da zakaže skupštinu pre podne tri puta i

da neko ko radi pre podne ne dođe na tu skupštinu i on će biti zauvek isključen, neće više imati pravo glasa.

Još jedan primer: ko hoće da nadzida stan, ne znam koji je to član zakona, može da dobije dozvolu dvotrećinske većine stanara. Do sada je bilo da svi stanari treba da daju podršku da se nešto dozida, možda nešto proda, neki deo zgrade itd. Mislim da to nije dobro. Da li upravnik sa srednjom školom može da bude menadžer i da li on može time na neki način da rukovodi, da određuje šta će gde da se nadograđuje i uzme neku dvotrećinsku većinu stanara i da oni o tome odluče?

Ako ima više vlasnika posebnih delova u jednoj zgradi koji bi zajednički deo pretvorili u stan za stanovanje porodice, prednost ima vlasnik posebnog dela koji ima više članova domaćinstva. Ovako predloženo rešenje otvara manipulacije. Ovakav spor treba da rešava sama stambena zajednica uz određene smernice, umesto što se zanemaruju sve druge okolnosti osim broja prijavljenih osoba na određeni stan. To smo dali i u amandmanu, da o tome treba da se razmisli.

Većina koju čine dve trećine ukupnog broja glasova predviđa se za donošenje odluka o raspolaganju zajedničkim delovima zgrade, poveravanju upravljanja profesionalnom upravniku i kreditnom zaduženju stambene zajednice. To je naš amandman na član 44; smatramo da ovako kvalifikovana većina u praksi zapravo dovodi do opstrukcije odlučivanja skupštine stambene zajednice, te da je dovoljna demokratska većina u odlučivanju.

Sledeće o čemu bih htela da govorim jeste zakon o transportu opasnog tereta. Predlogom zakona o opasnom teretu predlaže se gašenje Uprave za transport opasnog tereta. Inače, ova uprava je osnovana Zakonom o transportu 2010. godine. Zakon postoji samo šest godina, a Uprava je počela da radi tek 2013. godine; znači, mi posle tri godine gasimo Upravu, a posle šest godina menjamo ceo zakon. Hoću da vas pitam, ministarko, šta se to promenilo u standardima da moramo da menjamo ceo zakon?

U obrazloženju se govori da se Uprava za transport gasi zbog nekih nepravilnosti u radu i da je izveštaj o tome dala Državna revizorska institucija, ali ne znam da li je neko od poslanika, od građana video taj izveštaj. Znači, sad možemo da pretpostavimo da taj izveštaj ne postoji i da nema nekih velikih osnova da se ukida ta uprava i da sve ovo što uvodite, uz sve te poslove oko transporta opasnog tereta, centralizujete, odnosno daje se Ministarstvu pravo da odlučuje, da imenuje, da daje tehničke instrukcije itd. Znači, centralizacija nikada nije ništa dobro donela, pa mislimo da neće doneti ni transportu opasnog tereta ništa dobro.

Uprava je do sada imala sedmoro zaposlenih. Njene poslove će sada preuzeti poseban sektor u Ministarstvu građevinarstva i saobraćaja. Taj posebni sektor će se tek formirati. Ako je stvarno ta uprava imala neke propuste, zašto do sada Ministarstvo nije reagovalo? Zašto niste, recimo, smenili direktora ili zašto niko nije odgovarao zbog tih propusta? Mislim, to što je navedeno, nije

navedeno zašto se konkretno ta uprava gasi i zašto se centralizuje. Treba valjda navesti razloge zašto nam Uprava više nije potrebna.

Rad Uprave je, barem po nekim informacijama, bio dobar. Oni su se ipak u svemu ovome starali o tome da dve i po hiljade vozača položi ispit u Upravi za transport; stekli su sertifikat za vozače vozila za transport opasnog tereta. Radili su u nekim minimalnim uslovima. Srbija je imala samo dva savetnika za transport opasnog tereta. Nisu samo kandidati iz Srbije polagali te ateste, odnosno testove, nego sam negde pročitala da su dolazili državljeni Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Hrvatske da polazu kod nas te ispite. Hoću još da pitam – da li je bilo nekih nepravilnosti u polaganju ispita? I, zašto se stvarno ta uprava gasi? Broj zaposlenih u Upravi nije bio veliki.

Mislim da Ministarstvo, ako hoće da uredi tu oblast, treba da uvede više inspektora. Transport opasnog tereta je jako rizičan, dovodi do nesagledivih posledica i za ljude i za životnu sredinu. Nedavno sam putovala auto-putem i videla da se vozi kamionom neki opasni teret, neke boce koje nisu zaštićene, pripajaju se jedna uz drugu. Znači, mislim da Ministarstvo, ako već ukidate Upravu, stvarno treba da se posveti tome, jer neradom su stvarno ugroženi i ljudi i životna sredina.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala.

Hvala vam na pitanjima. Možda upravo da krenem od ove uprave. Delatnost Uprave se prosto vraća u nadležnost Ministarstva saobraćaja, i to kroz poseban sektor gde ćemo se, upravo ovako kako ste i vi sugerisali, najstručnije baviti delatnošću koja jeste prevoz opasnog tereta. Sve drugo što nije delatnost prevoza opasne robe, naravno, neće biti u sektoru Ministarstva saobraćaja. Ti ljudi koji rade, dakle ta struka koja taj posao radi, radiće, ali u sektoru, baš zato što smo potpuno svesni važnosti ovakvog zakona, odnosno važnosti da vodimo računa o ovako važnoj temi.

Drugo, ogroman broj pritužbi je bio, pre svega iz privrede, ne samo na način sprovođenja ispita koje ste pomenuli, koji će nastaviti i dalje da se sprovode ali će to biti u Ministarstvu, ne samo iz Srbije, nego i iz drugih država koje ste pomenuli. Ogroman broj pritužbi je upravo bio i na rad same inspekcije. Budući da mislimo da ćemo na ovaj način to da radimo efikasnije, bolje i stručnije, to je osnovni razlog zašto delatnost Uprave za prevoz opasnog tereta prebacujemo u sektor Ministarstva. Možemo to da zovemo centralizacijom, ali mi mislimo da tako važne stvari ne mogu da budu negde rasute sa strane, nego moraju da budu pod budnim okom Ministarstva.

Dalje, vezano za zakon koji pominjete, u svakom zakonu i na svakoj temi moguće je napraviti čitavu priču, koja uopšte ne mora da bude ni blizu, koja će možda imati jednu reč tačnu, a sve drugo neće biti vezano nimalo za zakon. Tako se i ovde stvara priča. Kao što smo imali priču da su tuneli niski, a nisu niski, pa smo se objašnjavali, svaki dan sam objašnjavala da nije tako i

nijednog trenutka nisu bili niski, tako i sad imamo situaciju da se o profesionalnim upravnicima misli kako će da stoje iza nas, da budu tu, da prate ko dolazi, ko odlazi iz zgrade. Ne. Sve odluke u svakoj zgradi donose vlasnici stanova. Profesionalni upravnik je tu, ukoliko zgrada izabere profesionalnog upravnika, da pomogne da se bolje upravlja novcem koji već izdvajamo.

Na kraju krajeva, evo vam primera: ako izdvajamo novac i plaćamo npr. Infostan, postoji jedan deo tamo koji se odnosi upravo na održavanje zgrade, pa, valjda moramo da znamo jesmo li dobili uslugu, da li je ta usluga kvalitetna ili nije. Na kraju krajeva, vremenom će se na tržištu pojavljivati i neke druge firme kod kojih ćemo možda moći da održavamo naš stan, možda to neće biti Infostan nego neka druga firma.

Dakle, moramo da imamo nekoga... Da li je to naš komšija koji je do sada bio predsednik skupštine stanara ili ćemo kao zgrada odlučiti da imamo nekog drugog sa strane, to je opet odluka vlasnika stanova, ali niti će oni imati ključeve, niti će nas oni pratiti, špijunirati, ništa od toga. Oni su tu da pomognu da zaista konačno jednom uvedemo red u održavanje naših zgrada.

Pomenuli ste lokalne samouprave, koje će angažovati prinudne upravnike. Da, ali će one određivati naknadu upravo zbog toga da prinudni upravnici ne bi imali neke svoje cene.

Vrlo važan deo jeste energetska efikasnost i kako će to da se finansira. Po prvi put, u ovom zakonu o stanovanju energetska efikasnost, odnosno podizanje energetske efikasnosti u zgradarstvu tretira se kao javni interes. To znači da može da postoji i potpuno ili delimično sufinsiranje, da li je to od strane države ili neke druge institucije, ali to je jedan od načina kako vidimo da možemo da popravimo ono što se zove neracionalna potrošnja energije u zgradarstvu.

To bi bilo najosnovnije što sam želela da vam kažem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodna poslanica Gordana Čomić. Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvalujem. Pokušaću da svoje komentare, opaske i pitanja o osam predloga zakona koji su pred nama podvedem pod jedan naslov, koji je jedna reč koja glasi: priuštivost. Reč je iz Strategije pristupanja Srbije Evropskoj uniji i podrazumeva jasno uputstvo svima nama koji se bavimo pristupanjem, prevod u originalu engleske reči *affordability*, dakle, šta možete sebi da priuštite i kada.

Zašto biram taj naslov? Zato što mislim da ne možemo više sebi da priuštimo da onaj ko predlaže zakon viče – sve je super, najbolje, nikad bolje nije bilo, fantastično, sve će biti rešeno, a onaj ko osporava da viče – ništa ne valja, nikad gore nije bilo. Ne možemo to sebi da priuštimo. To je smrt dijaloga, smrt razvoja i u suprotnosti sa pristupanjem Evropskoj uniji i sa reformama oko kojih se slažemo.

Zašto ću gledati zakone kroz priuštivost? Krenuću od najlakšeg – međusobno ukidanje viza, da li možemo to sebi da priuštimo? Šta to znači? Ja

sam prva za bezvizni režim sa svim zemljama, ali nedostaje ovde obrazloženje o priuštivosti.

Dalje, javno-privatno partnerstvo. Dobro je što se menjaju odredbe. Da li možemo sebi da priuštimo da kažemo – ovo nije zaista javno-privatno partnerstvo, ali je u ovom trenutku najviše što možemo? Da li možemo sebi to da priuštimo ili ne, 2016. godine? I da pod maskom javno-privatnog partnerstva u stvari stoji još uvek nedovoljna spremnost, ne ministara u Vladi (kada budem imala nešto da je odgovorna ministarka, ja će reći), nego narativa koji postoji u upravi, koji postoji u ministarstvima, gde sede ubedljivi ljudi, koji pokušavaju pa uspevaju da ubede članove Vlade (teže im ide sa narodnim poslanicima) da li je nešto dobro odmereno, da li je priuštivo. Ja mislim da nije i vratiću se na taj zakon.

Aerodrom, koncesije. Dakle, da li je priuštivo da tridesetak, dvadesetak, koliki god broj aerodroma dajemo u koncesije ili je priuštivost u privatizaciji aerodroma? O tome mora biti dijalog. Zato ne možemo više da priuštimo sebi da ovi koji predlažu viču – sve je super, divno, nikad ovako nije bilo, vi ste krivi za sve, a ovi koji osporavaju viču – nikad ovako loše nije bilo, nizašta niste sposobni. Pitanje privatizacije aerodroma i koncesija za manje aerodrome i za Aerodrom „Nikola Tesla“ jeste pitanje koje je važno za ovu vladu; biće i za buduću ako je ova ne reši.

Prevoz opasnog tereta. Možemo li mi sebi da priuštimo ovde rečenicu da sve će biti kao da Uprava postoji, samo Uprave neće biti? Ja ne pamtim koliko sam puta već čula tu rečenicu. Tako je bilo sa agencijom za nejonizujuće zračenje, s tim što je meni ovde rečeno da sam ja izmisnila nejonizujuće zračenje, što bih ja volela, ali nisam.

Nije dobro. Nije dobro, pogotovo što smo ostali bez objašnjenja šta će biti u ovom međuprostoru vremenskom, kada ljudi iz uprave prebacite u Ministarstvo a poslovi dalje moraju da se obavljuju.

Privreda se žali. Na šta se privreda žali? Da li je bilo traženja mita u Upravi? Da li je bilo korupcije, krivičnih dela? Ne možemo više sebi da priuštimo da iz pogrešnih procena radimo ovde rasprave o zakonima, jedni da viču – super, drugi da viču – ništa ne valja. Nemamo mi vremena za to. Na vama će biti da kažete – ma, samo vi pričajte, ja će da uradim kako ja hoću. Od tога zajedničke štete samo bude, i neproduktivno je.

Obrazloženje je bilo da ukidanje Uprave ima veze i sa boljim radom inspekcije i da je brana sivoj ekonomiji, i da će sve raditi Ministarstvo. Ministarka kaže: „pod budnim okom Ministarstva“. Gde je to budno oko dok je Uprava postojala? I, bez obzira koliko se ja slagala, jer se radi o transportnim direktivama, to mora pa mora, da ćemo za neku godinu ili mesec doći pa ćemo opet razgovarati o tome gde je mesto Upravi i da li je bilo bolje onako ili ovako. Nemamo mi vremena da to sebi priuštimo, ali na volju je sa vama, kako god smatraste da nam dijalog nije potrebno da bismo bez ikakve dileme utvrdili šta je najbolje za opasni teret.

Onda, zakon o stanovanju i održavanju. Obrazloženje o tome kakva je priuštivost ovog zakona u Srbiji; u tri tačke stoji obrazloženje. Nemamo skupštine stanara. Ja nisam uspela da nađem podatak koliko ih imamo, nigde. Mora da bude pravno lice, neće da ih registruju u APR-u, neće da radi lokalna samouprava. Dakle, ne možemo sebi da priuštimo da dođemo da menjamo zakon jer nemamo dovoljno skupština stanara, a ne znamo koliko ih ima.

I, najdobronamernije – nemojte da uzimate Novi Sad kao primer. To što mi umemo u našoj maloj varoši, retko ko gde ume, osim što volimo da se pravimo važni. Dakle, to radi zbog narativa društva, te varoši. Zato postoje upravnici koji su plaćeni od strane skupština stanara zgrada.

Znači, imamo obrazloženje da uvodimo prinudne upravnike i da uvodimo upravnike, a ne znamo koliko skupština stanara ima. Ostavili ste u zakonu odredbu da skupština stanara sklapa ugovor sa upravnikom. Koja skupština stanara? Kako će da sklopi ugovor kad nema skupštine stanara?! A ne znate da mi kažete broj. Ako ima tri miliona stambenih jedinica, ako 500.000 nije stalno naseljeno, aко ih ima dva i po miliona, koliko je to skupština stanara? Sto hiljada, trideset hiljada, dvanaest hiljada, petnaest hiljada? Ne možeš da menjaš ono što ne umeš da izmeriš.

Ne možemo sebi da priuštimo više obrazloženja koja su takve vrste opštosti, bez obzira koliko ja mogu da se složim da su i ministarkini saradnici i sama ministarka kazali – ne radi nam taj sistem sa skupštinom stanara, ne mogu da se dogovore. Nedovoljno dobro je.

Šta znači da će lokalne samouprave onda birati prinudne upravnike? Onda nam ne trebaju skupštine stanara. Kako će nam one onda biti obrazloženje zato što ih nema sad dovoljno da se formiraju?

Pravo glasa, identifikacija stanara. Vrlo, vrlo pažljivo moramo s tom odredbom, pogotovo što ovde imate – ko ne bude glasao nekoliko puta, njegov glas se i ne računa. Što ga onda uopšte tražite, da li je podstanar ili nije? Evo, onaj što ste ga našli nije došao tri puta, njega brišete i ne računate. Manje-više, na to se svode odredbe ovako kako su interpretirane.

Ne spadam u nekog ko voli u ovom zakonu o stanovanju da čita nameru bilo koga da zapošjava svoje prinudne upravnike; to se uvek pokazalo loše po političku stranku ili ideju koja je to imala. Niti spadam u one koji smatraju da će to da bude opšte, čvorovičevsko praćenje ljudi šta rade po stanovima, šta kuva komšinica i šta je posle bilo, niti da će biti upada u stanove. Ali ono što me brine jeste što ne možemo trećom izmenom zakona da priuštimo sebi propuštanje šanse da uredimo održavanje zgrada, to je problem. Ja to u ovom zakonu ne vidim. Volela bih da vidim, zato što bi to bila zajednička korist za sve nas.

Ima nas koji živimo u zgradama sa dobrom iskustvom, pogotovo nas iz Novog Sada, i znamo da to nije svugde. Problem ovog zakona je što izgleda kao da je pravljen na osnovu malo vesti o jednom malom dobrom modelu, pokupljenom i mešanom, ali u suštini nije domišljen do kraja. Tu niti

krivim koga niti mislim da bih smislila bolje, ali ono što znam je da javna rasprava i ono što su bile primedbe iz javne rasprave, da se poštuje ceo proces dijaloga kada je u pitanju ovako važna oblast, da bismo zajedno došli do boljeg rešenja.

Govori se o odgovornosti, ko je odgovoran za to što je pala fasada sa smrtnim ishodom. Ja to pozdravljam, ja u ovoj skupštini pitam ko je odgovoran za pad helikoptera i smatram da je dobro da se za svaku nesreću, za svaki ishod, da ne bio on smrtni, zna ko je odgovoran. Da li će ovaj zakon to utvrditi? Ja to ne vidim, ni u jednoj odredbi. Prinudni upravnik će biti odgovoran? Profesionalni upravnik će biti odgovoran? Predsednik skupštine stanara će biti odgovoran? Po kom osnovu? To je lepo da se kaže, ali ja volim da to vidim u zakonu. I kako god da mi pojasnite, kao i da mi pokažete broj koliko ima skupština stanara, ja ću vam iskreno reći hvala jer to znači da smo počeli da gledamo kako da kroz dijalog priuštimo bolja rešenja u zakonu.

Da li će Privredna komora, zajedno sa lokalnom samoupravom, imati najbolji mogući način da se obuče budući upravnici u sledeća tri-četiri meseca, kako reče ministarka? Mi smo ovde prisustvovali razmeni monologa, koje po mom mišljenju nikada nismo mogli sebi da priuštimo ali smo to činili, te sam ja slušala da će se za tri-četiri meseca ustanoviti pravosudna akademija; pa sam slušala da će obuka komunalnih policajaca biti gotova za tri-četiri meseca; pa sam slušala da će i specijalizovana obuka policajaca koji učestvuju biti gotova u najkraćem mogućem roku. Ništa se od toga nije dogodilo. Za to ne krivim ni ministarku ni njene saradnike ni ovu vladu.

Apelujem da počnemo da govorimo o tome šta možemo sebi da priuštimo nadalje. Još jedan krug toga da ćemo pričati – može, biće, ovo je super, ništa pre nije valjalo, ili ćemo s druge strane pričati – ovo sad ništa ne valja, pre je bilo super. Ili ćemo zaista da probamo, recimo, da izbrojimo skupštine stanara (koliko to mora biti komplikovano?), da znamo koliko skupština stanara ima u Srbiji trenutno, u broj. Gde je taj podatak?

Po tako jednostavnim stvarima vidi se s koliko problema se susreće svako ko hoće da u bilo kojoj oblasti zaista uvede red. Ja nemam nikakvu sumnju da i ministarka i saradnici žele da uvedu red u ovu oblast. Moj je posao i moja obaveza da probam da vidim da li će tog reda stvarno biti.

Zato je moj izbor da uložim na zakon o stanovanju protestne amandmane, jer ne možemo sebi da priuštimo da se ovde razgovara, kako da vam kažem, samo o tome šta je sve besprekorno ili šta sve ništa ne valja, a da ne razgovaramo o kontekstu, sa podacima sektora koji želimo da menjamo.

Komunalne delatnosti, i u vezi sa javno-privatnim partnerstvom komunalne delatnosti – ja nisam protiv javno-privatnog partnerstva, nisam protiv koncesija, ni privatizacije aerodroma, pogotovo nisam protiv stroge inspekcije kad je u pitanju prevoz opasnog tereta, te tako nisam ni protiv toga da se uvede red u komunalne delatnosti. Na šta se svodi ideja? Dakle, kod opasnog tereta

ideja se svodi na to da Ministarstvo ima absolutnu nadležnost. To je nedostatak poverenja za mogućnost da negde neko decentralizovano takođe bude odgovoran.

Drugi deo ideje je da kod javno-privatnog partnerstva u stvari imate preformulisanu ideju da se samo sa javnim sredstvima obavljaju razne delatnosti i da se u jednoj modifikovanoj varijanti onome ko privatno želi da se bavi nekim poslom omogućava da taj svoj rizik privatnog poslovanja deli sa javno prikupljenim sredstvima u lokalnim budžetima ili u centralnom budžetu, svejedno. Nemam ništa protiv te ideje. Vaša politika, vaša ideja. Moja je obaveza da probam da skeniram sve ono što ne valja i da proverim da li je priuštivo sa tačke gledišta podataka kojima raspolažem, pa tako i za komunalne delatnosti.

Detaljisali ste sve komunalne delatnosti; tu vidim nameru zakonopisca da se u najkraćem mogućem roku popravi sektor komunalnih usluga tako da korisnici, građani mogu da imaju uticaj na to i da kažu svoju reč o kvalitetu usluge.

Za sve ove zakone meni nedostaje ono što mi inače nedostaje u predlozima zakona, a to je da se vidi da je građanin centar svega. Ne vidim ga ni u centru zakona o stanovanju, ne vidim ga ni u centru javno-privatnog partnerstva, ne vidim ga ni u prevozu opasnog otpada, ne vidim ga ni u komunalnim delatnostima. Ne vidim da smo rešili da reformišemo svoj pogled na svet i da razumemo da su ideje sa kojima se slažemo i koje želimo da vidimo ostvarene u Srbiji ideje uređenih država Evropske unije sa vladavinom prava, da je građanin centar svakog sistema.

Prvi podatak koji bi mi rekao da nisam u pravu bio bi, ako srećom imate, koliki je broj skupština stanara u Srbiji, da podelite sa mnom. To bi već bio dobar početak, da vidimo koliko kvalitetan dijalog možemo sebi da priuštimo ubuduće. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Razumem da vi predložite, iz nekog protesta, na 158 članova zakona o stanovanju 158 amandmana – briše se. To mogu da razumem. Ne verujem baš da to razumeju građani, kojima je interes da čuju postoji li neka dodatna ideja koja može da popravi zakon i učini ga boljim i kvalitetnijim.

Kada kažete da nema dijaloga, ja ћu vam odmah reći da smo mi kao Vlada kroz ove mnoge amandmane koje smo dobijali od opozicionih političkih partija usvajali amandmane koji su zaista doprineli da imamo bolji zakon o stanovanju. To je za mene dijalog, jer je bilo dosta takvih amandmana koje smo usvojili, i kod socijalnog stanovanja, gotovo u svakom delu. Što se tiče dijaloga sa vama, nažalost, kod vas su svi amandmani „briše se“ i tu onda dijaloga nema.

Na ovu vašu načelnu raspravu, koja zaista jeste po meni načelna, da li mi sebi možemo ili ne možemo da priuštimo – i te kako sebi možemo da priuštimo jasne zakone, zakone koji imaju tačno utvrđene kriterijume, od toga da će Ministarstvo voditi računa o prevozu opasne robe zato što je to jako važno, jer

veliki broj agencija, uprava, kancelarija koji se osnivao prethodnih petnaestak godina nije nam baš doneo svuda, u svakoj, dobre rezultate. Imamo iskustva sa Agencijom za prostorno planiranje, koja je kao agencija ukinuta ali unutar Ministarstva imamo Sektor za prostorno planiranje, a to je bilo izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji.

Prema tome, mislila sam zaista da po svakom zakonu ponovo govorim, ali bih rekla da nema dijaloga sa vaše strane pa ču to iskoristiti kada budem odgovarala nekoj drugoj poslaničkoj grupi, a ne vama.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodna poslanica Gordana Čomić, pravo na repliku. Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Koliko skupština stanara ima u Srbiji?

Da li postoji jednostavnije pitanje? Da li postoji veći dokaz da ne želite da Srbiji priuštite dijalog i razvoj od odbijanja da mi saopštite koliko skupština stanara ima u Srbiji? Gde su registrovane?

Na tom broju vam se bazira odbrana zakona. Na tom broju, nepostojećem, bazira vam se rešenje da ta skupština stanara, za koju ne znamo da li postoji, sklapa ugovore sa upravnicima. Na tom broju, nepostojećem, bazira se ceo zakon koji kaže – ako ne može skupština stanara da se dogovori, onda će lokalna samouprava da ima prinudnog upravnika.

Koliko ima skupština stanara u Srbiji?

Malo stvari poštujem i u malo procesa u Srbiji učestvujem toliko privrženo koliko u dijalogu. Ne postoji replika, uvreda, nepromišljena reč, bilo šta izrečeno od bilo koga, koja će me ikad zaustaviti da dijalog u Srbiji gradim. Zato pitam – koliko skupština stanara ima u Srbiji?

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Imali ste puno vremena od 2000. godine da utvrđite sve skupštine stanara.

Odgovoriću vam. Znači, nijedan zakon koji ste definisali nije, nažalost, mogao da napravi spisak stanara. Donošenjem ovog zakona, koji spaja tri zakona iz oblasti stanovanja, Srbija će konačno imati i spisak skupština stanara, odnosno broj skupština stanara i, dodatno, imaće održavane zgrade.

Imali ste dovoljno vremena ne samo za to, imali ste vremena da nikada ne dođe do ove situacije da čitam da padaju fasade i da umiru deca. Toliko ste imali vremena za svih dvanaest godina koliko ste bili na vlasti, direktno, indirektno, kako god, i niste to uradili.

Što se tiče vaše borbe, to vrlo poštujem i zato mi je jako žao što ste u zakonu o stanovanju, gde po prvi put imamo, recimo, žrtve porodičnog i partnerskog nasilja prepoznate u određenoj vrsti socijalne pomoći za korišćenje socijalnih stanova, na primer, i za taj član zakona napisali – briše se. Tako da se ta borba o kojoj pričate nekako ne vidi na delu koje se zove zakon o stanovanju.

Ovaj zakon, pre svega, građanima treba da pomogne da žive u normalnim, održavanim zgradama i da svi konačno znamo odgovore na sva pitanja, koje nismo mogli da dobijemo dok su neki drugi bili na vlasti.

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovani narodni poslanici, saglasno čl. 27. i čl. 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova zbog potrebe da Narodna skupština što pre doneše zakone iz dnevnog reda ove sednice.

Reč ima narodna poslanica Sonja Pavlović. Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Hvala lepo, predsedavajući. Pozdravljam sve goste i gospodu Zoranu Mihajlović.

Moram da izrazim svoje nezadovoljstvo zbog toga što je toliko mnogo zakona spojeno u jednu raspravu. Pokušavala sam da pronađem zajednički imenitelj za sve te zakone – jedini zajednički imenitelj je ministarstvo građevinarstva, prostornog planiranja i infrastrukture. Međutim, svaki pojedini od ovih zakona traži dostojan tretman i ozbiljnu raspravu, tako da ovaj paket koji smo danas dobili da o njemu raspravljamo, šest zakona, može biti samo izraz želje da o njima ne raspravljamo previše, kako bi javnost o njima saznala što manje.

Upravo iz tog razloga obraćam se građanima Srbije sa porukom da će Poslanička grupa DŽB učiniti sve u ovim skupštinskim neuslovima kako bi teme koje ih najviše interesuju, jer zadiru i u njihov privatni život, učinila dostupnim javnosti.

Poštovani građani Srbije, zakon o stanovanju i održavanju zgrada počinje, takoreći, jednim lirske uvodom o održivom razvoju stanovanja, unapređenju uslova stanovanja, unapređenju vrednosti stambenog fonda i energetske efikasnosti, kao i smanjenju negativnih uticaja na životnu sredinu. Zaista smatram da je sve to u redu i da treba da imamo takav jedan zakon. On bi savršeno funkcisao, takav kakav jeste, u nekoj Švajcarskoj ili Austriji. Nažalost, stanje na terenu kod nas nije takvo i zakon nije prilagođen realnim potrebama i mogućnostima građana Srbije. Volela bih da pomislim da je nesvesno zakonodavac napravio ovaj zakon, koji mi u radnom naslovu zovemo „zakon četiri nepravde“. O tim nepravdama koje su učinjene građanima Srbije, želim da obavestim građane Srbije.

Četiri nepravde su: nepravda vezana za smanjivanje broja priznatih članova porodičnog domaćinstva, nepravde vezane za održavanje zgrada, nepravde vezane za socijalne stanove i nepravde vezane za zaštićene stanare.

Naime, predloženom definicijom ovog zakona smanjuje se krug priznatih članova domaćinstva u odnosu na raniji zakon, jer u taj krug ne ulaze, isključuju se supružnici i isključuju se deca zakupaca i unuci zakupaca koji u stanu žive u istom porodičnom domaćinstvu. To izaziva dalje posledice u strukturama i kvadraturama stanova koje trenutni zakupci kasnije dobijaju za preseljenje.

Nepravde koje su vezane za održavanje zgrada – smatramo da sva tri upravnika... Znači, imamo običnog upravnika, imamo prinudnog upravnika i imamo profesionalnog upravnika i ne vidim nijedan razlog zašto bi nadležnosti tih upravnika bile različite. Oni treba da obavljaju isti posao; znači, u zakonu ne

treba sada posebno da se naznače nadležnosti običnog upravnika i nadležnosti profesionalnog ili prinudnog upravnika.

Obaveze u upravljanju i održavanju zgrade imaju samo vlasnici posebnih i samostalnih delova, kao i zakupci stanova u javnoj svojini na neodređeno vreme. Dovoljno je da upravnik zgrade vodi evidenciju o ovim licima. Znači, upravnik zgrade treba da vodi evidenciju o vlasnicima posebnih i samostalnih delova i zakupcima stana u javnoj svojini na neodređeno vreme. Ne postoji u odredbama ovog zakona ustanovljena potreba da upravnik zgrade vodi evidenciju o licima koja su zakupci ili drugi korisnici stanova, osim ukoliko se putem upravnika zgrade ne namerava vršiti poreska kontrola iznajmljivanja stanova. Ukoliko je pak namera predлагаča zakona da se putem upravnika zgrade ipak vrši poreska kontrola, to bi bilo potrebno izričito zakonski regulisati. Volela bih da mi gospođa Mihajlović pojasni taj deo.

Sledeći deo koji se odnosi na nepravde u održavanju stanova, možda je nehotice došlo do toga u zakonu: s obzirom na to da bi se odluka skupštine stambene zajednice mogla doneti i bez saglasnosti pojedinih vlasnika posebnih delova (član 43. ovog zakona predviđa većinsko odlučivanje), te s obzirom na odredbe člana 47. zakona kojima se predviđa i solidarna odgovornost vlasnika posebnih delova za neispunjerenje ugovornih obaveza stambene zajednice, uzimanje kredita od strane stambene zajednice bi moglo u celini da padne na teret vlasnika posebnih delova koji su protivni uzimanju kredita.

Stambena zajednica nije predviđena tako da ima prihode veće od neophodnih troškova upravljanja i održavanja zgrade, nadam se da se tu slažemo. To nije profitno orijentisana organizacija. Sledstveno tome, nema prihoda iz kojih bi se mogao vraćati kredit, te se mogućnost uzimanja kredita apsolutno mora sprečiti da ne bi došlo do toga da ljudi koji su bili vlasnici posebnih jedinica vraćaju kredit za koji uopšte nisu bili saglasni da se uzme.

U istom delu zakona postoji odredba da prolaz kroz poseban deo zgrade može biti ustavno opravдан samo ako ne postoji drugi način da se izvrši popravka ili održavanje. Zapravo, mi insistiramo da tako stoji. U zakonu piše – kada je to neophodno. Šta to znači – neophodno? Uvek je neophodno da se nešto odradi što može da ugrozi, ali ako postoji drugi način da se to uradi a da se ne naruši privatna svojina, onda to treba tako da se uradi. Šta to znači u praksi? Izvolite, ne možete da rešite fasadu na drugi način, postavite skelu, postavite auto-dizalicu. Jedino ako ne možete to tako da uradite, onda imate pravo pristupa kroz privatnu svojinu vlasnika posebnih jedinica.

Najinteresantniji deo, ono što bih volela sa pažnjom da propratite, jeste član 61, za koji sam na Odboru čula da su članovi Ministarstva koji su se bavili ovim zakonom vrlo ponosni na taj deo, a zapravo se odnosi na različite visine naknada za održavanje stambenih objekata u različitim urbanističkim zonama grada. To znači da će, recimo, vlasnici posebnih jedinica u užoj gradskoj zoni plaćati veća sredstva za održavanje svojih posebnih stambenih jedinica i,

zbog nemogućnosti, veoma teških uslova života u ovim vremenima, biti prisiljeni na prinudnu migraciju.

Još jednom molim zakonodavca, jer smatram da je ovo veoma dalekosežna i kontroverzna politička odluka, koja zahteva širu i transparentnu društvenu debatu i ekonomsku i socijalnu analizu efekata. Praktično se otvaraju vrata džentrifikaciji i getoizaciji naselja i diskriminaciji siromašnih populacija. Smatramo da je državno sufinansiranje aktivnosti na unapređenju izgleda, kao i energetske efikasnosti zgrade, za koju se vezuje ovaj član, u današnjim društvenim okolnostima primerenija mera javne politike od državne prinude.

Treća grupa tih nepravdi za koje želim da smatram da su učinjene nenamerno jesu nepravde koje se odnose na socijalno stanovanje. To je, po meni, fantomski član 78. ovog zakona, fantomski član za koji je naš radni naziv Savamala, odnosno „Beograd na vodi“. Prepostavljam reakcije na ovo što sam sada rekla – da smo svi mi opsednuti „Beogradom na vodi“. Međutim, vlast je opsednuta prethodnim vladavinama i prethodnim vlastima, mi smo, eto, u našim izlaganjima opsednuti „Beogradom na vodi“.

U tom članu, gde se priča o iseljavanju i koji su razlozi iseljenja, vrlo jasno stoji nešto što ja samo mogu da podvedem pod „Beograd na vodi“. Nisam predvidela brisanje ovog člana jer mislim da on ipak može i humanije da se sredi, nisam predvidela, jer tu ima delova člana koji mogu da se primene i za neke druge stvari.

U stavu 2. tačka 3) – iseljavanje se vrši u sklopu priprema za sprovodenje investicionog projekta i ukoliko je prethodno dokazano da ne postoji alternativa za preseljenje. To je deo koji je potpuno, mogu da kažem, pilot-projekat. Zašto insistiram na „Beogradu na vodi“ i Savamali? Smatram da je pilot-projekat taj projekat i da će to biti model za sve druge investicione projekte radi ostvarivanja javnog interesa. Ipak, tako ne bi trebalo da se ponašamo i da to ubacujemo u zakon tako što ćemo reći da rešavamo pitanje socijalnog stanovanja. Šta je tu bitno, konkretno u Savamali? Tu imamo stanove koji nisu legalizovani i objekte koji su u procesu legalizacije. Kako smo uopšte mogli da izvršimo iseljenje ako nisu dobijena rešenja da je proces legalizacije odnosno ozakonjenja završen?

Četvrta tačka, odnosno moja četvrta tačka, a na neki način nepravda ovog zakona, jesu zaštićeni stanari. Vidite, gospodo, država Srbija je pre 50-60 godina napravila nepravdu prema vlasnicima stanova. Da li smatrate da je potrebno da se nepravda koju je država napravila pre 50-60 godina ispravlja činjenjem nepravde novim stanarima? Smatram, kao i Poslanička grupa DŽB, da to zaista nijedna ozbiljna vlast ne bi trebalo da učini.

Šta je razlog za ovo što kažem? Po ovom novom zakonu povećava se zakupnina za 200% plus. Ljudi koji žive u tim stanovima, zaštićeni stanari, koji su u ozbiljnim godinama, penzioneri kojima su smanjene penzije, takav namet, koliko god nekom izgledalo da to nije veliko, ne mogu da izdrže. Oni će

se iseljavati u stanove, ne zna se gde je preseljenje, i to je odloženo za 2026. godinu, tako da imamo još jedan primer prisilne migracije.

Država umanjuje prava građanima samim tim što stavlja sudbinu zaštićenih stanara u ruke opštinskih i gradskih činovnika, krši Ustav Srbije i Evropsku konvenciju o ljudskim pravima koji garantuju da svako ima pravo da o njegovim pravima odluči nezavisan sud.

Diskriminacija onih koji naslede nepokretnost je takođe vezana za ovu grupu zaštićenih stanara. Znači, ako je neko u bilo kom delu Srbije nasledio neku nepokretnost, koja može da bude i neuseljiva, on nema pravo da dobije adekvatnu stambenu jedinicu.

Koliko su te stambene jedinice adekvatne, veliki je znak pitanja jer tu je zakonodavac malo nejasno odredio površine, strukturu stanova. Mislim da bi taj deo zakona trebalo da se vrati na doradu.

Šta je moj predlog konkretno za ovu situaciju? Ako razmišljamo kao humani ljudi, ne možemo reći – daćemo povoljne kredite na 40 godina, sa rokom otplate od 40 godina ljudima koji imaju 80 godina. Manje-više, starosna struktura je takva. Predlog je sledeći, pretpostavljam da ćete se složiti sa mnom: ne treba da snose posledice ove nepravde od pre 60 godina zaštićeni stanari, ne treba da snose vlasnici stanova, oni zaista treba da dobiju na ime zakupnine adekvatnu vrednost.

Kako to može da se reši? Tu država treba da plati račun i prihvati to nasleđe, koje zaista jeste nasleđe od pre 60 godina, ali moram da poručim vladajućoj većini, kao i predstavnicima Vlade – vi ste se, gospodo, prihvatali projekta zvanog Srbija, u zemlji u kojoj kontinuitet življenja imaju građani Srbije. Taj projekat ste prihvatali sa svim njegovim plusevima i svim njegovim minusima. Sa tim projektom možete da izadete na kraj ili ne možete da izadete na kraj. Ako možete da izadete na kraj, ja ću to pohvaliti, a ako ne možete da izadete na kraj, onda ga prepustite legalnim, demokratskim načinima, drugima, ali nemojte da i ono od pre 60 godina bude greška prethodnih vlasti, a da zbog toga trpe građani Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala lepo. Prvo da vas ispravim, ministarstvo u Vladi Republike Srbije koje trenutno ja vodim, a danas sam kao ministarka tog ministarstva, zove se Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, a ne ministarstvo građevinarstva i prostornog planiranja.

(Radomir Milojićić: To je jako važno.)

Da, to je jako važno.

(Radomir Milojićić: Jako je važno, najvažnije.)

Jeste, to je važno zato što je ovo Vlada koja sada ima svoj sastav, a kada bude bila možda neka druga vlada, onda će ona možda da nazove svoja ministarstva drugim imenom.

Dalje, kada govorite o tome kako počinje objašnjenje zakona o stanovanju, kažete, lirske smo se izrazili. Sve što ste nabrojali jesu standardi,

evropski standardi vezani za kvalitet stanovanja i svega onoga što svaki zakon o stanovanju u jednoj ozbiljnoj i modernoj državi treba da sadrži.

Nepravde koje pominjete, moram da ih objasnim, pre svega zbog građana Srbije. Da krenemo prvo sa upravnicima, pa ćemo doći do zaštićenih stanara. Govorite o nadležnostima upravnika i zašto se deli ta nadležnost upravnika, odnosno onih upravnika koji će biti izabrani od skupštine stanara, dakle od članova same zgrade ili vlasnika stanova – oni ne dobijaju nikakvu nadoknadu, dok profesionalni upravnici, koji ispune određene uslove, imaju obuku u Privrednoj komori, samim tim licencu i, eventualno, ukoliko to želi određeni stambeni objekat, postaju profesionalni upravnici u tom stambenom objektu, dakle, mogu i ne moraju, nije obavezno.

Takođe, rekli ste da će se ovim vršiti dodatna poreska kontrola. Zna se ko vrši poresku kontrolu, to su inspektori poreske uprave. To svakako nije delokrug rada ovog zakona, niti to rade profesionalni upravnici.

Govorite o odnosu između zaštićenih stanara i vlasnika. Pre svega, da svima bude jasno, i građanima Srbije koji često slušaju ta dva pojma: zaštićeni stanari i vlasnici – zaštićeni stanari dugi niz godina, gotovo 70 godina i nešto manje, žive u stanovima u kojima nisu vlasnici, dakle, žive u stanovima gde imaju vrlo male zakupnine. To je, prosto, nepravedno i nefer u odnosu na one koji jesu istinski vlasnici tih stanova. Govorimo, pre svega, o stanovima i zgradama u centralnim gradskim zonama. U tom vremenu, u tom periodu kada su dobijali te stanove, to je bio pre svega Beograd i nešto malo nekih drugih gradova.

Prošle godine smo doneli zakon da evidentiramo, da uopšte znamo koji je to broj stanova gde postoje zaštićeni stanari i vlasnici. Taj zakon nam je dao evidenciju da je ukupan broj stanova zakupaca na neodređeno vreme na teritoriji naše zemlje 1.489, od čega su 1.402 u Beogradu, i to u centralnoj gradskoj zoni, znači, to je ona prva zona, Terazije itd.

Naš interes, koliko god suprotstavljeni interesi i jedne i druge strane bili, jeste da pokušamo da nađemo neki zajednički imenitelj, da pomognemo i onima koji jesu vlasnici stanova da dobiju i da se vrate u svoje stanove, ali, isto tako, da oni koji su zakupci u nekom periodu, koji jeste period od deset godina, dobiju adekvatan stan, koji takođe mogu da otkupe kao što su svi građani ili većina građana Srbije otkupljivala po nekim prethodnim zakonima, po vrlo povoljnim cenama.

Kada govorite o tome da je diskriminatorski odnos i da je zakupnina koju će sada zakupci plaćati neprimerena i da tu razliku treba da plati država, Vlada Republike Srbije i ja kao resorni ministar smatramo da ne možemo svim stvarima stalno opterećivati državu. Ovo je najbolji način da to rešimo, način koji je predložen zakonom.

Ali, zbog javnosti, primer jednog stana u Knez Mihailovoj ulici od 76 metara kvadratnih: zaštićeni stanar koji je dobio na korišćenje taj stan u Knez Mihailovoj ulici, u centralnoj gradskoj zoni, danas plaća, u skladu sa trenutno

važećim zakonom, zakupninu od 9.000 dinara. Prema nacrtu zakona o kojem danas raspravljamo, on će je plaćati 18.000 dinara i biti u procesu da lokalna samouprava, grad Beograd, obezbedi adekvatan stan koji će on kasnije moći da otkupljuje. Kada bismo posmatrali tržišnu vrednost zakupnine, kada bi taj stan bio na tržištu, odnosno kada bi se plaćala po tržišnim cenama zakupnina, taj iznos bi bio najmanje 49.000 dinara.

Dakle, u prethodnih 50-60 godina stanari koji su zaštićeni stanari su, morate priznati, ne govorimo sada više ni čijom, da li greškom, krivicom itd., ali su defakto imali i te kakve koristi od toga što se zove život u centralnim gradskim zonama po vrlo, vrlo niskim zakupninama. Kako god to bilo iza nas, to je situacija koja mora da se reši. Način koji mislimo da je najpravedniji jeste da damo mogućnost lokalnim samoupravama da to reše.

Vodili smo se, takođe, jedino i isključivo standardima u stanovanju koji postoje. To znači da se tačno znaju stanovi koje će zaštićeni stanari, kako ih danas nazivamo, dobiti od lokalne samouprave – osnova je 30 metara kvadratnih plus 15 metara kvadratnih za člana domaćinstva. Znači, tročlanu domaćinstvo će imati stan od 60 metara kvadratnih, koji će imati mogućnost da na rok od 40 godina otkupi i da postane njegovo vlasništvo.

Kada govorite o tome do kad će živeti ti ljudi, pa, oni imaju svoje naslednike, ti naslednici takođe imaju pravo na te stanove. Danas pak imamo situaciju da se u stanovima gde žive zaštićeni stanari, koji nisu vlasnici stanova, nalazi jedan ili dva člana domaćinstva na po 150, 200 i više metara kvadratnih.

Ne bih se složila sa vama da je u pitanju diskriminacija, nego pokušaj da konačno jednom rešimo taj problem koji dira, praktično, i jedne i druge.

Rekli ste da je državna prinuda to što smo stavili da je pitanje energetske efikasnosti jako važno i da moramo da učinimo sve zajedno i da to često ne može da uradi samo lokalna samouprava ili samo stambena jedinica, da moramo da povećamo energetsku efikasnost, i to tako što smo energetsku efikasnost posmatrali kroz zakon kao javni interes omogućavajući da sufinansiranje povećanja energetske efikasnosti sada mogu da pomognu i država ali i sve druge institucije i organi.

Što se tiče socijalnog stanovanja i tog tzv. fantomskog člana, kako ga vi nazivate, što uopšte ne razumem, prvi put u ovom zakonu, i to je ono gde smo se takođe konsultovali sa Evropskom komisijom, prvi put u ovom zakonu u Srbiji imamo tačno podeljeno i jasno određen upravo sam postupak i proces raseljavanja. Nama se to često dešava, recimo, kada su u pitanju romske porodice, imamo problem i sa beskućnicima. Ali, takođe, prvi put u tom članu imamo obuhvaćeno, u skladu sa svim evropskim standardima, evropskim poveljama, Međunarodnom poveljom o poštovanju ljudskih prava; dakle, nijednu stvar ovde nismo stavili koja je protiv ili koja nije obuhvatila tako važne povelje o zaštiti ljudskih prava, jer nam je bilo stalo da imamo tako nešto u ovom zakonu, jer to često ume da bude problem.

Kada gledate taj član 78, onda morate da ga čitate od početka, gde se jako lepo u prvoj rečenici kaže: „Iseljenje lica iz objekta koji je izgrađen suprotno zakonu kojim se uređuju planiranje prostora i izgradnja objekata i koji se nalazi na zemljištu u svojini drugog fizičkog ili pravnog lica...“. Dakle, odnosi se, pre svega, na takve vrste objekata, ide u taj proces iseljavanja, koji je vrlo jasno, do tančina određen. Rekla bih da je to mnogo bolje nego da nije definisano tako jasno kako smo želeli da bude.

Mislim da su to osnovne zamerke koje ste dali na zakon govoreći o nepravdama. Naše mišljenje jeste da ovaj zakon, naprotiv, konačno uvodi red i konačno rešava decenijske nepravde koje su postojale i omogućava da imamo jednu stabilnu stambenu politiku koju do sada, nažalost, nismo imali.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Replika, reč ima narodna poslanica Sonja Pavlović. Izvolite.

SONJA PAVLOVIĆ: Prvo bih želela da vas ispravim u jednom delu koji nisam tako izgovorila. Nisam rekla da su vaše namere da uprava putem upravnika vrši poresku kontrolu. Izričito sam rekla – ukoliko je namera, to su dve različite reči, predлагаča zakona da se putem upravnika zgrada ipak vrši poreska kontrola, to bi bilo potrebno izričito zakonski regulisati. Znači, ne da se provlači kao nešto što mi ne možemo da razumemo, ali predлагаč zakona i oni koji poštuju zakon, koji razgovaraju o njemu očigledno čitaju zakone različito.

Šta je sporno kod tog člana 78? Mi smo podneli dosta amandmana po ovom zakonu; nisu bili maliciozni, želeli smo da ga unapredimo, a koliko smo u tome uspeli, videćemo. Znači, iseljavanje; vi ste maločas pročitali prvi član, ja će poslednji: „Postupak iseljenja iz st. 1. i 2. ovog člana ne utiče na postupak ozakonjenja nezakonito izgrađenih objekata, u skladu sa odredbama zakona kojim je uređeno ozakonjenje objekata.“ Kako ga ja čitam? Znači, ne mogu lica biti iseljena ako nije završen proces ozakonjenja tog objekta. Znači, mora da se doneše rešenje da bi lica bila iseljena, a ne tek naknadno, kad iselimo lica, mi im dajemo rešenja da je završen proces ozakonjenja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodna poslanica Stefana Miladinović. Izvolite.

STEFANA MILADINOVIC: Hvala, predsedavajući. Uvažena ministarka, gosti iz Ministarstva, pred nama su zaista izuzetno važni zakoni. Neki od ovih zakona direktno utiču i na naš svakodnevni život i, složićemo se svi ovde u sali, zahtevaju punu pažnju i nas poslanika i javnosti.

Na samom početku osvrnula bih se ukratko na dva sporazuma koja se tiču oblasti saobraćaja. Prvi, multilateralni sporazum o komercijalnim pravima u vanrednom avio-saobraćaju jeste izuzetno važan; olakšće poslovanje avio-prevoznika koji obavljaju avio-taksi saobraćaj i hitan medicinski prevoz, vanredni charter prevoz ili prevoz pošiljki i tereta. Ovo je značajno za ove privredne subjekte budući da će im olakšati poslovanje.

Drugi izuzetno važan sporazum, koji zaista zaslužuje pohvalu i podršku, jeste sporazum koji se odnosi na Centralnu kancelariju Projekta

Transevropske železnice. Uspostavljanje transevropskih mreža predviđeno je Ugovorom o Evropskoj zajednici. Malo je poznato da se celo Poglavlje 21 pri pristupanju EU zapravo odnosi na transevropske transportne mreže, transevropske energetske mreže i telekomunikacijske mreže. Kako je od strane Ekomske komisije UN ocenjeno da Srbija ima kapacitete da bude domaćin ovoj kancelariji, zaista verujem da će doprinos razvoju železničkog transporta u regionu sigurno biti u dobrom rukama. Verujem da je ovo izuzetno važno ne samo za državu već i za naše stručnjake, posebno iz oblasti železnica.

Kada je u pitanju zakon o transportu opasne robe, na samom početku želim da istaknem da sam transport kao privredna delatnost predstavlja možda najznačajniji dinamički proces, neophodan i za društveni i za privredni razvoj svake države. Organizovati bilo koju vrstu prevoza, posebno prevoz opasnih materija, predstavlja jedan kompleksan i zahtevan sistem, koji mora da sadrži jasne procedure i pravila iz različitih oblasti i odgovornost i profesionalnost svih učesnika u ovom procesu, odgovoran menadžment i svakaku državu koja mora da odgovorno vrši nadzor.

Savremeno društvo poznaje više različitih modela transporta; to su pre svih drumski, železnički, vodni i vazdušni saobraćaj, svakako kombinovani, ali postoji i cevni saobraćaj. Za razliku od drumskog, železničkog, vodnog i vazdušnog saobraćaja i kombinovanog, ovaj cevni se u kontekstu transporta opasnih materija izuzima. Činjenica da opasne materije po svojim osobinama, koje jesu i otrovnost i radioaktivnost, ali i po svojim reakcijama, kao što je eksplozivnost ili zapaljivost, mogu pričiniti ogromne materijalne štete, ugroziti zdravlje, bezbednost ljudi i životnu sredinu, čini ovu vrstu transporta specifičnom i po mnogo čemu zahtevnom.

Nakon Drugog svetskog rata pojavila se potreba u međunarodnoj zajednici da se zakonski regulišu i definišu načini na koje će se prevoziti opasne materije. Osnovni zadatak bio je da se obezbedi prevencija, odnosno da se spreči nekontrolisano ispuštanje opasnih materija u životnu sredinu. Međunarodne organizacije i njihova regulatorna tela pristupili su donošenju globalne regulative usaglašavanjem svih međunarodnih dokumenata, implementacijom ovih propisa na nacionalnim nivoima. Tako je formiran jednoobrazni pravni okvir u cilju zaštite čoveka i životne sredine od svih štetnih dejstava.

Na međunarodnom planu postoji niz normativopravnih akata koji regulišu transport opasnih materija, bilo da su u pitanju konvencije, različite deklaracije, rezolucije, međunarodni ugovori i druga pravna akta.

Za nas najvažniji međunarodni sporazumi, u kontekstu ovog zakona, budući da pokrivaju železnički, vodni i vazdušni saobraćaj, jesu: pre svih poznat *ADR*, a *ADR* je Evropski sporazum o međunarodnom transportu opasne robe u drumskom saobraćaju, koji predstavlja osnovni međunarodni sporazum kojim se reguliše celokupan transport u drumskom saobraćaju i praktično se koristi u čitavom svetu; drugi važan međunarodni sporazum jeste Konvencija o međunarodnom transportu železnicom, koja je nekoliko puta bila modifikovana.

I, naročito je važan međunarodni Pravilnik o prevozu opasne robe železnicom, poznat kao *RID*. Treći sporazum jeste Evropski sporazum o međunarodnom transportu opasnog tereta na unutrašnjim plovnim putevima, koji je usvojen 2000. godine.

Na osnovu ova tri, a i nekih drugih međunarodnih ugovora Evropska unija je donela nekoliko direktiva čijim usvajanjem su svi propisi postali sastavni deo nacionalnih zakonodavstava i praktično važe na teritorijama svih država članica EU.

Poslednjih nekoliko godina i naša zakonska regulativa u vezi sa prevozom opasnih materija teži ka tome da se u potpunosti usaglasi sa propisanim svetskim standardima, pa smo tako ratifikacijom ovih sporazuma, ali i usvajanjem novog Zakona o transportu opasnog tereta 2011. godine i usaglašavanjem drugih sistemskih zakona, ne samo iz oblasti saobraćaja, i donošenjem brojnih podzakonskih akata započeli proces formiranja jednog savremenog sistema u upravljanju transportom opasne robe.

Tada je zakon, 2011. godine, uneo brojne novine. Praktično, bio je novina i za struku i za državu budući da se dvadeset i nešto godina, do 2011, država nije bavila modernizacijom ovih propisa. Tako je u vršenju upravnog nadzora tada nadzor poveren i osnovana Uprava za transport; uvedene su različite dozvole za transport i procedure njihovog izdavanja; uveden je institut savetnika za bezbednost u transportu opasnog tereta. Svakako da je ovaj zakon tražio dalja usaglašavanja i dopune i uklanjanje pojedinih rešenja, kao što su bile odredbe koje se tiču osiguranja u transportu jer su se pokazale nesvrishodnim. Stoga je donošenje novog zakona za Poslaničku grupu SPS i ono što je navedeno u obrazloženju, a što smo imali prilike da čujemo, svakako prihvatljivo.

Ovaj novi zakon uvodi sve relevantne sekundarne izvore komunitarnog prava. Umesto pojma „transport tereta“ koristi se pojам „transport roba“, koji podrazumeva jedan širi broj operacija u samom procesu transporta, nešto drugačiju institucionalnu postavku. Ukida se ova uprava za transport; razumljivo je zašto ona mora da bude kao sektor u okviru ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja. Nadzor nad primenom zakona, takođe inspekcijski nadzor, pretrpeo je izvesne izmene. Ono što je dobro i što pozdravljamo jeste da su zadržana i neka rešenja koja su prethodnim zakonom bila uvedena i odredbe koje su imale pozitivnu primenu.

Novi zakon na sveobuhvatan način usklađuje sva međunarodna dokumenta i propise, kao što sam rekla. Verujem da ćemo ovim zakonom zaokružiti sistem upravljanja transportom opasnih roba. Svaki vid saobraćaja od sva tri koja su predmet ovog zakona ima svoje specifičnosti u odnosu na bezbednost pošiljki, projekcija rizika zavisi od niza faktora i potpuno je razumljivo grupisanje odredaba prema vidovima saobraćaja u samom zakonu.

Transport opasnih materija predstavlja vrstu transporta za koju se vezuju najveći rizici, sa potencijalno velikim, da ne kažem najvećim, štetnim posledicama ne samo po zdravlje ljudi, već i životnu sredinu, a svakako može

izazvati i velike materijalne štete. Da bi se postigla maksimalna bezbednost ljudi, okoline i saobraćaja prilikom transporta ovih opasnih roba i predmeta sa opasnim materijama, neophodno je da svi učesnici u procesu poštaju zakonske propise i primenjuju preventivne mere zaštite na radu. One moraju biti u skladu sa prirodnom opasnom materijalom koja se prevozi i stepenom opasnosti. Ove mere se prožimaju kroz ceo zakon i jesu u skladu sa direktivama, a imaju preventivnu funkciju.

Svrha svega ovoga jeste da se izbegnu eventualne incidentne situacije. Iako se ne dešavaju često, one mogu da prouzrokuju, kao što smo rekli, velike gubitke. Bitno je da se sve procedure u tom smislu ispoštuju. Opasne materijale u životnu sredinu, po pravilu, dospevaju naglo i ispoljavaju trenutno i vidljivo dejstvo, pa možemo reći da je sistem upravljanja transportom opasnog materijala povezan i sa sistemom upravljanja zaštitom životne sredine.

Reakcije na akcidente koje za posledicu imaju ovo trenutno dejstvo zahtevaju uobičajen sistem mera kao odgovor na incidente i jesu neodvojive od organizacionog delovanja nadležnih službi i u sistemima odbrane i u sistemu bezbednosti. Odgovore na udese regulišu i drugi sistemski zakoni, ne samo zakoni iz oblasti saobraćaja, a zakon o transportu opasne robe u ovom smislu ima isključivo preventivnu ulogu.

U cilju prevencije i pravovremene reakcije na akcidente, želim da istaknem da u svetu postoje unapređeni savremeni sistemi, i to sistemi koji vrše nadzor vozila koja prevoze opasne materijale. Kod nas, kako imamo informaciju, u železničkom i vodnom saobraćaju u izvesnoj meri se ovi savremeni sistemi primenjuju.

Ono što nam kao državi nedostaje jeste definisana jedinstvena mapa kojom su određene rute kojima se mogu kretati vozila koja prevoze opasnu robu u drumskom saobraćaju. Za transport robe u drumskom saobraćaju vezuju se najveći rizici jer je ovaj vid saobraćaja, rekla bih, najelastičniji i u tom smislu najteže ga je, zbog gustine putne mreže, kontrolisati. Pored ovih mapa koje doprinose efikasnijem i bezbednjem transportu, postoje i brojni primeri pojačanih kontrola samih vozila koja prolaze kroz naseljena mesta.

Pored nacionalne infrastrukturne mreže, postoje različiti modeli praćenja. Ovo ističem kao temu možda i za lokalne samouprave, posebno za grad Beograd, koji jeste čvorište mreža, puteva i pruga i u njemu se, svedoci smo, odvija i vodni, i železnički, i drumski saobraćaj. Slično je kada je u pitanju grad Novi Sad, a i grad Niš. Po ugledu na svetske gradove, verujem da bi ovo bilo interesantno gradovima i da bi možda u narednim decenijama mogli da unaprede svoje sisteme i da opasan teret koji prolazi kroz njihova naseljena mesta kontrolišu.

Činjenica je da apsolutna zaštita od udesa prilikom prevoza ovih roba ne postoji, ali može se zaključiti da se bezbednost postiže i povećanjem opšte bezbednosti saobraćaja, unapređenjem saobraćajne infrastrukture, stručnim osposobljavanjem. Važnu ulogu, kao što sam rekla na početku, ima država po

pitanju stroge kontrole i nadzora, ali i uvođenje novih sistema praćenja i kontrole od strane države može umnogome doprineti bezbednosti uopšte.

Na kraju, kada je u pitanju ovaj zakon, želim da zaključim da ovo jeste još jedan korak ka modernizaciji našeg sistema upravljanja ovim transportom. Sigurno je da ćemo u narednim godinama, ako ništa drugo, usaglašavati ovaj zakon sa svim budućim svetskim standardima.

Kada je u pitanju zakon o stanovanju i održavanju zgrada, rekla bih na samom početku da je činjenica da je ovo izuzetno važna životna tema; jasna je zainteresovanost koju ovaj predlog zakona izaziva i u parlamentu a i u javnosti. Nakon više od dve decenije primene važećih propisa i brojnih problema, o kojima su i kolege govorile, pred nama je jedan potpuno novi zakon koji treba da na sveobuhvatan način reguliše ovu oblast i da na izvestan način postavi jedan efikasniji i celishodniji sistem upravljanja i održavanja stambenih i stambeno-poslovnih objekata, kao i objekata javne namene.

Predlog zakona o stanovanju predviđa tri ključne novine: svaka zgrada će od sledeće godine imati svog upravnika, svi stanari moraće da snose obavezu i odgovornost za održavanje zgrada u kojima žive, a stanodavci više neće moći da izbegnu plaćanje poreza na iznajmljivanje stana, čime je do sada budžet Republike Srbije bio poprilično oštećen.

Pored ovoga uvode se još neke novine. Stambenoj zajednici, kao organizaciji vlasnika stanova, drugih posebnih i zajedničkih delova zgrade, ovaj predlog zakona daje puno svojstvo pravnog lica kako bi bila ravnopravni nosilac prava i obaveza u svim pravnim odnosima radi efikasnijeg upravljanja i održavanja zgrade.

Takođe, dobro je da imamo registar o zgradama, odnosno jedinstvenu evidenciju podataka o stambenim jedinicama koju će voditi Agencija za privredne registre.

Jedan od razloga za donošenje ovog zakona jeste i taj što na tržištu već postoje fizička i pravna lica koja se bave upravljanjem zgradama. Stoga je dobro da postoje ova rešenja, jer do sada je u praksi zabeleženo da postoje fizička i pravna lica koja se time bave, ali se njihove nadležnosti niti obaveze na bilo koji način ne definišu.

Svakako, Predlog zakona uvodi institut profesionalnog upravnika. Pozdravljamo dobrovoljni princip kada je u pitanju angažovanje ovih upravnika. Dobro je što se ostavlja mogućnost stambenoj zajednici da se sama organizuje. Smatramo da je dobro rešenje i to što vlasnici stanova svoja prava i obaveze u pogledu upravljanja i održavanja mogu urediti pravilima o međusobnim odnosima.

Posle sedam decenija konačno se rešava i pitanje zaštićenih stanara, odnosno nosilaca stanarskog prava koje se odnosi na građane koji su posle Drugog svetskog rata kao zakupci useljavani u privatnu svojinu na neodređeno vreme, kao i onih građana koji žive u prostorijama zadužbina i fondacija. Treba istaći da je Vlada napravila jedan balans vodeći računa o vlasnicima stanova ali i

o zaštićenim stanarima. Podsetiću da je još Zakon o restituciji 2011. godine predviđao da se upravo novi zakon o stanovanju bavi ovim pitanjima. Pristupilo se ozbiljno, prema našem mišljenju, ovom višedecenijskom problemu, gde zapravo građani nemaju nikakvu odgovornost jer je sva odgovornost bila na državi, o čemu će nešto detaljnije govoriti moj kolega Nedjo Jovanović.

Ono što je za SPS od posebne važnosti jeste svakako činjenica da se ovim predlogom zakona poseban akcenat stavlja na socijalno stanovanje, odnosno na stambenu podršku. Složićemo se da pravo na adekvatan prostor za stanovanje zapravo spada u osnovne životne potrebe. Samim tim je utvrđivanje minimuma za rešavanje stambenih potreba ove grupe građana od izuzetnog značaja. Na to nas obavezuju Ustav, zakoni i brojni međunarodni pravni akti koji jesu sastavni deo našeg zakonodavstva.

Takođe, ovde se radi o usklađivanju sa Istanbulskom konvencijom, koju smo ratifikovali 2013. godine, koja definiše i obaveze države potpisnice na stambeno zbrinjavanje žrtava porodičnog nasilja ili nasilja u partnerskim odnosima i predstavlja odgovor države kada se radi o podršci žrtvama nasilja.

Činjenica da se godinu dana u javnosti intenzivno vodila rasprava o ovom zakonu, da su sve zainteresovane strane bile uključene u proces izrade propisa, da je predlagač imao sluha, čak, početkom godine prvi predlog je povučen iz procedure kako bi se usvojila još neka rešenja, i činjenica da je pozitivno mišljenje na ovaj zakon dalo 27 institucija govore da je predlagač uložio veliki napor u rešavanje ovih pitanja.

Uz uvažavanje različitih stavova zainteresovanih strana i poslaničkih grupa koje o ovom zakonu danas diskutuju, ja zaista želim da kažem da je ovo izuzetno važan zakon, da ga treba urediti i sigurno da ovo nije oblast koja treba biti politizovana na bilo koji način.

Još jedan vrlo važan zakon, koji direktno utiče na život svakog od nas i normalno funkcionisanje lokalne zajednice, jeste Zakon o komunalnim delatnostima. Ova oblast jeste uređena brojnim propisima. Izuzetno je širok spektar, obuhvata različite delatnosti: od snabdevanja vodom i grejanja, organizovanja javnog prevoza, održavanja čistoće javnog prostora i tako dalje.

Kako bi se izbegla dosadašnja različita tumačenja i različite prakse u pogledu shvatanja sadržaja i obaveze pružanja komunalnih usluga, ovim predlogom zakona se po prvi put daje objašnjenje značenja ove obaveze tako što se ove delatnosti ne definišu samo kao pojedine komunalne delatnosti već i kao aktivnosti na jačanju kapaciteta i funkcionalnosti komunalne infrastrukture, aktivnosti na praćenju kvaliteta komunalnih usluga, kao i preduzimanje mera za kontinuirano vršenje komunalnih delatnosti u cilju obezbeđenja životnih potreba lokalnoj zajednici.

Dosadašnja praksa funkcionisanja komunalnih sistema pokazala je i neke nedostatke u pogledu efikasnosti i racionalizacije komunalnih preduzeća ali i u pogledu kvaliteta njihovih usluga. Ako bismo pitali građane, verovatno bi imali brojne primedbe na svaki deo ovih komunalnih sistema. Ipak, te primedbe

građana, ali i negativna iskustva samih preduzeća treba da budu podsticaj za poboljšanje ovih usluga. Naravno, treba voditi računa da cene usluga moraju da se formiraju tako da budu prihvatljive za građane a ekonomski isplative za preduzeća.

Ulazak privatnog sektora u oblast komunalnih usluga u nekim sredinama je poboljšao kvalitet usluga, dok je, nažalost, u drugim povećao samo cene. Analiza efekata važećih propisa pokazala je potrebu za nadogradnjom i unapređenjem zakonskog okvira u ovom sektoru kako bi se otvorila vrata različitim svojinskim i institucionalnim modelima poslovanja. Predlog zakona uvodi jasnije i transparentnije procedure za poveravanje komunalnih delatnosti drugim pravnim licima.

Ono što je posebno važno da se kaže jeste da se novim rešenjima ojačavaju instrumenti zaštite životne sredine i zdravlja ljudi kroz jasno propisane instrumente kontrole koju će vršiti inspekcija. Inspekcija će i kroz vršenje nadzora omogućiti postepeno usklađivanje poslovanja sa ekonomskim principima i obezbediti jednake uslove za sve korisnike komunalnih usluga.

Pozdravljamo i kombinovane vlasničke modele komunalnih preduzeća, naravno uz apel da odnos cena i kvaliteta bude optimalan. Od uvođenja privatnog sektora u komunalne delatnosti očekujemo obezbeđivanje uslova za njihovo dugoročno održivo poslovanje, bez budžetskih intervencija ili subvencija. To podrazumeva da vršioci usluga treba da iz sopstvenih prihoda finansiraju ne samo tekuće izdatke već i kapitalna ulaganja, investicije u opremu i objekte komunalne infrastrukture.

Bez obzira na vlasnički model, država mora da uspostavi mehanizme za razvoj i korišćenje poverenih resursa i infrastrukture, odnosno da širi prostor za rad komunalnim preduzećima, koja bi pored osnovnih mogla da obavljaju i niz srodnih ili komplementarnih delatnosti, što bi omogućilo i samostalno finansiranje, ne samo budžetsko. Brojne su mogućnosti za to, savremena praksa razvijenih zemalja je to potvrdila. Tako, na primer, gradske pijace mogu biti svojevrsni integrator proizvodnje, prerade i plasmana poljoprivrednih i drugih proizvoda koji se na pijacama plasiraju. Ili pak mogu da skupljaju biljne ostatke koje sada odnose na deponije i, umesto toga, da ih recikliraju; viškove voća i povrća mogu da, uz mala investiciona ulaganja, pakuju i plasiraju sami, a od PET i tetrapak ambalaža dodatno zarađuju. Ako im poveravamo mogućnost da sve ovo odnose na deponije, zašto im ne bismo proširili delatnosti, odnosno dozvolili da svoje delatnosti prošire.

U svakom slučaju, naša poslanička grupa je razmotrila sve predloge zakona. U danu za glasanje ćemo ih podržati, a moje kolege će o drugim zakonima govoriti. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, koleginice Miladinović. Pre nego što pređemo na redosled narodnih poslanika prema prijavama za reč, da li još neko od predsednika, odnosno predstavnika poslaničkih grupa želi reč, ko nije iskoristio svoje pravo?

Reč ima Sreto Perić. Izvolite.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospođo ministar, na osnovu vaše izjave ja imam jedno relaksirano stanje, naime, ja nisam predsednički kandidat kao moj kolega Obradović. Naš predsednički kandidat, po želji građana Srbije, nadamo se većine građana Srbije, biće predsednik stranke prof. dr Vojislav Šešelj. Pošto ste vi pravili jedan kratak komentar da se ovde iznose politički stavovi, pa, narodni poslanici, najveći broj njih, nalaze se ovde kao predstavnici određenih političkih stranaka, valjda to nije zabranjeno.

Sada bih malo govorio o spajanju ovih osam zakonskih predloga. Malo ću koristiti geografske pojmove, a vi znate o čemu se radi. Osam ovih zakonskih predloga imaju zajedničko kao nadmorska visina Loznice – 142 metra i jedne planine kod Ljubovije, Tornička Bobija – 1.272 metra. Šta je tu zajedničko? Zajedničke su ove dve reči: nadmorska visina. Kod ovih osam zakonskih predloga zajedničko je – predlog zakona.

Predlog zakona o upravljanju aerodromima i Predlog zakona o potvrđivanju Multilateralnog sporazuma o komercijalnim pravima u vanrednom vazdušnom avio-prevozu u Evropi – moglo bi se reći da ima dosta zajedničkog osnova i možda bi moglo zajednički i da se razmatra.

Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša. E, to je ono o čemu je Srpska radikalna stranka i pre dve decenije govorila, kome treba da se okrenemo, s kim treba da napravimo političku, ekonomsku i svaku drugu moguću saradnju. Tada je to bilo kužno i nije bilo baš prihvatljivo od strane onih koji se danas zalažu za uspostavljanje dobre, ja bih rekao izuzetno dobre, saradnje. I, to je u redu, ovo je jedan sporazum koji zaista, i po oceni predstavnika Srpske radikalne stranke, ima svoje dobre osobine.

Vreme koje imam na raspolaganju podeliću i fizički na dve celine i na takav način izneti mišljenje u ime SRS.

Predlog zakona o upravljanju aerodromima. Nigde ne piše – privatizacija aerodroma, ali ste vi ukazivali... Naprotiv, neki narodni poslanici su prevodili kao da se o tome radi ili kao da mi želimo da to sprečimo.

U Srbiji postoji oko 40, tačnije 39 aerodroma. Neki su vojni, neki su civilni, neki su kombinovani, neki sportski. Ovaj predlog zakona koji ste uputili Narodnoj skupštini najviše se odnosi i tretira problem Aerodroma „Nikola Tesla“ Beograd i niškog aerodroma. Zasigurno znam da ovakav zakon ne bi nikad bio donet zbog aerodroma u Valjevu, odnosno Aerodroma „Divci“. Rekli ste vi šta ćete da uradite, rekli ste da ste planirali, odnosno da je osnovano Javno preduzeće „Aerodromi Srbije“ kako bi se lakše pomoglo i tim aerodromima. Naravno da je to dobro.

Evo, ja pre svega apelujem da se ubrzano pristupi rehabilitaciji i čišćenju ostataka od bombardovanja 1999. godine sa aerodroma na Ponikvama, iako je država Srbija određene mere preduzela, ne treba se praviti slep, kao da se tu ništa ne radi. Taj aerodrom ima veliki značaj za kompletну zapadnu Srbiju.

Nešto sredstava je uloženo. Treba još mnogo sredstava obezbediti da bi se taj aerodrom mogao dovesti u željenu funkciju. On bi doveo do ubrzanog oblasnog razvoja predela, odnosno opština i gradova u Srbiji.

Ima jedna stvar, gospođo ministar, u kojoj će vas potpuno podržati. Rekoste danas pre podne da su se neki zakoni menjali ovde ispred skupštinskih vrata. To je potpuno tačno i tu vas podržavam, ali sam onda pomislio – da vi niste bili slučajno član SRS. Sa sigurnošću znam da nikad niste bili to, ali ste bili član jedne stranke koja je imala mogućnost da spreči da se tako nešto dešava. Nije nikakva uteha što vi sad naknadno sporite neke stvari, proglašavate ih vrlo štetnim za građane Srbije, ali mi smo s vama tu potpuno saglasni, i to je zaista tako i bilo.

Godine 2013. posebna pažnja se posvetila već pomenutom aerodromu kod Užica „Ponikve“. Čak je bilo i padobranskih skokova, An-2 je bio prisutan tu, to je jedan avion ruske proizvodnje koji se uglavnom u sadašnje vreme koristi za padobranske skokove.

Kada sam rekao da ovaj zakon posmatra dva aerodroma nisam mislio da ostalim ne treba posvetiti pažnju i da se neće raditi na tome. Ali vidite kako je to zanimljivo – javno-privatno partnerstvo, ono će dati određene rezultate, kolega Jovanović je govorio da se u njegovoj lokalnoj samoupravi, odnosno kod njega u opštini već vide konkretno dobri rezultati, a da li je vama poznato da li ima možda obrnutog procesa privatno-javnog partnerstva? Vi kao ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture znate da postoji jedan most na granici, na Drini, na granici dve opštine, odnosno jedne opštine i jednog grada, Bogatića i Bijeljine, u mestu Badovinci; nikad onaj ko je sagradio taj most nije razmišljao o tome da uđe u javno-privatni odnos, odnosno javno-privatno partnerstvo kako bi napravio veći profit. Nije, nema ni potrebe.

Proces privatizacije, da bismo se razumeli, jeste nešto što je krenulo, nešto što ne može da se zaustavi i što ne treba zaustavljati. Mi smo principijelno za privatizaciju, ne svih resursa naravno, postoje neke kapitalne vrednosti, kapitalne investicije i resursi. I u zemljama koje su već odavno u kapitalizmu, odavno su privatizovale sve što je imalo da se privatize, određeni resursi ostali su u državnom vlasništvu. Tako treba i ovde da se uradi.

Kod građana Srbije reč privatizacija odmah podrazumeva pljačku, a nije uvek tako bilo. Nažalost, mali je broj, ali imamo primera dobro i uspešno privatizovanih bivših društvenih preduzeća. Nažalost, njih nema mnogo.

Zbog čega je sad veoma zanimljiv za ulagače, odnosno ljude koji bi želeli da privatizuju ili da budu partneri, beogradski aerodrom? Sami ste rekli, gospođo ministar, da je nekad manje od dva miliona putnika koristilo usluge tog aerodroma, a danas preko četiri miliona ljudi na godišnjem nivou koristi usluge Aerodroma „Nikola Tesla“. Onda, naravno, tu dolazi do eksplozije u njihovim željama da se to privatize ili da na bilo koji način dođu u kontakt sa tim aerodromom, odnosno da dođu u mogućnost da ostvaruju svoju privrednu aktivnost preko tog aerodroma.

Vaša želja da unapredite aerodrome, odnosno da odgovorimo zahtevima koji se pojavljuju u svetu je na mestu, ali se ona mogla realizovati i zakonom koji reguliše oblast vazdušnog saobraćaja, a to je Zakon o vazdušnom saobraćaju koji već postoji. Mi smo preplavljeni zakonima specijalne namene ili specijalnim zakonima. A možda ste ovo svesno uradili i nazvali ga – zakon o upravljanju aerodromima, misleći na sve aerodrome u Srbiji, a pre svega misli se samo na jedan, možda i dva.

Kada u članu 7. ovog predloga zakona kažete kako i na koji način operater, koji je zadužen da organizuje sve ono što je obaveza jednog aerodroma, pa nabrajate šta on treba da uradi... Pa, to se podrazumeva. Možete reći da se ne podrazumeva, ali kako je to bilo do sada, pre ovog zakona?

Postoji mogućnost, neko je danas o tome govorio, da se izvrši eksproprijacija zemljišta zbog aerodomske infrastrukture. Vi ste onda rekli – dobro je da se prave hoteli, moteli, tržni centri u okviru aerodroma. Jeste i upravo vam zato kažem – povećanje broja putnika sa dva na četiri miliona otvara velike apetite ljudi koji su žeeli da se ovde uključe, ali nikada nije dovoljna samo želja sa jedne strane, nego mora da bude potpomognuta od strane nekog ko vrši javna ovlašćenja. I sami ste rekli da niste bili zadovoljni privatizacijom, odnosno pokušajem ili nečijom željom za privatizacijom beogradskog aerodroma 2003. godine, jer su bili umešani ili bar sa strane to podržavali neki tadašnji ministri. Mi ne patimo od teorije zavere, ali smo potpuno sigurni da je i danas slična ili možda čak ista situacija.

Ako se želi izgradnja infrastrukture kako bi ti aerodromi bili uspešniji, onda vi u članu 15. kažete ko sve može da ulaže u tu infrastrukturu, pa sad, zavisno ko u tom trenutku raspolaže i upravlja aerodromom, ali u jednom momentu se kaže da Vlada Republike Srbije, autonomna pokrajina ili lokalna samouprava takođe mogu da intervenišu svojim sredstvima ukoliko nije dovoljna mogućnost operatera, koncesionara koji ima ambiciju ili nameru da osposobi taj aerodrom, odnosno da ga učini poslovno boljim i da ga stavi u bolju namenu.

Srbija ima dobar putni promet. Prosto, nalazi se na takvom mestu da ima dobar putni promet. Svakako, vazdušni je možda čak i na prvom mestu. Sve je veći broj ljudi koji brzo žive, brzo rade, brzo stvaraju; isključiv način njihovog putovanja je avionski prevoz. Svakako da je upravljati aerodromom velika prednost. To ne bi ni bilo sporno ako bi bilo sve u redu. Vi ćete nama da kažete da jeste sve u redu, kako da nije, i da nam pričate i kažete da je nekad neko osporavao nešto što ste vi kao Vlada imali nameru da uradite, a vi ste rekli da to može i mora. Skoro sve može, samo se postavlja pitanje cene.

U drugom delu ću govoriti o zakonu o stanovanju i održavanju stambenih zgrada. Vi ste danas, sad ću malo da se našalim pa da kažem – zabranili da se pomenu izvršitelji, ali ja ih vidim тамо, видим ih. Niste doslovno zabranili, ali ste rekli – тамо nigde ne piše, čak ni u pred, prednacrtu nacrtu nije niko pomenuo privatne izvršitelje. Vidim ih, jer наши građani су у jednom periodu dosta dugovali по osnovу stanovanja, по osnovу Infostana и drugih javnih usluga;

onda su čak i oni sitni njihovi troškovi koje nisu blagovremeno mogli da plate uz pomoć tih izvršitelja naplaćeni; oni su to, da ne kažem desetostruko, ali mnogo skuplje plaćali nego što je trebalo i nego što je bilo ikakve mogućnosti.

Kad nam nije pomoglo ni deset milijardi novih zaduživanja, kad nam nije pomoglo, odnosno Vladi Republike Srbije, kad nije pomoglo ni povećanje poreza, opšte i posebne stope, kad nisu pomogli ni sudski izvršitelji, odnosno privatni izvršitelji, onda smo rekli – ajde da malo menjamo Zakon o stanovanju, hajde malo da donešemo zakon o upravljanju aerodromima kako bismo na taj način dodatno napunili kasu.

Zvuči uvredljivo kada neko izjavi – povećaćemo penzije penzionerima od 1. januara 2017. godine za 1,5%. To bi značilo kao kada bih ja posudio od Zorana Živkovića neki novčani iznos, 100 novčanih jedinica, i vratio mu 20, i kažem – povećaću sad tvoj imovinski konto. Takvo je, otprilike, obećanje koje vi dajete penzionerima i građanima Srbije.

U ovom delu toliko, u drugom delu ćemo o drugim zakonima.
Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Da počnem od toga kako vi vidite u ovom zakonu... Ne piše u zakonu, ali vidite te prinudne izvršitelje. U ovom zakonu ja vidim nešto sasvim drugo. Vidim jasne odredbe koje će nam omogućiti da imao uredne, čiste zgrade, liftove koji rade, fasade koje su sredjene, okrećene, uopšte jednu normalnu sliku kakvu treba da imamo u svim stambenim objektima. To je ono što stoji kao rezultat članova ovog zakona. Zaista, ne samo da se ne pominje, nego ni u kakvom predlogu tako nešto ne postoji.

Drugo, kažete da mi nešto malo menjamo ove zakone, zbog raznoraznih interesa, to se ovako provlači. Ovi zakoni su važni, ponavljam još jedanput i ponoviću koliko god puta treba, da napravimo red i uspostavimo sistem i da učinimo, pogotovu kad govorimo o izmenama i dopunama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama, da sam proces sprovođenja koncesija ili javno-privatnog partnerstva bude još jasniji i da obezbedimo veću sigurnost, najveću moguću sigurnost koju možemo, ako možemo to da uradimo, a ovim zakonom to možemo.

Takođe, kažete da se zakon o upravljanju aerodromima odnosi samo na dva aerodroma, na Aerodrom „Nikola Tesla“ i Niš – ne, ovaj zakon se odnosi na sve – i da je moglo sve to da bude urađeno po Zakonu o vazdušnom saobraćaju. Odmah da vam kažem, ne, zato što sama delatnost upravljanja aerodromima nije bila precizno definisana Zakonom o vazdušnom saobraćaju. Mi hoćemo da sve ono što je u ovoj oblasti, a naročito da delatnost upravljanja aerodroma zaista bude najpreciznije moguće uređena, baš zbog svih potencijalnih budućih poslova vezanih za same aerodrome.

Razlika između ova dva aerodroma i ostalih aerodroma svakako postoji zato što ova dva aerodroma, „Nikola Tesla“ i Niš, imaju redovni

saobraćaj, a ovi drugi aerodromi nemaju redovni saobraćaj. Naš interes jeste da pokušamo da što veći broj aerodroma podignemo, da se tako izrazim, da na njima može da se obavlja određeni saobraćaj. Sada je to na „Ponikvama“, kao što sam rekla, neredovan; nadamo se da ćemo uspeti taj problem da rešimo pa će na „Ponikvama“ da bude redovan saobraćaj. Ali ne samo na njemu, nego i na ostalim manjim aerodromima.

Takođe ste rekli da će se usvajanjem tog zakona o aerodromima, praktično, potencijalno ulagati dodatno samo u „Nikolu Teslu“ i Niš, a neće se recimo ulagati u Valjevo. Opet vam kažem, naša intencija – u strategiji vazdušnog saobraćaja, u strategiji saobraćaja ove vlade, u Zakonu o vazdušnom saobraćaju, ovim zakonom o upravljanju aerodromima – jeste upravo da sve aerodrome koje imamo, koji su mogli da se koriste, a nisu, pokušamo da privedemo njihovoj nameni koliko god je to moguće, jer određena interesovanja korisnika svakako postoje.

Drugo, Aerodrom „Nikola Tesla“ povećava broj putnika, to je tačno, i negde smo na granici kapaciteta. Prema tome, ako se nastavi ovaj trend, a sve projekcije kažu da hoće, onda moramo da razmišljamo o tome da ćemo u Aerodrom „Nikola Tesla“ morati mnogo, mnogo više novca da ulažemo nego što je to bio slučaj do sada. Dakle, da, postoje razmišljanja i moramo da budemo spremni u zakonodavnom okviru za bilo kakvu vrstu takvih razmišljanja kako bismo se dalje razvijali, a ne da dođemo do jedne crte i da tu negde ostanemo.

Takođe, govorite da ste upravo vi ukazivali i da nemate ništa protiv bilo kakvih privatizacija. Videćemo kako će izgledati i kako ćemo pokušati da podižemo kapacitet Aerodroma „Nikola Tesla“. Za sada mi samo, još jednom ponavljam, imamo savetnika, razgovaramo i očekujemo sve potencijalne varijante da podignemo nivo kapaciteta Aerodroma „Nikola Tesla“ zato što, kao što ste i sami rekli, od dva miliona putnika koliko je bilo pre 2013. godine, sada smo na 4,87 miliona putnika. To je ogroman napredak i ogroman rast. Prema tome, moramo misliti strateški o tome kako će to izgledati u budućnosti.

Ne bih da govorim o tome da li ste vi govorili o uređenju, o sistemu i svemu prethodne dve decenije. Sećam se nekih drugih stvari koje je govorila vaša politička partija, ali neću ih sada komentarisati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, reč ima narodni poslanik Sreto Perić.

SRETO PERIĆ: Da se razumemo samo oko ovih izvršitelja. Lepe fasade, lepe objekte, lepu našu Srbiju mi svakako vidimo, ali vi pričate pet godina o tome da vidite. Ne vidimo mi još ništa, možda ćemo videti. Neću unapred niti da vas hvalim niti da kažem da od toga neće biti, ali ja vidim, valjda je moje pravo da vidim, te izvršitelje koji su tu negde, priroda tog zakona je takva da ih on ima.

A ovo poslednje što ste rekli... Rekao sam da smo se mi zalagali za saradnju, pre svega, sa Rusijom, Kinom, Belorusijom, Brazilom, sa mnogim

drugim zemljama, kada je to bila misaona imenica i za vas i za mnoge druge; naprotiv, to je bilo kao da smo izgovarali nešto što u Srbiji ne sme da se kaže.

Zbog čega mislimo da će sa ulaganjem sredstava u Aerodrom „Nikola Tesla“ biti takva situacija? U vreme kada je bilo zabranjeno zapošljavanje, po zakonu koji je donela Narodna skupština Republike Srbije, na Aerodromu „Nikola Tesla“ primljena su 623 nova radnika. Bio je rast neto dobiti na Aerodromu 2010. i 2011. godine, onda je bio nagli pad, više od 100%, 130%, 2012. godine, pa 2013. godine i onda ponovo, vidite, povećava se, dva miliona putnika, četiri miliona putnika. Onda se to povećava. To je ono u šta izražavamo sumnju.

I, nisam rekao, ti aerodromi... Aerodrom „Divci“, odnosno aerodrom kod Valjeva bio bi sad interesantan za nekog pasioniranog sportistu, za nekog čoveka koji se bavi padobranstvom, motornim jedriličarstvom, zmajarstvom ili nečim sličnim. A, bogami, bio bi interesantan i za neke poljoprivrednike koji bi to možda uzorali ili za neke koji bi od toga napravili građevinsko ili neko drugo zemljište.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvalujem, kolega Periću.

Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Malo pojašnjenje oko broja zaposlenih na Aerodromu. Da, u pravu ste, primili smo 623 radnika koji su, nažalost, između devet i dvanaest godina radili na Aerodromu „Nikola Tesla“ preko omladinske zadruge; dakle, radili su poslove koji predstavljaju osnovnu delatnost Aerodroma, počev od bezbednosti itd. Preko omladinske zadruge su ih držali sve te godine, a bili su sastavni deo radnika Aerodroma, dakle, bilo je neophodno da tu postoje i znali su svoj posao. Mislim da je strašno što su na taj način držani radnici deset-dvanaest godina, preko raznoraznih omladinskih zadruga, da praktično nisu normalno mogli da funkcionišu.

Uz to obrazloženje pred Vladom Republike Srbije mi smo, na predlog Aerodroma i predlog ovog ministarstva, te ljudi primili. Oni nisu jedini, imamo još takvih radnika i gledaćemo u narednom periodu da ono što je osnovna delatnost Aerodroma, da ti ljudi imaju normalno zaposlenje. Mislim da ćemo se svi složiti da je to prosto osnovna delatnost i da je to važno. To nisu neki ljudi koji su primljeni po kojekakvim političkim urgencijama, nego ljudi koji su tu radili dvanaest godina. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Po kom osnovu, gospodine Periću?

(Sreto Perić: Replika.)

Nemate pravo ni po jednom osnovu.

Reč ima narodni poslanik Katarina Rakić.

KATARINA RAKIĆ: Zahvalujem, poštovani potpredsedniče. Poštovana ministarko, dame i gospodo narodni poslanici, ja ću svoj današnji govor početi jednim, mogu slobodno da kažem, izuzetno, izuzetno hrabrim

zakonom, a to je zakon o stanovanju i održavanju zgrada. Mogu slobodno da kažem da je ovo izuzetno hrabar korak, pre svega ove vlade, na čelu Aleksandrom Vučićem, da se konačno suprotstavi i da konačno uvede red u nešto što se skoro dve decenije urušavalо. Urušavalо se zato što u ovoj oblasti nije postojalo reda iako su postojala čak tri zakona koja su istovremeno pokušala da pravno urede ovu oblast, a to su Zakon o stanovanju iz 1992. godine, zatim Zakon o održavanju zgrada iz 1995. godine i Zakon o socijalnom stanovanju iz 2011. godine. Znači, čak tri propisa su postojala, međutim, nijedan od njih nije bio dovoljno jasan, dovoljno precizan. Baš u prilog tome možete da pogledate na šta liče današnje zgrade i u prilog tome možete da znate da su građani lutali od šaltera do šaltera i tražili moguće rešenje za svoje probleme u oblasti stanovanja. Donošenjem zakona koji se danas nalazi na dnevnom redu, ova tri zakona koja sam navela prestaće sa važenjem.

Danas sam čula od mojih kolega da je ovaj zakon možda prenormiran. Zaista se ne slažem sa tim, jer je upravo to nešto što treba da se uradi, da se napravi jedan jasan i precizan pravni propis koji će jasno i precizno definisati svaki korak, sve ono što bi građani trebalo da znaju, da se ne dođe nikad u situaciju da ne znaju kome da se obrate i ko je odgovoran za stanje u kakvom se nalaze naše zgrade.

Na samom početku, u prvim odredbama, u prvim članovima, postoje čak 44 pojma koja definiše ovaj zakon, tako da svakako niko neće doći u priliku da dođe u sumnju da ne zna da li je njegov objekat stambena zgrada, zgrada, kuća ili na drugačiji način definisano.

Drugi termin koji sam danas čula, koji mi se nije dopao jeste – priuštivost. Tačnije, da li možemo ovaj zakon da priuštimo. Mislim da uopšte nije pitanje da li možemo, smatram da ovakav zakon moramo da priuštimo. Ono što ne smemo da priuštimo jeste da ostanemo u stanju u kakvom se danas nalazimo, jer ovaj zakon, tačnije ova tri zakona koja su do sada bila na snazi pokazala su da se ova oblast decenijama urušavala.

Još jednom ću proći kroz ovaj zakon iako su moje koleginice pre mene dosta o tome govorile. Reći ću šta je to novo što ovaj zakon predviđa.

Pre svega, u Srbiji ne postoji evidencija stambenih zgrada i stambenih jedinica, znači, niko se do sada nije bavio time. Smatram da se upravo na ovakav način mora uvesti red. To je prvi korak. Znači, sve lokalne samouprave biće u obavezi, po ovom zakonu, da jasno i precizno definišu koliko zgrada se nalazi, odnosno koliko stambenih zajednica u svakoj zgradici.

Takođe, jedna od važnih činjenica koje donosi ovaj predlog zakona jeste da se ovim zakonom zaista ne stvaraju nikakvi dodatni troškovi, a stanari su svakako dodatno obezbeđeni. Znači, stanari neće plaćati ništa više od onoga što su do sada plaćali, samo će moći na jedan transparentniji način da vide šta konkretno plaćaju i kakvu uslugu dobijaju za ono što plaćaju.

Ovim zakonom se uvodi red u zgradama u kojima nema slike stanara. Znači, ovaj zakon više ne ostavlja mogućnost da li građani, odnosno

stanari hoće ili neće da plaćaju održavanje. Ovaj zakon uvodi to da će svi morati da plaćaju troškove održavanja zgrada.

Takođe, kao što smo već čuli, uvode se upravnici, odnosno profesionalni upravnici. U zavisnosti od toga kako se stanari međusobno dogovore u svojoj zgradbi, upravnik može biti neko od njih i voditi održavanje zgrade; međutim, mogu se odlučiti i za profesionalnog upravnika. Tako nešto će koštati stanare između 200 i 300 dinara po stanu, a, svakako, ono što će on raditi doprineće mnogo više od toga što će oni u stvari plaćati.

Što se tiče profesionalnih upravnika zgrada, oni će morati da imaju licencu. Evidenciju o njima vodiće Privredna komora Srbije i svakako će stanari moći da izaberu nekog od njih sa liste iz Privredne komore Srbije.

Takođe, zakonom je dalje predviđena i situacija kada stanari ne mogu da se dogovore ni o tome da upravnik bude neko od njih, a ne mogu da se dogovore ni o tome da angažuju profesionalnog upravnika. U tom slučaju jedinica lokalne samouprave sada će imati evidenciju koji su stanovi u zgradbi, i kada predaju listu i vide da nemaju upravnika, jedinica lokalne samouprave će im dodeliti tzv. prinudnog upravnika. Ta osoba će biti sa iste liste koju će voditi Privredna komora Srbije.

Takođe, ta situacija, odnosno stanje prinudne uprave takođe će zavisiti od slike stanara; ona može trajati jedan dan, može trajati dva dana, a to može biti i stalno ako im se možda dopadne prinudni upravnik koji im je dodeljen.

Ovaj zakon se takođe bavi zaštitom zaštićenih stanara. Pored toga, bavi se zaštitom vlasnika tih stanova u kojima se nalaze zaštićeni stanari. Naime, s jedne strane, niko od tih stanara koji se skoro 70 godina nalaze u tim stanovima neće ostati na ulici. Lokalna samouprava ovim zakonom se obavezuje da u narednih deset godina obezbedi ovim ljudima adekvatan smeštaj, odnosno smeštaj u vlasništvu, uz mogućnost da oni te stanove kasnije otkupe. S druge strane, vlasnici stanova u kojima ovi zaštićeni stanari žive konačno će moći da uđu u svoje stanove.

Ovim zakonom je takođe predviđena briga o svim ugroženim grupama.

Sada bih mogla jako dugo da navodim šta je sve dobro što donosi ovaj zakon, međutim, sama činjenica da je po ovom zakonu obavljena javna rasprava, da je Ministarstvo zatražilo mišljenje od 27 različitih institucija i da su svi pohvalili i vratili pozitivno mišljenje više govori o tome nego što bih ja rekla. Čak su mnogi od njih pohvalili rešenja koja je ovaj predlog zakona predvideo.

Jednu stvar bih želela da pomenem kao izuzetno netipičnu, a to je ponašanje gospodina Šabića, koji je prvo dao pozitivno mišljenje na Predlog zakona, a kasnije se izjasnio sa nekim primedbama. Lično zaista ne očekujem od Poverenika za zaštitu informacija od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti naknadnu pamet, da tako kažem, ali prepostavljam da je on – prosto, nije jedini

poverenik koji se na takav način ponaša u Srbiji – prepostavljam da je jednostavno glasnogovornik jedne političke stranke.

Dalje bih govorila o Zakonu o komunalnim delatnostima. Šta su komunalne delatnosti? Komunalne delatnosti su one delatnosti koje omogućuju da u stanovima imamo vodu, da imamo grejanje, da na ulicama imamo dobar javni prevoz, da nam ulice budu čiste, da parkovi budu uređeni. Sve ove delatnosti su veoma, veoma važne za život i normalno funkcionisanje ljudi, tako da svakako možemo da kažemo da su komunalne delatnosti delatnosti od opštег interesa za građane Srbije.

Komunalne delatnosti se, pored krovnog zakona, Zakona o komunalnim delatnostima, provlače kroz dosta zakona, kroz dosta zakona je sama oblast regulisana. Neki od tih zakona su: Zakon o javnim preduzećima i obavljanju delatnosti od opštег interesa, Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o glavnom gradu, o energetici, o upravljanju otpadnim vodama, sahranjivanju, grobljima i mnogi drugi. Međutim, ono što je veoma važno da se naglasi jeste da je ova oblast i ustavno regulisana kategorija. Ustav Republike Srbije kaže da je jedinica lokalne samouprave dužna da obezbedi uslove za normalno funkcionisanje komunalnih delatnosti, a sve u skladu sa Zakonom o komunalnim delatnostima.

Analizom zakona koji je do sada bio na snazi, Zakona o komunalnim delatnostima, zaista su utvrđene mnoge nelogičnosti i nepravilnosti. Neke od njih su da građani, koji su u stvari korisnici tih komunalnih usluga, apsolutno nemaju nikakav uticaj na ono što plaćaju.

Takođe, privatni sektor koji obavlja neke od komunalnih delatnosti nije bio ni u kom smislu zaštićen. Samim tim, dosta ljudi, dosta privatnih firmi koje obavljaju komunalne poslove nije htelo da ulaže dodatna sredstva u posao. Zbog neizvesnosti oko toga šta će im se desiti kasnije, možda je sama vrsta, odnosno kvalitet komunalne usluge bio lošiji. Naravno da niko od privatnika neće rizikovati u tom lošem poslovnom okruženju.

Takođe, zakon koji je još uvek na snazi nije obezbedio nikakvu konkurentnost. Ono što je takođe jako bitno jeste da postojeći zakon nije bio usklađen sa dosta sektorskih zakona koje sam na početku navela. Ono što ovaj zakon donosi jeste upravo sve ovo što sam pročitala, samo suprotno. Znači, treba da ispravi sve ove nelogičnosti i da obezbedi, pre svega, jasniju i transparentniju proceduru kojom se poverava komunalna delatnost, tako da više privatnici neće imati strepnju za to što rade; zatim, da obezbedi bolja prava i uslove svih onih koji koriste komunalne usluge i da, naravno, ovu oblast usaglasimo sa ostalim sektorskim zakonima.

Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima koji se danas nalazi pred nama pre svega želimo da obezbedimo povoljnju poslovnu klimu, i to za sva preduzeća, nebitno da li ona dolaze iz javnog sektora ili iz privatnog sektora.

Što se tiče građana, odnosno korisnika, građani moraju da plaćaju komunalne usluge, i plaćaju, ali mislim da bi zaista bilo fer da za svoj novac mogu da izaberu da li će platiti skuplju uslugu i kvalitetniju ili će možda uzeti neku povoljniju uslugu, a ne da im se nameće usluga koja po onome što plaćaju apsolutno kvalitetom ne odgovara.

Upravo ovim zakonom uvodi se nešto što je novina, što do sada nije postojalo, a to je da građani, odnosno korisnici komunalnih usluga konačno mogu da utiču na kvalitet, odnosno efikasnost komunalnih usluga, i to na način što jedinica lokalne samouprave, po ovom zakonu, mora bar jednom godišnje da objavi izjašnjavanje građana o određenoj komunalnoj usluzi. Jedinica lokalne samouprave će svojom odlukom odrediti da li će se građani izjašnjavati elektronskim ili bilo kojim drugim putem, ali svakako mora biti jednom godišnje. Ukoliko većina korisnika ne bude zadovoljna, jedinica lokalne samouprave dužna je da izvrši postupak preispitivanja tog preduzeća koje vrši uslugu.

Ovaj zakonski predlog je otiašao po mišljenje na 27 adresa i svi su se izjasnili pozitivno, međutim, ono što bih volela da citiram jeste mišljenje Komisije za zaštitu konkurenциje, koja je zajedno sa Ministarstvom radila na izradi ovog teksta zakona. Oni kažu: „Ovo je najbolji primer zajedničkih napora usmerenih na izradu najkvalitetnijih propisa kojima će se na tržištu obezbediti efikasnija konkurenca, koja treba da doprinese ekonomskom napretku i dobiti društva, a naročito krajnjeg potrošača.“ Na ovo zaista nemam ništa da dodam, osim toga da su oni ovde zaista sve rekli, da je cilj ovog zakona da građani budu zadovoljni kvalitetnijom pruženom komunalnom uslugom.

Što se tiče ostalih zakona koji su danas na dnevnom redu, ja ću govoriti o Zakonu o transportu opasne robe. Želim da kažem da mi je izuzetno drago što će Dveri podržati ovaj zakon s obzirom na to da je jedan od osnovnih razloga za donošenje ovog zakona usklađivanje sa propisima EU, tako da mislim da je to za njih jedan velik i značajan korak.

Naime, usvajanjem ovog zakona naše zakonodavstvo će se uskladiti sa propisima i sa svim promenama koje su nastale prilikom usvajanja mnogih sporazuma koji su potvrđeni, a tiču se oblasti transporta opasne robe u drumskom, železničkom, vodnom i vazdušnom saobraćaju.

Jedna od novina koje donosi ovaj zakon jeste da je predviđeno rešenje za određeni broj drumskih prevoznika koji koriste vozila koja su dobila ADR sertifikat na osnovu Zakona o transportu opasnosti tereta, ali ne ispunjavaju sve zahteve propisane ADR sporazumom.

Predlog ovog zakona navodi i to da će na osnovu njega moći da se donesu mnogobrojna podzakonska akta.

Takođe, jedna od veoma bitnih stavki koje donosi ovaj predlog zakona jeste da se ukida do sada obavezno osiguranje koje je bilo propisano Zakonom o transportu opasnog tereta. Naime, obavezno osiguranje je bio jedan namet koji niko u okruženju, odnosno niko u EU nije imao. Naši vozači su morali da plaćaju polisu osiguranja, a često su morali u samoj šteti, odnosno u

riziku od štete da učestvuju čak i do 80%, što je zaista jako puno, tako da su naši vozači sa veoma velikim odobravanjem prihvatili ovako nešto, jer konačno, uvođenjem ovakvih novina, odnosno usvajanjem ovog zakona oni će biti konkurentniji na međunarodnom tržištu.

Takođe, jedna od novina jeste da se ovim zakonom ukida Uprava za transport opasnog tereta i da će nadležnost biti preneta na sektor koji će se nalaziti u Ministarstvu saobraćaja, građevinarstva i građevine.

Što se tiče Zakona o upravljanju aerodromima, zaista bih želela da istaknem velike rezultate koje je ova vlada postigla u oblasti avio-saobraćaja. Kao što već dobro znate, „Er Srbija“ je za samo par godina postala lider u regionu u oblasti vazdušnog saobraćaja. Ono što bih želela da istaknem i što je jedan od velikih uspeha jeste direktni let Beograd–Njujork, koji je krenuo ove godine u junu mesecu. Posle 24 godine imamo priliku da iz Srbije letimo, da je Srbija otvorena za sve pravce u svetu.

Što se tiče samog Aerodroma „Nikola Tesla“, do kraja godine preko ovog aerodroma će preći skoro pet miliona putnika. Na osnovu redovnosti od skoro 90%, svrstan je među najbolje aerodrome u regionu. U novembru ove godine zabeležena su 331.224 putnika, što je za 11% više od broja putnika koji su u istom mesecu prošle godine prešli preko ovog aerodroma. To samo govori u prilog tome da vazdušni saobraćaj iz godine u godinu beleži sve bolje i bolje rezultate.

Kad bismo se samo setili, recimo, do četiri godine unazad, na šta je ličio, kako je izgledalo to kada dođete iz inostranstva u Srbiju i sletite na Aerodrom „Nikola Tesla“ – ja sam imala utisak kao da dolazim u nekakav grad duhova, zaista je bio apsolutno prazan, nije bilo putnika, nije bilo radnika. Zaista, jedna tužna slika.

A danas? Danas se planira da do letnje sezone budu završeni radovi na još jednom terminalu, gde će putnicima biti na raspolaganju čak 33 nova ček-in šaltera. Takođe se planira novi hol za registraciju putnika, kao i novi sistem za prijem prtljaga. Ono što je po meni jako bitna novina, i kako sam srećna zbog toga, planirano je postavljanje pet uređaja za samostalnu registraciju za let. Pored toga, predviđena je platforma površine 21.000 kvadratnih metara koja služi za odleđivanje i sprečavanje zaledivanja aviona; rešenje je predviđeno tako da u isto vreme može da primi dva uskokrupna aviona, a na tu platformu može se izvršiti prijem i najvećeg aviona „erbas A-360“.

Iz svega što sam navela može se zaključiti da se u budućnosti planira još intenzivniji razvoj aerodromske strukture, tako da je upravo zbog toga potrebno da se ovaj aerodrom komercijalizuje. Ovim zakonom se upravo tako nešto i postiže. Ovim zakonom se upravljanje aerodromima proglašava za delatnost od opštег interesa, čime se stvara zakonska mogućnost da se primenjuje Zakon o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama na aerodrome u Republici Srbiji.

Na ovaj način građani Srbije imaće još bolje aerodrome u Republici Srbiji, i to u skladu sa najvišim svetskim standardima, a svakako će ovo biti veoma dobar i veliki uspeh i za samu privredu i za građane cele Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala vam na komentarima i na tome što ćemo gledati kako se, nadam se, ovi zakoni budu implementirali i realizovali u praksi. Hvala vam što ste pomenuli, takođe, sve ono što je rekla Komisija za zaštitu konkurenčije, kao i sve institucije koje su doobile ove zakone na mišljenje.

I jedan i drugi zakon, o stanovanju i o komunalnim delatnostima, preko godinu dana je prošao sve javne rasprave; bilo je puno prilika da se čuju mnogi komentari, da sve što je moguće zaista bude ubačeno u ovaj zakon, sa osnovnim ciljem da se uvede red i da građani Srbiji imaju bolji, viši kvalitet životnog standarda. To je, u stvari, ono čemu svi težimo.

Posebno je važan zakon o aerodromima, i hvala vam što ste pomenuli pre svega rezultate Vlade Republike Srbije, vezano za vazdušni saobraćaj, naročito za Aerodrom „Nikola Tesla“ i za postojanje „Er Srbije“.

Nekoliko podataka koji su vrlo značajni, koji govore u prilog tome da treba da nastavimo dalje da se bavimo time kako će dalje da raste Aerodrom „Nikola Tesla“ jesu podaci koji kažu da je, između ostalog, samo 2014. u odnosu na 2013. godinu rast prihoda Aerodroma „Nikola Tesla“ bio 47% i da od nekih tridesetak ili nešto manje od 30 destinacija koje su postojale u periodu pre 2013. godine danas govorimo o 57 destinacija.

Pomenuli ste direktni let za SAD, koji je vrlo važan sa nekoliko stanovišta. Ne samo sa stanovišta razvoja vazdušnog saobraćaja i ne samo sa stanovišta prihoda i svega onoga što treba da ostvarimo, nego je, pre svega, vrlo važan u odnosu na političku stabilnost i političke odnose koje Srbija ima sa SAD.

Ono što nas očekuje vrlo brzo u narednom periodu jeste direktni let ka Narodnoj Republici Kini. To je ono što je za nas takođe veoma značajno.

Vrlo značajan deo, zbog čega smo toliko fokusirani na vazdušni saobraćaj, jesu prihodi kompletne vazdušne delatnosti. Dakle, to se ne odnosi samo na Aerodrom „Nikola Tesla“, na „Er Srbiju“ itd., nego i na SMATSA, Direktorat, sve ostale avio-kompanije. Taj prihod je samo između 2014. i 2013. godine porastao za 51%, a između 2015. i 2014. godine za preko 10%. Znači, prosti postoji trend rasta prihoda koji jasno govori svakoj ozbiljnoj vladi, a mi jesmo ozbiljna vlada, da u narednom periodu moramo da se posvetimo daljem ulaganju u razvoj aerodroma.

Hvala vam još jednom na svim komentarima koje ste dali.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Da li još neko od predsednika, odnosno predstavnika poslaničkih grupa želi reč? (Ne.)

Prelazimo na rad po redosledu narodnih poslanika prema prijavama za reč.

Reč ima narodni poslanik Muamer Zukorlić. Izvolite.

MUAMER ZUKORLIĆ: Dame i gospodo, poštovani prisutni, od seta ponuđenih zakona, s obzirom na ograničeno vreme, usmeriću pažnju na zakon o upravljanju aerodromima i zakon o stanovanju.

Ovom prilikom želim ukazati na značaj da ova zemlja ima što više aerodroma. Pre svega, smatram da bi izgradnja i otvaranje aerodroma u Sandžaku, tačnije u Sjenici ili Novom Pazaru, bili od strateškog značaja za taj region ali i za celu zemlju. U tom regionu, odnosno tom prostoru gravitira preko pola miliona ljudi, ali ono što je posebno važno jeste činjenica da iz Sandžaka imamo preko milion i po pripadnika dijaspore, najviše u Turskoj, a veoma značajan broj i u zapadnoj Evropi. Taj potencijal za sada nismo imali prilike iskoristiti, ni u komunikacijskom ni u razvojnem smislu. Uveren sam da bi taj aerodrom bio podsticaj za razvoj, posebno privlačenje investicija, bio bi od koristi svim građanima, i Srbima i Bošnjacima, sa tog prostora.

Imao sam prilike razgovarati sa brojnim potencijalnim investitorima, posebno na istoku. Nakon prvih koraka i njihove volje da dođu i investiraju, pitanje je bilo – na koji aerodrom mogu da sletim privatnim avionom? Tada bih ja slegnuo ramenima i uglavnom bi se sve na tome završavalo.

Postoji mogućnost konverzije vojnog aerodroma u Sjenici u civilni. To nije nova ideja, u vreme Vlade Zorana Đindjića prvi koraci su napravljeni; čak smo imali prilike dovesti bivšeg ministra saobraćaja pokrajine Hesen u Nemačkoj, inače stručnjaka za konverziju vojnih aerodroma u civilne, i krenuti sa izvesnim dogоворима. Međutim, ubistvom Zorana Đindjića sve je to stalo. Ukoliko to ne bi bilo odgovarajuće, izgradnja novog aerodroma u Novom Pazaru bi sigurno bila od veoma velike koristi.

Ne radi se samo o delu Sandžaka koji je u Srbiji, imamo i južni Sandžak, odnosno severnu Crnu Goru, gradove i opštine koji gravitiraju ovom prostoru; mislim da bi veoma važno bilo da Ministarstvo uvrsti ovaj projekat u svoje strateške projekte, a svi bismo se uključili da se zajednički razletimo i tražimo potencijalne investitore.

Kada je u pitanju zakon o stanovanju, mislim da bi bilo važno pojačano ponuditi zaštitu humanog aspekta kod izgradnje stambenih zgrada. Za sada to imamo prilično bledo i neuverljivo. Svedok sam, u sredini u kojoj živim, da se grade višespratne zgrade u ulicama koje nemaju kapaciteta da budu ni jednosmerne, koje nemaju trotoare, grade se višespratne zgrade bez parkirališta. Investitori plaćaju takse opštinskim ili gradskim upravama da im obezbede parkiralište. Naravno, samo se naplate te takse, a parkirališta nema. Imamo automobile na trotoaru, pešaci su ugroženi. Uglavnom su to porodice sa troje, četvoro ili više dece. Dakle, imamo svojevrsni haos u pogledu nezaštićenosti i samih stanara i prolaznika, a posebno dece.

Takođe, imamo izgradnju višespratnica u zonama u blizini kulturnoistorijskih spomenika. Evo, ovih dana niče zgrada neposredno pored

Lejlek džamije, najstarije u Novom Pazaru, na svega deset metara od ograde te džamije, koja je potpuno ugrozila taj objekat. Imamo i druge pojave slične vrste: najavljuje se da će se u blizini Gazi Isa-begovog hamama, najstarijeg u Novom Pazaru, takođe praviti takva zgrada.

Dakle, mislim da bi bilo važno ponuditi rešenja koja bi zaštitila ono što je najbitnije, a to je humani ambijent za stanovanje i život tih ljudi. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Što se tiče aerodroma u Sjenici, on ima fantastičan položaj, i prepostavljam da je to jedan od razloga zašto ste ga sada pomenuli, pošto je 60 kilometara udaljen i od Novog Pazara i od Tutina i od Raške. Ovaj zakon koji ćemo, nadam se, usvojiti, zakon o aerodromima, daje mogućnost da razvijamo sve aerodrome, ne samo velike nego i male aerodrome. Ono što kod Sjenice mora prvo da se uradi, to je da moraju da se sklone sve posledice bombardovanja koje su postojale.

Ono što je takođe moja poruka – sve možemo uraditi, ali sve mora biti u skladu sa zakonom. Odnosi se, dakle, i na ovu temu, a i na drugu temu koju ste pomenuli u svom izlaganju.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Zoran Živković. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Osam zakona u zajedničkoj raspravi, jako teško i kolegama koje su imale dvadeset minuta, ali pokušaću i u tih pet minuta da kažem nešto suštinski o tome.

Pet zakona ima moju i podršku Nove stranke: zakon o transportu opasne robe, zakon o komunalnim delatnostima, o javno-privatnom partnerstvu, o potvrđivanju sporazuma o transevropskim železnicama, sporazum o lirdžet letovima ili vanrednom vazdušnom avio-prevozu. Uz neke intervencije koje smo dali pre svega u poboljšanju teksta, imate podršku za ovih pet zakona.

Što se tiče poslednjeg, to je odluka o ukidanju viza sa Kinom, nadam se da su nadležne službe Vlade ispitale podrobno i sve potencijalne koristi od toga i sve potencijalne probleme koje tako nešto može da nam donese. Nije slučajno da niko u ovom delu sveta nema takav sporazum sa Kinom. Nemam vremena da obrazlažem zašto mislim da je to jedna stvar koja je kontroverzna.

Dva zakona koja su izazvala najveću pažnju javnosti: jedan je o upravljanju aerodromima, ali kao priprema, to piše u obrazloženju, da je to priprema za davanje koncesije za Aerodrom „Nikola Tesla“ i za neke druge aerodrome. Realno, u Srbiji imamo dva aerodroma koja rade manje-više komercijalno. Tačno je da imamo veliki razvoj avio-saobraćaja, povećan broj putnika, ali, hajde da budemo realni, tome dobrim delom doprinosi i kurentno stanje u celom svetu, svuda se povećava broj letova, broj ljudi koji lete.

To je potpuno u redu, ja bih voleo da to bude apsolutno onako kao što ste vi rekli, samo imam tu nekoliko pitanja. Prvo, za koncesiju – da li se zna ko dobija koncesiju? Da li su vam rekli, da li vi to znate ili vam još uvek nisu

rekli? Pošto ova brzina, hitan postupak, liči mi na nešto što me podseća na NIS, kada je NIS prodavan da bi nam ostalo Kosovo i da bismo dobili „Južni tok“, pa smo dobili južno Kosovo, o toku da ne govorim. Liči mi na to.

Da li tu imamo opet neka neobična prijateljstva sa nekim nama dalekim ali prijateljskim zemljama, pa se tu pojavljuju neki čudni igrači koji bi možda došli do tih koncesija? Govorim o slučaju „Beograda na vodi“. Ali, govorim, ponoviću još jednom, i o slučaju jednog bugarskog biznismena i bankara koga domaće vlasti, predsednik države i predsednik Vlade (a to su sve moja saznanja iz MUP-a Srbije), čuvaju tu negde na Vračaru iako već dve godine ima crvenu poternicu Interpol-a. Svi znaju da je on tu, on je vlasnik paračinske staklare, i svi znaju... Ili je nešto prodao nekome iz vladajuće koalicije. Bojam se da ne pravimo tu brzu koncesiju samo da bismo došli do nekih kontroverznih ljudi koji će prati nečiji novac. Nadam se da to nije tačno, ali se bojam da postoji ta opasnost.

Rekli ste za niški aerodrom da je obnovljen. Tamo sleću avioni od 2003. godine, kada je obnovljen sredstvima norveške države. Tačno je da sada ima više saobraćaja, ali on je od 2003. godine u voznom stanju, što bi se reklo.

Rekli ste da selite prugu iz centra Niša. Netačno. To je priča koja postoji dvadeset i nešto godina, i ja sam je pričao kao gradonačelnik, ali se nije nijedan prag pomerio do sada, niti postoji ozbiljniji plan nego što je bio pre dvadeset godina.

Zakon o stanovanju i održavanju zgrada. Moje kolege iz Demokratske stranke su uzele moj recept – briše se, i ja sam dozvolio to bez nadoknade za autorsko delo, ali imam drugu ideju sa tim zakonom. Kažu neki zli jezici, a možda su i obavešteni, da se to u stvari spremi da kada izgubite sledeće izbore, poslanici, odbornici, ljudi koji su u vlasti dobiju novi posao, a to su ovi prinudni upravnici zgrada, da imaju licence za to (a šta bi drugo mogli da rade pošto ništa u životu nisu radili, počev od predsednika Vlade pa naovamo), i da se to u stvari spremi. Mislim da zakon treba da bude usvojen, ali kao stimulans građanima da se organizuju i pruže otpor toj najezdi, da svi formiraju svoje skupštine, kako se to već zove, i izaberu svoje upravnike. To je pravi način da počnu izbori u aprilu sledeće godine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Moram da vam priznam, negde ste me zabrinuli time što ćete da podržite zakon, ali pozitivno je i hvala vam na tome; negde vas nisam baš najbolje razumela, a negde ste me i nasmejali. Ja ću da probam kroz sve to da prođem pa da dam odgovor, pre svega zbog građana Srbije.

Da krenemo od ovog poslednjeg – stanovanja i toga kako ćemo izgubiti izbore. Da li ćemo izgubiti ili nećemo izgubiti izbore, građani Srbije će glasati o tome. Iskreno se nadam, kao što su do sada videli koliko napora, truda i energije ulažemo u to da uredimo Srbiju i da imamo rast, da se razvijamo – to

može da se vidi i to nisu bajke i priče – verujem da će situacija biti povoljna. Ali, ostavimo nekim novim izborima da daju odgovor na to.

Pitanje vezano za koncesije i zakon o aerodromima. Mislim da to javnost zna, ja ću sada da ponovim: mi se još uvek kao Vlada Republike Srbije nismo opredelili, prvo, uopšte u kom smeru ćemo da idemo kada govorio o daljem razvoju aerodroma zato što smo u međuvremenu raspisali poziv i dobili svog savetnika, sa kojim radimo na osnovu svih detaljnih analiza koje postoje na aerodromu, zatim, svih aerodroma u našem okruženju, toga što mi kao država želimo da postignemo kada govorimo o razvoju Aerodroma „Nikola Tesla“. Tek ako se budemo opredelili za koncesiju ili neki drugi oblik, nakon toga, javno (kod nas je sve javno i pregledno), odlukom Vlade, pripremaće se tenderska dokumentacija za, eventualno, neki vid, da li je to koncesija ili šta god to bilo. Dakle, mi trenutno kroz komisiju koju je formirala Vlada Republike Srbije, sa svim ministrima, sa savetnikom, sa svim drugim institucijama, razgovaramo o tome šta je najbolji put za Aerodrom „Nikola Tesla“. Definitivno, mi moramo da donešemo određene odluke kada je u pitanju budući razvoj „Nikole Tesle“, ulaganje u „Nikolu Teslu“, povećanje njegovih kapaciteta.

Mala opaska, vezano za Niš – sve je to lepo što su avioni sletali, to je odlično, samo da vam kažem da je samo za jednu godinu u Nišu sletelo pet puta više aviona nego od trenutka kada je niški aerodrom uopšte napravljen, odnosno obnovljen od strane norveške vlade.

Dalje, pomenuli ste takođe ovu... Neko ih zove obilaznice, ja to zovem izmeštanje pruge iz centra Niša, pre svega za teretni saobraćaj. Počela je eksproprijacija; dakle, uređene su i budžetom za 2017. godinu su izdvojene pare za eksproprijaciju. Mi imamo zajedničku grupu sa gradom Nišom, krećemo u 2017. godini sa eksproprijacijom. U međuvremenu smo razgovarali i sa Evropskom investicionom bankom i sa Svetskom bankom i napravili dogovor, dakle postoje dokumenta koja mogu da se vide, o finansiranju izmeštanja pruge za teretni saobraćaj iz centra Niša. Konačno, eto, bez obzira na to što ste vi pričali, što su mnogi pričali, ja pričam, ali se trudim da to i realizujem.

Što se tiče, još jedanput, stanovanja, upravnici su tu da nam pomognu i ne mogu nikako da budu ni po kakvoj političkoj igrariji imenovani budući da je u pitanju, zaista, ugovorni odnos između upravnika i stambene zajednice, odnosno stambenog objekta. Hvala.

(Zoran Živković: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo, kolega Živkoviću. Postavili ste pitanje, dobili ste odgovore.

Reč ima narodni poslanik Srbislav Filipović.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Uvaženi predsedavajući, gospođo ministar, predstavnici Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, građani Srbije, danas imamo nekoliko zakona na dnevnom redu, a ja ću se fokusirati na zakon o stanovanju i održavanju stambenih zgrada.

Dobro je što smo imali priliku da vidimo da neki ne misle da se doživotno bave politikom. Doći će izbori za nekoliko meseci, ili za tri godine redovni parlamentarni, biće prilike da se dobije licenca, da se proba da se radi kao upravnik u nekoj od stambenih zgrada. Nažalost, ti veliki stručnjaci nisu uspeli da upravljaju ni vinogradom, pa čisto sumnjam da će moći da upravljaju stambenim zgradama. Ali, vredi pokušati, možda su u međuvremenu nešto naučili da rade.

Zakon o održavanju stambenih zgrada i stanovanju je dobar zakon. Dobar je, jer posle niza decenija rešava velike probleme. Ono što želim posebno da istaknem jeste problem onih ljudi koji su vlasnici stanova, koji su vlasnici privatne svojine, kojima su ti stanovi oduzimani pre 60 ili 70 godina i koji nisu imali mogućnost da upravljaju svojom imovinom na način na koji su želeli. Ovim zakonom se omogućava, u roku od deset godina, da se vlasnici stanova vrate u svoju privatnu imovinu a da u međuvremenu upravljaju njom na onaj način na koji smatraju da treba.

Dobro je da se uvodi red. Ovo jeste vlada koja uvodi red u Srbiju, jeste vlada koja uvodi zakone, vlada koja se ne vodi time da se donose odluke po vinogradima, da se donose odluke tako što se upada u privatne posede, tako što se pljačka i otima. Ovo je vlada koja se zalaže za poštovanje zakona i uveren sam da ćemo tako i nastaviti da radimo naš posao.

Imao sam priliku da razgovaram sa predstavnicima Udruženja zaštićenih stanara. Oni su takođe veoma zadovoljni rešenjima koja se u zakonu nude. Pogotovo su istakli da su zadovoljni (želim da vam prenesem njihovo zadovoljstvo) time što će imati priliku da otkupe stanove koji su u javnoj svojini i time, da kažem, da će biti pravde i na jednoj i na drugoj strani. Oni nisu bili krivi u to vreme kada su neki ulazili u te stanove, dobijali ih od strane države, otimanjem nažalost, u takvom se vremenu tada živelo. Imaće priliku da otkupe stan u javnoj svojini. Takođe, mislim da su pravedna rešenja i za jedne i za druge što se tiče kvadrate koja je predviđena po jednoj osobi.

Ovaj zakon je dobar, zaslužuje podršku i vidim, hvala Bogu da je tako, da će dobiti veliku podršku u parlamentu Srbije. Želim vam da nastavimo dalje da radimo za dobrobit građana, dobrobit društva.

Uveren sam da će oni koji su malopre napustili ovu salu podržavajući ovaj zakon naći neko novo radno mesto. Verovatno će to biti mesto upravnika nekog minornog dvorišta, nakon sledećih izbora. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajući. Poštovana ministarko sa saradnicima, naravno, u vremenu koje imam teško je sistematski govoriti o svim predlozima zakona koji su danas na dnevnom redu gde je ponovo, bez meni stvarno jasnog razloga, spojena rasprava o zakonima koji nemaju nikakve veze i čija međusobna rešenja nisu povezana. Time se nastavlja loša praksa u parlamentu.

I same ove činjenice padaju u vodu, i vaši argumenti kako su ovi zakoni bili na javnoj raspravi, da je bilo dovoljno vremena da se o njima sve kaže. Očigledno da nije bilo dovoljno vremena ako smo morali po ovoj proceduri da ih usvajamo. Očigledno da nije bilo dovoljno vremena kada je Predlog zakona, konkretno govorim o zakonu o stanovanju i održavanju zgrada, došao u parlament sa jednim rešenjem i nekoliko članova koji definišu otkup stanova u kojima borave službena lica ili su po nekom drugom osnovu dodeljeni na korišćenje. Tada ste pod pritiskom javnosti sami obrisali te članove. A danas u diskusiji kritikujete poslanike koji predlažu amandmane kojima se pojedini članovi brišu. Mislim da je to u najmanju ruku nekorektno, jer su prvi amandmani na ovaj zakon bili amandmani – briše se, određeni članovi. Ja vas pitam – ako je sve toliko dobro prodiskutovano, zašto je onda došlo do ovoga, zašto su došla ta rešenja na koja Vlada nije imala nikakav drugi odgovor sem da ih obriše iz zakona? A onda, zašto hitan postupak i sve drugo?

Isto se odnosi na ove zakone koji pripremaju, praktično, davanje koncesije na aerodrome u Srbiji. Nekoliko puta ste danas ponovili, ali mene niste ubedili, da Vlada još nije donela odluku o tome na koji način će se razvijati aerodromi u Srbiji. Meni, ovako kako čitam ove predloge zakona, izmene i dopune zakona, to govori da Vlada vrlo jasno zna ko će biti kupac, odnosno koncesionar, budući, za aerodrome u Srbiji i da priprema zakone, upodobljava ih zahtevima tog koncesionara.

To je suštinski loše, što ova vlada radi godinama unazad. Znači, vi ne pravite investicioni ambijent u kome će neko doći, sagledati kakav je zakonski okvir, kakva je politika, kakvi su planovi i onda doneti odluku, na osnovu toga, da li će investirati u Srbiji ili ne. Vi tražite investitore, što ne mora da bude tako loše, ali onda pravite jedan loš korak, a to je da njima upodobljavate zakone Srbije. Time šaljete lošu poruku drugima koji gledaju i razmišljaju da li da dođu da investiraju u Srbiji. Time šaljete poruku da postoje podobni investitori i oni drugi. Ako je neko dobar sa Vladom, onda ćemo izmeniti zakon za njega, izmeniti uredbu, izmeniti sve što treba. Ali ako nije dobar sa Vladom, neće moći da ostvari svoju investiciju. Zato Srbija kaska; bez obzira na to šta vi pričali, statistika jasno govori da Srbija kaska za zemljama u okruženju u stranim investicijama.

Da, avio-industrija raste, raste svuda u svetu; to je jedna od grana privrede sa najvećim rastom, 4–7% u Evropi; u svetu je taj procenat mnogo veći zato što avio-letovi postaju sve jeftiniji, zato što se razvijaju mali aerodromi. Zato je situacija i broj letova iz Niša toliko uvećan, jer danas su, sa razvojem lour kost kompanija, ti mali aerodromi, da kažem, traženi na tržištu. Ako bismo pravili poređenje kako su neke druge zemlje iskoristile, videli bismo da i mi tu kaskamo.

Vi niste ovde došli posle dva meseca mandata i sada nam govorite o svojim planovima i o tome kako nešto nije rađeno u prethodnom vremenu; vi dolazite ovde kao član Vlade već petu godinu. Bili ste, doduše, u jednom drugom

ministarstvu prve dve godine, a sada već treću godinu vodite ovaj resor. U najmanju ruku, nekorektno je da vi sada govorite kako je prošlo, kako ništa nije rađeno u prethodnom vremenu, jer ste vi odgovorni za veliki deo tog vremena koje je prošlo. Mislim da sa takvim načinom ne možete da očekujete podršku u Skupštini van ovog kruga poslaničkih grupa koje podržavaju Vladu.

Mi smo dali značajan broj amandmana. Vidim, nažalost, da je ceo ovaj paket amandmana za ovih osam tačaka dnevnog reda... Taj broj je nešto preko 800, tako da, sasvim sigurno, zbog poslovničkih ograničenja nećemo moći da raspravljamo o svim amandmanima; znači, možda ćemo uspeti da raspravljamo o prva dva zakona. Svi ostali amandmani na te zakone neće stići na dnevni red na raspravu u Skupštinu, Skupština će se samo na kraju o njima opredeliti. To je još jedan pokazatelj zašto je loše ovako spajati ovoliki broj važnih zakona koji treba da otvore nove razvojne šanse privrede u Srbiji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Nekoliko komentara. Da počnem prvo od zakona za koji smo prihvatili amandman Poslaničke grupe SNS da članovi 152, 153. i 154. budu sklonjeni iz tog predloga zakona. To nije bio pritisak javnosti. Verujte, mogla sam, odnosno mogli smo svi kao Vlada da ostavimo takve članove, ali je naše mišljenje u odnosu na sve ono što smo pre ovog zakona pripremali da upravo sve bude jasno, pregledno i da svima bude jasno šta kroz određeni zakon ili član zakona radimo. Ovo nije bilo jasno i nije bilo dobro definisano. Ja sam to nekoliko puta rekla i nemam problem nikada da kažem kad smatram da negde nismo na pravi način sproveli našu ideju. Naša ideja je bila potpuno drugačija i bila je vezana za porodice nastrandalih policajaca ili ranjenih policajaca.

Inače, da vas informišem, od vaših 56 podnetih amandmana 16 amandmana je prihvaćeno, pogotovo amandmani koji su bili vezani za zakon o stanovanju.

Zato mi u tom smislu nije jasno kada komentarišete da li smo mi vas ubedili ili nismo da li će da se privatizuje aerodrom ili neće. Zakon o aerodromima koji je danas ispred vas je vrlo jasan. On unutar sebe, čl. 16. i 17, prvo definiše da se jasno mora doneti nacionalni program razvoja aerodroma. Dakle, ovaj zakon ne govori o tome da se sada vrši privatizacija aerodroma. Ono što sam rekla i ranije, ukoliko se budemo odlučili, ova vlada to radi jasno, pregledno i transparentno. Sve odluke Vlade, osim onih koje su pod oznakom poverljivosti, mogu da se vide i o njima se zna. Kada budemo odlučivali i dolazili u situaciju uopšte da na osnovu nekoliko varijanti odlučujemo kako idemo dalje strateški sa aerodromom „Nikola Tesla“, javnost će o tome da zna. Sve što se bude radilo, bilo da je u pitanju strateško partnerstvo ili koncesija, biće na transparentan, jasan način predstavljen i biće uređeno i određeno konkursnom dokumentacijom i javnim pozivom za takav proces. Dakle, ništa

neće biti urađeno na drugi način. Nekad ranije mnoge stvari su se očito tako radile, ali da se sada ne vraćamo u tu davnu prošlost.

Kada govorite o tome da je sve ovo namešteno, da zbog toga postoje neki podobni i manje podobni investitori, znate šta – naš status, ove dve godine, na Duing biznis listi, to što smo u deset top reformatora upravo po uslovima poslovanja (ocene nam daju investitori, a ne neke institucije) govori da niste baš u pravu, nego da maksimalno činimo da uredimo ambijent za investitore. Nema toga, da li je neko podoban ili je manje podoban investitor, nego pre svega postoje interesi naše zemlje, naši planovi, naše strategije koje pokušavamo da sprovedemo tako što dolaze investitori i ulažu kod nas.

Niste u pravu da svi drugi idu brže, a da mi idemo sporije, naprotiv. Kad su u pitanju strane direktnе investicije, kad je u pitanju rast aerodroma i broja putnika na aerodromima, i pre deset godina je rastao broj putnika na svim aerodromima, samo nije na našim, i pre deset godina su se svuda aerodromi mnogo brže i više razvijali, samo nije naš, ni „Nikola Tesla“ ni Niš. O Nišu neću ni da govorim, dakle, 2014. godine niški aerodrom je imao ispod 1.000 ili 1.500 putnika; danas pričamo o 100.000 putnika, danas pričamo o 2017. godini, o 200.000 putnika. Znači, ipak se nešto uradilo.

Naravno, sa vaše pozicije opozicije vi imate vaš komentar, ali moja dužnost i obaveza je da kažem da niste u pravu kada govorite o tome da mi sada kaskamo. Naprotiv, mislim da smo pokušali, bar u određenim resorima u saobraćaju, da uhvatimo taj korak i da smo sada mnogo bolji u odnosu na ceo region. Rekla sam, naš status na Duing biznis listi i to gde smo sada pokazuje da sam u pravu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku.

(Marko Đurišić: Replika. Govorila je o poslaničkoj grupi i amandmanima.)

Samo je odgovorila na pitanje koje ste postavili, ništa više.

Reč ima narodni poslanik Marko Blagojević.

MARKO BLAGOJEVIĆ: Hvala, predsedavajući. Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana ministarko, uvaženi gosti, činjenica da će Srbija jedina u Evropi imati bezvizni režim sa Kinom govorи о tome da odnosi dveju zemalja stalno napreduju te da se dugoročno planiraju. Srbija, kao zemlja koja utemeljuje svoje mesto u modernom svetu, očigledno ima velikog prijatelja u Kini, a Kina u Srbiji pouzdanog i poštenog prijatelja u ovom delu sveta. Zahvaljujući bliskim odnosima, od izuzetnog je značaja aktiviranje saradnje sa Narodnom Republikom Kinom kao potencijalno najvećim emisionim turističkim tržištem na svetu.

Kina je vodeća svetska sila u emisionom turizmu. Prema podacima kineske nacionalne turističke administracije, u 2015. godini 120 miliona kineskih državlјana putovalo je u inostranstvo; potrošili su oko 15 milijardi dolara, i to je u odnosu na 2014. godinu oko 16% više. Činjenica da se broj turista koji putuju u inostranstvo iz Kine povećao 13 puta od 1998. godine sama po sebi govori o

razvoju najdinamičnijeg turističkog tržišta na svetu. Osam miliona turista poseti Novi Zeland u toku jedne godine. Predviđanja kineske nacionalne turističke administracije su da će u narednih pet godina oko šest stotina miliona kineskih turista posetiti strane destinacije.

Glavni pokretački faktori ovako velikog rasta putovanja bili su vizna liberalizacija i povećanje kupovne moći kineskih državljana. Tamo gde idu njihovi turisti, Kinezi ulaze u infrastrukturu, hotele i privredu. Ukipanje viza za građane Kine samo po sebi predstavlja istorijsku šansu, kao i ogroman potencijal za turističku ponudu Srbije i preporod turističke privrede. Ako dodamo tome prognoze da će region 16 zemalja centralne i istočne Evrope do 2018. godine beležiti rast kineskih turista od 46%, možemo reći da ovim zakonom Srbija ide događajima u susret.

Danas smo mogli da čujemo da smo se dobro setili da napravimo Sporazum o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša Republike Srbije i Narodne Republike Kine. Niste u pravu, nismo se setili, ovo je rezultat jednog višegodišnjeg postepenog procesa koji nam govori da naša vlada planira i promišlja, da brine o građanima.

Mogu da vas podsetim na to da smo 2014. godine doneli Odluku o ulasku bez viza nosilaca stranih putnih isprava koji poseduju važeću „šengen“ vizu, vizu Velike Britanije, ostalih država članica EU ili vizu SAD.

Takođe, juče smo na Odboru za spoljne poslove mogli da čujemo zabrinutost dela opozicije, u smislu bezbednosnih i ekonomskih migranata. To smo mogli i danas da čujemo od kolege Živkovića. Nas je juče ambasador Đurišić, koji je i danas ovde, upoznao sa tim da su svi standardi i bezbednosne procedure ispoštovani i da će Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije zajedno sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Republike Kine strogo nadzirati i reagovati na bilo kakve izazove i biti u stalnom kontaktu.

Da u ovom smislu ta praksa nije nikakva novost, podsetiće vas na Sporazum o uzajamnim putovanjima građana dve zemlje. To je ugovor iz 1979. godine koji je potpisala SFRJ sa Narodnom Republikom Kinom.

Veći protok kineskih državljana osnažiće mogućnost saradnje na poljima kulture, ekonomije, trgovine, sporta, nauke, obrazovanja i tako redom.

U tom smislu, turistička privreda Srbije mora da preduzme hitne korake kako bi se adekvatno pripremila da ne propusti ovako jedinstvenu priliku za svoj razvoj. Trenutno Srbija u odnosu na zemlje centralne i istočne Evrope ima niži procenat turističkih poseta i prihod od turizma je na dosta niskom nivou, ispod 3% BDP-a, što je u odnosu na zemlje Evrope oko tri puta manje. Prema podacima Svetske turističke organizacije, Srbija u poređenju sa zemljama sličnih kapaciteta, Mađarskom i Slovačkom, ima znatno manji broj noćenja. Nadamo se da ćemo postići veći broj poseta.

U vezi s ovim, uvođenje direktnog leta između Beograda i Pekinga biće veliki i značajan korak kako bi Beograd dalje učvrstio svoj položaj kao regionalni centar i regionalno čvorište u avio-saobraćaju, te prerastao u aerodrom

koji bi sustigao razvijene aerodrome u Evropi. Ovde možemo da dodamo slobodno i železnicu čija se izgradnja planira, takođe luku Pirej i pregovore oko luke Bar, o čemu smo juče isto čuli od kolega iz Ministarstva spoljnih poslova.

Kina, kao najmnogoljudnija zemlja sveta, poslednjih godina beleži ne samo vrtoglav rast broja turista koji odlaze u inostranstvo već i turista koji dosta troše. Istraživanja pokazuju da kineski turisti potroše oko 1.500 evra po osobi na putovanju. To je odgovor na bojazan o ekonomskim migrantima koju su neke kolege ovde izrazile, a treba primetiti i to da je Kina (nekada možda raspolažu stariм informacijama) od zemlje koja je bila izvor migranata danas postala destinacija poželjna za ekonomske migrante, naročito iz južne i jugoistočne Azije i Afrike.

Takođe, neke smo danas mogli da čujemo da podržavaju ovaj sporazum, iako im Kina nije naročito važna, zbog prilike, kako oni kažu, da se uzme neki novac. Ovakve navike neću da komentarišem, ali pored materijalne koristi važno je istaći da su za nas suštinska nematerijalna dobra, kao društvo. Naša dva naroda, narodi Srbije i Kine, imaju uzajamno poštovanje, uvažavanje, podršku, zajednička sećanja, a podsetiću vas, dame i gospodo, i na zajedničke žrtve koje smo imali tokom zločinačke agresije NATO-a. Rezultat ovog sporazuma biće bolje upoznavanje dva naroda i jači međudržavni odnosi. Kulturna, naučna i saradnja u obrazovanju za mene lično su najvažnije vrednosti na kojima zemlje mogu bilateralno da rade i koje mogu da razvijaju.

Na kraju, možemo da citiramo filozofa Lao Cea koji je rekao da jedan put od hiljadu milja počinje prvim korakom. Nadam se da ovaj zajednički korak Srbije i Kine može da nas dovede do toga da počnemo zajedno da koračamo sa našim partnerima, među kojima su najmanje dve zemlje koje su među najjačima i najrazvijenijima u svetu. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Zoran Živković. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Mislim da kolega nije baš najbolje shvatio ono što sam htio da kažem. Naravno da je važno za svaku državu da ima dobre odnose sa SAD, Kinom, Ruskom Federacijom, EU. To je pitanje koje naprosto uvek ima isti odgovor – da. I Severna Koreja i Lihtenštajn i svi između žele da imaju dobre odnose sa te tri države i evropskom integracijom. Pitanje je samo da li je dobro promišljeno to da mi budemo jedina zemlja u Evropi koja nema vizni režim sa Kinom. Da li je to u skladu sa politikom koju vodi aktuelna vlada, bar javno, bar na rečima, a to je da mi idemo ka Evropskoj uniji?

Naravno, ni za turiste iz Kine, niti za čeličane iz Kine, niti za bilo šta iz Kine nije cilj tržište turističko, tržište čelika, tržište prehrambenih proizvoda ili tržište ne znam čega Srbije, ili ta pruga navodna od Beograda prema Budimpešti, nego je cilj Kine da izvrši ekonomsku penetraciju u Evropu, u Evropsku uniju. To je jasno kao dan, i to je legitiman cilj.

To je legitiman cilj, samo je pitanje, ako to Evropska unija ne vidi kao nešto dobro, nego misli da treba produžavanjem carinske i vizne zaštite da

spreči tu aktivnost Kine, da li je dobro da mi na putu ka EU budemo saučesnik u, ponavljam, legitimnim ciljevima Narodne Republike Kine. Pitanje je samo – koje je naše mesto u tom procesu? Zato sam izrazio sumnju da li je dovoljno promišljeno ovo sa ukidanjem viza za nosioce običnih pasoša, kao što se kolokvijalno kaže.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, Marko Blagojević.

MARKO BLAGOJEVIĆ: Hvala, predsedavajući. Za kolegu prethodnog govornika odgovarao sam samo u delu gde je on izrazio bojazan za bezbednosne aspekte, neke implikacije koje bi mogle da nastanu uvođenjem bezviznog režima, a nisam u drugim delovima odgovarao njemu na pitanja koja je opozicija postavljala.

U ovom drugom delu mogu samo da iznesem svoje mišljenje i ono kako razumem. Mi smo često u praćenju i ispunjavanju raznih standarda koji su sada najviše poznati u vezi sa evropskim integracijama, i to je dobro da prihvatamo, da odlučimo i da vidimo da li možemo da primenimo nešto što je bolje i korisnije od onoga što trenutno radimo, ili je potrebno zbog tržišta sa kojim sarađujemo itd. Dakle, to unapređivanje pozdravljam, ali nešto što je Srbija imala, moram da kažem, do promene vlasti, do dolaska Srpske napredne stranke i Aleksandra Vučića na čelo Vlade Srbije, to je da smo prateći i jureći najčešće za zapadnim standardima često zaboravljali ko smo i šta smo.

Mi smo u nekim stvarima često bili prvi u svetu, najugledniji; pominjemo sada Mihajla Pupina, Nikolu Teslu itd. U sportu, možemo da objasnimo onome ko me ne razume kao Novaka Đokovića, naše vaterpoliste, koji su prvaci u svetu, i oni su iz našeg naroda, iz naše zemlje. Svojom odlukom su postali prvi u tome, zato su postali prvi u svetu; prepoznali su nešto pre ostalih, uporno radili, trenirali i nameću standarde ostalima. Dakle, ostali koji hoće da budu prvaci u tim delatnostima moraju njih da prate kao uzor i da se njima bave.

Isto tako, smatram da mi prvi u Evropi prepoznajemo viznu liberalizaciju i otvaranje toga sa Kinom, i to je standard koji mi uvodimo Evropi. To je moje mišljenje i moj stav.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Nada Lazić. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Vera Paunović. Izvolite.

VERA PAUNOVIC: Poštovani potpredsedniče, poštovane kolege narodni poslanici, poštovana ministarko sa članovima Vlade, pitanje stanovanja i stambenih odnosa trebalo bi da predstavlja jedan od najvažnijih segmenata socijalne politike s obzirom na to da pravo na stan označava zadovoljenje osnovne ljudske potrebe, a priznato je i kao neotuđivo ljudsko pravo. Ovim pitanjima se kod nas, nažalost, već duže vreme ne poklanja odgovarajuća pažnja, pa nije ni čudo što su se ovde nagomilali brojni problemi, nerešena pitanja i pravne praznine s obzirom na to da je postojeća zakonska regulativa stara i više od dvadeset godina.

Novi predlog zakona o stanovanju i stambenim odnosima pokušaće da reši te probleme. Najpre moram da istaknem da smatram da je pozitivno rešenje to što će novi zakon objediniti materiju koja se trenutno nalazi u tri odvojena zakona: o stanovanju, održavanju zgrada i socijalnom stanovanju, te će sada građanima biti znatno lakše da se neposredno upoznaju sa propisima iz ove oblasti, što je veoma važno ako želimo da ovaj zakon zaživi u praksi.

Najveća novina koju donosi novi zakon je davanje pravnog subjektiviteta zgradama za kolektivno stanovanje. To će u praksi značiti da će svaka stambena zajednica, kako će se ubuduće zvati skupština stanara, u jednoj zgradi ili zajedničkom ulazu dela zgrade morati da ima svoj matični broj i račun u banci, da će moći da zaključuje raznovrsne ugovore koji su vezani za poslove održavanja i servisiranja zgrade.

Poznato je da je održavanje zgrada i zajedničkih prostorija kod nas na veoma niskom nivou. Retki su izuzeci da postojeći kućni saveti i skupštine stanara dobro rade i održavaju u ispravnom stanju instalacije, fasade, krovove i okolinu zgrade. Nažalost, kod nas dominiraju primeri da zbog nesloge i ličnih zađevica ne postoji nikakav dogovor među komšijama, pa se pojedine zgrade i bukvalno raspadaju, a da za to niko nije odgovoran niti pokazuje zabrinutost zbog toga.

Predlogom novog zakonskog rešenja nastojaće se da se takvo stanje drastično promeni. Naši građani koji žive u stambenim zgradama moraju da shvate da stanovanje u zgradama, pod istim krovom sa sobom povlači i zajedničku odgovornost za održavanje zajedničkih prostorija, fasada, krovova, instalacija i okoline zgrade. U cilju podizanja značaja te odgovornosti, predviđa se da će svaka zgrada obavezno morati da formira skupštinu stambene zajednice i izabere upravnika kao lice ovlašćeno za zastupanje zgrade i organizaciju poslova vezanih za zajedničko održavanje.

Ovim zakonom se htela naglasiti menadžerska uloga upravnika, koji je u stvari jedan od naših komšija, ali ako niko od stanara ne želi da se bavi upravničkim poslom postoji mogućnost da se unajmi profesionalni upravnik, koji će za taj posao biti plaćen. Profesionalni upravnici će morati da imaju posebne licence za obavljanje ovog posla i biće upisani u javno dostupne registre.

Uvođenje ovakvog sistema, naravno, pretpostavlja i kontinuiranu mesečnu obavezu učešća u finansiranju troškova održavanja zajedničkih delova, koju će vlasnici stanova ili drugih delova zgrade biti u obavezi da uplaćuju na račun stambene zajednice. Mislim da je to takođe dobro rešenje, jer je do sada praksa bila da se za veliki deo popravki i održavanja traže sredstva iz budžeta jedinice lokalnih samouprava, odnosno ona sredstva koja kroz poreze daju svi građani, pa i oni koji ne stanuju u stambenim zgradama.

Predviđeno je da ako neka stambena zgrada ne formira svoje organe, umesto njih to će uraditi opština, postaviti prinudnog upravnika i propisati iznos sredstava koji će se uplaćivati na ime naknade za održavanje zgrade. Na drugoj strani, predviđa se obaveza da se tako prikupljena sredstva

striktno namenski troše, kao i da svako od stanara u svakom momentu može da ima uvid u fakture i stanje računa stambene zajednice.

Kako bi se ove odredbe sprovele u delo, Predlogom zakona se predviđa i obaveza organa lokalnih samouprava da načine registar stambenih zajednica na svojoj teritoriji.

Značajan deo zakona posvećen je socijalnom stanovanju. U njemu se razrađuje koja lica imaju pravo na stambenu podršku, pod kakvim uslovima je mogu dobiti i načini na koje je mogu ostvariti: zakupom, unapređenjem uslova stanovanja ili stanovanjem u posebno namenjenim zgradama.

Na posletku, prelazne i završne odredbe ovog zakona su od ništa manjeg značaja jer se njima predviđa rešavanje stambenog pitanja nosilaca stanarskog prava nad stanovima koji su u svojini privatnih lica, zadužbina i fondacija. Nema potrebe naglašavati koliko za društvo predstavlja problem taj sukob dva osnovna ljudska prava, prava na stan i prava na mirno i neometano uživanje svoje imovine. Ovim zakonom prepoznaće se da ovaj problem postoji i zadaju se okviri za njegovo rešavanje.

Predviđa se da se najpre u upravnim postupcima utvrdi ko su sve nosioci stanarskog prava, da se evidentiraju potrebe za preseljenjem, kako bi opštine odmah po nastajanju mogućnosti bile u stanju da nosiocima stanarskog prava obezbede prelazak u stanove u javnoj svojini. Plan je da se svi zakupci rasele u roku od deset godina, tj. do kraja 2026. godine, i da se u tom roku konačno razreši ovaj problem i likvidira stanarsko pravo kao breme ranijih teških istorijskih okolnosti.

U cilju što bržeg rešavanja ovog problema jedinice lokalne samouprave biće u obavezi da iz svojih budžeta na godišnjem nivou izdvajaju sredstva za izgradnju stanova za preseljenje, a u troškovima izgradnje tih stanova Republika će vršiti sufinansiranje 50% troškova.

Poštovani narodni poslanici, Poslanička grupa PUPS smatra da je donošenje ovog zakona od velikog značaja za sređivanje međuljudskih odnosa u našim zgradama, za početak procesa njihovog sređivanja kako bi naše ulice i gradovi izgledali lepše, za otvaranje mogućnosti da jedan broj ljudi dobije zaposlenje na poslovima održavanja zgrada, da se reši problem ljudi sa stanarskim pravima, te će u danu za glasanje dati svoju podršku ovom zakonskom predlogu, kao i svim ostalim zakonima koji su danas na dnevnom redu. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojičić. Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Svašta smo čuli u debatama i raspravama u današnjem danu, čak i to da gospodin Zukorlić ulaže primedbu i žali se na divlju gradnju u Novom Pazaru, ali dobro.

Što se tiče koncesije, aerodroma i zakona o aerodromima, to je jasan stav da pripremate neku zakulisnu radnju i da pripremate prodaju

aerodroma nekom vašem tajkunu ili finansijeru Srpske napredne stranke, kao na primer Zvonku Veselinoviću.

Što se tiče zakona o stanovanju, SNS priprema da građanima Srbije ošteti budžet za 200, 300 ili 500 dinara kako bi zaposlila svoje partijske poslušnike, one koji im lepe plakate ili su u službi Srpske napredne stranke. No, dobro, kako radite tako će vam se i vratiti.

Što se tiče zakona o transportu opasne robe, kažete u obrazloženju – a slažem se da je to ozbiljan zakon i da je to potrebno – da želite da ovaj zakon bude kompatibilan sa evropskim zakonima. Mi to, naravno, podržavamo.

Želim da mi ministarka, koja je već pet godina u Vladi Republike Srbije, odgovori, što je takođe povezano za zakonom o transportu robe, šta se to dešava na samo 70 km od Smedereva. Nadam se da ste upoznati s tim, a tiče se upravo ovog zakona. To se dešava od 2013. godine. Protivpravno, bez ikakvog papira, bez ikakve dozvole u Smederevu je izgrađeno skladište TNG od 3.000 metara kubnih. Izgrađeno je pored parka, pored šetališta kojim se svakog dana ili svake večeri šetaju deca. Taj TNG se prevozi pored najvažnijih institucija grada Smedereva i kroz sam centar tog grada.

Privremena dozvola je izdata od grada Smedereva, siguran sam da ste upoznati s tim, iako Zakon o planiranju i izgradnji kaže da to nije u skladu sa pomenutim zakonom. Nisu ispunjeni uslovi za izdavanje ni lokacijske ni građevinske dozvole. Postupanje grada je suprotno članu 57. Zakona o planiranju i izgradnji. Siguran sam da ćete vi, kao ljudi od struke, to i potvrditi.

Onda počinje i bespravna izgradnja pristaništa na obali reke Dunav. Zakonom je propisanom da dozvolu izdaje Ministarstvo građevina uz prethodnu saglasnost Agencije za upravljanje lukama (ta dozvola nije izdata, koliko sam upoznat), a preprojektne uslove Direkcija za plovne puteve, što investor nije dobio. Urbanističkim planovima razvoja vodenog saobraćaja nije predviđena izgradnja pristaništa.

Naše je pitanje – da li ste, ministarka, upoznati sa ovakvim dešavanjima na samo 70 km od centra Beograda? Da li će ovaj zakon o transportu opasne robe zabraniti da se ovakve stvari dešavaju? Ako ste upoznati sa ovakvim dešavanjima, da li krijete, i ako krijete, koga to država štiti?

Preko stotinu prijava, preko trideset napisa u dnevnim listovima imamo povodom ovog slučaja, i niko nije reagovao. Niko iz gradske uprave, niko iz policije, niko od nadležnih ministarstava nije reagovao dok se ovaj projekat izvodio, a za to su bila potrebna tri meseca, to nije moglo preko noći da se završi. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Muamer Zukorlić, replika.

MUAMER ZUKORLIĆ: Razumem gospodina Milojičića, koji verovatno oseća problem što ne može da bude politički prepoznatljiv i onda je smislio da pomene mene. Sada će svi u Narodnoj skupštini, a možda i poneko od građana koje smo iscrpli ovim maratonskim raspravama, da ga politički primete.

U tom smislu ga shvatam. Ne želim se sukobiti, čak mogu da mu kažem – nek me zamoli, kad god mu treba malo popularnosti, ima dozvolu od mene da me pomene. Ono što mi nije jasno jeste zašto ovi „unučići“ Zorana Đindjića i posle njegove smrti nastavljaju da ga sahranjuju na ovaj način.

Dakle, ustanove koje sam ja podizao poslednjih dvadeset godina, pogotovo ove prosvetne koje se još grade, zapravo su bile uz veliku, veliku podršku njihovog vođe, a mog tada velikog prijatelja, Zorana Đindjića. Dok su demokrate bile sa mnom, onda su im i ptice pevale. Onog trenutka kada su krenuli drugim putem i kada se nastoje odreći onoga što je Zoran Đindjić uspostavljaо, gradio i osnivao, evo, vidimo kako im ide – veoma loše. Meni je žao, jer tu ima i mojih bivših prijatelja, ali šta mogu. Ne mogu da im drugačije pomognem osim da im dopustim da moje ime i prezime mogu koristiti u podizanju ili pokušaju vraćanja svoje popularnosti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Radoslav Milojičić. Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala. Gospodine predsedavajući, ovde se ne radi o najboljem premijeru kojeg je Srbija imala, dr Zoranu Đindjiću, ovde se ne radi ni o kakvom prepoznavanju ili o nekakvim ličnim animozitetima, ovde se radi jedino o poštovanju zakona.

Demokratska stranka je već dvadeset sedam godina državotvorna stranka, koja se zalaže za slobodu medija, vladavinu institucija i vladavinu prava. Gospođa Mihajlović je unizila vladavinu prava time što nije srušila nelegalni objekat, a premijer je rekao da taj objekat ne može da bude srušen iz političkih razloga, pa ja pitam – da li mi poštujemo vladavinu prava, da li postoje ljudi u Srbiji koji su iznad zakona ili je ovde, kako je to u svim evropskim zemljama, zakon jednak za sve?

Demokratska stranka se nada, zbog budućnosti građana Srbije, da je ovde zakon jednak za sve, mada Srpska napredna stranka i njeni sateliti svakog dana pokazuju da to nije tako, nažalost, u 2016. godini.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Šta ispriča poslanik za tako kratko vreme! Sve ovo što ste vi ispričali do sada, sve to je radila Demokratska stranka dvanaest godina, sve. Znači, vi ste pravili tendere za unapred poznate kupce. To što mi danas najveći broj privatizacija zovemo pljačkaškim, nažalost, zovemo ih zato što ste ih vi sprovodili; nisu ih sprovodili ni Srpska napredna stranka ni Aleksandar Vučić. Znači, pravili ste, prvo, tendere za unapred poznate kupce. To je radila Demokratska stranka.

Zatim ste, što sam već jednom rekla, ponoviću – zato sada ljudi imaju strah kada hoćemo da uvedemo jedan pregledan red – u komunalnoj policiji zapošljavali članove Demokratske stranke i vaših satelita, koji god oni bili. Zbog toga ste na ivici cenzusa i zbog toga kao politička partija imate problem.

Prema tome, kad govorite o koncesijama, zapošljavanju SNS-a, mi to ne radimo.

Još nešto da vam kažem, vas su građani kaznili. Građani Srbije su na poslednjim izborima pokazali: nakon prve vlade u kojoj je bila Srpska napredna stranka imali smo parlamentarne izbore i, koliko znam, osvojili smo više od 50%. To je bilo mišljenje građana Srbije o politici Aleksandra Vučića i Srpske napredne stranke, a mišljenje građana Srbije o vašoj politici je da ste vi i dan-danas na ivici cenzusa. To je istina.

Konkretan problem koji ste izneli... Dva puta je inspekcija pisala prekršajne prijave. Već godinu i po dana se na sudu nalazi taj slučaj, dakle, to je sada u domenu pravosuda. Gradevinski inspektori, uopšte inspekcija Ministarstva i vodnog saobraćaja je izašla i dva puta naložila zatvaranje gradilišta i dva puta podigla prekršajnu prijavu, u skladu sa svim važećim propisima i zakonima.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Goran Ćirić. Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovana gospođa ministarka je ponovo pomenula Demokratsku stranku. Mislim da se ovde samo očekivao odgovor na pitanje koje je postavio kolega poslanik Milojičić. Mislim da je potrebno odgovoriti ovde.

Optužujete Demokratsku stranku za privatizacije. Znamo i sami da su te dvadeset četiri privatizacije obavljene od 2004. do 2007. godine, u Vladi DSS-a, Košutnici i Dinkića, G17, sa manjinskom podrškom SPS-a. Sami znate da ste učestvovali i da ste bili deo G17, i tu odgovornost nosite delom i vi svojim angažovanjem. Nema potrebe optuživati Demokratsku stranku za sve što se dešavalo u Srbiji od 2000. godine kao da je nasledila sjajno stanje u državi, a i sami ste bili deo tog procesa posle 2000. godine.

Ovde se samo očekuje odgovor o poštovanju zakona u slučaju bespravne gradnje u Novom Pazaru. To je pitanje koje smo svi ovde čuli. Verovatno sve nas poslanike interesuje taj odgovor, onako kako interesuje i javnost Srbije, a interesuje nas svakako i stanje, transport i skladištenje opasnih materija, posebno kada se transportuju kroz naseljena mesta.

Gоворили сте, и то је за поглаву, о потреби да се реализује пројекат измења теретног транспорта кроз град Ниш. Знатмо да је покренута иницијатива и да су многе одлуке донесене од 2011. године. Ево, чекамо неко време, чека се дugo времена и nije то искључиво ваša odgovornost. Dobro je da se реализује и izmesti taj transport, ali smo, nažalost, svedoci onoga što se desilo u Bugarskoj pre nekih nedelja dana i velike tragedije која угрожава насељена места. Питанje je bilo jasno, sa najboljom намером – kako заштити грађане Смедерева од onoga što može da se desi?

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima министар dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Potpuno ste u pravu. Evo, sada ћu da odgovorim taksativno по свим овим таčкама које је посланик рекао. Dakle, kaže

ovako – pripremate koncesiju, ovaj zakon o upravljanju i koncesija pripremaju se zbog toga da biste napravili neke zakulisne radnje i prodali aerodrom nekom vašem tajkunu koji vas finansira, iz SNS. Moj odgovor taksativan je – ne, mi to ne radimo, to je nekada radila Demokratska stranka i tako prodavala preduzeća u Srbiji.

Druga tačka je bila zapošljavanje članova Srpske napredne stranke kao upravnika stambenih jedinica. Odgovor je – ne, mi to ne radimo, to je radila Demokratska stranka zapošljavajući svoje aktiviste, pre svega u komunalnoj policiji, a bogami i na svim drugim mestima.

Treće pitanje je bilo pitanje pristaništa i uopšte Smedereva, na šta je dobijen jasan odgovor da ova vlada koristi sve instrumente koje može da koristi da zaustavi sve moguće probleme koji se pojavljuju, a oni se defakto pojavljuju kada govorimo o tom delu pristaništa i uopšte tom delu Smedereva.

Dalje, pitanje je bilo za bespravnu gradnju. Moj odgovor je – zakon će se uvek poštovati, svaki zakon, pogotovo onaj zakon koji smo doneli da rešimo deset godina bespravne gradnje kojom se bavila pre svega Demokratska stranka.

Potpuno razumem da niste mogli da donosite kvalitetnije zakone zato što ste se bavili gradnjom i traženjem najboljih lokacija po celoj Srbiji kako biste zarađivali novac. To je u redu i to je vaše pravo, ali ja vam kažem šta radi danas Vlada i čime se danas Vlada bavi.

Što se tiče mog članstva u bilo kojoj političkoj partiji, da, ja imam 26 godina radnog staža; da, ja sam bila član G17 plus do 2005. godine, nakon čega sam izašla iz stranke i nisam bila ni u jednoj političkoj partiji do 2010. godine kada sam došla da radim sa Aleksandrom Vučićem. Čast mi je da budem u vlasti u kojoj je on predsednik vlade zato što rezultati ove vlade ne mogu da se mere ni sa jednim rezultatom vlade Demokratske stranke, recimo, od 2004. godine kada je Boris Tadić bio predsednik države i obavljao očito deset funkcija, svih mogućih, od premijera pa do svih ostalih. Hvala.

(Radoslav Milojičić: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nastavljamo dalje sa radom. Nema niko pravo na repliku.

(Radoslav Milojičić: Replika.)

Nemate pravo na repliku.

(Radoslav Milojičić: Kako nemam pravo?)

Zato što ste izazvali repliku.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković. Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvalujem. Gospodine predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, slažem se da je današnji dnevni red vrlo obiman, nekoliko različitih zakona povezanih sa saobraćajem, nekoliko sporazuma, ali moram da priznam da nigde u predlogu dnevnog reda nisam pročitao da danas raspravljamo o Zakonu o planiranju i izgradnji. Zašto to govorim? Zato što je prethodni govornik, prethodni govornik sa liste govornika,

dve trećine svog izlaganja posvetio Zakonu o planiranju i izgradnji. Mislim da je trebalo da mu na to ukažete.

(Radoslav Milojičić: Da li sada imam pravo na repliku?)

Drugi deo njegovog izlaganja odnosio se na nešto što naš narod kaže da neko nešto uradi i ostane živ. I jeste, prethodni govornik je nešto uradio i ostao živ. Dakle, ja mu želim da bude još dugo živ i zdrav, ali ne bih se sada bavio njim i njegovim poslovima. Njegovim poslovima se inače bave nadležni državni organi. Ono što je simptomatično, svuda gde je vlast vršila Demokratska stranka, na kraju državni organi imaju pune ruke posla.

Nego, da pređemo na zakone. Dakle, ja bih se u svom izlaganju osvrnuo na nekoliko zakona, pre svega na Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Veoma je retka prilika da se jedan zakonski tekst odnosi baš na svakog građanina Srbije, kao što je ovaj zakon, zakon koji se bavi stanovanjem, jer svi mi, i mi poslanici i svi građani, svi smo stanari i kao stanari svi smo u situaciji da nas ovaj zakon dotiče, da nas ovaj zakon tretira. Veoma je retko i da se pred jednim zakonom nađe toliko međusobno suprotstavljenih interesa koje je potrebno rešiti, toliko zapuštenih odnosa i pitanja, toliko urušenih fondova, a da se prilikom razrešenja svih tih problema mora voditi računa i o ekonomskim i o socijalnim mogućnostima naše države da sve te interese uspešno uskladi.

Ovim zakonom Vlada Republike Srbije nesumnjivo čini jedan značajan iskorak u obezbeđenju ljudskih prava u stambenoj oblasti. Zakon o stanovanju i održavanju zgrada integrisao je sve elemente stambenih prava utvrđenih relevantnim odredbama međunarodnih konvencija o zaštiti ljudskih prava. Ovakvim zakonodavstvom Republika Srbija teži ostvarivanju visokih standarda zaštite ljudskih prava utvrđenih međunarodnim pravnim aktima koje su prihvatile zemlje članice EU.

Lični utisak mi je – kao da je postojala namera da se toliko dugo čeka na ovaj zakon, kao da su stranke prethodnog režima čekale godinama i godinama da se reši jedan ovako značajan segment, jedno ovako značajno pitanje, da se uvede red u postojeće propise koji, složićete se, nisu bili uređeni na najbolji način. Postavlja se pitanje zašto je tako. Verovatno nisu želeli ni transparentnost ni efikasnost.

Ova vlada, vlada na čijem čelu je Aleksandar Vučić, želi transparentno i efikasno da reši ovo pitanje. Zato smo, posle trideset godina, odlučili da uredimo ovu oblast. Da nismo to uradili, bojim se da bismo došli u situaciju u kakvoj je, recimo, opština Vračar trenutno, da iz fonda opštine Vračar nestanu stotine stanova.

Dakle, proverom dokumentacije sadržane u zbirkama isprava i uvidom u bazu podataka Republičkog geodetskog zavoda utvrđeno je da od ukupno 421 stana gradska opština Vračar nije u mogućnosti da koristi čak 160 stanova. Neki su, jedan manji deo, otkupljeni ko zna kako, ko zna pod kakvim uslovima, ko zna pod kakvim okolnostima, neki su vraćeni u postupku restitucije,

to je jedan manji broj, neki se nalazi u fondu poslovnog prostora Vračar, ali nepostojećih stanova je 70; dakle, 70 stanova za koje nemamo dokumentaciju kako su isparili. Nekad su postojali, sada ih više nema. Dakle, iščezli, 70 stanova!

Zato apelujem i nadam se da će ovaj zakon, između ostalog, uneti dodatan red u funkcionisanje stambene politike i da nećemo dolaziti u ovakvu situaciju da nadležni organi nakon vršenja vlasti jedne stranke istraže i dođu do podatka da je nestalo 70 stanova.

Kada je reč o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnoj delatnosti, želim samo da istaknem nekoliko najznačajnijih ciljeva koji se postižu donošenjem ovog zakona, a to su: stvaranje uslova za upravljanje komunalnim delatnostima i obavljanje komunalnih delatnosti; ono što bih posebno apostrofirao, to je jačanje odgovornosti i efikasnosti jedinica lokalne samouprave i vršilaca komunalne delatnosti, kao i povećavanje ulaganja u komunalnu infrastrukturu i usklađivanje principa obavljanja komunalnih delatnosti sa najboljom međunarodnom praksom.

Zašto sam malopre istakao kao najbitniji deo ovih ciljeva jačanje odgovornosti i efikasnosti jedinica lokalne samouprave kada je reč o komunalnim delatnostima? Zato što iz revizije (gle slučaja!) jedne lokalne samouprave (gle slučaja!), upravo prethodnog govornika koji je malopre govorio, a u pitanju je Smederevska Palanka, dolazimo do neverovatnih zloupotreba. Danima smo slušali ovde, dok smo usvajali budžet, od ministara koliki je ukupan dug, kolika je ukupna šteta u toj opštini. Ona iznosi, da ponovim, tri milijarde dinara. Moram da postavim pitanje – šta čovek treba da uradi da ošteti budžet za tri milijarde? Ponavljam, malopredašnji govornik je u jednoj rečenici tek, kada se dotakao zakona o stanovanju, rekao kako SNS želi da ošteti budžet za 200, 300 ili 500 dinara, što je naravno apsolutna neistina, a on je oštetio budžet za tri milijarde dinara!

Dakle, ja sad ne bih, zbog vremena koje je preostalo poslaničkoj grupi, čitao sve iz državne revizije poslovanja Smederevske Palanke, ali moram nekoliko primera da istaknem. Dakle, prihodi od naplate komunalne takse za korišćenje prostora na javnim površinama u iznosu od milion i po dinara; zatim, komunalne takse za korišćenje prostora za parkiranje drumskih, motornih i priključnih vozila na uređenim i obeleženim mestima u iznosu od sedam, zapravo bliže osam miliona dinara; naknade za korišćenje građevinskog zemljišta u iznosu od sedam miliona dinara; prihodi od davanja u zakup javnog zemljišta na određeno vreme za privremene objekte u iznosu od nešto više od dva miliona dinara; prihodi od davanja u zakup grobnog mesta u iznosu od 209.000 dinara, koje je ostvarilo Javno komunalno preduzeće „Palanka servis“, nisu uplaćivani na račun javnih prihoda. To je samo jedna od nepravilnosti.

Bez sprovedenog postupka javne nabavke preuzete su obaveze i plaćene usluge, bez ikakvog pisanih ugovora. Kako ste se to dogovarali, usmeno,

ja tebi, ti meni? Da li ste se talili pritom? Dakle, bez pisanog ugovora, u iznosu od 24 miliona dinara.

Ovo sve potпадa... Predsedavajući, vidim da mi sugerišete na neki način da možda izlazim iz domena dnevnog reda, ali sve ovo potпадa pod komunalne delatnosti.

Dakle, bez sprovedenog postupka javne nabavke, bez ikakvog pisanog ugovora, više od 24 miliona dinara. I on nama danas spočitava da imamo u planu da oštetimo budžet građana za 200, 300 ili 500 dinara, kako je rekao, citiram šta je rekao.

Molim vas, iz svih ovih razloga koje sam naveo želim da vas pozovem da u danu za glasanje podržimo predložena zakonska rešenja. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Radoslav Milojičić.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Replika.

PREDSEDAVAJUĆI: Tražili ste Poslovnik.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Tražio sam prvo repliku.

PREDSEDAVAJUĆI: Ne, tražili ste Poslovnik.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Gospodine Arsiću, reklamiram čl. 104, 107. i 108, a vama kao predsedavajućem neka je na čast, posle svih ovih laži, neistina i uvreda na račun Demokratske stranke i moj lično, da ne date narodnom poslaniku repliku. To neka je vama na čast.

Od prethodnog govornika nisam ništa pametnije ni očekivao kada je njemu Aleksandar Martinović idol i on mu šapuće. Nisam mogao ništa bolje ni da očekujem.

Hvala vam što niste dali repliku dva minuta na sve ovo... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Milojičić je ranije tražio pravo na repliku, a ne u vezi s izlaganjem.

(Radoslav Milojičić: Nisam.)

Ne, mahali ste ovde Poslovnikom, tražili da vas pogledam; rekao sam, u redu je, dobićete pravo na reklamiranje Poslovnika, tako da ne vidim u kom delu sam ja ...

(Radoslav Milojičić: Nisam pre toga tražio repliku.)

Pre toga jeste, ali tada još nije ni govorio gospodin Marković.

(Radoslav Milojičić: Ja znam, imam intuiciju, on ne može ništa pametno da kaže.)

Znači, postali ste i baba gatara, gospodine Milojičiću?

Reč ima narodni poslanik Marković, po povredi Poslovnika.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Meni nije naročito važno da li je u pitanju replika ili Poslovnik, reagovao sam samo zato što je rekao da sam izneo neistinu itd.

(Predsedavajući: Ali meni je važno.)

Dakle, u pitanju je izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja završnog računa budžeta i pravilnosti poslovanja opštine Smederevska Palanka.

(Predsedavajući: Navedite član Poslovnika koji reklamirate.)

Dakle, molim vas, zbog građana Srbije samo, izveštaj državnog revizora je u pitanju, nikakva laž, nikakva neistina.

PREDSEDAVAJUĆI: Dva minuta od vremena poslaničke grupe.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, po Poslovniku.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Član 103, upravo u vezi sa merom koju ste primenili malopre, a tiče se direktno onoga što je malopre uradio gospodin „Kenojčić“, izade sada. U svakom slučaju, smatram da je bilo prostora da reagujete na isti način i nakon njegovog izlaganja.

Svima je ovde jasno šta se dogodilo. Ustao je čovek sa nekontrolisanom željom da nešto kaže, pritom ne dovoljno siguran šta će da uradi, obraća se vama. Vama obrazlaže nekakvu povredu Poslovnika, a želeo je pošto-poto da nešto dobaci, onako ružno i primitivno kako jedino ume, da dobaci nama. To nije adekvatno reklamiranje povrede Poslovnika, vi to znate. Razumem i širinu i toleranciju, ali drskost i nevaljalstvo ne treba dozvoljavati. Mislim da je bilo potrebe da reagujete na isti način, pa oduzmete dva minuta njegovoj poslaničkoj grupi. Možda deluje surovo s obzirom na to da ih nema baš puno, ali koliko god nebitni i mali bili, uvek mogu da imaju i dva minuta manje.

Toliko na temu ovog člana 103. Iskreno se nadam da neće biti potrebe da reagujemo na isti način svaki put kada jedni te isti ljudi daju sebi malo više lufta nego što je normalno, da bi se za televiziju slikali, da bi imali šta da „tvitnu“, što je, verujem, upravo sada otiašao da uradi. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Orliću. Verovatno bih tako i uradio, ali gospodin Milojičić je na polovini svog izlaganja sam sebi isključio mikrofon, nisam ja.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Gospodine Markoviću, hvala vam na komentaru vezanom za zakon zato što je i naša dilema bila da li je to bila namera prethodnih vlada, ili je to bilo nemanje hrabrosti ili je to bilo nemanje želje da urede ovako važnu oblast stanovanja.

Nikad mi neće biti jasno zašto neko smatra da je uvreda ako pomenemo ono što se stvarno dešavalо u prethodnom periodu i te sumnjive privatizacije, gde baš nećemo reći da nije bilo uopšte Demokratske stranke.

No, kroz ovaj zakon o stanovanju mi smo pokušali da napravimo takav sistem da kroz strategiju stambene politike, koju ćemo usvojiti naredne godine, nikad više ne dođemo u situaciju da ne znamo gde je 70 stanova i da nemamo ne 70, nego jedan, da nemamo dokumentaciju o stanovima po svim lokalnim samoupravama, a samim tim i na nivou države. Hvala što ste pokrenuli to pitanje, ovo je vrlo važno za našu zemlju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Saša Radulović. Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Da li ste sigurni da imam reč večeras pošto mi juče niste dali? Danas, izgleda, mogu i rotacije i sve je u redu, je li, a juče je kažnjavanje?

(Predsedavajući: Imate čistu desetku, pod tim rednim brojem.)

Nemam ja nikakvu desetku, nego vi ne poštujete Poslovnik. Ovo je neverovatno što sam čuo malopre, kako kazaste vi – zato što ste izazvali repliku, ne dajem repliku. Znači, vi ovde zaista pišete Poslovnik, kako stvari idu.

(Predsedavajući: Hoćete vi o temi, gospodine Raduloviću?)

Danas razgovaramo o osam tačaka dnevnog reda koje su zgurane u jednu, znači, pet zakona, tri sporazuma. Da pročitam zakone: zakon o upravljanju aerodromima, zakon o stanovanju i održavanju zgrada, zakon o transportu opasne robe, zakon o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima i Zakon o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama. Kakve veze ovih pet zakona imaju jedan sa drugim, to ni sam predlagač ne zna, a sigurno ni onaj ko je predložio da se ove tačke spoje u jednu.

Da bi građani znali zašto se tačke spajaju u jednu – diskusija po jednoj tački dnevnog reda, po jednom zakonu, tipično traje dva-tri dana; toliko je potrebno da se prođe kroz zakon, da se diskutuje prvo u načelu, posle po amandmanima, da bismo onda mogli zaista da raspravimo zakon. Međutim, pošto vladajućoj većini rasprava ne treba, oni se i ne pripremaju za ove sednice pošto na tim sednicama, kao što smo čuli prethodnog govornika, o svemu je govorio, samo ne o ovim zakonima...

(Predsedavajući: I vi se niste, kolega Raduloviću, pripremili za sednicu jer ne pričate o zakonima, pa vas molim da se vratite na temu dnevnog reda.)

Nama je bilo jako važno da saznamo... Ako je moguće da nastavim svoje izlaganje, pošto je prethodni govornik, niste ga prekinuli nijednom, pričao o 70 stanova na Vračaru, o budžetu Smederevske Palanke; ne znam kako vas nije sramota da se meni meštate.

(Predsedavajući: Da nemate vi neki od tih stanova na Vračaru?)

Znači, ako imate 70 stanova na Vračaru, treba da podnesete krivičnu prijavu, da ljudi koji su otuđili stanove završe u zatvoru. Ako je neko u Smederevskoj Palanci, treba da završi u zatvoru, a ne da ovde maltretirate Skupštinu i građane govoreći o stvarima koje nemaju nikakve veze sa dnevnim redom.

Ovi predlozi zakona... Skupština je zakazana u petak predveče, da bi sednica bila zakazana u ponedeljak, da bi skratili vreme da uopšte poslanici mogu da se spreme i da ozbiljno diskutuju o ovim zakonskim predlozima. Umesto da o svakom od ovih zakona raspravljamo dva-tri dana i da zaista vidimo šta se tačno u njima nalazi, oni su svi zgurani u jednu raspravu od dva do tri dana. Da ponovim: aerodromi, stanovanje i održavanje zgrada, transport opasne

robe, komunalne delatnosti, javno-privatna partnerstva i još tri sporazuma. Ovo je krajnje neprihvatljivo.

Kad pogledamo sam zakon ...

(Vladimir Đukanović: Sedi dole.)

Hvala vam za dobacivanje. Imate li još nešto da kažete? Nisam čuo, još jednom.

Kada je zakon o stanovanju u pitanju, naravno da je potrebno uvesti red u oblast stanovanja. Zakon koji je danas na snazi, prva verzija je bila 1989. godine, pa nakon toga 1992. godine i do danas je tu, uz par izmena u međuvremenu. Onda se pojavljuje ovaj zakon, koji je, blago rečeno, loš, imaće katastrofalne posledice. Jako je važno da građani znaju da ovo utiče na sve građane Republike Srbije koji žive u stambenim zgradama, na sve građane, neke drakonske mere koje su stvarno potpuno neprihvatljive i u uređenim zemljama na koje se tobože ovo poziva. Ja sam živeo i u Nemačkoj, i u Kanadi, u Americi, ovakvi zakoni tamo ne postoje.

Imao bih jedno pitanje. Pošto je onog trenutka kada je ovaj zakon o stanovanju ušao u Skupštinu, a to je bilo 22. novembra 2016. godine, u tom zakonu bio i jedan član 153, interesuje me gde se denuo taj član i kako se uopšte našao u tom originalnom predlogu. „Blic“ je imao jednu naslovnu stranicu o ovome i onda je to povučeno. Inače, od milja je ovo zvano „kumov zakon“, odnosi se na kuma premijera.

Taj član je govorio o pravu na kupovinu stana u javnoj svojini koji se koristi po osnovu ugovora o zakupu na određeno vreme. Znači, praktično svi oni koji su zakupili državne stanove, pogotovo Diposove vile i stanove, po tom članu trebalo je da dobiju pravo da ih otkupe, i to da mogu da plaćaju 20 godina u dinarima, bez kamate. Interesuje me, da nam ministarka kaže, kako se ovakav član uopšte našao u Predlogu zakona, zašto su ovo uopšte predlagali, a onda na kraju i zašto su ovo povukli.

(Aleksandar Martinović: Gde to piše u zakonu?)

Poslanici Srpske napredne stranke non-stop dobacuju, pa bih ih zamolio da prekinu.

(Vladimir Đukanović: Nećemo.)

Znači, nećete, tako kažete. To nam voditelj Đukanović govorи da neće.

Zakonom o stanovanju uvode se neke stvarno drakonske mere, uvode se upravitelji zgrada. Način na koji je zakon koncipiran je da onaj ko je upravnik zgrade, ako ga bira skupština stanara, ima velike obaveze, zakonske obaveze, tako da je jako malo verovatno da će se ljudi iz zgrada uopšte prihvati tog posla zato što je veliki posao, velika odgovornost, a nema nikakve naknade. Time je otvoren prostor za privatne upravitelje. Interesantno, Privredna komora Srbije, jedna parazitska institucija, biće ta koja će licencirati upravnike zgrada i oduzimati licence.

Ovo vam je primer kako partokratija sebi gradi prostor za uzimanje reketa. Kao kod notara i kao kod izvršitelja.

Onda, imamo i deo gde opštine uvode prinudnu upravu, gde će same postavljati te upravnike zgrada i praktično time nameštati svojim ljudima da to vode.

Da li smo, recimo, u zakonu uopšte videli koliko zgrada ima i na koliko ljudi se ovo odnosi kada je napravljen ovakav sistem? I, zašto Privredna komora Srbije? Privredna komora Srbije, to je jedna paradržavna institucija u kojoj su naterani privredni subjekti da budu član, a to je tema posebne diskusije.

Zatim, imamo gomilu kazni u samom zakonu koji propisuje šta će se desiti ako se ne naprave pravna lica za svaku zgradu. Da bi građani znali šta ovo znači, u svakoj zgradi u kojoj imate dva vlasnika, dve stambene jedinice, moraće da naprave pravno lice, da ono dobije PIB, matični broj i račun u banci. Tako da očekujemo da nakon ovoga verovatno dođe i neki zakon o porezima na te stambene zajednice, pa i neko zapošljavanje u njima, jer ko će voditi knjigovodstvo, ko će se baviti svim tim poslovima i kako će ti ljudi za to biti plaćeni? Ništa zakonom nije predviđeno, a predviđeno je moranje.

Inače, na zapadu postoje ove korporacije, ali one nisu tako koncipirane da moraju svi da ih imaju, nego su koncipirane tako da kad neko gradi novu zgradu može da napravi takvu korporaciju (može, naravno, i kasnije), pa ljudi kad kupuju stanove u takvoj zgradi znaju na šta se obavezuju, a ne ovakvim merama nametnuti nešto što zaista nema apsolutno nikakvog smisla.

S druge strane, ima smisla nametnuti obaveze vlasnicima stanova, vlasnicima zgrada, donositi propise koji se na njih odnose. Ali terati sve da prave korporacije, da prave pravna lica koja će onda biti odgovorna, koja će imati svoje troškove, koja moraju da vode knjigovodstvo, potpuno je besmisleno. Biće veliki revolt zbog ovoga. Kad građani shvate šta im se dešava, biće veliki revolt. Posebno kod prinudnih upravnika. Ne znam kako će se to sprovesti, kad opština pošalje nekoga ko hoće da od stanara u zgradi uzima podatke i da im nameće bilo šta. Znači, ovo je jedno nakaradno rešenje, koje ne bi trebalo da postoji.

Za kraj da dodam deo oko ovih zaštićenih stanara. Ministarka je ovde objasnila kako, je li, postoje ti zaštićeni stanari negde u Knez Mihailovoju, imaju stanove od nekih sedamdesetak kvadrata; do sad su plaćali devet hiljada dinara mesečno, a sad će država, kao, da popravi poziciju pa će to biti osamnaest hiljada dinara, a u stvari tržišna cena je četrdeset devet, ili kako je već ministarka otprilike rekla. Sad, moje pitanje je – ako su to privatni stanovi, otkud državi pravo da zahteva od privatnih vlasnika da vodi socijalnu politiku pa im nameće cenu od 18.000 ako je tržišna cena zaista 49.000? Znači, imamo jedan veliki raskorak oko toga.

I kakve veze ima socijalna politika sa pitanjima vlasničkih prava u stanovima? Ako hoćemo da rešimo socijalnu politiku, to mora socijalnim kartama, moramo da znamo ko su socijalno ugroženi građani, a ne da se to radi na ovakav način i ponovo daje rok od deset godina. Podsetiću predлагаče da je

prethodni zakon iz 1992. godine nalagao opštinama da u roku od deset godina reše status svih tih zaštićenih stanara, pa se ništa nije desilo. Evo, sad ingeniozno Vlada ponovo rešava isti problem na isti način, dajući rok od deset godina.

Da se vratim nazad na ovo pitanje gde nesto onaj član 153 – zašto ste ga uopšte stavljali u zakon – po kome bi oni koji su zakupili vile Diposa i druge državne stanove i vile mogli da ih otkupe na 20 godina, bez kamate, u dinarima. Zašto ste to uopšte predlagali i zašto je nestao taj član zakona?

Ovaj drugi deo, da li ste svesni koliki ćete revolt izazvati kod građana? Jer, ovo nije uvođenje reda, ovo je uvođenje nameta i pravljenje haosa.

Za kraj, bilo je par primedaba oko toga, tobože, bilo ranije partijsko zapošljavanje, sad ga nema. Zaista ne znam odakle vam obraz da tako nešto kažete. Pa, građani Srbije jasno znaju na šta to liči. U Srbiji ne možete da dođete do posla bez partijske veze. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, evo još jednog razloga... Samo da me ovi gimnastičari ... da napuste. Ovi što imaju duže noge, oni idu napred. Evo vidite kako lutkari i lutke nas optužuju da smo lutke nekog lutkara, a on kad pucne ovako prstima, svi za njim, a on na čelu kolone.

Još jedan od razloga, zato što su me ometali dok sam reklamirao ovaj poslovnik.

Inače, ja razumem prazne ljude pune sebe, ali nemaju pravo da krše Poslovnik. Dakle, prethodni govornik je osoba koja nas često ovde upozorava da smo kršili Poslovnik, odnosno da se nismo držali teme dnevног reda. Meni lično ne smeta... Reklamiram član 106. Meni lično ne smeta što je više od pola svog izlaganja promašio, on uglavnom promaši, što je promašio temu. Ali, s obzirom, moramo imati u vidu, da ta poslanička grupa koja se zove, čini mi se, „nikad im dosta nije bilo“ prečesto reklamira Poslovnik govoreći da mi to činimo, da ne govorimo o temi dnevног reda, ja sam u obavezi, kolega radi i gledalaca radi, da ukažem na ovu povredu Poslovnika.

Vama, gospodine predsedavajući, ne zameram što ste dopustili da kolega, sa svojim sledbenicima je izašao, da kolega može malo da zaobiđe temu. Cenim što ste vi popustljivi prema toj grupi koja se uporno žali da su njihova prava ograničena. Posebno je dirljivo kad se žale u direktnom prenosu da ih nema na RTS-u. Iz tih razloga, ubuduće treba da malo povedete računa o tome da se ista pravila primenjuju i na ove koji se stalno žale kada oni učine ono o čemu se tako prečesto žale. Inače, imam razumevanja za vašu toleranciju i ne tražim da se glasa o ovoj povredi Poslovnika. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Rističeviću. Upravo ste sve rekli, razloge zašto sam bio tolerantan – zato što se stalno žale kako nemaju pravo da diskutuju. Neka diskutuju, neka građani vide šta imaju da kažu, da ponude i neka ocene njihov rad.

Po Poslovniku, Miljan Damjanović.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Gospodine predsedavajući, prekršili ste član 109. jer se gospodin Saša Radulović neposredno prva dva minuta obraćao poslaniku režima Aleksandru Markoviću i ukazivao da nije govorio o temi. Tema je stanovanje, Aleksandar Marković je iznosio podatke vezane za stanove koji su, makar kako on tvrdi, nestali bez ikakvog traga. Čak, ako se ne varam, reč je o 70 stanova na opštini Vračar.

E, sad, ja razumem da ga je on s druge strane upitao, ako već ima te podatke, zašto kao poslanik ne podnese, ili opština ili javni pravobranilac ili ko već, tužbu protiv određenih lica. Mi smo u prošlosti baš u ovom parlamentu imali prilike da gledamo da su pojedini donosili ovde zatvorske košulje, a da su ih zatim uzimali za svoje savetnike, pa se plašim da će Aleksandar Marković jednog dana uzeti za savetnike iste one koje danas optužuje da su nešto pokrali. Znači, u tom smislu Saša Radulović je to mogao da govorи, a ne vidim razlog zašto bi prikrivao bilo čiju krađu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Damjanoviću, vi ste reklamirali član 109. koji se odnosi na opomene. Koliko je meni poznato, gospodin Marković je kasnije obrazložio da je čitao nalaz DRI. To je nezavisan državni organ. Nemam razloga da sumnjam u istinitost diskusije.

A sada, što se tiče toga da li se obraćao direktno ili nije, jeste, obraćao se direktno i kolegi Đukanoviću, koji će dobiti sada pravo na repliku, obraćao se direktno i kolegi Markoviću. Ne znam poslaničku grupu koja je više reklamirala Poslovnika, a manje ga se pridržavala, ali to je njihovo pravo.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Đukanović. Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Replika zato što sam direktno pomenut da sam dobacivao, a nisam, postavljaо sam mu pitanje. A znate zašto se smeje ovako cinično? Zato što ne zna ni na jedno da odgovori. A znate zašto ne zna da odgovori? Jer nije ni pročitao zakon. A znate zašto nije pročitao? Zato što se u ovo ne razume. To je stravičan pokazatelj nekompetentnosti ovih ljudi.

Da smo primenjivali njegovu ekonomsku logiku gde je tražio da preduzeća daju lične karte, mi bismo ekonomski kolaps ovde doživeli. Da smo njegove poreske reforme koje je predlagao primenjivali, mi bismo bili dva miliona najmanje u minusu. Tako su to izračunali ljudi koji su ipak od neke struke.

Ljudi koji nemaju u svojoj poslaničkoj grupi nijednog pravnika. Možete li da zamislite poslaničku grupu bez i jednog pravnika? Pa to je zastrašujuće!

Ako već pričamo o partokratiji, pa nije naša potpredsednica stranke, nego vaša buduća, u Savetu za borbu protiv korupcije. Majka jedne poslanice je u Agenciji za borbu protiv korupcije. Da ne pričamo o tome što je svuda po dubini pozapošljavaо svoje drugare, kumovima davaо poslove – kum mu je, između ostalog, u poslaničkoj grupi – i njihovim ženama, odnosno svojoj i kumovoj ženi

nameštao poslove tamo где су били стечјни упраvnici. Oni приčaju о partokratiji! Pa то је најгоре могуће licemerje.

Ubuduće, kada krenu да приčaju о zakonu а не drže se reda, а нама ovde drže pridike, ja vas molim da ih opomenete zato što nemaju pravo nikome da drže lekcije, posebno ne oni koji apsolutno nikakvu kompetentnost u ovoj oblasti nemaju. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Saša Radulović. Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala. Zahvaljujem se poslaniku што mi je omogućio repliku, izneo niz neistina. Naravno, u Poslaničkoj grupi Dosta je bilo nema mog kuma, tako да je to jedna izmišljotina njegovog šefa, zajedno sa svim ostalim stvarima koje je kazao.

Međutim, činjenica jeste, што je stvarno poražavajuće, da je SNS usavršio partijsko zapošljavanje i doveo ga do potpunog apsurda, tako да nema nigde prostora ni za koga osim ako ne prolazi kroz njihove partijske komisije i dobije partijske poslove. Onda se ti nesposobni kadrovi postavljaju na najodgovornija radna mesta i prave ogromnu štetu državi. Ako pogledamo, recimo, ovaj Superhik budžet koji je donesen, u njemu se lepo vidi da je za gubitke javnih preduzeća koja vode nesposobni kadrovi odvojeno 47 milijardi dinara. Četrdeset sedam! Penzionerima je oteto 20 milijardi na godišnjem nivou. Možemo da vidimo koliko košta ta neodgovornost SNS-ovih kadrova.

Što se tiče ličnih karata, da su one uvedene, građani znaju, to je uvođenje reda, znali bismo i imovinu, znali bismo i obaveze, imali bismo finansijske planove, ekonomski planove, sistematizacije radnih mesta. Neke bi od njih možda i preživele, a ne ovako, da je sve uništeno praktično. Imamo Železaru Smederevo, koja je napravila 270 miliona evra gubitka u dve godine, 2014. i 2015. godine, za 2016. godinu još ne znamo. Ne bismo imali „Er Srbiju“ koji iz godine u godinu pravi ogromne gubitke, mnogo veće nego što ih je pravio „Jat“ pre toga. Ovo je cena neodgovornosti, cena partijskog parazita koji ubija Srbiju.

Drago mi je da mogu na ovakav način da obavestim građane о tome шта se zaista dešava i zamolio bih poslanika Đukanovića да nam još jednom omogući да о ovome popričamo.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Đukanović. Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Znate, о vašoj kompetentnosti ћe vam reći radnici u preduzećima где ste bili стечјni upravnik, najviše vas po zlu pominju. Za razliku od mene i svih nas ovde, vi imate presudu od Trgovinskog suda. Vas su kaznili, a ne nas. Prema tome, nemojte vi da pričate о kompetentnosti.

Jedna je zaista zastrašujuća stvar ovde, vi ste se sad mrtvi hladni u vašoj replici odrekli kuma i supruge. Kako biste se tek naroda odrekli? To je

jezivo. Mrtvi hladni ste rekli da je to izmišljotina, da nemate ni kuma, ni suprugu, niti bilo koga. Zamislite kada biste vi vodili narod.

O kompetentnosti, pa, vaša buduća potpredsednica je lagala da je finansijski stručnjak, a završila je geološki ili geodetski fakultet. O čemu vi pričate? Lagali ste javnost da imate stručnjaka u Savetu za borbu protiv korupcije, a ona završila geologiju ili geodeziju, šta li je već završila. Kako vas nije sramota?

Moram da prigovorim našem pravosuđu, gospodine Arsiću. Znate zašto? Da je ovo malo više pravna država, a trebalo bi da bude, tek se uspostavlja, ovaj gospodin bi bio u zatvoru, a ne u poslaničkim klupama. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, replika na pominjanje stranke.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Svakako bi bilo dobro da onima koji sada glasno negoduju neko jednom objasni kako tačno glase poslovničke odredbe koje regulišu pravo na repliku. To kažem u principu, sada se obraćam vama, gospodine predsedavajući, jer nije retka scena da ti neki mašu nekakvim papirićima kojima se poziva na temu dok traju replike. U najmanju ruku, to je smešno, vi to dobro znate i primećujete, ali kada neko ne može za par meseci da pročita Poslovnik i da ga razume, to je već više problem tih nekih.

Hteo sam da prokomentarišem samo par stvari, a vi, gospodine predsedavajući, vodite računa, molim vas, precizno, da li ću da dam osnov za repliku spominjanjem imena ili bilo koje stranke. Vodite računa precizno, jer sam siguran da će onaj koji je ovu repliku izazvao da traži reč ponovo. Ako ne bude imao osnova, sigurno će da se žali na sva usta kako je nešto strašno progonjen i kako su mu neka prava uskraćena. Zato vas molim za vašu pažnju, gospodine predsedavajući.

Što se tiče Srpske napredne stranke i partijskog zapošljavanja, pomenuli smo to već danas ali nije loše podsetiti se, u najmanju ruku je komično da bilo kakav komentar u tom smeru dolazi od onih koji su direktno sa partijskog prešli na porodično zapošljavanje, koji su direktno zloupotrebljavali mogućnost da odrede ko će biti saradnik određenih preduzeća i davali te poslove svom bračnom drugu. To je primer par ekselans, od toga goreg nema.

Što se tiče priče o budžetu, vi biste, gospodine predsedavajući, ili neko od narodnih poslanika možda mogli da prepoznate čije su ovo reči, a vi pratite da li sam bilo čije ime izgovorio. Na temu subvencija, 2013. godina, on objašnjava da ova mera postoji i u drugim državama i da je jasno da mora postojati nešto zbog čega će se ulagači opredeliti baš za Srbiju, pa su subvencije potrebne. Šta mislite ko bi to mogao biti? Da nije možda baš onaj koji danas o tim subvencijama govori sve suprotno? Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Zorana Mihajlović.

(Saša Radulović: Replika.)

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Prvo, ovako, kada kažete ...

(Saša Radulović: Replika.)

Molim vas, nemojte samo da pobegnete, jer bih htela da vam odgovorim na sve ono što ste tražili...

(Saša Radulović: Neću nigde da pobegnem. Replika, predsedavajući.)

Znači, molim vas da se zadržite...

(Saša Radulović: Replika.)

... Da zamolimo gospodina Radulovića da ostane ovde. Molim vas, ostanite da vam objasnimo pošto to ne znate, jer ovo nisu stečajni upravnici, nego profesionalni upravnici. To je razlika.

(Saša Radulović: Replika.)

Molim vas, gospodine Raduloviću, ostanite u sali da vam objasnim.

(Saša Radulović: Replika.)

Zašto nećete da ostanete u sali?

PREDSEDAVAJUĆI: „Predsednik Vlade i članovi Vlade dobijaju reč kada je zatraže i na njih se ne odnosi ograničenje u pogledu trajanja izlaganja“, član 96. stav...

(Saša Radulović: Replika, predsedavajući.)

Gospodine Raduloviću, makar malo budite...

(Saša Radulović: Replika, predsedavajući.)

Gospodine Raduloviću...

(Saša Radulović: Gospodine Arsiću, replika.)

Dame i gospodo narodni poslanici, pogledajte poslanika Radulovića koliko je nevaspitan, ne dozvoljava mi da završim rečenicu i misao.

(Saša Radulović: Gospodine Arsiću, replika.)

Gospodine Raduloviću, molim vas da prihvate da treba...

(Saša Radulović: Gospodine Arsiću, replika.)

Reč ima ministar Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala.

(Saša Radulović: Strah od replike.)

A da me pustite, gospodine Raduloviću, da vam odgovorim na pitanje?

(Saša Radulović: Ja imam pravo da govorim.)

PREDSEDAVAJUĆI: U skladu sa članom 109. Poslovnika Narodne skupštine, narodnom poslaniku Raduloviću izričem opomenu. Stav 1. alineja... prva, druga, treća... četvrta alineja.

(Saša Radulović: Sram vas bilo!)

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Ne želim da se mešam, ali zaista nije u redu da vi kažete bilo kome ovde – sram vas bilo. Dozvolite da vam barem odgovorim na mnogo reči koje ste izgovorili o ovom zakonu, ne zbog vas nego pre svega zbog građana Srbije, jer ne bih volela nijednog trenutka da pomisle da je sve u haosu, kako vi kažete, da je sve zgurano itd.

Ono što je jako važno jeste da ste pomešali pojmove. Dakle, stečajni upravnik nije isto što i profesionalni upravnik u zgradama. A vi profesionalne upravnike posmatrate kao stečajne upravnike. Znači, ovde nije u pitanju nikakav biznis, niko neće zaraditi stotine miliona dinara, kao što ste vi kao stečajni upravnik; ovde su profesionalni upravnici koji treba da nam pomognu da nam zgrade budu uređene.

Pomešali ste u još jednoj stvari. Profesionalni upravnici, istina je, polažu ispit, kao što treba da polaže i stečajni upravnici, ali malo ozbiljniji ispit od onog jednog koji ste vi položili u jednom danu i postali stečajni upravnik. Dakle, to je velika razlika, pa bih molila da još jednom pogledate zakon, pa da onda komentarišete. Nema ovde nikakvih vila, zgrada, Diposa, ničega u ovom zakonu. Nije bilo ni u čl. 152, 153. i 154. Odnosilo se na porodice piginulih policajaca i ranjenih policajaca u ratnim dejstvima...

(Saša Radulović: Kako možete toliko da lažete?)

PREDSEDAVAJUĆI: Uključio sam vam mikrofon, gospodine Raduloviću, da svi građani u Srbiji čuju kako ministru dobacujete da laže. Zbog toga sam vam uključio mikrofon, da svi građani čuju kako dobacujete, kako ste nevaspitan i nekorektni.

Nastavite, gospođo ministar.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Za ovo što sam rekla postoje dokazi. Kao što postoje dokazi vezani za posao stečajnog upravnika. Ali, sve ono što će biti uređeno ovim zakonom, ponavljam još jednom, nije stečajni upravnik, nego profesionalni upravnik. Potpuna razlika u odnosu na ono što ste vi radili. Bogami, ono što ste radili nalazi se očito na sudu, što nisam ni znala, i to je stvarno strašno.

Drugo, govorite o partokratiji, kažete – zašto Privredna komora Srbije, paradržavna institucija. Privredna komora Srbije je jedna ozbiljna institucija. Mi smo usvojili i zakon koji omogućava da Privredna komora Srbije zajedno sa privrednicima stvara ambijent da se radi. Normalno je, valjda, da se upravo tu održe obuke. Sve ono što vi niste prošli kao stečajni upravnik, ovi profesionalni ovde, za zgrade, moraće da prođu i da dobiju licence da bi uopšte mogli da rade ovakav posao.

Gоворите takođe, u vašem zakonu, da je to naravno potpuno neprihvatljivo za vas... To je vaša stvar, imate puno pravo da ne glasate ili da budete protiv, ali ne možete da govorite da će ovaj zakon dovesti do haosa među građanima Srbije. Zbog toga je moja obaveza da kažem da ono što ste rekli nije tačno i da vas zamolim da bar pogledate zakon pošto u odnosu na sve što ste rekli rekla bih da vi zaista zakon niste ni čitali.

Kada govorimo o zaštićenim stanarima, da, posao je trebalo da se završi do 2000. godine. Neke vlade ga nisu završile. Mi ćemo, kao što sve završavamo, završiti i ovaj posao koji se tiče odnosa između zaštićenih stanara i vlasnika stanova. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: U skladu sa članom 112. Poslovnika, određujem pauzu u trajanju od deset minuta.

(Posle pauze – 17.45)

PREDSEDAVAJUĆI: Nastavljamo dalje sa radom. Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić. Izvolite.

(Saša Radulović: Replika.)

Opominjem narodnog poslanika Sašu Radulovića da institut člana 112. jeste da se sednica vrati u normalne tokove. To je trebalo da nauči, poslanik je već devet meseci.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić. Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine Republike Srbije gospodine Arsiću, poštovani narodni poslanici, poštovana ministarko sa saradnicima, drago mi je što vas i u ovom mandatu vrlo često viđamo u ovom visokom domu, zajedno sa vašim saradnicima, što govori o vašem predanom radu. Kako vašem, tako i vašeg ministarstva i Vlade u celini. Moja malenkost neće govoriti o setu ovih zakona jer ste to bolje učinili vi u uvodnom delu, bolje nego ja, i naš predstavnik poslaničke grupe koleginica Katarina Rakić.

Dozvolite samo da kažem nekoliko rečenica o Zakonu o komunalnim delatnostima. Ovaj zakon, kao i mnogi drugi, ima svoje uporište u ekspoze predsednika Vlade Republike Srbije gospodina Aleksandra Vučića, koji je prezentovao nama narodnim poslanicima a i građanima Republike Srbije prilikom izbora Vlada Republike Srbije 9. avgusta gospodnje 2016. godine.

I, da ne zaboravimo, dajem na znanje vama, gospodo narodni poslanici, a i građanima Srbije, da je ekspoze predsednika Vlade Republike Srbije Aleksandra Vučića najtransparentniji, najkonkretniji, najveći (260 strana) i najbolji od svih prethodnih (73) ekspoze predsednika vlada Republike Srbije, počevši od prvog ekspoze predsednika Vlade moderne Srbije Prote Mateje Nenadovića 1805. godine do danas. Ujedno vas obaveštavam, dame i gospodo, da je ekspoze predsednika Vlade gospodina Aleksandra Vučića citiran u jednom međunarodnom časopisu koji se nalazi na *SCImago* listi. To je prvi put u modernoj istoriji Srbije da je jedan ekspoze predsednika Vlade citiran u jednom prestižnom međunarodnom časopisu.

Na stranici 56 ekspoze piše, citiram: „U preciznoj raspodeli nadležnosti između Republike i lokala, koja mora da se pojednostavi i izoštri uspostavljanjem čvrstih granica dozvoljenog ponašanja...“, završen citat. To se odnosi, pored ostalog, i na ovaj zakon o komunalnoj delatnosti. Vi koji ste ga pročitali vrlo dobro znate da je razgraničena nadležnost između lokalna i Republike.

Gospodo narodni poslanici, tako to radi naš predsednik Vlade, po sistemu retko viđenom u novijoj političkoj kulturi Srbije. Ja vam saopštavam taj sistem, a vi ga proverite svaki put kada uzimam reč. Taj sistem je: napisano, izrečeno, ostvareno. Napisano, kako vidite, na stranici 86 ekspoze, izrečeno 9.

avgusta gospodnje 2016. godine u ovom visokom domu Narodne skupštine Republike Srbije i ostvareno, evo gospodo, vama na klupama danas ti zakoni zaista stoje.

Gospodo narodni poslanici, ovaj predlog zakona je veoma važan za dalji ekonomski, privredni i ukupni društveni napredak našeg društva. Zato je njegovo usaglašavanje sa nekim odredbama zakonodavstva EU izuzetno važno. On ima izuzetnu važnost između ostalog i zbog toga što se Vlada Republike Srbije odlučila, i većina građana Republike Srbije i poslanika u ovom visokom domu za modernizaciju Republike Srbije. Ovi zakoni danas čine sastavni deo modernizacije Republike Srbije.

Neću mnogo o njemu govoriti, ali će pokušati odgovoriti nekim narodnim poslanicima koji su danas izneli određene primedbe. Jedna od primedaba jeste bila od jednog narodnog poslanika koji je predsednik jedne minorne političke grupe, a poznat je po tome što je silazio kroz odžak u ovaj visoki dom i iz potkrovlja ovog visokog doma pretio Republičkoj izbornoj komisiji. Pošto je čitavo jutro i dan, kako vidite, zagovarao ekonomski nacionalizam, veliki, kao, Srbenda, poznat je po tome što se 2004. godine za vreme pogroma na Kosovu i Metohiji sakrio u jednu biblioteku i kao miš između knjiga tako dočekao taj pogrom.

Gradići me pitaju zašto uvek priča neistine, kao što ste videli danas, zašto lupeta, kažu. Pošto je profesor srpskog jezika i književnosti, ja sam im odgovorio da je izmislio osmi padež – lupetiv.

Poštovane dame i gospodo, dozvolite da kažem na primedbu pošto je rekao da nije bio na javnoj raspravi. Iako je gospoda ministarka to opovrgla, dozvolite samo da nekoliko subjekata kažem, da navedem ko je sve raspravlja o ovom zakonu. Pored ostalih, predstavnici resornih ministarstava, i to četiri ministarstva. Pošto je primedbu izneo predsednik jedne minorne političke grupe, verujem da je pročitao ovaj zakon, ili se pravi da nije pročitao, ne znam o čemu se radi. Dalje, predstavnici lokalnih samouprava, predstavnici sindikata zaposlenih u komunalnim delatnostima, Privredna komora Srbije, Stalna konferencija gradova i opština i republička komunalna inspekcija, koja je izuzetnu ulogu odigrala povodom koncepcije ovog zakona.

Nemojte se čuditi, gospođo ministarka, što su neki predstavnici političkih stranaka u ovom visokom domu vas i predsedavajućeg izvređali. To dolazi od jednog bivšeg premijera, nažalost i ministra, koji je poznat samo po dve stvari građanima Srbije: u prvom redu zbog toga što je uzeo nezakonito iz budžeta Republike Srbije 530.000 evra za subvencije, samo zato što je kalemio vinovu lozu na travu i, drugo, što je vakcinisao kokoške u selu Pukovac i pravio vakcinu od jogurta i vode. Kokoške su uginule, on je uzeo pare i pobegao. Dozvolite da kažem da je poznat i po vinogradu u mestu Čoki i vinariji koje nikada nije bilo.

Izneli su još jednu primedbu – da se naša stranka, Srpska napredna stranka, koristila komunalnim preduzećima i da smo svoje kadrove koristili i, maltene, nečasne radnje radili.

Citiraču izveštaj revizorske komisije ovde u Beogradu. Predstavnici bivšeg režima su u tzv. dubretarskoj mafiji u Beogradu za vreme svog vladanja oštetili budžet za 319 miliona dinara i osuđeni prvi put na 73 godine, ponovo poništili, drugi put 73, čini mi se da još nije proces završen. Na kraju, uništili su našu prošlost, budućnost naše dece, a nas krive. Našu sadašnjost. A da su ostali na vlasti samo godinu dana, pošto je 78 dana ostalo do bankrota, uništili bi i naše korene. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo, po Poslovniku.

SRĐAN NOGO: Poštovani predsedavajući, član 104. koji daje pravo na repliku kada se pomene poslanička grupa, član 106. koji kaže da govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres i član 107. koji se tiče dostojanstva Narodne skupštine i propisuje kakvim bi tonom i jezikom kolege trebalo da se obraćaju jedni drugima. Vi ste propustili da opomenete uvaženog prethodnog govornika da malo povede računa o Poslovniku kada diskutuje o svojim temama.

Međutim, hteo bih i da mu se zahvalim ovom prilikom, jer zaista je zadovoljstvo slušati gospodina Atlagića kako govori. Pozivam Srpsku naprednu stranku da što češće daje reč narodnom poslaniku Atlagiću, jer opozicija od toga može da ima samo koristi.

PREDSEDAVAJUĆI: Ne razumem vaše reklamiranje Poslovnika. Kolega Atlagić je govorio u prethodnom mandatu pa smo dobili više glasova.

Reč ima narodni poslanik Miljan Damjanović. Izvolite.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Što se tiče zakona o stanovanju i održavanju, član 60, zaista je kriminalno što nije dozvoljeno da se predlažu amandmani, iz sledećeg razloga. Stav 4. kaže: „Ukoliko lica iz st. 2. i 3. ovog člana ne organizuju održavanje u skladu sa ovim zakonom, nadležni organ jedinice lokalne samouprave poveriće posao održavanja zgrade organizaciji...“ itd. Kada govorimo o jedinici lokalne samouprave, po Zakonu o glavnom gradu jedinica lokalne samouprave je grad Beograd i u čitavom ovog zakonu, ako se ne varam, opština se samo javlja u članu 131. Ovde se postavlja pitanje da li će se ovo o čemu ste govorili danas, o čemu se vodi rasprava, opet sve svesti samo na grad Beograd. Jer, kao što znamo, u prethodnom periodu je svake godine, kako se režim menjao, sve više ingerencija grad preuzimao od opština. Trenutno imamo situaciju da opštine imaju ingerencije kao nekada mesne zajednice, a mesne zajednice postoje samo na papiru.

Član 61. kaže: „Jedinica lokalne samouprave može doneti odluku kojom predviđa bespovratno sufinansiranje aktivnosti na investicionom održavanju..., u kom slučaju jedinica lokalne samouprave obezbeđuje sredstva u budžetu za učešće u projektima finansiranja ovih aktivnosti i donosi odluku

kojom propisuje postupak dodele sredstava, procenat učešća i uslove pod kojima jedinica lokalne samouprave učestvuje u finansiranju ovih aktivnosti.“

Šta ovde ne valja? Imate situaciju, i ranije, a i sada nije rešeno ovim zakonom... Ovde je moralo da se doneše, a u gradu ne postoji takva odluka, morala je da se doneše određena odluka. Ako je grad Beograd jedinica lokalne samouprave, onda ne može da se dozvoli gradonačelniku, kao što je išao Siniša Mali i obećavao samo deo fasada koje će grad potpuno obnoviti zato što je tako neko doneo odluku, zapravo selektivno, a da, s druge strane, drugi građani moraju sami da sakupe sredstva za održavanje svojih zgrada. Ili, ako govorimo o tome, onda je grad trebalo da doneše odluku da za sve zgrade važi jedno isto pravilo, a to je 30%, 40%, 50%, u zavisnosti od toga koliko ima sredstava u budžetu grada Beograda, a da ostalo sakupe stanari zgrada.

Daću vam primer da su stanari i te kako zadovoljni kada im se ponude takva rešenja. U prethodnih par godina imali ste akciju, ako se ne varam, „Zajedno za vašu fasadu“. Opština Stari grad je raspisala konkurs i javilo se 166 zgrada. Nažalost, oni su izdvojili sredstva samo za osam, i to nije dobro. Svih 166 je bilo spremno da učestvuje sa 70%. Ali, onda je opština s jedne strane napravila diskriminaciju, jer osam zgrada je rešeno, a 158 drugih zgrada nije rešeno, u najboljoj nameri. Negde su učestvovali sa 25%, negde sa 20%, negde sa 35%. Ali mi sada imamo situaciju da su oduzete nadležnosti opština, da nemaju dovoljno finansijskih sredstava. I, u najboljoj nameri, ako su i želeti da izadu u susret stanarima svih zgrada, znači 166, koje su se prijavile, oni su u tom momentu mogli da reše samo osam.

S druge strane, imamo situaciju, citiram, baš zbog fasada, gradonačelnika Beograda Sinišu Malog, kaže – u toku je obnova devet fasada, Siniša Mali je najavio da će do kraja godine još 25 fasada biti rešeno u centru grada, a u 2018. godini biće rekonstruisano više od 200 fasada itd. Te fasade vezane su za ulice: Trg republike prema Slaviji, Bulevar kralja Aleksandra prema Pravnom fakultetu, Kneza Miloša i Nemanjinu ulici. Postavlja se pitanje da li jedinica lokalne samouprave, grad Beograd, poštuje samo građane u centru Beogradu ili je ona nadležna za 17 opština koliko ukupno ima pod ovom lokalnom samoupravom.

S druge strane, da pričamo kako to ide u praksi: pošto opštine nemaju ingerencije da to same rade, onda su one u obavezi da se obrate Gradskom stambenom, pa onda oni njima odgovore... Uzmite od svih predsednika opština, članova veća, da vidite kako to funkcioniše. A oni odgovore – mi nemamo sredstava, ako vi nađete sponzore ili sredstva, vi to rešavajte. Tako da od tog ulepšavanja nema ništa, biće opet selektivno, biće za one u centru. Nemojte da zaboravite da je Beograd i Barajevo, i Sopot, i Surčin i Voždovac, onaj ruralni deo, kao i druge opštine koje pripadaju gradu Beogradu.

Dalje, čl. 126. i 127. govore o pravima i obavezama građevinskog inspektora i njegovim dužnostima. Znači, tu nema ništa sporno. Šta je sporno? Sporno je da ste vi kao ministarka tražili da se popišu nelegalni objekti. Od

700.000 nelegalnih objekata, tada, poslednja informacija koja je bila u javnosti, bilo je popisano svega oko 200.000 i tada je rečeno – žalile su nam se sve opštine, jedinice lokalne samouprave da imaju mali broj građevinskih inspektora. Nadam se da se tu slažemo. Šta ćete uraditi po tom pitanju? Da li ćete konačno početi da zapošljavate mlade, ambiciozne ljudi koji su završili fakultete, koji su sposobni da rade taj deo posla?

Član 131. kaže: „Protiv rešenja komunalnog inspektora jedinice lokalne samouprave može se izjaviti žalba opštinskom, odnosno gradskom veću...“. Čemu sada opštinskom veću? Kakve ima veze opštinsko veće ako govorimo o jedinici lokalne samouprave? Šta može da uradi član opštinskog veća? Da primi, da sasluša i da nekome preda papir. Govorimo o ingerencijama. Ne možete spajati babe i žabe, negde vam je jedinica lokalne samouprave, gde je u osnovi zakona član 60, a da onda u nekom narednom članu kažete – ne, može to da radi neko drugi.

Pošto se puno govorilo o zadužbinarima i zaštićenim stanarima, ja će se samo držati člana 141, o iseljenju. U zakonu se ne kaže šta ako zadužbinar podnese zahtev za iseljenje korisniku, a korisnik lokalne samouprave u ovom trenutku nema da dodeli stan. Vi ste govorili o projektu od deset godina, i sada rešavamo problem ljudi koji je nastao pre sedamdeset godina. Isto tako pitam – što ne rešavate problem koji nastao, na primer, od 1997. i 2000. godine, kada je nestalo preko 700 stanova na nivou grada Beograda? Zna se čija je to vlast bila. Pa zatim o ovim drugim stvarima o kojima se govorи.

Drugo, šta je problem? Vi kažete, jedinice lokalne samouprave. Znači, ako ovaj iz Knez Mihailove treba da vrati stan od 76 kvadrata, jedinica lokalne samouprave je i Barajevo, onda mu ponude 76 kvadrata u Barajevu, Padinskoj Skeli ili Krnjači, ne znam već gde. To niste regulisali zakonom.

Još jedna krucijalna stvar, u zakonu piše – do 86 kvadrata. Zaista ne znam, mislim da ima oko dve-tri hiljade tih stanara i stanova koji su ostali, ne znam tačnu brojku, ali šta ukoliko i da li ima neko ko ima više od 86 kvadrata? Zašto onda određivati da moraju po tržišnoj vrednosti više od 86 kvadrata? Nisu oni nasilno uzeli, to je neko davno njima dodelio. I sami ste rekli, u zakonu kaže, kad govorimo, pre 60-70 godina.

Ono što je zaista absurdno, što ste ubacili u zakon, samo delimično za upravnika, ali je bilo dosta reči, član 53, st. 2. i 3. Stav 2. kaže – nadležnost profesionalnog upravnika je da prima prijave kvarova ili drugih problema (nepoštovanje kućnog reda, buka i drugi štetni uticaji u zgradama) svakim danom u nedelji u periodu od 00 do 24 časa. Onda kaže stav 3 – na osnovu primljene prijave iz tačke 2) ovog stava obaveštava nadležni organ o problemu, odnosno zahteva preduzimanje odgovarajućih mera od nadležnog organa.

Hajdemo sada opet praktično, šta ako u jednoj zgradi ima samo jedan koji je mentalno zaostao ili ima neki namerno problem sa komšijom i zove ga u dva-tri ujutru, buka, šta god? Znači, to je zaista smešno da se u zakon stavi da neko radi od 00 do 24 časa. Vi možete mahati rukama, ali to je zaista smešno.

Onda kažete da istog momenta on treba da obavesti nadležni organ. Da li će u tri ujutru upravnik obavestiti grad Beograd o problemu da je crkla sijalica u zgradи? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala na komentarima, ali niste podneli nijedan amandman. Ako imate toliko dilema i predloga, žao mi je što to onda niste uradili, da razmotrimo te amandmane. Na ovaj zakon o stanovanju niste podneli nijedan amandman. Možda ste na druge zakone, ja pričam o ovom.

Hajde da krenemo od zaštićenih stanara. Razumem da vi posmatrate tu sad samo jednu stranu, a to su zaštićeni stanari, ali obaveza države i Vlade jeste da posmatra i jednu i drugu stranu, i vlasnike stanova i zaštićene stanare. Svi se slažemo, desilo se nekada, ali sada je mogućnost i način da to jednom zauvek rešimo. Dakle, dali smo rok od deset godina, dali smo mogućnost da se nađe adekvatan stan. Tačno su propisani kriterijumi za tako nešto i to piše u članu 90, da sad ne čitam koji su to kriterijumi. To svakako neće značiti, na konkretnom primeru, kako vi kažete, da će neko iz centra, recimo sa Terazija, da ode u Ovču, ili kako ste već rekli. Svakako će se voditi računa o tome, ali to takođe ne znači da će dobiti stan u samom centru na Terazijama.

Dakle, postoje neki kriterijumi koji će usloviti to kako će lokalna samouprava, u ovom slučaju grad Beograd, koji ima najviše takvih zaštićenih stanara (ukupno ih je 1.490, a Beograd ih ima npr. 1.100)... Znači, grad Beograd će napraviti program, dužan je da napravi plan i program, da se to lepo usvoji na Skupštini grada i da krene polako da rešava ta pitanja.

Drugo, kada ovde pominjete to da li je jedinica lokalne samouprave grad Beograd, prvo, vi znate da jedinica lokalne samouprave jeste i opština i grad itd. Kada govorimo konkretno o gradu Beogradu, grad Beograd je to uredio svojim statutom. Naravno da on može da poveri neke delatnosti opštinama, ali je grad Beograd taj koji će, evo na primeru prinudne uprave, biti taj koji će, ako ne poveri taj posao, svakako jedinicama tipa Voždovac, Stari grad itd. eventualno dodeliti prinudne upravnike ukoliko za tim bude postojala potreba.

Znači, stvar je grada i statuta kako će da uredi svoje odnose. To može nama da se sviđa ili ne sviđa, ali onda morate da budete deo Skupštine grada i da utičete na neku drugaćiju vrstu odluke. Skupština grada Beograda je donoseći statut smatrala da ovo radi na najbolji mogući način jer će tako jednostavno da reši ozbiljne i goruće probleme koji svakako postoje u gradu, a koji se polako, iz dana u dan rešavaju.

Jedna glavna poruka iz svega jeste da niko neće ostati bez stana, odnosno bez krova nad glavom. Mislim da je važno da se to kaže još jedanput, prosto da neko ne bi mislio da će zaštićeni stanari ostati bez stanova, da vlasnici stanova neće dobiti svoje stanove ili da će neko kroz delovanje upravnika itd. imati, što smo imali prepodne u raspravi, prinudne izvršitelje. Znači, toga nema. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Po Poslovniku reč ima narodna poslanica Nataša Jovanović. Izvolite.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospodine predsedavajući, javljam se po članu 107. Poslovnika, a može i po članu 27, jer vi ste upoznati, gospodine potpredsedniče, a pored vas je i zamenik sekretara, da jednostavno nije istina ovo što govori gospođa Mihajlović.

(Aleksandar Martinović: To je već bilo.)

Gospodine Martinoviću, budite samo malo strpljivi i čućete o čemu se radi, pošto ste i vi učesnik ove zavere, ako tako mogu da je nazovem. Podsetiću vas da to tako ranije nije bilo, ali vi ste se sada izveštili u tim skupštinskim i poslovničkim manipulacijama, što mislim da je krajnje nekorektno i nije dobro, jednog dana će to da vam se obije o glavu.

Naime, gospođo Mihajlović, radi se o tome da smo mi podneli 29 amandmana na zakon o stanovanju jer imamo velike primedbe; gospodin Damjanović je govorio o nekima. Nemate ih zato što je skupštinska većina odlučila 4. decembra da vaš zahtev, zahtev Vlade Republike Srbije da se zakon nađe po hitnom postupku, ne bude izglasан по hitnom postupku. Mi smo, u pokušaju da to uradimo, jer nismo bili o tome obavešteni... Ranije je, a toga se vrlo dobro seća gospodin Martinović, Skupština, odnosno poslanička grupa uvek dobijala u pisanoj formi da Narodna skupština nije prihvatala vladin zahtev da se neki zakon nađe po hitnom postupku, što ste vi sada prestali da radite, nego eto... Kao što sada ne znamo do kada se radi, ni kako, ni šta, ni kada će da bude Kolegijum Narodne skupštine, koji će se zakoni naći na dnevnom redu.

Tako se desilo, gospođo Mihajlović, a velike zamerke imamo. Gospođa Radeta, poslanik Srpske radikalne stranke, koja je jedan od, ja bih slobodno rekla, boljih pravnika kada je u pitanju ova oblast, uradila je, kao i mi drugi poslanici, mnogobrojne amandmane. Eto, to je razlog zbog čega se nisu našli u skupštinskoj proceduri.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, koleginice Jovanović.

Smatram da nisam u ovom trenutku prekršio član Poslovnika na koji ste ukazali.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Pravo na repliku, narodni poslanik Miljan Damjanović. Izvolite.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Ministre, niste odgovorili na dve-tri ključne stvari. Hajdmo da ponovimo, prvo, nijednog trenutka niti sam bilo koga branio, ni jednu ni drugu stranu, nego sam govorio o manjkavosti, šta ako, i da li grad Beograd, pošto govorimo o 1.100 takvih slučajeva, za deset godina ima strategiju da napravi stanove i zgrade koje će moći da tim ljudima omogući sutra da izvrše otkup?

Druga stvar, govorio sam o građevinskim inspektorima. Niste mi odgovorili, vrlo je bitno. Non-stop govorimo o tome da imamo puno mladih koji

odlaze, fakultetski obrazovanih, koji su spremni da grizu. A i te kako dobro znate da su i te kako potrebni za ove poslove jer ne mogu da postignu, vrlo ih je malo.

S treće strane, govorili smo o opštinama i gradu, konkretno pitanje sam vam postavio za fasade. Da li to znači da ćemo imati, ako gradonačelnik samostalno doneše odluku, jer ovaj to zakon omogućuje, da li je tako ili nije, da ide Beogradom i kaže – ovih 200 fasada mi rešavamo, vi ne plaćate ništa, a za ostale ćemo videti kako se budemo dogovarali. Zato što negde imamo slučaj da građani, stanari nisu dali ni 1% za popravku svojih fasada, a s druge strane imamo da su davali 30–35%. To je ugnjetavanje onih koji poštuju zakon ove zemlje i koji žele da pomognu. Znači, absolutna diskriminacija ljudi koji plaćaju.

Pošto ste resorni ministar, kada govorimo o diskriminaciji, to je kao kada non-stop zahtevate da se sruši objekat u Surčinu na Ledinama, a, s druge strane, vikendice Tomislava Nikolića, absolutno, sva javnost je upoznata, ne želite da srušite. Vode se na njegove sinove: jedna se vodi na Branislava, na tri je parcele, a druga na mlađeg sina, na jednoj parcelli.

Razumem da je gospodin Stojmirović dobro oblikovao Tomislava Nikolića možda u ovom naučnom delu, ali nisam znao da...

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Damjanoviću. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Zaista ne znam zašto bi bio problem da i lokalne samouprave, gradovi i država pomognu u sređivanju fasada. Mislim da to svi možemo da pozdravimo i podržimo, je l' tako.

Ovaj zakon... Niko ništa ne radi svojevoljno, postoje određene... Vi ste pomenuli jednu opštinu i javni poziv i veliki broj stambenih jedinica, praktično, predstavnika koji su se javili da se fasada uredi. Ono što je bila suština u tome, pošto sam tražila informaciju, videćemo do detalja, jeste da se gledalo šta je najurgentnije ili najhitnije. Baš zato, u odnosu sada, recimo, na usvajanje ovakvog jednog zakona, mi ćemo imati situaciju da hitnim radovima mora da se bavi jedinica lokalne samouprave, odnosno grad, a oni podrazumevaju one fasade gde zaista postoje ozbiljni problemi.

Kada govorite o građevinskim inspektorima, mi imamo zabranu zapošljavanja, to je tačno, ali postoje zaista gradovi u Srbiji koji imaju jednog, a imali smo čak dva grada koja nisu imala nijednog građevinskog inspektora. To smo u međuvremenu rešili. Moje mišljenje je da treba da ih bude više, potpuno sam saglasna. Kao što smo Zakonom o ozakonjenju omogućili da se na sprovodenju zakona zaposle ljudi na određeno vreme sa Nacionalne službe za zapošljavanje, dakle, ni na jedan drugi način, tako verujem da u narednom periodu, ako hoćemo stvarno da implementiramo sve zakone i da imamo rezultate zakona, moramo da imamo mnogo više ljudi u inspekcijskim, pa i građevinskoj inspekciji.

Kada pominjete objekat na Ledinama – to je bilo vaše poslaničko pitanje i dobili ste odgovor od Ministarstva, ali samo radi javnosti da se zna, pošto tu ima dosta licemerja, možda čak, da se ne naljutite, i vaše političke partije

– Zakon o ozakonjenju je pre svega napravljen upravo da pomogne ljudima koji su dolazili iz drugih krajeva tadašnje Jugoslavije u trenucima koji jesu bili jako teški i nastanjivali se u određenim delovima naše zemlje, u okolini Beograda, da im pomogne da mogu da ozakone svoje objekte, svoje kuće koje su gradili, zbog toga što oni drugog doma nemaju. Ali objekat koji vi pominjete, taj za koji je građevinski inspektor s Novog Beograda dao rešenje o rušenju, jeste objekat koji je počeo da se gradi nakon donošenja Zakona, znači nakon novembra 2015. godine.

Samo da napravimo razliku, da ne stavljamo neke stvari u isti koš, pošto se po raznim izjavama pojavljuje kako Ministarstvo hoće, pod znacima navoda, da ne zvuči ružno ovo što će reći, jadnim ljudima koji su došli da ruši objekte. Ne, naprotiv, mi njima hoćemo da ozakonimo objekte, ali oni koji su gradili posle novembra 2015. godine ne mogu da ozakone svoje objekte nakon donošenja Zakona o ozakonjenju. Samo malo objašnjenje, vezano za vašu rečenicu o Ledinama.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Kolega Stojmiroviću, vi jeste pomenuti u izlaganju kolege Damjanovića i imate osnova za repliku. Izvolite.

LJUBIŠA STOJMIROVIĆ: Poštovane koleginice i kolege, ne mogu da razumem mladog kolegu Miljana Damjanovića, za koga sam i ja smatrao da je zbilja jedan mlađi čovek koji će se dokazati u svom poslu, da nema nikakvih drugih problema u životu osim Tomislava Nikolića kao mog studenta. Ako je Srpskoj radikalnoj stranci, radikalima i mlađom kolegi Miljanu najveća muka to što Tomislav Nikolić više nije njihov predsednik, zamenik predsednika, prepostavljam da u Predsedništvu postoji neka za pritužbe, žalbe, jadikovke itd., pa neka odu tamo da se žale.

Tomislav Nikolić jeste polagao kod mene ispit i svojim znanjem pokazao je da zaslužuje ocenu koju je dobio. Tomislav Nikolić je bio koautor sa mnom na jednom radu i ja to ne krijem, i to je u redu. Ali, Srpska radikalna stranka je Tomislava Nikolića promovisala na sajmu knjiga. On je autor dvadesetak knjiga, naučnih dela, kako oni ovde kažu, koje je plasirala Srpska radikalna stranka, gde je recenzent bio uvaženi kolega Šešelj.

(Nataša Sp. Jovanović: Pročitajte kako se zovu knjige.)

Kako da ne, sve za vas: „Agresija se nastavlja“, „I Bijeljina je Srbija“, „Dostojanstvo i Kosovo“ itd. Ima ih mnogo, da ne čitam sve.

(Nataša Sp. Jovanović: I zadnja „Šešelja za predsednika“.)

Ne, ta nije zadnja, ta je prva, prepostavljam, za vas. Ta je prva za vas.

Ako ste već pripremali Tomislava Nikolića, s obzirom na ovoliko knjiga, za kandidata za Nobelovu nagradu, ja vam želim da to uspete, ali nemojte da se hvatajte stalno za to što je čovek polagao kod mene ispit i položio ispit. Pa mnogo vas iz Srpske radikalne stranke je polagalo kod mene, i položilo; nema problema nikakvih, jer vi ste svojim znanjem pokazali da ste zaslužili te ocene.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Kolega Damjanoviću, dao sam vam maločas dodatna dva minuta, imali ste prilike da pojasnite i da dodatno postavite pitanja.

Sada ću iskoristiti svoje pravo iz člana 104. stav 3. i nastaviti dalje sa radom s obzirom na to da smo se previše udaljili od onoga što jeste tačka dnevnog reda.

Dajem reč sledećem govorniku, reč ima narodni poslanik Marko Gavrilović.

MARKO GAVRILOVIĆ: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovana ministarko i gosti, ako se osvrnemo na period od 2000. do 2012. godine, čega možemo da se prisetimo? Možemo da se prisetimo lošeg stanja u privredi, velike nezaposlenosti – do 25%, loših privatizacija i još mnogih drugih problema u ovoj zemlji, koje ne bih sada da pominjem i da otvaram neke druge replike. Ne smemo to nikada da zaboravimo i moramo uvek da se sećamo toga što se desilo u tom periodu da bismo sprečili da se to ponovo dogodi.

U tom periodu, kada ste pokušavali da odete na neki put iz ove zemlje, avionom niste mogli jer se letelo na dve-tri čarter destinacije do Crne Gore i do nekih okolnih glavnih gradova bivših republika stare Jugoslavije. Ako ste hteli negde da odete železnicom, voz bi se pokvario negde usput. Na kraju, ostalo vam je da krenete kolima, ali usput biste udarili u neku udarnu rupu, došlo bi do nekog defekta i tu bi se završilo vaše putovanje. E, to je bila Srbija u periodu od 2000. do 2012. godine. To nikad ne smemo da zaboravimo i moramo da sprečimo da se ponovi.

Kada je narod ukazao poverenje Srpskoj naprednoj stranci i Aleksandru Vučiću i kada je Aleksandar Vučić doveo strateškog partnera „Er Srbije“, „Etihad“, šta smo dobili? Dobili smo da „Er Srbija“ ima novu flotu „Erbasovih“ aviona, da danas godišnje ima pet miliona putnika, da se putuje prema 57 destinacija u svetu, da imamo direktni let za Njujork i da će se uskoro let prema Kini dogоворити i, nadam se, biti реализован.

Kakvo je pre 2012. godine bilo stanje u državi, takvo je bilo i na aerodromu. Danas je potpuno druga situacija. Aerodrom „Nikola Tesla“ se sada ubraja u aerodrome koji su lideri u regionu. Većina tranzitnog saobraćaja, robnog, prelazi preko našeg aerodroma, a i putničkog. Takođe, imamo nove terminale urađene, koji mogu da prime i najveće avione. Dalje ulaganje u ovaj aerodrom omogućiće ovaj novi zakon. Što se tiče aerodroma, možemo da kažemo da će ovaj zakon doprineti da se ulaganja ostvare na aerodromu u Nišu, a i na ovom aerodromu na Zlatiboru.

Energiju koju je Aleksandar Vučić, sa Vladom, uložio u vazdušni saobraćaj, takođe je uložio u drumski saobraćaj i drumsку infrastrukturu, gde je imao veliku pomoć ministarke. Ulaganjem u infrastrukturu završili smo koridore prema Bugarskoj i završićemo koridor prema Rumuniji, prema Grčkoj, i Koridor 11 prema zapadnom delu Srbije.

Time ćemo Srbiju uvrstiti među najpoželjnije zemlje u regionu za ulaganje i privući investitore, koji su u proteklom periodu otvorili veliki broj firmi i zaposlili u Srbiji 120.000 radnika. Samom količinom radnih mesta povećaće se standard u Republici, povećaće se potrošnja, doći će do rasta u privredi, do protoka robe, a povećaće se i standard građana. Ulaganjem u infrastrukturu vazdušnog saobraćaja i drumskog saobraćaja novi investitori će doći, postojeći će otvoriti nove pogone, a do 2020. godine se planira zapošljavanje do 200.000 radnika.

Vlada, na čelu sa Aleksandrom Vučićem, ima viziju da Srbija postane moderna i napredna zemlja i da do 2022. ili 2023. godine budemo punopravni član u evropskoj zajednici. Nadam se da će narod, kao što je ukazao poverenje i dao skoro dva miliona glasova ove godine, to učiniti na narednim izborima i omogućiti Srbiji i Aleksandru Vučiću i Vladu da sve ovo što je zacrtala u ovom periodu ispunji i da još više od toga u narednom periodu učini i ispunji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Gospodine Aleksiću, vi ste po redosledu prijavljenih narodnih poslanika, prisutni ste u sali, moja je obaveza da vas pročitam, imate samo jednu sekundu.

Hvala vama.

Reč ima narodni poslanik Ivan Manojlović. Izvolite.

Molim vas, reč ima poslanik Ivan Manojlović.

IVAN MANOJLOVIĆ: Poštovani gospodine predsedavajući, uvažena gospodo ministarko sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, evo, danas je pred nama ovde nekoliko zakona, neću reći važnih, jer za nas u Srpskoj naprednoj stranci ne postoje zakoni važni ili oni manje važni, ali dobrih predloga zakona, tj. predloga zakona o izmenama i dopunama zakona.

Predlog zakona koji se odnosi na komunalne delatnosti jeste nešto na šta ću se ja ovom prilikom osvrnuti, a predstavlja zaista jedan logični nastavak važećeg zakona do ovog trenutka, koji je, priznaćemo svi, bio prilično šturi. Novi zakon razrađuje detalje, precizira međusobne odnose, prava i obaveze svih učesnika u vršenju komunalnih delatnosti.

Danas smo, eto, u toku rasprave čuli potrebu pojedinih predstavnika opozicije da onda kada ih mi podsetimo na neki njihov minuli rad krenu da se odriču jedni drugih, ali u istom trenutku i da ih brane. Tačno je da su neki od njih prvi put u ovom parlamentu, ali moraju da znaju da to što su promenili odelo i seli u ove klupe ne može da ih opravda za ono što su radili na lokalnom nivou.

Takođe, podsetiću na reči Teodora Hojsa, koji je rekao: „Ko govori istinu, taj ima pravo da bude zaboravan.“ Sudeći po tome, opozicija ovde i te kako nema prava da bude zaboravna, pa ću, ne zbog njih već zbog građana Srbije, podsetiti samo na neke stvari tj. na neke činjenice koje su se dešavale na lokalnom nivou u Trsteniku, a koje se i te kako odnose na ovaj Zakon o komunalnim delatnostima.

Evo samo primera kako je JKSP „Komstan“ iz Trstenika, a pod sloganom „stručnost iznad politike“, radilo u periodu do dolaska Srpske napredne stranke na vlast. Godine 2008. ondašnja vlast postavila je direktora, koji je vrlo brzo nakon početka mandata tj. nakon postavljenja uhapšen, i to zbog zloupotreba službenog položaja tj. zbog malverzacija prilikom čišćenja akumulacionog jezera na izvoru Zvezdan.

(Predsedavajući: Kolega Manojloviću, nadoknadiću vam vreme, ali vas molim da se vratite na dnevni red, na ono što je tema dnevnog reda.)

Ovo je vezano za komunalno preduzeće, želeo bih samo da povežem kako je to teklo u proteklom periodu.

(Predsedavajući: Molim vas da se držite dnevnog reda.)

Zaista, ja sam sve vreme u temi.

Dvadeset miliona dinara je ovo javno komunalno preduzeće tada potrošilo. Tom prilikom nestalo je devet hiljada metara kubnih peska. Tada ta ista bivša vlast zapošljava drugog direktora, koji nakon određenog vremena takođe biva uhapšen jer je, zamislite, negde izgubio kamion smećar; takođe, zbog javne nabavke, tj. zbog izbegavanja raspisivanja tendera i javne nabavke za nabavku kamiona. Onda ta ista bivša vlast u Javno komunalno preduzeće uvodi trećeg direktora, koji je „Komstanu“ ostavio dug od četrdeset miliona dinara i pune fioke neproknjiženih računa.

Jedino što je bilo zaista redovno u tom javnom komunalnom preduzeću za vreme te bivše vlasti bile su restrikcije vode, koje su naravno, kao i sve ostalo, rešene kada je Srpska napredna stranka došla na vlast, tj. kada je preuzela taj resurs za komunalne delatnosti. Takođe, vraćeni su danas svi dugovi prema Direkciji za vode, svi porezi i doprinosi, kao i isplata na osnovu tužbi radnika. Danas se rade projekti poput magistralnog cevovoda koji će vodu odvesti u selo Počekovinu koje se takođe nalazi u opštini Trstenik.

Želeo sam da kažem da je upravo zbog ovakvih slučajeva ali i zbog izuzetnog značaja komunalnih delatnosti za život građana Srbije jasno da je zatečene probleme potrebno što hitnije rešavati, ali na dobro osmišljen, celovit način, na dugoročno održivim osnovama, što smatram da ovaj predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona i predviđa. Hvala puno.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Povreda Poslovnika, je l' tako? Narodna poslanica Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Da li ste zaista, gospodine Milićeviću, začuđeni što hoću da vam ukažem na to da ste povredili Poslovnik?

Član 98. jasno propisuje kojim redosledom narodni poslanici govore. Prethodni govornik se na spiskovima koje smo dobili i skinuli sa e-parlamenta, u zagradi, tamo gde piše na koji način se određujemo prema zakonima, nalazi na broju 81 kao neopredeljen. Ovde se sada nama obraća umesto narodnog poslanika koji se izjasnio da podržava zakon. Molim vas da objasnite kako to narodni poslanici u toku rasprave mogu da menjaju ne redosled nego opredeljenje i način na koji će se opredeliti prema predlogu zakona, i da

nam kažete da li je to i nama dozvoljeno. Ja znam da mi eventualno, ako se umilostivite, možemo međusobno da se zamenimo, i to nekada možemo a nekad ne možemo, a ovde vidimo da poslanici Srpske napredne stranke mogu da menjaju čak i opredeljenje u toku sednice. Ako je to istina i neko može od neopredeljenog da pređe u to da podržava zakon i da se kao takav pojavi na spisku koji je odštampan nekoliko sati ranije, onda nam recite pa da i mi to radimo.

Vidim da SNS ima nameru da određeni poslanici uvek govore posle određenih poslanika. Očigledno je prethodni govornik imao nameru da govori nešto o Trsteniku. Nije baš bio naročito uspešan pa ne možemo da shvatimo šta je želeo da kaže, ali ne može to da radi kršeći Poslovnik.

Molim da ukažete kolegama iz Srpske napredne stranke da to rade malo pažljivije. Neka malo porazmisle, neka vide kako ide ta prijava za reč, neka vide kako se mi prijavljujemo, pa nek onda u skladu sa tim planiraju kako će prijaviti svoje govornike. Ovo je apsolutno u suprotnosti sa Poslovnikom i molim vas da ne dozvolite ubuduće da narodni poslanici menjaju opredeljenje u toku rasprave.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

(Aleksandra Jerkov: Želim da mi obrazložite.)

Obrazložiću vam, naravno.

(Miroslav Aleksić: Replika.)

Nemate osnova za repliku, ali sam prvo u obavezi da dam obrazloženje.

Dakle, da li imate mogućnost i da li želite da menjate svoje opredeljenje, to je na vama, to je vaše legitimno pravo. Što se tiče konkretno mesta i redosleda prijavljenih poslanika, znate da je to praksa i da se dešavalo u okviru poslaničke grupe. I vama je to bilo dozvoljeno tokom proteklih dana.

Dakle, ovde je stvar potpuno jasna, kolega Manojlović je govorio 15. po redosledu narodnih poslanika prema prijavama za reč. Kao petnaesti trebalo je da govori poslanik ili poslanica iz SNS; kolege su se u okviru poslaničkog kluba SNS dogovorile, napravile određene izmene i kolega Manojlović je govorio ispred poslaničkog kluba SNS, što je njihovo legitimno pravo.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi? (Da.)

Zahvalujem, koleginice Jerkov.

Gospodine Aleksiću, vi smatrate da imate osnova za repliku time što je pomenut Trstenik?

(Miroslav Aleksić: Poslovnik.)

Ne možemo se igrati, kolega Aleksiću. Rekao sam da nemate osnova za repliku.

(Miroslav Aleksić: Morate da mi date povredu Poslovnika.)

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvalujem, gospodine predsedavajući. Reklamiram član 106. Poslovnika: „Govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres.“

Dakle, prethodni govornik je govorio o nekom periodu od pre sedam, osam, desetak godina u Trsteniku. Meni je zanimljivo zato što je on iz Kruševca, otkud on da govori o Trsteniku. Zato me ne čudi ovoliko gluposti i nebuloza koje je govorio.

Što se tiče iznetih stvari o Trsteniku, zamolio bih govornika da se bolje upozna sledeći put kada bude želeo da govori o Trsteniku, jer čovek koga je optužio da je nešto prneverio u Javnom komunalnom ...

(Predsedavajući: Razumeo sam...)

... Dozvolite, završavam, nemojte me prekidati, jeste čovek koji sada čini lokalnu vlast sa Srpskom naprednom strankom u Trsteniku. Takođe, gospodin iz Kruševca koji je mene lično želeo da prozove u Kruševcu je poznat po... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Ukažali ste na povredu Poslovnika. Neću vam dozvoliti da kroz ukazanu povredu Poslovnika replicirate.

Da li želite da...

(Katarina Rakić: Oduzmite im vreme.)

Oduzeo bih da imaju, ali nemaju vremena.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni? Zahvalujem.

Kolega koji je maločas govorio dolazi iz Kruševca, ali on ne predstavlja u Narodnoj skupštini samo građane Kruševca već građane Srbije i naravno da ima potpuno pravo da govori o svim opštinama i gradovima na teritoriji Republike Srbije. Njegovo izlaganje sam shvatio u kontekstu efekata loših i dobrih primera kada je reč o Zakonu o komunalnim delatnostima i ne vidim da sam time povredio Poslovnik.

Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala. Poštovani gospodine Manojloviću, hvala vam što ste se dotakli zakona koji je jako važan, o kome se manje govori, a to je Zakon o komunalnim delatnostima.

Vi ste izneli određene primere. Mislim da je puno takvih primera na teritoriji cele Srbije, gde imamo potpuno urušena komunalna preduzeća baš zbog toga što su se u nekom prethodnom periodu predsednici opština ponašali kao neke gazde tim preduzećima umesto da su ulagali u razvoj tih preduzeća. Imamo situaciju da je nastao veoma veliki broj dugova u raznim komunalnim preduzećima, a to je toliko važno za građane svakog grada, svake opštine.

Vlada Republike Srbije, na čelu sa gospodinom Vučićem... Mi smo sve te dugove zbog građana Srbije platili. To nisu mali dugovi lokalnih samouprava – za vodu, smeće, raznorazne stvari. Ali nije stvar u tome što smo to platili, mi sada moramo da učinimo sve da podignemo komunalna preduzeća, da

ona zaista mogu kvalitetno da ispunjavaju svoju delatnost i daju kvalitetne usluge. To nije lak proces budući da su najmanje deset godina uništavana. Setite se, između ostalog, i toplana i preduzeća koja se bave vodovodom i kanalizacijom, bilo je svega na teritoriji Srbije.

Hvala vam što ste stavili akcenat na taj zakon, mislim da je vrlo važan, ali nekako ga je zakon o stanovanju malo poklopio. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodna poslanica Maja Videnović. Izvolite.

MAJA VIDENOVIC: Hvala vam, gospodine potpredsedniče. Poštujući vreme i poštajući važnost zakona, koji su nažalost objedinjeni, govoriju nekoliko minuta o zakonu o stanovanju. Moram na početku da kažem da smatram da je odnos...

Ministarka, verujem da i vi znate, gledaju nas ceo dan građani, uznemireni su, imaju različite informacije i važno je ono što dolazi iz ovog doma. Nažalost, tokom čitavog dana diskusija je sve samo ne o onome što građanke i građane Srbije najviše muči. Obraćamo se, pričamo o svemu samo ne o onome kako će ovaj zakon koji uređuje svakodnevni život građana, koji se bukvalno tiče i zadire u njihova prava i obaveze... Svaki zakon je posvećen životu ljudi, ali zakon o stanovanju, koji uređuje način na koji koristimo naše zajedničke prostorije i naše privatne stanove, odnos države prema tome, jeste nešto što zabrinjava svakog građanina. Nažalost, ove diskusije koje su 90% posvećene premijeru Srbije ne prepoznaju i rugaju se zabrinutosti građana koji nas slušaju i očekuju od nas rešenja.

Podneli smo veliki broj amandmana. Nisu svi „briše se“, neki su veoma konkretni, iako ne smatram da su amandmani „briše se“ irrelevantni, oni su i više od stava.

Moram da kažem da odnos Vlade prema Skupštini, prema narodnim poslanicima opozicije nije samo odnos prema poslanicima opozicije. Kada mi imamo dva dana da spremimo osam važnih zakona, to je odnos prema građanima Srbije, jer mi ovde zastupamo njih. Mi smo dužni da pregledamo sve zakone, da pripremimo amandmane i da zastupamo njihov glas, tako da to nije odnos prema opoziciji – mnogo gore, to je odnos ove vladajuće stranke i koalicije prema građanima Srbije. Dakle, ovaj zakon utiče na svakodnevni život građana. Način na koji govorimo o njemu je loš.

Namera, gospođo ministarka, da se uvede red u zakon o stanovanju, uopšte u ovu oblast, dobra je. Nemam nikakve sumnje da su vaše namere dobre, međutim, u trenutku kada svoje namere pretočite u ovakav predlog rešenja prestaju da budu relevantne. Rešenja koja su predložena u ovom zakonu su loša. Ona duboko ugrožavaju nekoliko stvari.

Prenormiran, danas smo čuli taj argument – apsolutno jeste. Ovim zakonom praktično uvodimo nekoliko novih organa, prenormiranost nekih obaveza koje su već normirane u nekim zakonima. Restriktivan je. Važnije od toga, njegov duh je potkazivački, da prijavimo komšiju u čijem stanu živi

zakupac, da prijavimo Poreskoj upravi. Mi danas imamo, 2016. godine, u Srbiji, kandidatu za članstvo u EU, Poresku upravu koja ima kampanju – prijavi komšiju, prijavi podstanara, zovi na ovaj broj telefona, pošalji mejl na ovaj mejl i prijavi da u nekom stanu na trećem spratu živi neko lice koje nije prijavljeno.

Dakle, zadire se u privatnost građana, o tome će nešto više da govorim, udara se na nepovredivost stana i ponovo se čini nepravda tzv. zaštićenim stanarima, koji su ovakvim rešenjima sve samo ne zaštićeni.

Član 153, iako je amandmanski povučen, i čl. 152. i 154, mene ne sprečava da o njemu kažem nekoliko reči zato što je to ponovljena namera da uradite nešto što i pre nekoliko godina; predsednik je odbio da potpiše zakon koji je ovde usvojila ova većina, zakon o prodaji državnih nepokretnosti. Vi ste tu nameru da se povlašćenom krugu lica koja žive u luksuznim vilama... Ona te vile otkupe na 20 godina, bez kamate. Vaše obrazloženje vrlo je interesantno, zašto to povlačite. Nadam se da će se zbog onoga što ste rekli u obrazloženju za porodice poginulih policajaca i vojnika naći rešenje vrlo brzo u podzakonskim aktima ili u predlogu nekog drugog zakona.

Građanima se umesto sigurnosti ovim zakonom o stanovanju uteruje strah. Umesto odgovornosti, njima se uteruju nove procedure, novi troškovi, novi organi, nove komplikacije sa birokratijom. Prostori za zloupotrebe u ovom zakonu, a naši amandmani se odnose uglavnom na to, odnosno 90% njih, neverovatno su veliki, molim vas da ih detaljno pogledate.

Uvođenjem profesionalnih upravnika i prinudnih upravnika, kada lokalna samouprava jednoj zgradi uvodi prinudnu upravu, praktično uvodimo novi politički organ koji je negde ispod mesne zajednice, pa mesna zajednica, pa opština. Gradani danas imaju problem sa ostvarivanjem prava.

Vi ste koleginici Čomić, koja vas je nekoliko puta danas kao ovlašćena predstavnica pitala koliko ima registrovanih skupština stanara... Nismo uspeli da dobijemo taj odgovor. Kako mislite da će se danas stanari organizovati, kako mislite da će danas uspeti između sebe da se dogovore da se neko od njih, komšija koje poznaju, prihvati obaveza kada ovim predlogom zakona uvodimo neverovatno više obaveza nego što su imali u prethodnim zakonima?

Samo nekoliko, vlasnik posebnog, vezano za prikupljanje podataka... Obrazloženje koje je stiglo i mišljenje na naše amandmane je sve samo ne zadovoljavajuće, poverenik za zaštitu podataka o ličnosti nam je na to skrenuo pažnju. Ne samo da je upravnik dužan da prikuplja evidenciju o tome ko živi u kom stanu, nego vi u ovom predlogu zakona obavezujete vlasnika stana da kada zaključi ugovor o zakupu sa stanarom koji je kod njega, to mora da da upravniku. Šta će upravniku ti podaci? Za šta ih on koristi? Kome ih daje na uvid? Kada budu polagali te kurseve, dobijali licencu Privredne komore, da li oni znaju šta smeju, odnosno ne smeju da rade sa tim podacima? Gde ovde piše da oni nikako neće te podatke podneti Poreskoj upravi? Šta garantuje, ne meni, ne nama, nego građanima, da ti podaci, uključujući jedinstveni matični broj građana, neće završiti kod Poreske uprave ili drugih?

Kada govorimo – smanji porez, povećaće se kirije, o tome sam govorila, da će ljudi jedni druge prijavljivati gde stanuju stanari, sporno je praviti od upravnika zgrada nekakve poreznike amatere i njima nametati obavezu da prikupljaju takve podatke.

Kada govorimo o nepovredivosti stana, u prethodnom nacrtu koji je bio krajem prošle godine, vidim da ste izmenili, ublažili te odredbe, ali one su danas, po mom dubokom uverenju, potpuno protivustavne. Nepovredivost stana je ustavna kategorija, a vi u članu 14. govorite da vlasnik posebnog dela... Vi obavezujete svaku građanku i svakog građanina da su dužni da puste u svoj stan, zbog nekakvog mišljenja, nekakvog građevinskog inspektora. Isključivo po odluci suda, ne po odluci i mišljenju građevinskog inspektora, može se ući u stan.

Moram da kažem nekoliko stvari o tome. Gradski menadžer, u pauzama kada se ne brine o fontani koja će pevati u centru Beograda, kaže Beograđanima da će biti obavezni da puste nekoga u svoj stan; između ostalog, da će briga o fasadama, liftovima, krovovima sada postati i obaveza lokalne samouprave i da će one imati pravo da nametnu tu obavezu skupštini stanara, odnosno upravniku iz sledećih razloga: ukoliko fasada na zgradi nije bezbedna, ukoliko su delovi skloni padu ili je jednostavno ružna. Molim vas, pogledala sam detaljno zakon, ovo ne стоји u zakonu, pa vas molim da kažete da li gradski menadžer Goran Vesić ne govori istinu, ili je ovo zaista mogućnost – da lokalna samouprava zbog toga što neko proceni da je fasada jednostavno ružna, citiram menadžera, sprovede takvu obavezu.

Dakle, kada opština propiše da je određena zgrada dužna da sprovede nekakve rade, tu informaciju dobija samo upravnik. Upravnik ima obavezu, vrlo netransparentnu, da prikupi nekakve tri ponude i da izvrši rade na toj zgradi. Nakon toga, on daje račune svim stanarima, koji nisu upoznati s tim, nisu odlučivali o toj odluci. Ukoliko nemaju da plate, njima će se blokirati računi ili će im se praktično staviti hipoteka i nemogućnost raspolažanja stanom u kome žive, koja će biti zadužena za iznos koji su neki upravnik i neka lokalna samouprava procenili oko toga.

Nekoliko reči, poštujući vreme, da ostavim i kolegama, o zaštićenim stanarima. Ja razumem, ovo nije vaša odgovornost, da se odmah razumemo, ovo je nešto što je nasleđen problem svih vlada, višedecenjski, jedna nepravda koja je učinjena stanarima koji... Ne želim više ni da ih zovem zaštićeni stanari zato što su zbog predloga ovog zakona oni sve samo ne zaštićeni, cinično je da ih tako zovemo. Oni jedini nisu imali pravo, kada su sve građanke i građani imali pravo 1992. godine, da otkupe stanove koji su im dodeljeni. Nisu oni birali da žive u tim stanovima. Ova rešenja, nažalost, dovode ih u još nepravedniji položaj – em što im se povećava kirija, ostavlja im se neizvesnost da li će dobiti kvadraturu kakvu zaslužuju, otvara se jedna nova nepravda.

Molim vas da pogledate amandmane, koji su vrlo detaljni, koji su u saradnji sa više od 10.000 ljudi, prevashodno Beograđana, koji imaju ovaj

problem, detalji su vrlo konstruktivni i predlažu se određena rešenja da ih ponovite.

Na kraju, umesto da pojednostavimo građanima život i da kažemo Vlada Srbije vam nudi, narodnim poslanicima, na razmatranje zakon koji će da nam olakša život, koji će da nam olakša svakodnevne probleme kada govorimo o stanovanju, mi nudimo građanima nešto što im komplikuje život, nešto što uvodi dodatnu birokratiju, dodatne troškove i veliki prostor za zloupotrebe.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Mislim, potpuno je normalno, vaše je pravo ne samo da imate puno kritika nego da budete potpuno protiv zakona koji je Vlada Republike Srbije usvojila na svojoj sednici, i to na osnovu 27 pozitivnih mišljenja, i to čak mišljenja onih institucija gde nismo ni imali obavezu da imamo mišljenja, da budete protiv zakona koji je godinu i po dana u proceduri, godinu i po dana se pravi, da budete protiv zakona koji je prošao najmanje sedam javnih rasprava gde smo zaista slali zakon na sve moguće adrese upravo u želji da dobijemo što više komentara. To je vaše potpuno pravo.

Ono zbog čega sada reagujem jeste da ako neko plaši građane ovim zakonom, onda ste to upravo vi iz Demokratske stranke jer vodite kampanju protiv zakona govoreći ljudima da će da im ulaze privatni izvršitelji u stanove, da će neko da ih špijunira, da će neko da ih potkazuje, kako kažete, itd., što apsolutno nema nikakve veze ni sa jednim jedinim članom ovog zakona. To ste radili i na nekim drugim zakonima i u nekim drugim situacijama, ali ovde sada konkretno govorimo o zakonu o stanovanju.

Dakle, sve što ste izgovorili, prvo, da će zaštićeni stanari da budu ponovo, kako vi kažete – ponovo se čini nepravda prema zaštićenim stanarima... Razumem da želite da ostavite utisak prema zaštićenim stanarima, ali, naprotiv, moram da kažem, ono što je trebalo da se uradi davno, i do 2000. i posle 2000. godine, što nije urađeno, ovaj predlog zakona, verujem, kada bude bio usvojen, sigurno će rešiti.

Drugo, govorite o kojekakvim političkim organima. Čak i ne razumem šta govorite. Ovaj zakon, ako se pročita, čak da stavimo sa vašim političkim programom, kako god to da gledate, prosto je neverovatno da možete da čitate da unutar ovog zakona postoje neki politički organi i da će prinudni upravnici ili profesionalni upravnici biti bilo kakvi politički organi. To zaista nije tačno.

Takođe, govorite o zloupotrebama koje su moguće. Pominjete članove, i, kao Demokratska stranka, vidite vile i Dipos u ovom zakonu. Niti u ovom zakonu ima, niti je bilo u članovima 152, 153, 154, apsolutno nema veze, ta tri člana nemaju nikakve dodirne tačke sa vilama i Diposom. Diposom upravlja Republička direkcija za imovinu, dakle nema nikakve veze s ovim zakonom, čak ni ta tri člana koja ste pominjali i objašnjavali koliko se brinete za građane, jer, evo, neko je htio da nešto stavi u zakon.

Da vas podsetim, uredba na osnovu koje je radna grupa želela da stavi ta tri člana doneta je 2002. godine i obnovljena 2009. godine. To nisu godine kada je Srpska napredna stranka bila na vlasti. Jedina namera je bila, podvlačim, da se reši pitanje porodica čiji su članovi poginuli na ratištu ili su ranjeni. Mogu da vam dostavim spisak tih porodica i tih ljudi iz Ministarstva unutrašnjih poslova. Ja ču uvek da ponovim, nemam problem, po deseti put – da, nespretno je napisano i zbog toga je povučeno.

Ponavljam još jednom radi istine, nema nikakve veze sa Diposovim vilama, što vi naravno znate, ali je to odlično da se kaže sad kad građani gledaju, da misle kako smo mi nešto želeli da uradimo. Ne, mi se time ne bavimo. Ponavljam još jednom, vile, zgrade, kuće i Dipos nalaze se u ingerenciji Republičke direkcije za imovinu i nemaju veze sa ovim zakonom.

Ponavljam još jednu stvar, vrlo važnu, vezano za špijuniranje i potkazivanje – nemojte, zaista nemojte da unosite nemir tamo gde nema potrebe, gde nema nijednog razloga, gde apsolutno nije tačno. Zaista ne znam kako možete da smatrate... Da li vi mislite da sada predsednik kućnog saveta špijunira svoje članove u zgradi ili ih potkazuje? Dakle, to neće raditi ni ... Eventualno, ukoliko stanari zgrade, vlasnici stanova odluče da imaju profesionalnog upravnika, što nije obaveza nego mogućnost, to neće ni on moći da radi. On je tu da pomogne da se upravlja tom zgradom. Samo to i ništa drugo.

Pomenuli ste Šabića. Ponavljam još jednom, 27 pozitivnih mišljenja. Ovaj zakon ne bi bio na sednici Vlade da je poverenik, gospodin Šabić, imao negativno mišljenje. Ni ovaj, ni bilo koji drugi zakon koji smo predložili. Gospodin Šabić je pogledao zakon pa je dao određene sugestije; mi smo to prepravili u odnosu na sugestije gospodina Šabića, dobili novo mišljenje gospodina Šabića, koje je potpuno pozitivno, i postoji, može da se vidi, može da se stavi na sajt da bi se video. Ni ovaj, ni bilo koji drugi zakon.

Kada govorite nešto, u redu, neke stvari možda niste znali, ali, s druge strane, još jednom podvlačim, nemojte da vodite kampanju koja plaši građane. Razumem da ste protiv, to je skroz u redu, ali nemojte da plaštite građane zato što to nije korektno. Pre svega, nije politički korektno, ako ćemo tako da kažemo, a nije korektno ni prema građanima Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na pominjanje Demokratske stranke, pravo na repliku, ovlašćeni predstavnik Demokratske stranke narodna poslanica Gordana Čomić. Izvolite.

(Ljubiša Stojmirović: Koje Demokratske stranke, ima ih osam.)

GORDANA ČOMIĆ: Zahvalujem. Zahvalujem i narodnom poslaniku Ljubiši Stojmiroviću na pažljivom praćenju procesa kojima Demokratska stranka ostavlja neizbrisive tragove u reakcijama ljudi. Nastavićemo tako.

Da li vas kampanja Demokratske stranke plaši ili ne, to je vaš doživljaj. Meni bi bilo žao da vas plaši, jer mislim da nema razloga. Najmanje tri argumenta stoje da nema razloga. Prvo, DS je opozicija, i nema čime opozicija da

vas plaši jer biti opozicija znači ne biti na poziciji moći kao što je to ministar, predsednik Vlade ili predsednik države.

Drugo, Demokratska stranka ima stav i dobro bi bilo da ne pripisujete Demokratsku stranku narodnoj poslanici sa kojom razgovarate u replici, odnosno u odgovoru. Ona se zove Maja Videnović, ima svoj stav, ima integritet, ima pravo, kao narodna poslanica, da svoj stav izrazi.

I, treće, čak i ako se plašite Demokratske stranke, čak i ako, kao narodni poslanik Ljubiša Stojmirović, niste sigurni da li se plašite ili vam se sviđa, nemate prava da određujete kakva će biti kampanja Demokratske stranke. I nemate prava da sa pozicija moći procenjujete da li je ta kampanja Demokratske stranke dobra po vas ili nije. Ako mislite da nije dobra po vas, meni je drag, to znači da je kampanja dobra. To je posao opozicije, da ima kampanje kojima ukazuje na nedostatak kredibiliteta onih koji su na vlasti i na poziciji moći. Ali mislim da nema nikakve potrebe da se u replikama pozivate na Demokratsku stranku kad pred sobom imate narodnu poslanicu sa imenom i prezimenom.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Apsolutno se ne mešam, nikad se nisam mešala, niti će se mešati u kampanje bilo koje političke partije osim svoje, a daleko od toga da se mešam u kampanju Demokratske stranke, ali imam stav. Kao što poslanica, vi ili bilo ko drugi ima stav, dozvolite da ja imam stav. Ili ne smem da imam stav?

Da, moj stav je da plašite građane Srbije. Ne mene, ja stojim ovde pored zakona, ja će da pričam svaki dan o zakonu i svako od nas će o tome da govori, ali plašite građane Srbije pričom koja apsolutno ne postoji i nikada, nijednog trenutka nije postojala, ni u prednacrtu ovog zakona. Moje mišljenje je da plašite; možda vi time nekoga hrabrite, ne znam, ali to je moj stav, da plašite. Dozvolite samo da kažem svoje mišljenje, sigurna sam da se nećete ljutiti na moj stav.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodo Čomić, izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Nemam ja razloga da se ljutim na stav ministarke, ali nadam se da ste i vi građanka, tako da ne znam koje građane branite od nas, koji su to građani koji će se, smatrate, naći pogodenim i prepadnutim kampanjom Demokratske stranke. Ako ne utiče na vas, koga branite, i od čega, u kampanji Demokratske stranke koja deli informacije, sa stavom, isto kao što i vi imate stav?

Vi možete da imate, naravno, i stav i procenu o tome šta DS radi ili ne, ali sa pozicije moći, sa pozicije vlasti, a DS sa pozicije opozicije. I, ako vlast sa pozicije moći kaže da ona brani građane od opozicije, mi imamo mnogo veći problem nego da li ja imam nešto protiv toga da vi imate stav, ili nemam. Naravno da nemam. Ali, društvo u kome se vlast poziva na pravo da brani neke građane, a da sama ne učestvuje u osećanjima tih građana, straha od opozicije, to društvo ima problem. Što pre to razumemo, pre ćemo razumeti da je vreme da

prestane ruganje vladavini prava, izokretanje stvarnosti i izmeštanje uloga vlasti i opozicije kada im mesto i vreme nije.

Građani nemaju razloga da se plaše nijedne kampanje Demokratske stranke. Sve kampanje Demokratske stranke od 1990. godine do današnjih dana bile su kampanje koje su u srži imale modernizaciju, evropeizaciju i reforme društva u Srbiji. Meni je drago što su neke stranke prihvatile ideju, a bogami i kampanju i slogane Demokratske stranke, a bogami i kadrove Demokratske stranke.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministarka dr Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Vrlo kratko. Prvo, informacije mogu da budu tačne i mogu da budu lažne. Nažalost, informacije koje puštate o ovom zakonu su lažne, i ja to moram da kažem. Drugo, za mene građani nikad nisu neki građani, to su građani i građanke Republike Srbije; veoma ih poštujem, jer sam ja takođe građanka Republike Srbije i imam pravo i stav da to kažem.

Kada govorite o tome da je modernizacija, da je sve uređeno, da su takve bile kampanje, onda ne znam zašto su nam takve fasade i zašto nam se dešava da nam fasade padaju kada je sve bilo divno u prethodnih 15 godina. Nije, ali zato smo tu da to popravimo.

Nema razloga da govorimo ono što ne стоји u zakonu. U zakonu je sve vrlo jasno. Neke stvari koje govorite zaista nisu tačne, odnosno, da kažem, informacije su lažne, koje puštate prema građanima Srbije. To sam rekla.

PREDSEDAVAJUĆI: Zatvaramo krug replika. Nastavljamo sa redosledom narodnih poslanika prema prijavama za reč.

Reč ima narodna poslanica Ana Ćirić.

ANA ĆIRIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana ministarka Mihajlović sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, danas je pred nama set zakona. Ja ћu se zbog ograničenog vremena ograničiti samo na zakon o stanovanju i održavanju zgrada Republike Srbije.

Ovo je zakon koji se tiče svakog građanina naše zemlje i zbog toga je važno da to objasnimo na praktičan način kroz primere iz prakse. Ovde bih se osvrnula na rad gradske Opštine Voždovac gde sam bila član veća u prethodnom mandatu, kako bih na najbolji način objasnila koji su bili problemi sa kojima smo se susretali, kao i koja su rešenja koja će ovaj zakon doneti.

Na teritoriji Voždovca nalazi se samo 35% stambenih jedinica gde postoje formirane skupštine stanara. Složićemo se da je to veoma nizak procenat i da oni drugi stanari, koji se ne nalaze u zgradama gde su skupštine oformljene, zaista nemaju pravni osnov, odnosno teže se bore za svoja prava. Odgovorna opštinska vlast Opštine Voždovac uložila je velike napore da prevaziđe ove probleme do usvajanja ovog zakona. Zbog toga je zajedno sa „Gradskim stambenim“ sredila 300 ulaza u zgradama. Ali, to se odnosi samo na onih 35% gde se nalaze skupštine stanara.

Ovaj zakon je dobar zato što će sada omogućiti i drugim građanima da dodu do lepših ulaza, lepših fasada, liftova koji rade.

Zbog potrebe da se građani informišu na jednom mestu i zbog potrebe registracije stambenih zajednica na jednom mestu, ovaj zakon predlaže jednošalterski sistem, što će takođe predstavnicima vlasti opštinskih, odnosno lokalnih samouprava omogućiti mnogo lakše rešavanje problema građana.

Do sada je Opština Voždovac pokazala veliku volju u rešavanju problema građana, kako kroz sastanke koje je održavala sa skupštinama stanara (gde ih je bilo), kroz sastanke predstavnika mesnih zajednica sa građanima koji nisu bili članovi skupština stanara, tako i preko odborničkih grupa i odbornika koji su uvek bili tu za građane Voždovca.

Ovaj nacrt zakona omogućava da mi ovde donešemo jedno sistemsko rešenje, da utvrđimo prava i obaveze stanara, da utvrđimo ko će biti upravnici tih zgrada koji će na najbolji način zastupati prava tih građana. Građani moraju da znaju da ovaj zakon ne donosi nikakve nove namete, da se dobija adekvatna usluga za novac koji plaćaju, kao i da je ovaj zakon podjednako dobar i za državu koja će znati gde ulaze taj novac, kao i za građane koji će živeti u lepšem okruženju.

Zbog do sada nepreciziranih nadležnosti skupština stanara, dosta parcela oko zgrada bilo je nesređeno, ukoliko nisu bile u nadležnosti javnog komunalnog preduzeća. Zbog toga bih takođe navela primer Opštine Voždovac koja je organizovala službu eko-patrole, koja je sređivala parcele oko zgrada i na taj način uvek izlazila u susret građanima Voždovca.

Ono što bih posebno pohvalila što se tiče ovog zakona jeste to što je unet sistem socijalnog stanovanja. Kao žena, posebno bih pohvalila zbrinjavanje žrtava porodičnog nasilja koje je u ovaj zakon sada uvršteno, zbog čega smo zaista korak dalje u poštovanju ljudskih prava.

Meni je potpuno jasno zašto ovaj zakon donekle obuhvata i prinudnu upravu koja se uvodi u zgrade, jer omogućava da se jednostavnije donose odluke tamo gde postoje problemi. Ovo su neki negativno komentarisali, a ja bih na jednom praktičnom primeru objasnila zašto je ovaj način efikasan, uporedila bih ga sa skupštinskim poslovnikom koji primenjujemo ovde. To će uraditi na jednom praktičnom primeru sa kojim smo imali prilike da se susretнемo prethodnih dana.

Naime, osvrnula bih se na jednu koleginicu koja je pre neki dan podelila tvit u kome tvrdi da je veoma kompetentna i kaže kako ja ne umem da čitam; ne samo to, još neke stvari, ne bih se sad dalje u ovu temu udubljivala. U stvari, uvredila sam je samo iz razloga što se nisam složila sa tim da budžet za socijalno najugroženije treba usmeriti u druge svrhe.

Kao što stanari nekada ne mogu da se slože pa nam zbog toga i treba ta prinudna uprava, tako nama ovde treba Poslovnik. Mi ne možemo uvek svi ovde da se složimo. Neki poslanici su ovako, neki onako vaspitani. Moj stav je da se ovde iznesu argumenti i da neko kaže zašto želi da ta sredstva za socijalno ugrožene usmeri negde drugde. Međutim, neko ima stav da, umesto da bude pristojan i kulturan, sa svojim kolegama ne priča kao sa ljudima, već priča o

njima i, umesto da debatuje, omalovažava, kako na Tviteru tako i u ovoj skupštinskoj sali.

Da se vratim samo na temu. Kao što je efikasnost Poslovnika, tako će i efikasnost ovog zakona biti sprovedena u delo, kako u opštini Voždovac tako i u drugim opštinama Republike Srbije.

Samo bih još dodala, kad smo već kod socijalnih davanja i teme oduzimanja, odnosno nedavanja najugroženijima od strane određene opozicione stranke, koju predvodi već dobro poznati „kralj stečaja“, pokazali su nedavno na sednici Skupštine Opštine Voždovac kada su postali jedina opoziciona stranka koja nije želela da da svoje dnevnice u korist osnivanja humanitarnog fonda, tako da je građanima Srbije sve jasno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodna poslanica Jasmina Nikolić.

JASMINA NIKOLIĆ: Zahvalujem. Uvažena skupštino, poštovani predstavnici predлагаča, ja ћu govoriti kratko o zakonu o transportu opasne robe.

Zakon o transportu opasne robe primenjuje se na transport opasne robe u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju na teritoriji Republike Srbije. Dakle, to mu je područje primene. Tako kaže član 1. Predloga zakona. Reč je o kopnenom saobraćaju, što je i logično, pošto se zakon donosi da bi se domaće zakonodavstvo uskladilo sa direktivom Evropskog parlamenta i Saveta o kopnenom transportu opasne robe. Predlagač tako i navodi u obrazloženju zakona na strani 58, prvi pasus razloga za donošenje zakona; ja ga neću čitati da ne bih trošila vreme, ali to je lako pronaći.

Šta ja sada postavljam kao pitanje? Zašto se u ovom zakonu i u obrazloženju zakona nalaze odredbe, i to važne, koje se tiču vazdušnog saobraćaja kada on nije područje primene ovog zakona? Evo o čemu se radi: u delu 5 zakona, koji definiše nadzor, u članu 61. predlagač definiše nadležnost nad sprovodenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona i kaže u stavu 6. na 48. strani da ћe „nadzor nad transportom opasne robe u vazdušnom saobraćaju vršiti organizacija nadležna za civilno vazduhoplovstvo“. Isto kaže i za inspekcijski nadzor u članu 62 – da ћe inspekcijski nadzor nad transportom opasne robe u vazdušnom saobraćaju vršiti organizacija nadležna za civilno vazduhoplovstvo.

Vazdušni saobraćaj se nedosledno pominje i u obrazloženju na istoj strani na kojoj se kao područje primene ovog zakona definiše kopneni saobraćaj, dakle, drumski, železnički i unutrašnji vodni putevi, da bi tek u petom pasusu, dakle svega četiri passusa kasnije, predlagač proširio područje primene i uključio i vazdušni saobraćaj. Rekla bih da je ovo ostalo iz neke prethodne verzije nacrta zakona, koja je uključivala i vazdušni saobraćaj. To mogu da zaključim na osnovu radnog materijala na sajtu Ministarstva. Nacrt zakona na sajtu Ministarstva 12. novembra 2015. godine, kada je počela javna rasprava, vidi se jasno da je u odnosu na to izbrisana vazdušni saobraćaj iz člana 1. i zatim redom iz ostalih odredaba, nekih dvadesetak odredaba, osim ove dve na koje ukazujem.

Tabela koju predlagač prilaže uz zakon nosi datum 12. decembar 2015. godine. Dakle, to je nešto malo pre nego što je počela javna rasprava, dandva. U toj tabeli takođe kao područje primene stoji da je uključen i vazdušni saobraćaj, dakle, ono što je eksplicitno članom 1. Predloga zakona ovde isključeno. Dakle, vazdušnog saobraćaja nema u članu 1. ovog zakona, a ima ga u ovim odredbama o kojima sada govorim.

Dakle, moje pitanje je da li se zakon odnosi i na vazdušni saobraćaj ili je u pitanju propust ili postoji neko drugo obrazloženje? Bila bih sklona tome da poverujem da je odredba o vazdušnom saobraćaju stavljena u član 61. ili član 62. iz nekih razloga koji možda mogu da pomognu tome da se nadzor vrši u nekom delu transporta koji se tiče vazdušnog saobraćaja, međutim, moje očekivanje je iznevereno činjenicom da se u obrazloženju zakona eksplicitno kaže da će se u delu pet definisati nadzor i inspekcijski nadzor nad kopnenim saobraćajem. Dakle, nema nigde naznake toga da će se definisati nadzor nad vazdušnim saobraćajem.

Ono čega nema u članu 61, a što sam očekivala da ću naći na osnovu obrazloženja zakona, jeste da će se definisati koje telo vrši nadzor nad transportom radioaktivnog materijala. U obrazloženju stoji jasno da će član 61. definisati da će to biti nadležnost ministarstva zaduženog za jonizujuće zračenje, međutim, te odredbe u zakonu nema. Odavde zaključujem da predlagač nije regulisao pitanje inspekcijskog nadzora nad transportom radioaktivnog materijala iako je imao nameru to da uradi, što zaključujem iz obrazloženja.

Ja bih podnела amandman da sam ovo videla ranije, to moram da kažem. Dakle, nije mi namera da o ovome sad govorim, nisam videla ranije, to sam videla juče. Podnela sam nekoliko amandmana, od kojih je jedan usvojen. Namera mi je najbolja te stoga predlažem da se eventualno ove odredbe zakona upodobe s onim što jeste područje primene zakona tako što bi se odbor koji je nadležan za pitanje ovog zakona sastao, na šta ima pravo po Poslovniku Narodne skupštine. To je član 157. stav 6. koji kaže: „U vremenu između završenog načelnog pretresa i otvaranja pretresa predloga zakona u pojedinostima, nadležni odbor može da podnese amandman na predlog zakona.“

Dakle, predlažem da se odbor sastane i da se ove odredbe upodobe, da se u članu 61. vazdušni saobraćaj, ako je u njemu ostao slučajno, izbriše, i da se unese odredba koja reguliše nadležnost za inspekcijski nadzor nad prevozom radioaktivnog materijala. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Nije napravljena nikakva greška. Dakle, pominjanje vazdušnog saobraćaja je u ovom zakonu bila potreba budući da ova materija nije tretirana u Zakonu o vazdušnom saobraćaju. Mi ćemo to sigurno uraditi izmenama i dopunama Zakona o vazdušnom saobraćaju. Dok to ne budemo uradili, biće u ovom zakonu.

Inače, u vazdušnom saobraćaju se primenjuje i kao sporazum. To će biti implementirano kroz Zakon o vazdušnom saobraćaju, izmene i dopune, tako da nije nikakva greška.

Kad pominjete radioaktivni materijal, tu je Agencija za zaštitu od ionizujućeg zračenja, ona vodi računa o tome. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Nikolić, nemate osnova za repliku, dobili ste veoma konkretni odgovor na pitanje koje ste postavili.

(Jasmina Nikolić: Nisam.)

Jeste, naravno.

Pre nego što nastavimo sa radom, dame i gospodo narodni poslanici, želim da vas upoznam sa sadržajem dopisa koji smo dobili od Javne medijske ustanove Radio-televizije Srbije: „Obaveštavamo vas da danas, u sredu, 14. decembra 2016. godine, nećemo biti u mogućnosti da od 20 časova i 35 minuta pratimo zasedanje Skupštine Srbije u direktnom prenosu na Drugom programu RTS-a zbog ranije ugovorene obaveze prenosa utakmice Srbija–Francuska, Evropsko prvenstvo u rukometu za žene. Po završetku emitovanja, nastavićemo sa prenosom zasedanja Skupštine Srbije, a snimak dela sednice koji nije bio emitovan u direktnom prenosu emitovaćemo u nastavku programa.“

Reč ima narodna poslanica Marija Jevđić.

Molim vas da se prijavite. Izvolite.

MARIJA JEVĐIĆ: Hvala. Poštovani predsedavajući, poštovana ministarko sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, na samom početku želim da istaknem da će Poslanička grupa Jedinstvena Srbija u danu za glasanje podržati predložene zakone o kojima danas raspravljamo, kao i ostale predloge zakona koji su na dnevnom redu ove sednice.

Predloženi zakon o stanovanju i održavanju zgrada privukao je veliku pažnju javnosti, što i zaslužuje jer će se njime konačno uvesti red u zgradama, definisati obaveze stanara, a takođe će se utvrditi održivi način stanovanja, sve u cilju da se građanima omogući kvalitetniji život u stambenim jedinicama.

Zakonom se ne predviđaju dodatni troškovi.

Jedna od glavnih novina je uvođenje obaveze da svaka zgrada formira skupštinu stanara, koja bira upravnika zgrade s tim da je ostavljena mogućnost stanarima da se dogovore i tog upravnika izaberu između sebe. U slučaju da se ne dogovore, mogu da angažuju profesionalnog upravnika van zgrade, što vidim kao šansu za lokalne stambene agencije da na taj način prošire svoju delatnost i ponude zgradama usluge profesionalnih upravnika.

Često je nemoguće napraviti dogovor među stanarima i kao epilog toga imamo ruinirane zgrade koje niko ne održava, oštećene fasade. I vi ste, poštovana ministarko, u svom izlaganju napomenuli da postoje slučajevi gde su takve zgrade bile opasnost po treće lice. Upravo donošenjem ovog zakona imaćemo odgovorno lice koje će brinuti da takvih slučajeva više ne bude. S

druge strane, institucije će znati s kim treba da razgovaraju ukoliko se nešto tako dogodi.

Na primer, u Kraljevu ima oko 550 registrovanih ulaza, od toga 115 potpisanih ugovora sa lokalnom stambenom agencijom, a svega njih 15 je aktivno. To je realna slika odnosa stanara prema zgradama u kojima žive.

Mislim da život u stanu podrazumeva iste obaveze u smislu održavanja kao i život u porodičnoj kući. Zamislite da porodica koja živi u kući dozvoli da joj krov prokišnjava, da joj je fasada oronula, da je dvorište zapušteno i da sačeka da neko iz komšiluka dođe i sav taj posao obavi umesto njih. Tako ne ide. Stanari bi trebalo da postanu svesni svojih obaveza prema zgradama u kojima žive. Ukoliko nisu u stanju da se dogovore i da zajedno brinu o funkcionalnosti zgrade, ovim zakonom imaju mogućnost da angažuju stručno lice, u ovom slučaju licenciranog upravnika koji će se brinuti o tome.

Mora da postoji spona između građana, lokalne samouprave i lokalne stambene agencije. Građani treba da budu inicijatori, a lokalna samouprava treba da nađe način da preko stambenih agencija unapredi život u stambenim jedinicama.

Ideja koja postoji u nekim gradovima jeste da lokalne samouprave predvide svojim budžetom fond kojim bi se građani subvencionisali ili kreditirali radi održavanja fasada ili ulaganja u energetsku efikasnost njihovih zgrada. Naravno da bi bile bolje subvencije jer bi se na taj način građani podstakli da vode brigu o svojim zgradama koje nisu, u krajnjem slučaju, samo njihov problem i briga već i briga lokalne samouprave.

Takođe, konačno se ovim zakonom, posle sedamdeset godina, rešava pitanje zaštićenih stanara koji su ostali da žive u stanovima i nakon što su denacionalizacijom vraćeni vlasnicima. Takvih je vlasnika u Srbiji trenutno oko 1.500. Ovim zakonom bi stanovi bili vraćeni pravim vlasnicima, a zaštićeni stanari bi bili preseljeni u stanove u javnoj svojini i imali bi mogućnost otkupa tih stanova.

Stavljam akcenat na to da ovaj zakon ima opšti interes, konačno uvođenje reda, i kao takav svakako će imati podršku Poslaničke grupe JS u danu za glasanje.

Što se tiče Predloga zakona o upravljanju aerodromima, predviđeno je da upravljanje aerodromima postane delatnost od opštег interesa i mogućnost davanja aerodroma u koncesiju kako bi se obezbedio novac za njihov razvoj i efikasnije komercijalno korišćenje.

Za nas iz Poslaničke grupe JS svaki aerodrom je bitan, tako da je osnivanje Privrednog društva „Aerodromi Srbije“ svakako dobro zato što bi se uticalo na bezbednost letenja ali i omogućilo da se neki aerodromi koji nisu u funkciji konačno osposobe.

To je slučaj i sa Aerodromom „Morava“ u Kraljevu. Kao Kraljevčanka, verujem da će Aerodrom „Morava“ uskoro biti u funkciji za civilne letove. Znam da su Vlada Republike Srbije i vaše ministarstvo prepoznali

potencijal ovog aerodroma i koliko je njegovo funkcionisanje bitno za ekonomski i privredni razvoj celog Raškog okruga.

Treba istaći podatak da bi u slučaju da Aerodrom „Nikola Tesla“ bude privatizovan koncesijom na 25–30 godina budžet Srbije po tom osnovu imao prihod od 550 do 600 miliona evra, što svakako nije zanemarljiva suma.

I ovaj predlog zakona će imati punu podršku Poslaničke grupe JS u danu za glasanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala vam na komentarima. Hvala na tome što ćete podržati ove zakone.

Vezano za aerodrom u Jagodini, koji se zove „Barutana“, mislim da se tu odvijaju letovi, znam za plan lokalne samouprave da proširite taj aerodrom. Ono što budemo mogli da pomognemo kroz preduzeće „Aerodromi Srbije“, to ćemo sigurno uraditi. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodna poslanica Aleksandra Belačić.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Hvala. Dame i gospodo uvaženi narodni poslanici, Poslanička grupa SRS je detaljno pročitala sve zakonske predloge koji se nalaze na dnevnom redu ove sednice. Navikli smo da vladajuća većina predlaže zakonska rešenja koja često nisu u skladu sa dobropit građana ili sa Ustavom, međutim, baš kad smo očekivali da ništa ne može da nas iznenadi, pred nama se našao Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Stav Srpske radikalne stranke je da je ovaj predlog zakona izuzetno loš. Imali smo želju da poboljšamo Predlog zakona amandmanima i žao nam je što naši amandmani nisu ušli u proceduru. U ovom svom izlaganju izneću sve ono što smo hteli da predložimo amandmanima.

Za Poslaničku grupu SRS najsporniji deo zakona odnosi se na uvođenje profesionalnog upravnika zgrada. U Predlogu zakona stoji da fizičko lice stiče kvalifikaciju profesionalnog upravnika ako ima najmanje srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju, ako položi ispit za profesionalnog upravnika i stekne licencu u skladu sa zakonom i ako se upiše u registar koji vodi Privredna komora Srbije.

Zakon predviđa mogućnost osnivanja privrednih društava koja se bave poslovima profesionalnog upravljanja, a ovim poslom moći će da se bave i preduzetnici angažovanjem lica koja ispunjavaju uslove za profesionalne upravnike. „Organizator profesionalnog upravljanja ima pravo da se bavi poslovima profesionalnog upravljanja ako ima najmanje jedno lice u radnom odnosu na neodređeno vreme sa punim radnim vremenom koje je upisano u registar profesionalnih upravnika koji vodi Privredna komora Srbije.“ Čini nam se da je ovakva zakonska definicija pogodna za nameštanje unosnih poslova na duže staze licima bliskim vladajućem režimu. Kada ovaj zakon bude usvojen i kada sve ovo zaživi, videćemo ko su lica koja će osnivati privredna društva koja

se bave poslovima profesionalnog upravljanja. Nama je već potpuno jasno da će to biti upravo ljudi bliski vladajućem režimu.

Dalje, u Predlogu zakona stoji da skupština stambene zgrade može u svakom trenutku odlučiti da za poslove upravljanja angažuje profesionalnog upravnika ili on može biti nametnut uvođenjem prinudne uprave. U slučaju prinudno postavljenog upravnika stambene zgrade, visina naknade koju će mu plaćati vlasnici stanova određuje se odlukom jedinice lokalne samouprave.

Mi smatramo da profesionalni upravnici stambenih zgrada ovim zakonom dobijaju preširoka ovlašćenja, koja se u nekim delovima krše i sa Ustavom. Naročito je sporno to što prema Predlogu zakona profesionalni upravnik dobija pravo da vodi evidenciju podstanara kako bi država mogla da naplaćuje poreze od stanodavaca. Nameće se pitanje zbog čega država onda sama ne plaća profesionalne upravnike, koji će raditi za nju, a ne za stanare. Upravnik zgrade dobija dužnost da otkriva podstanare, kao i da ih prijavljuje poreskoj kako bi se naplatio porez od 20%. Samim tim, on krši Ustav s obzirom na to da po Ustavu isključivo Ministarstvo unutrašnjih poslova ima pravo da kontroliše gde ko živi.

Što se tiče osiguranja u stambenim zgradama, stambena zajednica, prema zakonu, može da zaključi ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima usled neodržavanja, odnosno nepravilnog održavanja zgrade, a na način i pod uslovima utvrđenim zakonom kojim se uređuje delatnost osiguranja i zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Ovo nije u redu zbog toga što niko nema pravo da vlasnika stana obavezuje na novčani izdatak bez njegove isključive volje. Predlagač zakona nije svestan teške materijalne situacije u kojoj se nalazi većina građana Srbije. Stambena politika koja zaista želi da popravi uslove stanovanja građana mora da uzme u obzir njihovu materijalnu situaciju, a ne da je predloženim rešenjima pogoršava.

Treća sporna stvar odnosi se na poslove održavanja i unapređenja svojstava zgrade. U Predlogu zakona stoji da se ovi poslovi mogu finansirati iz kredita, donacija i drugih izvora. U Predlogu zakona takođe piše da se za uzimanje kredita pod hipoteku mogu staviti posebni delovi zgrade, odnosno stana. Građani na ovaj način mogu ostati bez stanova voljom upravitelja koji je odlučio da podigne kredit za renoviranje zajedničkih prostorija zgrade.

Neverovatno je da se niste dosetili da u ovaj zakon stavite i odredbu kojom biste upravnicima zgrade poverili rezervne ključeve od poštanskih sandučića, zašto da ne, na primer, da vrše evidenciju naše pošte, svega što radimo itd.

Da li je vaš cilj da uvođenjem profesionalnih upravnika u zgradama zaposlite svoje aktiviste i omogućite im da, uz primanje plate iz državnog budžeta, obave evidenciju sigurnih glasova po stambenim zgradama? Vi ćete, naravno, reći da vam to nije cilj, ja ću reći da vam to jeste cilj, ali to nije ni važno, svi građani Srbije su za Srpsku radikalnu stranku jednaki, pa i oni kojima

ćete vi poveriti ove poslove a koji su naklonjeni vašoj stranci. Nama bi bilo sasvim u redu da bilo ko dobije ove poslove kada bi ti poslovi bili u skladu sa zakonom i kada bi građani zaista od toga imali neku dobrobit.

Morate biti svesni da je običnom građaninu daleko bitnije ko će biti upravitelj njegove zgrade nego ko će biti predsednik, premijer ili neki ministar zbog toga što predsednika, premijera, ministra ne mora da sluša ukoliko ne želi, a upravnika svoje zgrade će morati da gleda svakodnevno i da sa njim sarađuje.

Građane u ovom trenutku terorišu i komunalna policija i privatni izvršitelji, a sada će ih terorisati i upravnici zgrada. Postavlja se pitanje šta je sledeće, da li ćete onda postaviti upravnike stanova, pa lične upravnike za svakoga od nas ko vam nije po volji. Ili ćete možda ići u nekom drugom pravcu pa ćete uvesti upravnike stambenih blokova, upravnike opština, upravnike gradova itd., dok ne dodete do uvođenja upravnika države? Zašto da ne, možete to da uradite bez izbora i onda ste slobodni da radite šta želite.

Ovaj zakon predstavlja sprovođenje samovolje, i to preko leđa onih koji su vas birali. Niko nije glasao za SNS da biste pretvorili život u zgradu u život u instituciji. Nama nije cilj da plašimo građane, već da ih upozorimo na moguće zloupotrebe zakona.

Takođe, sporan je način funkcionisanja skupštine stambene zgrade. U Predlogu zakona стоји да су članovi skupštine stambene zgrade svi vlasnici stanova, a da onaj ko je vlasnik više stanova ima veći broj glasova na sednici skupštine stambene zgrade. Mi smatramo da ovo rešenje nije ispravno i da u slučaju da je jedno lice istovremeno vlasnik više posebnih delova zgrade to lice ne treba da ima onoliko glasova koliko ima stambenih jedinica, već da je za procenu broja glasova merodavna površina stana kojom lice raspolaže zbog toga što neko može imati jednu, dve ili tri stambene jedinice u vlasništvu, dok neko drugo lice može imati jednu stambenu jedinicu sa daleko većom kvadraturom.

Ovde takođe piše da ukoliko je vlasnik posebnog dela, odnosno vlasnik stana nedostupan, njegov glas se ne uračunava u kvorum, odnosno ukupan broj glasova u postupku odlučivanja, a smatra se da je vlasnik stana nedostupan ukoliko se tri puta uzastopno ne odazove na sednicu skupštine stambene zajednice na koju je uredno pozvan. Besmisleno je oduzimati nekome pravo glasa samo zato što je izostavio da obavesti o svom odsustvu na sednicama skupštine stambene zgrade. Svaki vlasnik stana ima pravo da učestvuje u odlukama koje se donose na sednici skupštine sve dok ima stan u vlasništvu, a njegovo je pravo da se odaziva ili ne odaziva sednicama skupštine stanara.

U Predlogu zakona takođe стоји da jedinica lokalne samouprave može odlukom da propiše obavezu održavanja spoljnog izgleda zgrade, odnosno fasade ili zabranu promene spoljnog izgleda, što predstavlja zabranu postavljanja klima-uređaja na spoljnem vidljivom delu zgrade, uz propisivanje različitih stepena obaveznosti održavanja spoljnog izgleda zgrade u zavisnosti od urbanističke zone ili bloka u kojem se zgrada nalazi. Mene zanima šta znači obaveza održavanja spoljne fasade, da li to znači da su građani u obavezi da

finansiraju fasade koje su oštećene i koje mogu biti opasne po nečiji život ili smo u obavezi da finansiramo krečenje svaki put kada se pojavi grafit? Ukoliko je problem u grafitu i ukoliko su građani zbog toga u obavezi da plaćaju krečenje zgrada, onda to nije korektno zbog toga što ste vi u obavezi da spriječite takve izgredje.

Završila bih, zbog vremena. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Zahvaljujem na vašim komentarima. Meni je draga kada vidim da se vi u stvari potpuno slažete sa Demokratskom strankom. Ovo što ste rekli potpuno se podudara sa komentarima Demokratske stranke. Dužna sam samo da kažem nekoliko stvari za koje niste u pravu.

Svaku odluku u jednom stambenom objektu donose pre svega vlasnici stanova. Ne slušaju vlasnici stanova profesionalnog upravnika, nego je profesionalni upravnik tu da sluša vlasnike stanova i da pomogne u upravljanju zgradom.

Zatim, rekli ste jednu neistinu. Potpuno ste u pravu – da je tako kao što ste rekli, da, to bi bilo protivustavno. Ali nije tako. Rekli ste da vrši evidenciju podstanara radi dalje evidencije plaćanja poreza. Da je tako, potpuno bih se složila s vama, ali to nije posao profesionalnog upravnika, on to ne radi radi bilo kakve evidencije plaćanja poreza. Profesionalni upravnik treba da zna od vlasnika stana da li ima podstanara ili nema samo zbog jedne stvari, a to je – ko će da plaća održavanje i ko će da učestvuje u upravljanju zgradom, dakle, ko će da se pojavljuje na skupštinama stanara, da glasa i dogovara se o određenim odlukama, planovima i strategijama.

Zatim, rekli ste, ako se ne odazove, odnosno što stoji u zakonu, da potpuno gubi pravo. Ne, svaki sledeći put kada se pojavi vlasnik stana ili neko koga je on ovlastio, recimo podstanar, da učestvuje u upravljanju zgradom, on će učestvovati na svim tim skupštinama stanara.

Nikakav kredit ne može da uzme profesionalni upravnik, ili hipoteku, ili šta god, bilo šta, a da to nije dogovoren i da nije po ovlašćenju vlasnika stanova, odnosno skupštine stanara.

Još jednom ponavljam, profesionalni upravnik je ovde da pomogne i da sluša vlasnike stanara samo u cilju efikasnijeg i boljeg održavanja zgrada, a ne da on propisuje određene, ne znam, odluke, da daje i da stanari treba da ih sprovode.

To je bilo najkraće što sam mogla da odgovorim.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Povreda Poslovnika, narodna poslanica Vjerica Radeta. Izvolite.

VJERICA RADETA: Član 107. je naravno u pitanju, krši se ceo dan zato što predsedavajući dozvoljavaju Zorani Mihajlović da vreda narodne poslanike, da vreda poslaničke grupe, odnosno da vreda Narodnu skupštinu. To je apsolutno neprimereno. Ja sam upozorila i pre neki dan da vodite računa,

predsedavajući, da narodnim poslanicima ne dozvoljavate da SRS mešaju sa nekim drugim poslaničkim grupama, a pogotovo na to nema pravo ministar. A pogotovo na to nema pravo Zorana Mihajlović, koja je Labusovu i Dinkićevu politiku donela u SNS, što je naravno njihova stvar.

Ako neko sa nekim može da se izjednači, onda svakako mogu, recimo, naprednjaci sa LDP-om, jer i sam Čeda Jovanović kaže da je zadovoljan Vučićevom politikom i naprednjačkom politikom zato što oni zapravo sprovode politiku LDP-a. To vidi cela Srbija.

To je vaša stvar, ali dozvoliti ministru da kaže narodnom poslaniku da je ona srećna i zadovoljna zato što se srpski radikali slažu sa Demokratskom strankom, neprimereno je. Ministar može da govori samo argumentima o predlogu zakona. Ministar nema pravo na političke govore, to pravo imaju narodni poslanici. Zaista je krajnje vreme da predsedavajući ukažu ministrima, a pogotovo Zorani Mihajlović koja je u svom ponašanju drska i bezobrazna prema narodnim poslanicima na šta apsolutno nema pravo.

Dakle, gospođo Zorana Mihajlović, Srpska radikalna stranka je opoziciona partija, najjača opoziciona partija i nema dodirnih tačaka, Bogu hvala, ni sa jednom od stranaka u parlamentu.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, koleginice Radeta. Smatram da nisam povredio član na koji ste ukazali, član 107, jer nisam primetio da se u tom kontekstu uvredljivo izrazila ministarka Zorana Mihajlović. Ona je, koliko sam shvatio, evo tu je ministarka, govorila o argumentima kada je reč o zakonskim predlozima o kojima danas govorimo i ni na jedan način nije želela, verujem u to, uvredljivo da se izrazi i da stavi znak jednakosti između svih političkih partija, mislim na opozicione političke partie.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni?
(Ne.)

Zahvalujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Zaista se izvinjavam što sam samo videla da se podudaraju argumentacije; samo sam primetila da se podudaraju argumentacije Demokratske stranke i Srpske radikalne stranke po pitanju profesionalnih upravnika, i ništa više.

Da li ste isti ili niste, to vi najbolje znate, samo sam konstatovala još jednom argumente koji su identični. Ništa drugo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

(Vjerica Radeta: Replika.)

Ne može. Ne, ne, moramo, nastavljamo dalje. Ne. Ukazali ste na povredu Poslovnika, a ministarka je govorila kao predstavnik predлагаča.

(Vjerica Radeta: Ne možete tako, želim repliku.)

Ali se nije uvredljivo izrazila već je samo pojasnila i potvrdila ono o čemu sam ja govorio. Dakle, koleginice Radeta, ja u ovom trenutku repliku....

(Vjerica Radeta: Hoću repliku na ono što je ona meni rekla.)

Ne, čekajte, ne možemo se igrati, da li ćete Poslovnik ili repliku. U ovom trenutku repliku mogu da dam koleginici Belačić jer je ona imala direktno obraćanje.

(Vjerica Radeta: A ne, ja želim repliku na izlaganje ministarke.)

Omogućiću vam repliku i time zatvaram krug replika. Izvolite.

VJERICA RADETA: Dakle, ovo zatvaranje krugova replika, i to na ovaj način, neprimereno je. Znate stav Srpske radikalne stranke što se toga tiče.

Gospođa ministar ne sluša. Ako je tačno ovo što je malopre rekla, onda ona ne sluša narodne poslanike. Naši argumenti i argumenti Demokratske stranke nisu isti.

Sama je rekla, Demokratska stranka... Naravno, ne želim da izazivam repliku Demokratske stranke, pogotovo ne u ime ministra. Dakle, sama je rekla da Demokratska stranka plaši građane ne znam čime. Poslanik Aleksandra Belačić je u svom izlaganju naglasila da mi ne želimo da plašimo građane, mi samo skrećemo pažnju na loš predlog zakona.

Molim vas, kolega Milićeviću, da ovo što sam ja objasnila gospodi ministar ne bude nauštrb onoga što koleginica Aleksandra Belačić ima obavezu da u ime poslaničke grupe odgovori gospodi ministar na njeno malo šire obrazloženje i odgovore na njena pitanja i njene primedbe. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Radeta, niti su bile primedbe, niti su bila pitanja, bili su odgovori na postavljena pitanja. Zato nastavljamo dalje sa radom.

Reč ima narodni poslanik Miletić Mihajlović. Izvolite.

MLETIĆ MIHAJLOVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodo ministarka, saradnici iz ministarstava, dame i gospodo narodni poslanici, smatram da ovaj set zakona koji danas razmatramo predstavlja set kvalitetnih zakona koji su prethodno dobro pripremljeni izašli na dnevni red. Naravno, ne osporavam mišljenja drugih poslanika koji tvrde da ima puno nedostatka i da ti zakoni ne valjaju, ali moje gledište, zapravo gledište Socijalističke partije Srbije jeste da ovim zakonima uređujemo važne oblasti i da je važno da činimo jedan iskorak napred sa pokušajem boljeg funkcionisanja određenih oblasti u životu i radu naših građana. To je osnovno, uvek sam govorio da jednim zakonom ne možemo postići neki veliki kvalitet i neke ideale na polju zakonodavstva ili zakonske regulative, ali je važno da uređujemo te oblasti, važno je da posle nekog vremena izvršimo analizu i da činimo ispravke u onome što se nije pokazalo kao dobro.

Iz tih razloga želim da sa tog gledišta, afirmativnog, kažem nekoliko reči o ovome što je danas na dnevnom redu. Pre svega, smatram da je veoma važno što smo stavili na dnevni red zakon o transportu opasne robe i da je tu važno urediti važne stvari koje se tiču ove materije, jer kada se dogode nesreće ili neke stvari koje su opasne po život i zdravlje i životnu sredinu, onda nam ne vredi pametovati.

Naravno, ovaj zakon o stanovanju i održavanju zgrada je, izgleda, najviše polemike izazvao. Ne sporim da tu ima određenih manjkavosti, ali je pitanje da li to želimo da naglasimo. Ja želim da naglasim jednu drugu stvar, da u ovoj oblasti ipak pokušavamo da uvedemo više reda nego što ga je bilo do sada. Za sada je to dovoljno, ali proći će neko vreme pa možemo i da ispravimo neke stvari.

Kada je reč o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima, ovo smatramo izuzetno važnim za funkcionisanje svake lokalne samouprave, bilo da je to mala opština ili veliki grad. Komunalne delatnosti su od opštег interesa i tiču se svakog građanina, svake ustanove, svakog pravnog lica. Korisnici komunalnih usluga su svi ili većina građana, odnosno stanovnika ove zemlje i od kvaliteta komunalnih usluga u velikoj meri zavisi kvalitet života naših građana. Uostalom, može se reći i da kvalitet komunalnih usluga treba posmatrati kao meru dostignutog standarda jednog društva, a, s druge strane, cene komunalnih usluga kao meru standarda pojedinaca.

Oblast komunalnih delatnosti temelji se na Ustavu i regulisana je i nekim drugim zakonima na osnovu kojih lokalne samouprave regulišu ovo važno pitanje na svom prostoru.

Ovim predlogom zakona obezbeđuje se, rekli smo, preciznije definisanje pojedinih komunalnih usluga, u cilju jačanja komunalnih sistema i bolje funkcionalnosti i izgradnje odgovarajuće infrastrukture koja je potrebna za ovu oblast.

Veoma je važno da zakon omogućava različite vlasničke modele i uvodi konkureniju u ovoj oblasti; omogućava i partnerske odnose. Zapravo, uvođenje privatnog sektora u ovoj oblasti treba da dovede do rasterećenja budžeta i budžetskih obaveza u lokalnim samoupravama. S druge strane, kada govorimo o privatnom sektoru koji ulazi u ovu oblast sve više, možda je budućnost da će samo retke nadležnosti u oblasti komunalnih delatnosti biti kao javni interes u rukama države, odnosno u rukama lokalne samouprave, a da će većina delatnosti biti u privatnom sektoru. Moramo da obezbedimo da na zdravim ekonomskim principima privatni sektor može da učestvuje u ovoj oblasti.

Imali smo do sada, u prošlosti praksi da se komunalne usluge plaćaju jednakobez obzira na kvalitet i kvantitet izvršene usluge i da svi plaćaju jednakobez, što ne može nikako da opstane. S druge strane, imali smo i ranije, ali lokalne samouprave će u ovom trenutku, jer će biti sve više poveravanja privatnom sektoru, morati da obezbede kontrolu vršenja komunalnih usluga, i to je za svaku pohvalu, da će se kroz kontinuirano izjašnjavanje građana vršiti ocena kvaliteta.

Na kraju, samo bih rekao da mora da postoji i određena kreativnost i drugačiji pristup u ovoj delatnosti, da vršioci komunalnih usluga mogu, a zakon treba to da im omogući, da se bave i nekim drugim delatnostima, u smislu

proširenja svoje delatnosti: na primer, recikliranje ili obrada komunalnog otpada; na pijacama zeleni otpad može da se kompostira; zatim, javne garaže ili zelene pijace koje su pokrivenе mogu da imaju solarne ploče itd.

Sve su to neke ideje o kojima mi, kao socijalisti, razmišljamo. Možda treba pronaći modalitete kako bi te usluge bile kvalitetnije, a vršioci usluga se više oslanjali na svoju zaradu a manje na budžetska primanja iz lokalnih samouprava.

Glasaćemo za ovaj set zakona u celini.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodni poslanik Aleksandra Belačić, povreda Poslovnika.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Poštovani predsedavajući, povredili ste član 27. po kome ste dužni da se starate o primeni Poslovnika. Naime, vi ste malopre rekli da koleginica Radeta i ja imamo pravo na repliku. Koleginica Radeta je svoje pravo iskoristila i vi ste taj krug replika zatvorili, odnosno krug replika na relaciji između gospođe Radete i ministarke. Moja replika se odnosi na nešto drugo i samim tim niste imali pravo da mi oduzmete mogućnost replike samo zato što je gospođa Radeta svoju repliku iskoristila.

Htela sam da kažem gospodri ministru da ja živim u stambenoj zgradi od 78 stanova i da mene muče problemi, kao stanara, koji se ne nalaze u ovom zakonu. Mi svi imamo problem zato što nam ulaze huligani u zgradu, kradu iz podruma, kradu sa tavana, uništavaju našu imovinu. Predsednik, odnosno upravitelj zgrade ne može da reši taj problem ...

PREDSEDAVAJUĆI: Molim vas da obrazložite u čemu je povreda Poslovnika, a ne da se ...

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Obrazložila sam u čemu je povreda Poslovnika i hoću da se vi izjasnite o toj povredi. Pošto me ne prekivate, zbog čega ne bih nastavila?

PREDSEDAVAJUĆI: Ne možete na osnovu povrede Poslovnika odgovarati ministarki i ulaziti u repliku.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Vidite da mogu.

PREDSEDAVAJUĆI: Ukazali ste na povredu. Mislim, možete, ali ne mogu to da vam dozvolim.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Vi nemojte.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Belačić, član 103, vi možete ukazati na povredu Poslovnika neposredno po učinjenoj povredi. Član 104: „O korišćenju prava iz st. 1. i 2. ovog člana odlučuje predsednik Narodne skupštine“, odnosno u ovom konkretnom slučaju predsedavajući, a to sam ja.

Niste me dobro razumeli. Nisam rekao da imate osnova i vi i koleginica Radeta za repliku.

Smatram da nisam povredio Poslovnik. Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvalujem.

Ovo je zaista drugi put da vi ...

(Nataša Jovanović: Povreda Poslovnika.)

Dobila sam reč. Možete se javiti kasnije.

Ovo je zaista drugi put da vi pokušavate da nam podmetnete ovu odredbu o otkupu državnih stanova. Možete se truditi koliko god želite da nam objasnite da su to stanovi namenjeni za ranjene i poginule policajce... Inače, mislim da je sramno što to pokušavate da uradite zato što se u ovim članovima koje SNS sada pod pritiskom javnosti briše ne pominju ni ranjeni ni poginuli policajci, ali se zato pominju izabrana i postavljena lica, i to nekoliko puta u svim članovima, kada se govori o onima koji imaju pravo da otkupe te stanove.

Dok svojim izabranim i postavljenim licima omogućavate da otkupe stanove pod uslovima koji su građanima nezamislivi, istovremeno ćete, hteli to ili ne, više hiljada građana, koje i dalje iz nepoznatog razloga nazivate zaštićenim stanarima, isterati na ulicu. Da li znate, gospođo Mihajlović, da će u pojedinim slučajevima visine zakupnina prevazilaziti celokupna primanja koja oni imaju u svom domaćinstvu? Šta ćete raditi sa penzionerima koji ne budu imali 20.000 ili 25.000 dinara da plaćaju zakupninu za stan, u kome ne žive po sopstvenom izboru nego zato što su taj stan dobili, kao što su i drugi dobili stanove? Šta će se desiti u slučajevima kada ne budu imali za dve zakupnine, jer ste predvideli u ugovoru da se u tim slučajevima ugovor raskida? Šta će ti ljudi raditi?

Ne pitam vas zlonamerno. Pitam vas da mi istinski, iskreno odgovorite šta će biti sa penzionerima koji žive u tim stanovima i nemaju 20.000 dinara mesečno da plaćaju zakupnine za stanove u kojima žive ne po sopstvenom izboru nego zato što nisu imali pravo da otkupe stanove u kojima žive. Oni su stanove dobili kao i svi drugi građani Republike Srbije, tada Jugoslavije, njihovih godina. Jedina njihova, kako vi nazivate, sreća ili pogodnost, ne znam u čemu vidite sreću, jeste to što oni 1992. godine nisu imali pravo da otkupe stanove, a svi drugi građani Srbije su imali pravo da otkupe stanove. Tako su se oni našli u tim stanovima. Ne zato što vole, ne zato što su birali i ne zato što uživaju da žive u tuđem vlasništvu. Oni su se u tim stanovima zatekli zato što nisu imali pravo, koje su imali svi drugi građani u Srbiji, da otkupe stanove koje su dobili.

Sada ih nazivamo, vi ih u zakonu i dalje nazivate zaštićenim stanarima, a nepravdu od pre 70 godina ispravljate nepravdom danas. Vi njima nanosite drugu nepravdu tako što ste direktno izašli u susret jednostranom zahtevu vlasnika stanova da se zakupnine povećaju. Ne smeta vam kada plaćaju porez na imovinu, ne smeta vam kada plaćaju dažbine za te stanove.

Zato morate da imate u vidu da će ti ljudi dobiti u zamenu pravo da kupe stanove koji su neadekvatni onome u čemu su do sada živeli. Prvo, to će biti znatno manji stanovi s obzirom na to da se 30 kvadrata dobija za jednu osobu, 15 kvadrata za svakog narednog člana domaćinstva. Mi amandmanom predlažemo da to bude više. Drugo, to će biti stanovi koji se nalaze na perifernim gradskim

opštinama, što je i gospodin Vesić rekao na mnogobrojnim sastancima radne grupe na kojima su oni učestvovali. I, to će biti stanovi koji po vrednosti ni u kom slučaju ne odgovaraju stanovima u kojima su oni do sada živeli.

Zakon o restituciji, gospođo Mihajlović, kaže da se ne mora po svaku cenu vratiti prethodnom vlasniku imovina. Postoje načini na koje se te stvari drugačije mogu rešiti, kao što je bio slučaj u svim slučajevima restitucije kada bi restitucija izazvala još veću nepravdu, a ovde je upravo to slučaj.

Mnoge će troškove imati građani, gospođo Mihajlović, neplanirane, nove od ovog predloga zakona, a plašim se da je to sve što će dobiti. Mi ćemo amandmanima pokušati da ispravimo ovaj predlog zakona, ali plašimo se da je on toliko pogrešno postavljen da to nećemo moći na taj način da uradimo.

Imam li još vremena ili ne?

(Predsedavajući: Ukupno je preostalo, pre nego što ste počeli da govorite, pet minuta i 26 sekundi.)

Onda bih još nešto rekla. Mislim da će mnoge skupštine stanara koje su do sada lepo funkcionalne morati da angažuju profesionalnog upravnika, jer, verujte, nijedan predsednik skupštine stanara neće hteti da se prihvati ovih enormnih obaveza za koje će neki biti plaćeni. Verujem da, recimo, u mojoj zgradi predsednica skupštine stanara neće želeti sada besplatno da radi posao za koji će neko drugi biti plaćen. Sve što ćete postići jeste da ćete čak i u onim zgradama gde su skupštine stanara lepo funkcionalne izazvati to da budu uvedeni profesionalni upravnici, jer ljudi to prosto neće hteti da rade.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministarka dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Da pojasnim nekoliko stvari, pošto ili niste razumeli ili prosto ne kažete prave informacije.

Da krenemo od tog, kako vi kažete, da smo hteli da „podmetnemo“ određene članove zakona u zakon o stanovanju. Koliko god da sam puta objasnila, objasniću još jedanput. Ti članovi, 152, 153. i 154, vezuju se za Uredbu o rešavanju stambenih potreba izabranih, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika sredstava u državnoj svojini. E, sad, tu uredbu ste doneli upravo vi 2001/2002. godine. Zatim ste je potvrdili i dozvolili da se izvrši otkup stanova do 2007. godine. Dakle, svi oni koji su mogli, to su uradili; uglavnom i u najvećem broju bliski vašoj vlasti. Onda ste odjednom to zabranili do 2009. godine kada je ostao jedan broj stanova koji nisu mogli da se otkupe, gde nisu bili ti vaši politički, odnosno članovi vaših političkih partija.

Međutim, odmah sam rekla da je ono za šta smo se mi vezali, za šta smo žeeli da iskoristimo tu uredbu bilo, i to nije nikakvo licemerje, zaista vezano za ljude koji su izgubili živote ili su ranjeni u ratovima, za šta sam rekla da postoji dokumentacija i papiri koje možemo da vam dostavimo.

Samo da ne bude zabune, nije SNS ili Vlada Republike Srbije stavila nešto pa htela da podmetne. Ne, vi ste to radili. Dok ste bili na vlasti, vi

ste tu uredbu doneli da biste to uradili. Članovi vaših političkih partija su te stanove otkupili.

Naš interes je bio da pomognemo onim ljudima koji su izgubili život, a ne da uradimo to što ste vi rekli. Ali da ne bi bilo zabune, istog trenutka smo sklonili te članove upravo da ne bismo dolazili u situaciju da možda neko kao vi to protumači na neki drugi način. Tih članova u zakonu o stanovanju nema. Amandman je podnela Srpska napredna stranka i ti članovi nisu sastavni deo ovog zakona.

Kada govorite o zaštićenim stanarima, prvo, sve države oko nas su te probleme koji traju dugi niz godina rešile, jedino mi nismo, iako je postojao zakon koji je rekao, prvo, da se to reši do 2000. godine. A onda, ako vam je zaista bilo stalo da brinete o zaštićenim stanarima kako sada kažete, onda ste imali toliko prilike od 2000. godine pa nadalje da to rešite. Nikada se niste usudili da razgovarate i da rešavate.

Drugo, niko ne kaže da će ti ljudi biti raseljeni ne znam gde, van Beograda. Ne znam zaista da li jeste i šta jeste gospodin Vesić razgovarao sa zaštićenim stanarima, ja vam kažem šta su obaveze lokalne samouprave, recimo, u ovom slučaju, Grada Beograda koji će morati da napravi plan i u narednih deset godina nađe način kako će te ljude smestiti.

Ako vi smatrate da danas neko ko je pre puno, puno godina dobio da koristi stan gde nije vlasnik i živi u centru (pominjem stalno te Terazije, Knez Mihailovu, nije važno), koristi stan gde imamo dva zaštićena stanara u stanu od 170 kvadrata, gde svih ovih godina gotovo da ne plaća zakupninu jer je ona jako niska, treba upravo tu da dobije stan, koji će onda otkupiti po pravilima koja su postojala 1992. godine, zaista ne znam ko bi se sa tim složio.

S druge strane, vrlo je važno da se ispravi nepravda koja jeste postojala. Ako svi to urade i sve države oko nas to urade, ne vidim razlog zašto Srbija to da ne uradi. Mi to jednom moramo uraditi, na najbolji mogući način. Niko ne kaže da su ti ljudi krivi. Niko ne kaže ni da su ljudi koji su vlasnici stanova krivi što nisu u tom stanu gde su vlasnici. Ovo je bilo održivo rešenje i za jednu i za drugu stranu. Ukoliko trebaju neki detalji o podacima i zakupninama itd., mi smo spremni da ih stavimo, ali to je bilo, u stvari, najodrživije rešenje, da se tako izrazim.

Oko upravnika... Pa, ja stvarno ne bih više o tome da govorim. Profesionalni upravnici znaju šta im je posao; nijednog trenutka nisu tu, ponoviću još jedanput, da bilo kome šta naređuju, nego da pomognu da se zgrade održavaju.

Ne slažem sa uopšte ako kažete da će sve one skupštine stanara i sve one stambene zgrade koje su divno funkcionisale, kako kažete, lepo funkcionisale do sada, sada odjednom imati problem. Ne, naprotiv, divno, odlično, one koje su dobro funkcionisale nastaviće da dobru funkcionisu.

Nažalost, imamo veliki broj stambenih objekata gde to nije slučaj, gde postoje ozbiljni problemi. Sada ćemo nekako da unificiramo ceo taj način

kako se upravlja zgradama, i to je bila suština u tom delu koji se zove profesionalni upravnici, koji mogu, a ne moraju da budu u stambenim jedinicama. Verujem da to može samo da nam uredi život u zgradama, a ne da nam napravi dodatne probleme. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Pravo na repliku, narodna poslanica Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Očigledno je da kada god nemate odgovor, počnete da pričate – a šta ste to vi radili.

Kada pričamo o tome šta smo to mi radili, evo, ja ћu vam reći, mi smo, sami ste rekli, 2009. godine zabranili funkcionerima, postavljenim i imenovanim licima da otkupljuju stanove, a vi 2016. godine dozvoljavate da imenovana i postavljena lica otkupljuju državne stanove.

Kada pričate o tome šta smo mi radili sa zaštićenim stanarima, mi ih nismo izbacivali na ulicu do 2012. godine, a vi ih 2016. godine izbacujete na ulicu. Ako vi mislite, tako ste vi meni postavili... Ako vi mislite da to dvočlano domaćinstvo koje se, prepostavljam, sastoji od penzionera, pošto u takvima stanovima uglavnom žive penzioneri, može da plaća odjednom 18.000 dinara mesečno za zakupninu tog stana, pa tako sve dok im vi u narednih deset godina ne rešite stambeno pitanje i date stan od 40 kvadrata u Krnjači, onda ne znam u kakvoj zemlji vi mislite da živite. To je onda mnogo ozbiljniji problem od toga što nemate drugačiji odgovor osim onoga što smo mi radili.

Kada smo kod toga šta smo mi radili, a šta vi, evo divnog primera: mi smo zabranili otkup državnih stanova funkcionerima, a vi to sada dozvoljavate, i to drugi put pokušavate da progurate u Skupštini. Prvi put, Tomislav Nikolić je odbio da potpiše taj zakon, drugi put sada to radite ovde. Nikakvi ranjeni i poginuli policajci ne pominju se u ovim članovima, naprotiv, pominju se imenovana, izabrana i postavljena lica koja koriste stanove za vreme dok se nalaze na funkcijama. Vi ste pokušali da im dodelite stanove tako da mogu da ih otkupe na dvadeset godina, bez kamate. Istovremeno, ljude koji se u ovim tuđim stanovima ne nalaze po sopstvenom izboru, isterujete na ulicu.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Ne znam zašto vas uznemiri to što ja samo napravim paralelu između onoga što ste vi radili i onoga što radi Vlada Republike Srbije, samo da bih pred građanima Srbije objasnila kako neke stvari nisu bile dobre.

To što govorite o otkupljivanju stanova, posebno u periodu između 2007. i 2009. godine, da, u pravu ste, 2009. godine ste ukinuli, onda kada su svi vaši članovi otkupili stanove i to po budzašto cenama.

Ovaj zakon, baš zato što smo smatrali da je nedovoljno precizan, baš zbog takvih komentara kao što ste sada rekli, mi smo ta tri člana sklonili iz zakona, ali nije... Vrlo mi je žao da komentarišete tako nešto. Da, naša namera jesu bili ljudi koji su zaposleni u Ministarstvu unutrašnjih poslova, dakle njihove

porodice, koji su izgubili život ili su ranjeni. Koliko god puta mi to budete rekli, ja će vam odgovoriti ovako, zato što je namera bila časna. A ovo što vi radite govori u prilog onome što sam prethodno rekla.

Lepo je, naravno, što imate stav, ali, s druge strane, vaš stav ne samo da je pogrešan, nego zaista obmanjujete javnost i ponovo govorite o zakonu koji nije potpisao Tomislav Nikolić. Da vas zamolim bar da pogledate, nemaju veze, nebo i zemlja, taj zakon, Dipos, vile i kuće i zakon koji danas imamo ovde i ta tri člana koja tako zdušno pominjete jer nemate nijedan drugi komentar o zakonu o stanovanju, jer nemate nijednu drugu kritiku zakona o stanovanju. Svih deset ili ne znam koliko godina, kada je Tadić bio predsednik države, bili ste u mogućnosti da rešite i da uredite ovu oblast. Niste to uradili i sada govorite bez i jednog jedinog argumenta.

Ono što je važno za građane Srbije, niko neće ostati na ulici, zaštićeni stanari neće ostati na ulici. Pod pretpostavkom da su u pitanju penzioneri koji ne mogu da plate zakupninu, u ovom zakonu vrlo jasno stoji, piše – subvencionisanje zakupnine za one koji to ne mogu da plate, znači, ukoliko postoji takva mogućnost koju ste vi sada kao primer izneli, vezano za zaštićene stanare.

Nemojte da plašite građane. Prvo, niti će ko ostati bez krova, niti će ko biti na ulici, niti će profesionalni upravnici da ikoga špijuniraju, potkazuju, niti će profesionalni upravnici da definišu ono što treba da se radi u zgradici. Koliko god puta da se budete javili i to rekli, ono što piše u zakonu je vrlo jasno, bez obzira na to koliko se vi trudili da u zakonu vidite nešto što apsolutno ne postoji. Toliko.

(Aleksandra Jerkov: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Jerkov, nemate pravo na repliku. Može samo vaš ovlašćeni predstavnik. Nije spomenuto ime ni u jednom trenutku.

Reč ima koleginica Čomić. Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Dihotomija te vrste – šta ste vi radili, a šta mi nismo radili, dozvoljena vam je. Mislim da je vreme da vam se kaže da ste na vlasti, da niste opozicija, da vam pet godina niko ne brani da ukinete koje god hoćete uredbe, da ukinete koje god hoćete zakone, da popravite šta god hoćete u kojoj god hoćete normativi.

Pričati o tome da je 2007. godine Demokratska stranka na bilo koji način imala upliva na Dipos ili na otkup stanova isto je kao da za deset godina kažete da sam vam ja formirala zakon o stanovanju, jer Demokratska stranka je i tad bila opozicija, 2004., 2005. i 2006. godine. Tek 2007. godine, posle jula meseca, nakon propale koalicije Srpske radikalne stranke i Demokratske stranke Srbije... Dakle, koliko za deset godina bude tačno da sam ja pravila sve zakone koje donosite, toliko je tačno da u vreme kada smo opozicija, izloženi jednakom ruganju vladavini prava, i onda i sada, možemo da utičemo na to šta Vlada hoće.

Ne znam da li se vi nama hvalite ili nam se žalite što ste na vlasti, ali ste na vlasti i to sa sobom nosi odgovornost. Ono u čemu se mi nikako ne

razumemo, a taj nesporazum je banalan ali dubok, jeste da pred sobom imate opoziciju kojoj nije prvi put da je opozicija. Vama je prvi put da ste vlast. Ono što je tužna istina za celu Srbiju, ne za vas kao opoziciju ili vas kao vlast, jeste što ponavljate naše greške. Stalno vam je neko drugi kriv. Stalno pričate o tome da ste imali časne namere, ali, eto, baš ste hteli, pa nije uspelo. Nemojte, nema razloga.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Ono što želim da pokažem svakim svojim javljanjem jeste samo da konstatujem, da se ne zaboravi, jer mislim da ne treba da se zaboravi.

Što se tiče pet godina vlasti i zakona koje smo mogli da menjamo, da, i te kako ih menjamo. Recimo, doneli smo zakon kojim smo omogućili da danas imamo svi elektronsku građevinsku dozvolu, a u vaše vreme beše sedam, osam, devet godina. Što da ne kažemo, što da ne podsetimo građane Srbije, samo da se ne zaboravi. Da se ne zaboravi, isto tako, da pitanje zaštićenih stanara, o kojem sada govorite sa toliko razumevanja, što je u redu, ja to razumem, ali, izvinite, imali ste vremena...

Još nešto da podsetim, ja se sećam, a vi kao da ste zaboravili, od 2004. do 2012. godine Boris Tadić je bio predsednik Republike Srbije. On beše predsednik Demokratske stranke. On možda sada nije u Demokratskoj stranci, ali za to vreme vi ste i te kako bili vlast. Nemojte da nam pričate o tome da ste bili opozicija, jer niste bili opozicija. Imali ste sve instrumente u ovoj državi da uredite stambenu politiku, da nemamo više problem sa zaštićenim stanarima i vlasnicima stanova; imali ste mogućnosti da istražite sve privatizacije; imali ste mogućnosti da napravite investicioni ambijent; imali ste toliko mogućnosti. Niste to uradili.

Ono gde ja možda mogu da se žalim jeste šteta što mi sada to popravljamo, što vi niste uradili a mi nastavili dalje da nešto bude još bolje. Ovako, mi moramo da rešavamo probleme koje vi niste rešili deset godina. Ne svuda, ali u određenim delovima da.

(Gordana Čomić: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Čomić, nemate pravo na repliku. Nije bilo ničeg uvredljivog.

Reč ima narodni poslanik Vesna Rakonjac. Izvolite.

VESNA RAKONJAC: Uvaženi predsedavajući, poštovana potpredsednica Vlade, ja ču danas govoriti o zakonu o upravljanju aerodromima, ali kroz jedan malo specifičan pristup.

Ne mogu a da se ne vratim na trenutak na prethodnu diskusiju. Do 2012. godine neke stranke su bile na vlasti, a od 2012. godine mi smo preuzeli odgovornost za državu, ja bih to tako nazvala. Kako je izgledalo do 2012. godine, a kako posle 2012. godine, evo, pokušaću da opišem na primeru Aerodroma „Rosulje“, u neposrednoj blizini Kruševca.

Aerodrom „Rosulje“ osnovan je 1995. godine; do 1999. godine je prikupljena dokumentacija. Od 1999. do 2005. godine ništa nije urađeno. Od 2006. godine napravljen je plan za eksproprijaciju zemljišta, konstatovano je da ima 90 privatnih vlasnika i do 2012. godine nije izvršena eksproprijacija. Ono što je čudno, za sve to vreme Aerodrom „Rosulje“ imao je direktora, imao je upravni i nadzorni odbor, imao je nekoliko zaposlenih i svi su primali platu iz budžeta opštine, sada grada.

Od 2012. do 2013. godine, kada je Srpska napredna stranka u Kruševcu preuzeila odgovornost za svoj grad, izvršena je eksproprijacija na 99% zemljišta i revitalizovan prilaz, odnosno put u dužini od 350 metara, sa osvetljenjem, do aerodromskog prostora. Neka dokumenta koja su zastarela morala su da se poprave i urade jer su zakonom o gradnji prevaziđena.

Eto, možemo da vidimo kako to izgleda kada neodgovorna vlast radi u jednoj lokalnoj samoupravi, a kako kada radi odgovorna vlast.

Aerodrom „Rosulje“ veoma je značajan u turističkom pogledu jer se turistički centar Kopaonik nalazi u blizini Kruševca. Veoma je značajan i zbog Aero-kluba „Mihajlo Živić“, koji će biti izmešten. To je još jedan primer kako je lokalna samouprava, kada je Srpska napredna stranka u Kruševcu preuzeila vlast, veoma lako rešila višegodišnji spor koji je dotadašnja gradska vlast imala sa ovim aero-klubom, tako da će oni po otvaranju Aerodroma „Rosulje“ imati bezbedne uslove za rad, a veoma su značajni za našu opština a i za region. Tako to radi SNS.

Ono što mogu još da kažem, to je da ćemo ovom pričom o Aerodromu „Rosulje“ zaokružiti i železnički transport i aero-transport i putni transport. Rasinski okrug poprima onaj izgled kakav je imao u jednom prethodnom periodu kada je grad Kruševac bio na listi najuspešnijih gradova u Srbiji.

Kako je Demokratska stranka vladala gradom, još jedan pokazatelj jeste to da je 2008. godine potpuno prestao da postoji železnički transport u Kruševcu. Do 2005. godine odvijao se transport od Stalaća do Kruševca, ali sa 30 kilometara na sat, a od 2005. do 2008. godine samo teretni, sa 10 kilometara na sat. Godine 2014. obnovljen je železnički transport i sada funkcioniše pruga od Jagodine do Kraljeva; projektovana brzina na deonici od Stalaća do Kruševca je 60 kilometara na čas, a od Kruševca do Kraljeva 100 kilometara na čas. Prema tome, mi krupnim koracima idemo napred i neće nas zaustaviti licemerne primedbe.

Još jedna stvar, pošto dolazim ne samo iz Kruševca nego iz Rasinskog okruga pa sam upućena i na druge opštine zbog posla kojim se bavim, mogu da vam kažem – opština Trstenik, Javno komunalno preduzeće „Počekovina“, veoma problematično, koje je nastalo iz vodovoda MZ Počekovina 2005. godine, tačnije 13. jula 2005. godine, da bi se zbrinulo jedno dete od 28 godina, kao direktor...

Nije u redu, kolega, da pričam o osobama koje nisu tu pa ne mogu da odgovore.

Uglavnom, to javno komunalno preduzeće napravilo je velike dugove prema Zavodu za javno zdravlje za uzorkovanje vode. Kada smo sa sanitarnim inspektorom otišli da obiđemo objekat, zatekli smo zardali katanac na kapiji, nije bilo vodomera, hlor se bacao u rezervoar jednom lopatom, onako odokativno. Naravno, ljudi koji su se snabdevali takvom vodom otkazali su da plaćaju usluge takvom javnom komunalnom preduzeću, koje je potpuno ličilo na čerku-firmu JKSP „Komstan“ Trstenik. Jer, morate priznati, potpuno je nelogično da jedna tako mala opština, koja ima svoje javno komunalno preduzeće koje se zove „Komstan“, organizuje još jedno javno komunalno preduzeće „Počekovina“ za sedam seoskih naselja, a registrovano je za sakupljanje, prečišćavanje i distribuciju vode, uređenje i održavanje parkova, zelenih i rekreacionih površina, odvoženje i deponovanje smeća. Zamislite to! Meni je malo absurdno.

Da bi na kraju preduzeće doživelo sudbinu da ne poseduje dovoljnu tehničku i kadrovsku opremljenost za obavljanje komunalne delatnosti. Doduše, za sakupljanje smeća koristio je smećar marke „skanija“ od deset metara kubnih, koje je koristilo JKP „Počekovina“, ali je ono osnovno sredstvo Javnog komunalnog preduzeća „Komstan“. Pa, to je taj kamion koji je izgubljen iz „Komstana“, tako da mi iz Srpske napredne stranke moramo da se bavimo i onim poslom izgubljeno–nađeno; takva nam je sudbina, izgleda. Ali, pošto smo 2012. godine preuzeli odgovornost za državu Srbiju, mi ćemo je voditi napred i, zarad naših građana, želimo da to činimo na častan i pošten način. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Ana Stevanović.

ANA STEVANOVIĆ: Poštovana gospođo ministarka i predstavnici predлагаča, predloženi tekst zakona o upravljanju aerodromima, po našem mišljenju, pun je nedorečenosti, nelogičnosti i krajnje čudnih rešenja.

Tako je, na primer, u članu 1. stav 1. Predloga zakona navedeno da se, citiram, „ovim zakonom uređuju uslovi i način obavljanja delatnosti upravljanja aerodromom, razvoja aerodromske infrastrukture, pružanja aerodromskih usluga za potrebe vazdušnog saobraćaja kao i izgradnja unutar aerodromskog kompleksa i zaštitnog pojasa oko aerodromskog kompleksa“, kao i „pojedina pitanja specifična za davanje koncesije za aerodrome“.

Smatram da je namera donošenja ovog zakona upravo da se aerodromi, pre svega Aerodrom „Nikola Tesla“ da u koncesiju, jer se već u stavu 2. ovog člana navodi: „Na pitanja koja nisu posebno uređena ovim zakonom, a koja se odnose na uslove i način rada operatera aerodroma, funkcionisanje aerodroma, izgradnju i funkcionisanje aerodromskog kompleksa i aerodromske infrastrukture, postupak davanja koncesije za aerodrom i utvrđivanje javnog interesa, shodno se primenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje vazdušni saobraćaj, zakona kojim se ureduje javno-privatno partnerstvo i

koncesije, zakona kojim se uređuje eksproprijacija i zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja.“

Moje pitanje je – zašto se ovim zakonom regulišu samo pojedina pitanja? Nije logično da jedan leks specijalis ne reguliše sva pitanja i da opštom odredbom upućuje na primenu drugih zakona. To govori da predlagač ili nije imao dovoljno vremena da pripremi zakon ili predviđa zloupotrebe.

Članovi 10. i 9. regulišu pitanje uslova izgradnje unutar aerodromskog kompleksa i u zaštitnom pojasu oko aerodromskog kompleksa. Moje pitanje je – šta će država da uradi sa objektima koji su bespravno izgrađeni na zemljištu na kome je predviđeno širenje Aerodroma „Nikola Tesla“? Bespravno podignuti objekti se ili ruše ili ozakone i ne treba ih posebno štititi.

Član 15 – Finansiranje izgradnje aerodromskog kompleksa i aerodromske infrastrukture. U tački 2) predviđeno je da se sredstva za finansiranje izgradnje, dogradnje, adaptacije i rekonstrukcije aerodromskog kompleksa i aerodromske infrastrukture obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, u zavisnosti u čijoj je nadležnosti aerodrom. Pitanje – da li to otvara mogućnost da Vlada Republike Srbije opet daje subvencije, ili da se budžetska sredstva utroše u sređivanje aerodroma kako bi kasnije bio dat u koncesiju?

U istom članu u tački 4) predviđeno je da finansiranje izgradnje aerodromskog kompleksa i infrastrukture može da bude i iz donacija i poklona. Ovde se pored transparentnosti ovakvog načina finansiranja postavlja i pitanje političkog i ekonomskog uticaja i mogućnosti korupcije, jer ulaganje u aerodrome i infrastrukturu nije malo, pogotovo ako se radi o aerodromima koji su u svojini Republike ili autonomne pokrajine.

Još jedna primedba: u zakonu nisu jasno definisani načini i kriterijumi, odnosno merila za dodelu podsticajnih sredstava za aerodrome, već je zakonska odredba da Vlada bliže uređuje načine i kriterijume, što opet može da bude netransparentno.

Članovima 16. i 17. regulisan je nacionalni program razvoja aerodroma, koji se donosi radi obezbeđivanja uslova za dugoročni razvoj i unapređenje aerodroma u Republici Srbiji. Možemo da vidimo, dakle, da privredno društvo „Aerodromi Srbije“ ... Na osnovu kojih referenci u poslovanju je za ovako odgovoran posao izabrano privredno društvo „Aerodromi Srbije“ d. o. o. Beograd? Naime, prema javno dostupnim podacima na sajtu APR-a, radi se o privrednom društvu čiji je osnivač Republika Srbija, sa osnivačkim ulogom od 150.000 dinara, i da je osnovano u februaru ove godine, tako da na sajtu nisu dostupni finansijski podaci u vezi sa njegovim poslovanjem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Predrag Jelenković. Izvolite.

PREDRAG JELENKOVIĆ: Gospodine predsedavajući, poštovane koleginice i kolege, uvažena ministarko sa saradnicima, par reči o Zakonu o komunalnim delatnostima. To je vrlo važan zakon, koji je danas pred nama zato

što je komunalna delatnost, kako ste i sami rekli, a i svi to znamo, vrlo važna za lokalne samouprave u Srbiji. Prosto, to je život i svaki građanin u svakoj opštini i u gradovima Srbije zna koliko je važna ta delatnost za lokalnu samoupravu.

Značajan broj opština i gradova je, kao što ste pomenuli, u nekim problemima sa svojim komunalnim preduzećima – ja dolazim iz Niša, vi ste dobro upoznati sa našim komunalnim sistemima – verovatno zato što je nešto nasleđeno iz ranijih godina, ali u svakom slučaju ima pomaka. Ono što mogu da istaknem, to je Javno komunalno preduzeće „Medijana“ iz Niša koje je, od pre par godina sa novim menadžmentom, uspelo da realizuje projekat prekogranične saradnje sa bugarskom opštinom Pernik; izvršena je sanacija i rekultivacija polja Ce 4 na gradskoj deponiji; pokrenut je postupak izrade projektne dokumentacije za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda; adaptiran je i pušten u rad centar za selekciju otpada; adaptiran je i preuređen centar u Tvrđavi i otvorena Gradska bašta; nabavljena su nova vozila, nova oprema i postavljeno preko 50 kontejnera za selekciju staklene ambalaže.

Kada govorimo o ovom zakonu, ono što je važno, treba obratiti pažnju da nam iskustvo država u našem okruženju govori da je, zbog gubljenja kontrole nad objektima komunalne infrastrukture i nekontrolisanog ulaska privatnog kapitala, potrebno usmeriti lokalne samouprave u Srbiji kroz jednu politiku transformacije u ovoj oblasti, i to upravo i kroz ovaj zakon.

Ono što je važno, treba uraditi analizu svakog javnog komunalnog preduzeća, kakav je njegov status, naravno, sa kompletном infrastrukturom, odnosno osnovnim sredstvima koja ima, odnosno opremom za upravljanje tim sistemom. Nakon ove analize, potrebno je predvideti mere za konsolidaciju ovih preduzeća, koja bi omogućila poslovanje na održivim osnovama. Ovaj zakon dosta će pomoći lokalnim samoupravama ne bi li ceo taj komunalni sistem doveli u red i, naravno, stavili pod kontrolu, kao što sam rekao na početku, ne bi li nam se desila iskustva iz okruženja, pre svega Bugarske i Rumunije.

Predlog zakona podsticajno će uticati na: javna komunalna preduzeća, privredna društva i preduzetnike koji obavljaju komunalnu delatnost, povećanje zainteresovanosti privatnih kompanija, odnosno privatnih investitora za ulaganje u ovu delatnost i, na kraju, korisnike usluga, tj. građane i privredne subjekte, koji mogu da očekuju i postepeno jačanje odgovornosti vršilaca komunalnih delatnosti.

Ono što je dobro, to je da Predlog zakona uvodi jedan novitet u ovu oblast, a to je izjašnjavanje korisnika komunalnih usluga o kvalitetu pružanja usluga, koje će služiti kao glavni kriterijum za ispunjavanje obaveza iz ovog ugovora, odnosno budućih ugovora o poverenoj komunalnoj delatnosti, ali i kao razlog za raskid ugovora.

Par reči o Predlogu zakona o transportu opasne robe. Kao što vidimo, Vlada je uputila u skupštinsku proceduru taj predlog novog zakona iz dva razloga – potrebe da se u ovoj oblasti izvrši usklađivanje sa sekundarnim izvorima prava EU (pre svega, tu se misli na Direktivu iz septembra 2008) i,

naravno, po uzoru na jedan od zakona koji je pripremljen i upoređen sa konvencijama Evropske komisije UN. Pre svega, misli se na Evropski sporazum o međunarodnom drumskom prevozu opasne robe, Konvenciju o međunarodnim železničkim prevozima, Pravilnik o međunarodnom železničkom prevozu opasne robe i Evropski sporazum o međunarodnom transportu opasnog tereta na unutrašnjim plovnim putevima.

Ovim zakonom utvrđeni su precizni zahtevi koji se odnose pre svega na učesnike u transportu, prevozna sredstva, dozvole za transport, kategorije opasnosti i bezbednosti, postupanje državnih organa i organizacija, obuka učesnika u transportu, posebne odredbe za drumski, železnički i vodni transport, vršenje kontrole na putu i sprovodenje nadzora.

Ovim predlogom zakona propisane su kaznene odredbe za privredne prestupe za domaće ili strano pravno lice – učesnika u transportu, kao i za pravna lica proizvođače ambalaže, takođe za odgovorno lice u njima, i posebno za preduzetnike koji vrše prevoz opasnih roba. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Niste završili? Zatražite reč ponovo.

Reč ima narodni poslanik Predrag Jelenković.

PREDRAG JELENKOVIĆ: U prelaznim i završnim odredbama propisno je pod kojim uslovima vozila za prevoz opasne robe koja nisu u skladu sa navedenim međunarodnim standardima mogu da se koriste u unutrašnjem transportu, s tim da apsolutno moraju da budu bezbedna.

Posle stupanja na snagu ovog zakona, kako stoji, biće donet 31 podzakonski akt, ako sam dobro shvatio, to su razne uredbe i pravilnici. Naravno, rok koji je predviđen za postizanje potpune usaglašenosti ovog propisa je 31. 12. 2017. godine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Miroslava Stanković Đuričić.

MIROSLAVA STANKOVIĆ ĐURIČIĆ: Zahvalujem, predsedavajući. Dame i gospodo narodni poslanici, predstavnici predлагаča, poštovani građani Republike Srbije, danas je pred nama set od osam veoma važnih zakona. Moram da konstatujem da smo imali veoma malo vremena za pripremu, iz čega se jedino može zaključiti da Vlada želi da nam onemogući detaljniju analizu i mogućnost podnošenja većeg broja amandmana, čime bismo mogli, pre svega poslanici opozicije, da doprinesemo poboljšanju ovih predloga zakona. Ovakvim postupanjem Vlada pokazuje nepoštovanje Narodne skupštine i narodnih poslanika, a s druge strane neodgovornost prema građanima Republike Srbije.

S obzirom na to da je nemoguće diskutovati o svim tačkama dnevnog reda, ja će se koncentrisati na dva predloga zakona. Prvi je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima. Ovaj predlog zakona, kako stoji u razlozima za donošenje, usaglašava se sa evrounijskim standardima, a zarad što bržeg pridruživanja Srbije Evropskoj uniji.

Mi srpski radikali se pitamo kada ćete shvatiti da vas oni jednom rukom tapšu po ramenu, a drugom zabijaju nož u leđa i kada ćete odustati od pogubnog puta u EU, za šta najveću cenu plaćaju građani Republike Srbije.

Konkretno ću se bazirati na član 2. stav 3. tačka 6) i tačka 6a) koja se dodaje u ovom predlogu zakona o komunalnim delatnostima i kojom se objašnjava šta je pogrebna delatnost i čime se ona bavi. U razlozima za donošenje kažete da se obezbeđuju isti uslovi za obavljanje komunalnih delatnosti svakom vršiocu komunalne delatnosti, bilo da dolazi iz javnog ili privatnog sektora.

Iz razgovora sa vlasnicima pogrebnih radnji u opštini iz koje dolazim, a to je Smederevska Palanka, vidi se da su veoma zabrinuti za svoju budućnost. Verujem da je i u drugim opštinama tako jer sam čula mišljenje udruženja privrednika koji se bave ovom delatnošću. Razlozi za njihovu zabrinutost su sadržani pre svega u članu 7. Predloga zakona, gde se posle člana 8. postojećeg zakona dodaje član 8a koji se odnosi na ispunjenost uslova za otpočinjanje obavljanja komunalnih delatnosti. U Predlogu zakona se nigde tačno ne precizira koji su to uslovi, koji je, recimo, broj vozila, opreme, broj zaposlenih, pa bih zamolila ministarku da nam zarad tih građana koji se bave ovim o tome da preciznije informacije.

Stav 3. istog člana 8a odnosi se na komisiju koja treba da utvrdi da li su ispunjeni uslovi iz stava 1. za obavljanje komunalnih delatnosti, a ministar će na osnovu ocene te komisije doneti rešenje o odbijanju ili dozvoli za obavljanje ove delatnosti.

Ono što zabrinjava privrednike, pored ovih uslova koji se pominju, jeste i republička taksa koju će od sada morati da plaćaju. Do sada su plaćali lokalnoj samoupravi takstu, sada se pitaju koliko će iznositi ta taksa i plaše se da će to biti znatno veća cifra.

Drugi predlog zakona jeste Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Nacrt zakona o stanovanju i održavanju zgrada koji ste nam predložili definiše razvoj stanovanja, održavanje i upravljanje zgradama, a sav teret izvršenja prebacuje se na građane, kojima se ujedno ograničava pravo da odlučuju o svojoj svojini i svojini unutar zajednice u kojoj žive.

Ovim predlogom se ne rešavaju suštinski višedecenijski stambeni problemi u Srbiji koji se odnose na podstanare koji nemaju ugovor o zakupu, na izbeglice i internu raseljena lica koja nemaju regulisano stambeno pitanje, na beskućnike i tzv. vojne beskućnike i njihove probleme, na prinudna iseljenja, veliki broj prenaseljenih stanova itd. Umesto da se bavite rešavanjem ovih problema, vi dodatno otežavate život naših građana.

Predlog uvođenja profesionalnog upravnika je još jedan bespotrebnii finansijski namet stanarima i ograničava pravo na svojinu. Indikativno je da se ovaj vid upravljanja odnosi samo na stambene zgrade. Iz ovoga proizilazi da predлагаč smatra da su nosioci prava svojine na stanovima neodgovorni i nesposobni pa je njima potrebno da se do detalja propiše način kako da

upravljuju vlastitom svojinom – to je kao neka vrsta tutora – za razliku od vlasnika drugih nepokretnosti. Profesionalni upravnik popisuje stanare, skuplja novac za održavanje, ubedjuje ih da se nešto mora popraviti; ima još dosta nadležnosti, ali i onu da može da tuži onoga ko ne plati njegovu uslugu.

Zatim, imamo predlog obaveznog osiguranja zgrade, koji se odnosi samo na štetu od stambenih zgrada. Ako bismo ovo prihvatali, onda bi trebalo podrazumevati da šteta može nastupiti od svih objekata, koji bi takođe morali biti osigurani.

Ovim nacrtom se samo produbljuju problemi i uvode novi izdaci stanovništву. Ako vam je cilj da postignete bolje uslove stanovanja time što uvodite dodatne namete, vi postižete potpuno suprotan efekat. Ne mogu se osigurati sredstva tamo gde ih nema, jer je većina građana Srbije u veoma lošoj finansijskoj situaciji, ali je vama cilj da prinudnom naplatom punite kasu, i to je, izgleda, jedina i glavna uloga profesionalnog upravnika. Mi srpski radikali smatramo da će ovaj zakon u praksi proizvesti dejstvo potpuno suprotno onome što vi danas pokušavate nama da predočite.

Ko su ljudi na čije živote će zapravo ovaj zakon suštinski uticati? To su siromašni stanari u loše održavanim zgradama, bez skupština, podstanari sa željom da naspram svojih skromnih potreba u teškim tržišnim uslovima nekako reše tzv. stambeno pitanje, radnici koji još uvek žive u nekadašnjim društvenim stanovima, nezaposleni naslednici nekretnina, penzioneri sa nagomilanim dugovima za režije i porez, radničke porodice itd.

Srpska radikalna stranka će pokušati da amandmanima ispravi sve propuste i manjkavosti i ovih i drugih predloga zakona. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Što se tiče Zakona o komunalnim delatnostima i pogrebnika i pitanja ko će sada sve to da propiše, koliko kola itd., odnosno tu vrstu podzakonskog akta, sva udruženja pogrebnika će zajedno sa Ministarstvom urediti i napraviti takav podzakonski akt. Mislim da nakon ovog zakona i dosta rasprava koje smo upravo sa njima imali imamo ne samo saglasnost, zajedničku, oko toga kako je važan taj podzakonski akt i koliko su oni ovim zakonom zadovoljni, i to imamo i pismeno od njih.

Rekli ste jednu stvar koju prosto moram da demantujem, a to je da zakon o stanovanju ograničava pravo građanima i da će se odnositi samo na, kako ste vi rekli, siromašne građane itd. Prvo, nikome ne ograničava nikakvo pravo; drugo, ovaj zakon utiče na sve građane, jer smo svi stanari, ali u smislu da pomaže da se zaista uredi upravljanje, pre svega, zgradama. Samo toliko.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević. Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana ministarka sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ja ću govoriti o Predlogu zakona o transportu opasne robe.

Kada bude stupio na snagu, zakon će uređivati uslove za obavljanje unutrašnjeg i međunarodnog transporta opasne robe u drumskom, železničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju, zahteve u odnosu na ambalažu, pokretnu opremu, odnosno prevozna sredstva namenjena za transport opasne robe, uslove za imenovanje tela koja kontrolišu ambalažu i vozila za transport, uslove i obaveze koje će morati da ispune učesnici u transportu opasne robe, nadležnosti državnih organa i drugih organizacija u transportu opasne robe.

Iz Predloga zakona vidimo da je predloženo ukidanje Uprave za transport opasnog tereta. Prava i obaveze Uprave, zaposlene, opremu i sredstva za rad preuzeće Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, u kome će se formirati poseban sektor koji će biti nadležan za pitanja transporta opasne robe. Na ovaj način poboljšaće se odnos državne uprave prema učesnicima u privredi jer će akcenat biti na obavljanju stručnih poslova. Racionalnije upravljanje ljudskim resursima će angažovati zaposlene na bolji način, u cilju efikasnijeg rada. Efekat primene ovog zakona bio bi stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca, što će upravo pomoći ukidanje ove uprave i prenošenje njenih posebnih nadležnosti na imenovana tela.

Dalje, Zakonom o transportu opasnog tereta predviđeno je obavezno osiguranje. Usvajanjem ovog zakona to bi se ukinulo. Obavezno osiguranje uređuje se Zakonom o obveznom osiguranju kada postoji ratifikovani međunarodni sporazum koji predviđa takvu obavezu. Zakonodavac nije predviđeo potrebu da se uvede ovakva vrsta osiguranja kroz Zakon o obveznom osiguranju pa bi samim tim bilo neopravdano uvesti ovakvu vrstu osiguranja, odnosno obavezno osiguranje kroz zakon o transportu opasnog tereta, kome to inače nije predmet regulisanja. S druge strane, uvođenje obavezognog osiguranja nije moguće bez prethodnog međunarodnog usaglašavanja limita odgovornosti. Ovakvu vrstu troškova nemaju prevoznici u svim zemljama EU pa je to još jedna od olakšavajućih okolnosti za naše privrednike, koji neće morati da uzimaju polise osiguranja po vrlo visokom premijskim stopama.

Vrlo je važno i pitanje izdavanja *ADR* sertifikata od strane imenovanih tela. Propisuje se da će ministar odrediti način i postupak izdavanja *ADR* sertifikata o odobrenju za vozilo. Na ovaj način, sva imenovana tela postupaće identično, čime će se podići nivo pravne sigurnosti. Pored toga, ministar će propisati postupanje sa prigovorima na rad imenovanih tela i njihove odluke, kao i osiguranje od odgovornosti za štetu koju stranke mogu da pretrpe radom imenovanih tela.

Takođe, u ovom delu se predlogom nudi rešenje za otklanjanje nedostatka koji su se pokazali primenom Zakona o transportu opasnog tereta. Radi se o problemu u kome se nalaze oni drumski prevoznici koji koriste vozila koja su dobila *ADR* sertifikate na osnovu Zakona o transportu opasnog tereta, ali nisu u saglasnosti sa *ADR* sporazumom. U tom smislu, predloženo je rešenje kako da se vozila koriste i dalje, a da se sa druge strane ispoštuju međunarodno

preuzete obaveze. Ovo je još jedna od pozitivnih strana ovog predloga zakona na koje bih ukazala.

Dakle, osim usaglašavanja sa poslednjim promenama u ovoj oblasti zbog potvrđivanja međunarodnih sporazuma i procesa usaglašavanja sa pravom Evropske unije, ovaj predlog zakona nudi i mnoga konkretna rešenja za postojeće probleme, ali i načine otklanjanja nedostataka koji su uočeni tokom primene Zakona o transportu opasnog tereta a opterećivali su učesnike u transportu opasne robe.

Takođe, primena ovog zakona će omogućiti bolji položaj i jednostavnije prisustvo na tržištu privrednih subjekata, samim tim i zdraviju i bolju tržišnu konkureniju, štiteći domaću privredu u najvećoj mogućoj meri. Kao i drugi zakoni koji postoje u oblasti transporta, i ovaj zakon će sigurno uticati na smanjenje sive ekonomije.

Zbog toga što Vlada Srbije nastavlja sa jakim tempom rada na zakonima koji poboljšavaju kvalitet života građana Srbije ali i zbog pozitivnih efekata konkretnog zakona koji se očekuju, u danu za glasanje podržaću ovaj predlog, kao i ostale predloge zakona koji su došli od strane Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Nakratko bih se osvrnula na Predlog zakona o upravljanju aerodromima. Moram da podsetim da se zahvaljujući redovnoj kargo-liniji Niš–Istanbul godišnje može prevesti i do četiri hiljade tona robe, što će aerodrom u Nišu učiniti regionalnim kargo-centrom, što Niš nije imao, a srpska roba će moći da se izvozi. Planirana je modernizacija aerodroma i produženje piste. Dakle, dalje se radi na podršci razvoju privrede.

Svesni smo da bez podrške premijera i potpredsednice Vlade i resornog ministarstva ovakvih uspeha ne bi bilo. U ovom trenutku ja bih se zahvalila na vašem zalaganju a koleginice i kolege narodne poslanike će pozvati da podrže ovaj set predloga zakona koji su došli od strane Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, što će ja isto učiniti u danu za glasanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Ivana Nikolić. Izvolite.

IVANA NIKOLIĆ: Zahvalujem, predsedavajući. Uvažena gospođo ministre, uvaženi predstavnici Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama je danas set dobrih predloga zakona, a ja će posebnu pažnju posvetiti zakonu koji se odnosi na oblast koja do sada nije bila regulisana zakonskom regulativom, a to je zakon o upravljanju aerodromima. Usvajanjem ovog zakona konačno će biti zaokružena, odnosno kompletirana oblast, odnosno slika o vazdušnom saobraćaju.

Mi imamo dobre zakone, koji se i te kako primenjuju, kao što je Zakon o vazdušnom saobraćaju, kojima se uređuju pitanja, recimo, vrste aerodroma, njihova namena i slično, ali ne i oblast koja precizno govori o upravljanju aerodromima kao delatnosti. Ni upravljanje aerodromima kao

delatnost ali nijedna druga delatnost vezana za aerodrome nisu utvrđene kao delatnosti od opšteg interesa da bi se na njih primenio Zakon o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama.

Usvajanjem predloženog zakona i predloženih izmena i dopuna zakona koje su danas na dnevnom redu otvaraju se vrata novim investicijama; aerodromima će moći da upravljaju javna preduzeća, društva kapitala i preduzetnici. Smatram da treba dati mogućnost svim ravnopravnim učesnicima na tržištu koji ispunjavaju određene uslove i tako im omogućiti učešće na liberalizovanom tržištu i konkurentnost, pa neka budu izabrani najbolji.

Iz predloga zakona jasno je da je cilj ovakvih zakona razvoj i modernizacija aerodroma, pogotovo onih koji poseduju određene sertifikate a nemaju dovoljno sredstava za dalji razvoj. Ali kroz mogućnost zaključenja ugovora o koncesiji, razviće i unaprediće postojeću infrastrukturu, što vodi ka povećanju broja putnika, samim tim vodi ka povećanju broja linija redovnog prevoza, što bi dovelo do poboljšanja stanja u privredi i ekonomiji.

Evidentno je da je cilj ove vlade, odnosno osnovni zadatak – napredak Srbije u svakoj sferi, sa osnovnim ciljem poboljšanja životnog standarda za sve građane. O radu Vlade u oblasti vazdušnog saobraćaja govore podaci koje je u uvodnom izlaganju izložila gospođa ministar, a to je, između ostalog, podatak da je pre 2013. godine broj putnika na Aerodromu „Nikola Tesla“ bio oko dva miliona, danas je taj broj dva puta veći, a očekujemo do kraja godine čak pet miliona.

Kada se govori o oblasti saobraćaja, može se slobodno reći da je svaki vid saobraćaja, počev od vazdušnog, železničkog, drumskog, u usponu, sa trendom povećanja broja putnika, sa povećanjem prevoza tereta; tako isto i proširenje same mreže.

Reći ću još neke rekordne podatke Aerodroma „Nikola Tesla“ osim onih koji su izneti o broju putnika: evo, podatak da je više od 90% letova započeto bez kašnjenja (to je podatak iz novembra ove godine), tako da je prosečno kašnjenje smanjeno sa osam minuta na manje od šest minuta; sledeći podatak, izvode se radovi na rekonstrukciji i adaptaciji terminala jedan na Aerodromu „Nikola Tesla“; i najnoviji podatak, od juče, jeste da su započeti radovi na ojačanju međuspratne konstrukcije. Sve to ukazuje da ne treba stajati, jer se potrebe na tržištu menjaju, povećavaju se kapaciteti i treba da stvorimo uslove da možemo da opravdamo sve veće zahteve koji se pred nas postavljuju.

Želim da istaknem da je prilikom izlaganja programa Vlade premijer izneo da je Aerodrom „Nikola Tesla“ aerodrom sa rekordnim rezultatima i da će koncesioni model upravljanja obezbediti nove investicije od najmanje sedamsto miliona evra, što će obezbediti dodatne prilive u budžet Republike Srbije. Ovakav model će se shodno primenjivati i na preko trideset malih aerodroma na teritoriji Republike Srbije. Kada kažem mali, ne mislim površinski mali, nego po broju putnika. Cilj je omogućiti i takvim aerodromima linije redovnog prevoza putnika.

Želim da kažem, prvenstveno zbog građana Srbije, da je prilikom jučerašnje rasprave neko od opozicionih poslanika iznosio stavove, odnosno iznosio mišljenja na način na koji oni tumače zakone, postavljajući pitanje kako se priprema predlog zakona, da li su uključene sve relevantne institucije u pripremu predloga i da li se održavaju javne rasprave. Reći ću konkretno da za ovaj zakon o upravljanju aerodromima zbog hitnosti za njegovo usvajanje nije održana javna rasprava, ali da je formirana radna grupa koja uključuje po meni i te kako relevantne institucije: najpre Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije, Aerodrom „Nikola Tesla“ Beograd, „Er Srbiju“, Saobraćajni fakultet, kontrole letenja Srbije i Crne Gore. To su institucije koje vrlo dobro ispituju tržište, koje imaju podatke o stanju na terenu. Smatram da je po ovakvom sastavu radne grupe ovo jedan jako dobar predlog zakona.

Na kraju, smatram da će set zakona o kojima danas raspravljamo nakon usvajanja dati prostor za poboljšanje kvaliteta života građana Srbije i izražavam potpunu podršku predlozima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Dušica Stojković.
Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đukanović.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Moram da priznam, pošto smo danas čuli neverovatne stvari od raznih poslaničkih grupa, čak imao onih koji su, kao, desno opredeljeni, ali u svojim izlaganjima kao da se zalažu za upravni socijalizam, prosto sam ponekad šokiran njihovim stavovima, posebno tom bojaznošću od privatizacije ili, još bolje, od profesionalizacije, a, na primer, zaklinju se u Rusiju. Ako ćemo realno – mislim da je jedan od poslanika, drago mi je da je iz opozicionih redova, to spomenuo – baš u Rusiji imate koncesiju, pa čak i dobrom delom privatni aerodrom „Domodedovo“ u Moskvi, jedan od najvećih aerodroma, „Star Alliance“ i „Oneworld“, mislim da su u nekoj kooperaciji, tako da mi nije jasno zašto se neko plaši toga.

Što se tiče koncesija, ako već govorimo o Kini koja ima socijalistički sistem, mnogo koncesija imate u Kini, daje se privatnim kompanijama da rade.

Ne znam zašto se neko plaši što će neko na našem aerodromu da dobije mogućnost koncesije. To je valjda pozitivno. Nama je potreban što bolji aerodrom. Moram da priznam da je nama od izuzetno velike važnosti da možda izgradimo još jedan terminal s obzirom na to da postajemo veoma važna zračna luka i da iz gotovo svih zemalja regiona dolaze u Beograd i iz Beograda putuju. Ili vazdušna luka, izvinjavam se.

Pošto sam nedavno bio u Pekingu, oni su svakako izrazili želju, posebno sada kada se ukidaju vize, što i te kako pozdravljam, da imamo direktnu liniju Beograd–Peking. To bi bilo zaista fantastično i sjajno, onda bismo bili zemlja sa čijeg aerodroma idete u Moskvu, Sankt Peterburg, Peking i Njujork.

Mislim da to niko nema ovde, znači, do tri najvažnije zemlje sveta imate direktnе linije, što je zaista fantastično i veliki uspeh!

Ako se nekome to ne dopada, ako bi neko možda voleo da vrati „Jat“ ili onakav aerodrom kakav smo nekada imali, dobro, meni ostaje samo da sa žaljenjem konstatujem da to baš nije pametno. Ko ne voli „Er Srbiju“, kome stalno smeta ta kompanija – nemojte da letite „Er Srbijom“, idite nekim drugim avionom. Ili idite peške, na kraju krajeva, pošto vam se to ne dopada. Ceo svet dolazi ovde, leti našim avionima, samo se nekim ljudima ovde, pakosnim, to ne dopada. Ne razumem to, ali šta da radite.

Zaista smo ovde čuli svašta – zašto država ne ulaze u neka propala preduzeća? Čuli smo neverovatne zahteve da država ulaze u fabriku traktora. A kada ih pitate gde će ta država da proda taj traktor, gde bi i kako ovako posrnule, uništene fabrike, kao što su „Rakovica“ i IMT, danas mogu da postanu konkurentne sa „Džon Dirom“ ili „Nju Holandom“, ili otkud znam, pojma nemaju. Ali, to je bitno zato što prija nekim ljudima u Srbiji koji i dalje žive u periodu samoupravnog socijalizma, kaže – što to država negde nešto ne finansira.

Inače, potpuni sam pristalica privatne svojine. I, osim za određene strateške grane gde bi trebalo da država zadrži većinsko vlasništvo, uvek sam pristalica javno-privatnog partnerstva jer smatram da privatnik daleko bolje upravlja nego država, i odgovornije. To možete da vidite i po „Er Srbiji“, na kraju krajeva. Daleko odgovornije upravlja i svakako da pruža mnogo bolje usluge.

Ne razumem taj strah, kao da neko priželjkuje da se vrati Kardelj. To otprilike danas ovde slušamo.

Što se tiče zakona o stanovanju, tu tek ne razumem zašto pridike. Pa, to je pozitivno. Ja tvrdim, inače, kad pogledate kućne savete... Razumem, naravno, ove u manjim zgradama, ali, znate, kad živate u soliteru i kad vidite kakav je kućni savet, dođe vam da se uhvatite za glavu. Ne možete nijedan problem da rešite. Neretko se sami stanari potuku oko toga ko će da bude predsednik kućnog saveta, jer svako nađe neki mali posao sa nekim iz komunalnog preduzeća pa pravi svoje privatne dilove, a zgrada trpi.

Živim u soliteru koji ima 22 sprata, to je da bog sačuva! Nekada ne rade liftovi uopšte, imamo situaciju da lift ne radi po godinu dana i ne mogu da se dogovore ko će da popravi lift. Izvinite, sad kad nekog naterate, ako ne možete da se dogovorite, pa dode profesionalni menadžer, pa da vidite kako će neko da se natera da radi. Imamo, recimo, strašan problem, svi soliteri imaju problem da parcela ispred solitera, znači onaj izlaz... To je prosto neverovatno, koga god sam zvao da renovira, odnosno da nam to popravi, niko nije nadležan. Ne zna se čija je to nadležnost. Kad zovete ove iz grada, kažu – ne, mi nemamo veze sa tim. Zovete iz opštine, ni oni nemaju veze sa tim. Onda ovi iz kućnog saveta kažu – mi nemamo sredstva. Onda imate rupe ispred ulaza i to niko ne popravlja, to tako stoji, deca izađu, lome noge, upadaju u rupe. Znate, kad dođe neki profesionalni

menadžment i te kako će da se potrudi pa će to da se popravi, pa će svi stanari da imaju normalan izlaz iz zgrade.

Tako da sam po ovom pitanju absolutni pristalica ovih zakona, ovo su dobri zakoni, izuzetno dobri zakoni. Konačno, da jednom probijemo tu barijeru, da više ne razmišljamo da svuda mora država da upravlja, javno-privatno partnerstvo je nešto što je sasvim poželjno. Ja se absolutno za to zalažem.

Imam samo pitanje za Ministarstvo, pošto sam dobijao pitanja od ljudi koji su podstanari i godinama pokušavaju da ostvare svoja prava, kako da dođu do stana, pošto tolike godine uplaćuju sve te rate, zapravo plaćaju stanarinu – da li će se njima rešavati status? To sam dužan da pitam pošto su nama ovde postavili pitanje. Moram da priznam da nisam kompetentan za to da bih mogao da im odgovorim, pa bih voleo da nam ljudi iz Ministarstva o tome nešto više kažu.

Što se tiče samog seta zakona, moram da priznam da je ovo zaista, zaista dobro i svakako ču, onako punog srca, podržati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Poštovani predsedavajući, član 106: „Govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres.“

Zaista sam se trudio da vidim u ovim zakonima koje danas imamo na dnevnom redu gde su IMT, IMR, „Džon Dir“ i problemi proizvodnje poljoprivredne mehanizacije u Srbiji, ali nisam uspeo da prepoznam koji se zakon odnosi na to što je uvaženi kolega pre mene iznosio. Moram da priznam da sam zaista iznenaden i šokiran; s obzirom na to da kolegu poznajem i sa fakulteta jako dugo, zaista sam očekivao daleko ozbiljniju argumentaciju od one koju je iznosio.

PREDSEDAVAJUĆI: Čekajte, kolega Đukanoviću.

Gospodin Đukanović sigurno nije prekršio Poslovnik, pogotovo ne odredbu člana 106, bio je stalno u temi. A „Džona Dira“, IMT i IMR je uzeo kao metaforu, vezano za zakone o kojima se raspravlja. Valjda ima pravo to da uradi.

Po Poslovniku, narodni poslanik Vladimir Đukanović.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Članovi 103, 104. i 107, posebno oko ukazivanja na povredu Poslovnika i na vređanje dostojanstva. Uvek ističem, kada nešto pokušavate da prikažete kao povredu Poslovnika, ne smete da kršite dostojanstvo svih nas poslanika, a posebno ne javnosti, i da obmanjujete. Ovo što je sad urađeno je čista obmana. A da ne pričam o tome da neko ceni da li je nekom ozbiljna argumentacija ili nije, ali kako god. Pa nisam ja danas govorio o tome da će aerodrom otići u privatizaciju, nego baš šef poslaničke grupe uvaženog kolege. Time je izmislio svakako... Ja se samo izvinjavam, time je izmislio nešto što ne стоји, pošto se ovde samo priča o koncesiji. Hvala.

(Srđan Nogo: Ja sam dobio opomenu zbog ovoga.)

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Đukanoviću, upravo ulazite u repliku.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Samo dva pojašnjenja. To zemljište koje ste pominjali, za redovnu upotrebu – u članu 53. ovog zakona, gde piše „Nadležnost profesionalnog upravnika“, stoji između ostalog i da se stara o održavanju zemljišta koje služi za redovnu upotrebu zgrade. Dakle, to je to zemljište ispred zgrade ili solitera koje ste pominjali.

Što se tiče onih koji nisu u stanju da plate svoje obaveze, ovim zakonom je upravo predviđena i stambena podrška pošto je sasvim sigurno da će takvih slučajeva biti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Jahja Fehratović.

JAHJA FEHRATOVIĆ: Zahvalujem. Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, uvažena ministarko sa saradnicima, zakoni koji su pred nama uređuju izuzetno važne oblasti svakodnevnog života građana Srbije, među kojima je i zakon o izmenama i dopunama Zakona o komunalnim delatnostima.

Predložena rešenja doprinose sređivanju haosa koji vlada u ovoj oblasti u skoro svim našim lokalnim samoupravama, a ja bih rekao da su opštine Sandžaka u najdrastičnijem problemu. Taj problem se provlači od devedesetih, a dodatno je eskalirao u prethodnom periodu jer su dosadašnje lokalne vlasti sve učinile kako bi, u svrhu zadovoljenja ličnih i partijskih interesa, crpile finansije preko ovih preduzeća i neodmereno upošljavale svoje članove, čime su uništile i ono malo infrastrukture koju su ova preduzeća posedovala.

U takvom haosu radnici ne dobijaju redovno mukom zarađene plate, nemaju osnovnih uslova za obavljanje teških poslova, što dovodi do štrajkova usled čega opet trpe građani. U nizu takvih štrajkova najsvežiji je onaj iz 2015. godine kada su građani Tutina bili izloženi ekološkoj katastrofi tri meseca koliko nije iznošeno smeće. Lokalne vlasti otpuštaju te radnike i za usluge iznošenja smeća angažuju privatno preduzeće, pa sada građani Tutina em skuplje plaćaju odvoženje smeća, em opštinska uprava iz budžeta tom privatnom preduzeću opet isplaćuje novac. Dakle, građani dvostruko plaćaju, a smeće se i dalje ne iznosi redovno jer celi grad poseduje samo jedan kamion za tu vrstu delatnosti. Neredovnost takvih usluga takođe postoji u Sjenici.

Radnici komunalnih preduzeća u Novom Pazaru vrlo često su na udaru bahatih direktora, čak do te mere da su ih vredali kao mentalno zaostale, što je recimo nedavni slučaj sa doskorašnjim direktorom, gospodinom Škrijeljom, kadrom gospodina ministra Ljajića. Na meti takvih direktora je skromno gradsko zelenilo, pa nažalost i topole sa grobalja, a krađa goriva iz benzinskih pumpi u krugu preduzeća je konstantna pojava. Ili pak da direktor službenim vozilom ode na godišnji odmor, kao što je ovog leta uradio aktuelni direktor tog preduzeća Emin Omerović, takođe kadar ministra Ljajića.

Zato je važno da Ministarstvo ovim zakonom predvidi mehanizme zaštite radnika, imovine lokalnih komunalnih preduzeća i pojača kontrolu vršenja usluga prema građanima od strane tih preduzeća.

Vrlo važan deo izmena Zakona tiče se uređenja grobalja, njihovog vlasništva i raspolaganja istim, u kome se kaže da lokalna samouprava ne može poveravati poslove uredivanja i održavanja grobalja koja su u svojini crkava i verskih zajednica bez njihove saglasnosti.

Međutim, da li je zakon predviđao situaciju, šta će se dogoditi ako lokalna samouprava otme groblja verskim zajednicama, kao što je slučaj sa grobljima u Novom Pazaru gde postoje dva muslimanska groblja, stara nekoliko vekova, koja su uvek bila u vlasništvu Islamske zajednice; međutim, lokalna samouprava je samoinicijativno Islamskoj zajednici otuđila ta mezarja i protivzakonito raspolaže njima.

Zato je ova odredba važna i zdušno je podržavamo. Kao što bi, recimo, bilo važno rešiti i višedecenijski problem muslimanskog groblja u Beogradu, jer je preko 100.000 stanovnika ovog grada muslimanske veroispovesti u velikom problemu zbog nepostojanja tog groblja.

Takođe, jedna od izmena ovog zakona odnosi se na javni gradski i prigradski prevoz. Nažalost, i ova oblast je devastirana. Vlada i Ministarstvo moraju učiniti više napora da u siromašnim sredinama prorade lokalna prevozna preduzeća, jer njihovo nepostojanje ugrožava opstanak ljudi u ruralnim sredinama, kao što je slučaj u Sjenici gde već godinama prema udaljenim pešterskim selima ne postoji nikakav javni prevoz. Ovo je ujedno i apel vama, ministarko, vašem ministarstvu i Vladu Srbije da pomognete uspostavi takvih linija, što bi olakšalo život, a samim tim i opstanak ljudi na ovom području.

Važna je i predložena odredba o javnim parkiralištima. Međutim, imamo lokalne samouprave, kakva je Novi Pazar, koje nisu svojim građanima obezbedile ni minimalan broj parking-mesta, a uporno istrajavaju u naplati taksi, pa neretko i odvoženju automobila paukom, kako bi popunile budžete. Da li je zakonom određeno da lokalna samouprava prvo mora osigurati uslugu parkinga građanima, pa tek onda sprovoditi restriktivne mere?

Na kraju, vrlo važna odredba tiče se higijene, održavanja ulica. Ovo je takođe oblast u kojoj veliki broj lokalnih samouprava vrši malverzacije. Postoje lokalne samouprave, poput Novog Pazara, koje samo uoči izbora čiste širi deo grada.

Zbog svega ovoga, ja ću podržati ove odredbe zakona, kao i sve ostale, jer one pokušavaju da reše ove probleme koji se tiču života običnog građanina naše države. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Branimir Jovanović. Izvolite.

BRANIMIR JOVANOVIĆ: Zahvalujem. Poštovani predsedavajući, poštovana potpredsednica Vlade, koleginice i kolege narodni poslanici, govoriću o zakonu o stanovanju i održavanju zgrada, odnosno

govoriću o problemima sa kojima se susreću građani Srbije, ali o realnim problemima u stvarnom životu, a ne da bih skupljao neke jeftine političke poene ili pričao populistički protiv lokalne zajednice iz koje dolazim.

Smatram da su neke od bitnih karakteristika ovog zakona te što će gradovi i opštine vršiti registraciju stambenih jedinica i što će skupštine stanara dobiti svojstvo pravnih lica. Na ovaj način, tačno ćemo znati ko je odgovoran za određene postupke i to je, po mom mišljenju, jedna velika uloga ovog zakona. Upravo je izostanak odgovornosti u prethodnim godinama, mogu reći slobodno i prethodnim decenijama, doveo do toga da se pojedine zgrade nalaze u katastrofalnom stanju.

Možemo da postavimo mnogo pitanja: i ko je odgovoran za to što otpadaju fasade, i ko je odgovoran za to što se na vreme ne saniraju krovovi zgrada, zašto u mnogim višespratnicama liftovi ne rade, zbog čega hodnici u pojedinim zgradama godinama nisu krečeni ili zašto čak svako drugo poštansko sanduče u zgradama nije funkcionalno. Naravno, u ovom trenutku, u ovoj situaciji teško je odgovoriti na ta pitanja, a teško je odgovoriti upravo iz razloga što niko ne preuzima odgovornost za ove probleme. Još uvek funkcioniše tekuće održavanje zgrada, ali je očigledno najveća boljka, za sada, investiciono održavanje.

Očekujem da zakon o stanovanju i održavanju zgrada utiče pozitivno na stanare da zajedno i sistematski reše mnoga pitanja. Navešću samo neke od problema: recimo, na mnogim zgradama prokišnjava krov, a taj problem se očigledno tiče samo onih koji su direktno ugroženi; u mnogim zgradama mnogi ne vode računa, ne brinu o tehničkoj ispravnosti liftova; neke zgrade nisu priključene na gradsku toplanu, pa su prinuđeni da se greju na čvrsto gorivo, a o bezbednosti upotrebe dimnjaka niko ne vodi računa; u nekim zgradama postoje podstanice daljinskog grejanja, a malo ljudi razmišlja kakva havarija može da nastane ako održavanje nije adekvatno.

Očigledno je da sada, odnosno u ovoj situaciji, niko za ovo ne preuzima pravu, konkretnu odgovornost. A kada bi se kojim slučajem dogodila neka nesreća, onda bi svi ispaštali. Ovo su neki nasleđeni problemi. Skupštine stanara u ovoj situaciji, u ovoj formi nemaju mehanizam da neodgovornog komšiju nateraju da učestvuje u rešavanju značajnih pitanja.

I do sada su stanari imali mogućnost da angažuju upravnika zgrada, ali mali je broj onih koji su to na pravi način iskoristili. Upravnik zgrade u suštini je isto što i profesionalni predsednik skupštine stanara. Zakon će sada povećati ovlašćenja i odrediti zakonski minimum koji stanari moraju da ispune.

Zakon o stanovanju i održavanju zgrada jasno propisuje način odlučivanja u stambenim jedinicama i reguliše situaciju kada je vlasnik stana nepoznat ili nedostupan.

Dotaći će se i problema koji se tiču energetske efikasnosti. Smatram da će ovaj zakon pomoći da se oni reše na jedan pozitivan način. Podaci pokazuju da je samo desetina izgrađenih stambenih objekata u Srbiji u skladu sa

važećim standardima u oblasti energetske efikasnosti. Pošto će stambene jedinice na ovaj način dobiti status pravnog lica, one će imati mogućnost da konkurišu i učestvuju u projektima za energetsku sanaciju, a to bi mogao da im bude neki dodatni izvor finansiranja za rešavanje ovih problema.

Zakon o stanovanju i održavanju zgrada donosi mnogo novina i očekujem mnogo pozitivnih efekata, odnosno da uvede u red oblast održavanja zgrada. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodni poslanik Nedо Jovanović. Izvolite.

NEДO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Uvažena ministarko sa saradnicima, uvaženi predstavnici Ministarstva spoljnih poslova, poštovane kolege narodni poslanici, bilo bi besmisленo ako se ne bi podržao ovaj set zakona imajući u vidu da se konačno pokušava uvesti pravna sigurnost tamo gde pravne sigurnosti i pravne zaštite duže vremena nije bilo.

Naravno da najveću pažnju javnosti, bez obzira na to što i ostali zakoni zavređuju tu istu pažnju, privlači zakon o održavanju stambenih zgrada. U svojoj diskusiji ћу se fokusirati na taj zakon. Kao što je ovlašćeni predstavnik Poslaničke grupe SPS, naša uvažena koleginica Stefana Miladinović istakla, Poslanička grupa SPS će i ovaj i preostale zakone iz predloženog seta u danu za glasanje podržati.

Međutim, uvažena ministarko, vama bih htio da ukažem, na jedan krajnje dobromeran način, kako sam to do sada uvek činio i u ranijim sazivima, na određene odredbe zakona za koje smatram da mogu biti u koliziji sa nekim drugim zakonima, pa da zajednički probamo da izbegnemo eventualne nedorečenosti prilikom praktične primene, odnosno probleme u praktičnoj primeni zakona.

Imajući u vidu da svaka opšta norma važi za sve slučajeve, odnosno sve situacije, tako bi i normiranje člana 5. moralo da bude za sve situacije, a nažalost nije. Zašto na ovo ukazujem? U članu 5. u stavu 2. kaže se da se sticanjem prava svojine na posebnom delu zgrade, pored ostalog, stiče i pravo susvojine na zemljištu na kome je zgrada izgrađena i na zemljištu za redovnu upotrebu zgrade.

Ako je opšta norma u pitanju, onda nije primenjiva. Zašto nije primenjiva? Zbog toga što se može odnositi samo na situacije kada imamo izvršenu konverziju na toj katastarskoj parceli, gde je pravo korišćenja pretvoreno u pravo svojine ili gde se radi o pravu svojine. Ovo nije u svim slučajevima; imamo i dalje u katastru zastupljene situacije gde su katastarske parcele i dalje sa pravom korišćenja, a zgrade se nalaze na tim istim katastarskim parcelama. Vlasnici stanova kao posebnih delova zgrade ne mogu sticanjem tog posebnog dela steći i pravo susvojine na katastarskoj parceli, mogu steći pravo sukorišćenja.

Što se tiče prava zemljišta za redovnu upotrebu objekta, hajmo onda i to da razjasnimo. Ministarki je i te kako dobro poznato, i mojoj uvaženoj

koleginici Aleksandri, da je pravo zemljišta za redovnu upotrebu objekta, između ostalog, definisano odredbama Zakona o planiranju i izgradnji u članu 70, ali i odredbama Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa. Ako je to tako, a jeste tako, onda dolazimo u sledeću situaciju: pravo zemljišta za redovnu upotrebu objekta je jedna vrsta tereta. Ako je zgrada izgrađena na tuđem zemljištu i ako je to u skladu sa odredbama Zakona o planiranju i izgradnji – mi smo imali čak i normu po kojoj je pravo zemljišta za redovnu upotrebu objekta vezano za određenu površinu, to je bila minimalna površina za formiranje jedne građevinske parcele – šta to znači? To znači da je to zemljište ispod objekta ili oko objekta koje služi za redovnu upotrebu; to je teret. I, ukoliko se nalazi na zemljištu koje je u vlasništvu Republike Srbije, a posebno ukoliko je po odredbama Zakona o javnoj svojini sa Republike Srbije preneto na lokalne samouprave, onda se ne može steći pravo svojine, onda se zadržavamo na pravu korišćenja. Zašto? Zbog toga što imamo problem u katastru cele Srbije, jer je katastarski problem da su i dalje zadržana prava korišćenja na katastarskim parcelama, preko 90% zemljišta, možda i više.

Prema tome, nisam siguran da ova norma kao opšta norma može u praktičnoj primeni da prođe, a da ne bude u koliziji sa odredbama Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa i, eventualno, odredbama Zakona o planiranju i izgradnji.

Šta još pobuđuje jednu dilemu? U članu 9. normirano je da ukoliko je dato pravo nekome da na posebnom delu zgrade izgradi, dozida itd., dužan je da u roku od pet godina izgradi, a ukoliko taj rok od pet godina prekorači, da izvrši restituciju, odnosno povraćaj u pređašnje stanje, faktički da poruši sve ono što je izradio. Nije sporno da takva vrsta sankcije postoji, ja to zaista iskreno podržavam, ne kao pravnik nego kao građanin, jer smatram da svako mora da snosi posebnu vrstu odgovornosti za nepoštovanje obaveza koje su predviđene zakonom, zaista tu nema ništa sporno, ali šta ukoliko postoje objektivne okolnosti koje su sprečile da dođe do finalizacije gradnje? Šta ukoliko je stepen izgrađenosti, uvažena koleginice Aleksandra, preko 90%? Po odredbama Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa, on je već stekao svojinu. Da li je u toj situaciji, neću reći dozvoljeno, jer bih pogrešio ako bih rekao da li je dozvoljeno, dozvoljeno jeste, ali da li je racionalno i ekonomično to isto lice koje je izgradilo građevinu u tom stepenu gradnje vraćati na nulu, odnosno na početno stanje i reći – ti si kažnjen tom činjenicom da, eto, nisi ispoštovao rok od pet godina i došao si u situaciju da ne možeš dalje; ne daj bože, umro si pre isteka roka od pet godina, a tvoji pravni sledbenici nisu hteli da završe.

Prema tome, ova odredba kao opšta norma takođe bi morala da bude malo više precizirana, da se odnosi na situacije koje bi bile primenjive za svakog građanina bez obzira na to u kakvoj se situaciji nalazi kada je ova njegova obaveza u pitanju.

Sledeće što želim da istaknem kao dilemu – uvažena koleginica Aleksandra i te kako dobro zna da je odredbama Zakona o osnovama

svojinskopravnih odnosa zajednička svojina propisana kao nedeljiva svojina. Šta to znači? To znači da svaki vid raspolaganja podrazumeva saglasnost svih zajedničara. Dakle, nijedan od zajedničara, bez obzira na to da li ih ima tri ili pedeset, ne može ni u kom slučaju biti isključen iz davanja saglasnosti za raspolaganje. Na to ukazuje odredba člana 19. Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa koja kaže: „Na zajedničkim delovima zgrade i uređajima u zgradи vlasnici posebnih delova zgrade imaju pravo zajedničke nedeljive svojine“.

Iskreno rečeno, nisam siguran da je u svim odredbama zakona, ako se prate od početka do kraja, ova imperativna norma zastupljena. Bojim se da nije u svakoj situaciji i bojim se da to ostavlja prostor da se upravo ovakav pravni institut negde možda krši.

Osim toga, opet ću se obratiti vama, Aleksandra, vi znate da je i u odredbama Zakona o osnovama svojinskopravnih odnosa predviđeno nešto članom 15. st. 4. koji kaže – za preduzimanje poslova koji prelaze okvir redovnog upravljanja, pa dalje navodi: otuđenje stvari (i to cele stvari), promena namene stvari, izdavanje stvari, potrebna je saglasnost svih suvlasnika. Bez obzira na njihove suvlasničke udele. Zašto ovo govorim? Govorim zbog toga što sam, pažljivo čitajući Predlog zakona, našao pojedine delove odredaba koje ste normirali gde se, čini mi se, odstupa od ovog obaveznog, imperativnog propisa da je obavezna saglasnost svih zajedničara ukoliko se radi o zajedničkoj nedeljivoj stvari, što u principu i jeste.

Što se tiče pojedinih procesnih rešenja, ona su u principu dobra, jedino bi mi odgovaralo, kao pravniku, da je onaj rok od tri dana, koji je definisan kao rok za isticanje na oglasnoj tabli (ili bilo gde) kao obaveštenje vlasniku posebnog dela zgrade da može učestvovati u raspravi na sednici stambene zajednice, ipak osam dana. Zašto? U sudskoj praksi se kaže ovako – ukoliko se Neđo Jovanović ne može na drugi način obavestiti da pristupi sudu, onda se obaveštava tako što se poziv za njega ističe na oglasnoj tabli i taj poziv na oglasnoj tabli stoji osam dana. To je sasvim primeren i sasvim razuman rok i nema razloga da se od tog roka odvajamo. Osim toga, to što izostankom tri puta neko ko je vlasnik posebnog dela zgrade gubi mogućnost da njegov glas sačinjava kvorum, nisam siguran da je dobro rešenje.

Ono što je sigurno dobro, uvažena ministarko, jeste to što ste predložili jedan zakon koji konačno uvodi princip odgovornosti: odgovornost za naknadu štete, po principu objektivne odgovornosti, koji je do sada uvek bio negde zamagljen, i odgovornost za neispunjerenje obaveze. I, to je nešto što ne može niko normalan, izviniću se svima zbog toga što ovako govorim, a da ne podrži.

Ukoliko dođe do oštećenja fasade i, ne daj bože, ta fasada, kao što se dešavalо u nekim situacijama, povredi građanina, ranije smo lutali što se tiče odgovornosti, od lokalne samouprave, gradske uprave, vlasnika stana itd., itd.

Zaista, ovaj put imamo ono što je normirano na način kako treba da bude normirano. I, usaglašeno je sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

Ima još dosta toga, ali da ne bih trošio vreme svojoj uvaženoj koleginici Snežani Paunović, skratiću. Samo ču se još osvrnuti na dva detalja, afirmišući nešto što je jako pozitivno u ovom zakonu: prvo, što ste zadržali jedan princip koji je i ranije postojao –stambene zajednice su pravna lica. Kao pravna lica, moraju da manifestuju svoje delovanje kao pravna lica. Šta to znači? To znači da moraju podnosići završni račun. Podsećanja radi, od 2008. pa do 2013. godine u Beogradu su stambene zgrade, koje su i tada imale tretman pravnih lica, podnosile završni račun, kasnije bilans stanja, bilans uspeha ili već šta, ali, u svakom slučaju, nešto što je podrazumevalo odgovornost kada je u pitanju finansijsko raspolaganje bilo je regulisano zakonom. Imate maksimalnu i snažnu podršku što ste taj princip zadržali i što ste ga sada vrlo jasno i precizno normirali u zakonu.

Ono što na neki način izaziva određenu senzitivnost pojedinih grupa, mislim na građane Srbije, kada su u pitanju zaštićeni podstanari ili vlasnici stanova... Čuli smo pregršt kritika, ispoljavanje sumnji, bojazni, skepse itd. Ja ču biti ličan sada, malo da se kao pravnik izdvojim od onoga što mi je obaveza kao člana SPS-a i predstavnika moje poslaničke grupe, a to je sledeće – ipak ste uspeli da tu senzitivnost negde uravnotežite. Jer, s jedne strane, vlasnici stanova su trpeli teret, teret zaštićenog podstanara; s druge strane, zaštićeni podstanar nije kriv što je zaštićeni podstanar, njega je neko drugi stavio u tu poziciju i dao mu tu legitimaciju. Ni u kom slučaju se ne može tražiti odgovornost ili krivica na jednoj ili na drugoj strani. Država je nametnula jedan takav koncept, odnosno tadašnji zakonodavac, ili neko ko je normirao tada važeće propise, i doveo i jedne i druge u neprijatnu situaciju i delikatan položaj. Čini mi se da treba da se izdignemo iznad toga. Rešenja koja su u ovom zakonu definisana su dobra rešenja.

Na kraju, u ime Poslaničke grupe SPS, ne usurpirajući pravo našeg ovlašćenog predstavnika, kao zamenik šefa Poslaničke grupe SPS kategorički potvrđujem da ćemo zaista sa zadovoljstvom podržati kompletan set zakona koje ste predložili. Hvala vam što ste me saslušali.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, reč ima narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Član 107, dostojanstvo Narodne skupštine. Mislim da je uvaženi kolega koji je govorio pre mene napravio verovatno lapsus kada je rekao da niko normalan ne može da ne glasa za ovaj zakon. Stvarno mislim da u njegovom izlaganju, koje je inače bilo korektno, nije trebalo da se potkrade jedna takva formulacija s obzirom na to da se ovde dobar deo poslanika... Svi poslanici opozicije su se izjasnili da će biti protiv ovog zakona i izlažu svoje argumente, kakvi god oni bili. Mislim da imamo pravo da izlažemo argumente zašto smo protiv ovakvog zakona. Takva kvalifikacija ne priliči jednom kolegi koji je, ponavljam, imao korektno izlaganje, iako bih ja morao da

se zapitam kako stranka koja se zalaže za socijalnu pravdu može da podržava jedno ovakvo nametanje novih obaveza građanima.

(Neđo Jovanović: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, gospodine.

(Neđo Jovanović: Poslovnik.)

Po Poslovniku, reč ima Neđo Jovanović. Ali sačekajte samo da odgovorim kolegi Srđanu u vezi s članom 107.

Kolega Neđo je izrazio svoj stav. On nije taj koji može da ocenjuje da li je neko normalan ili nije. Ali, nešto moram da vam kažem, kolega, a to je da se obično povreda Poslovnika koristi za jedan vid političke borbe, da bi se jedna od strana učesnica na neki način diskreditovala i diskusije koje su bile dovele u pitanje. Ja ne vidim ni u jednom delu da je kolega Neđo Jovanović na vas mislio, spominjao vas i ne razumem zašto ste reagovali. To je njegov stav, politički stav, nikog nije imenovao posebno.

Po Poslovniku, kolega Neđo Jovanović.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Zaista mi nije jasno zbog čega se na nešto što je krajnje iskreno i dobromerneno, što se ukazuje ...

(Predsedavajući: Član, kolega Jovanoviću.)

Član 104. Rekao sam pre pet minuta da se pozivam na član 104, ali nema veze, nije važno.

(Predsedavajući: To je bilo pre pet minuta, sada se računa ovih osamnaest sekundi.)

Ja to mogu da kažem i na kraju, predsedavajući. U Poslovniku nigde ne piše da moram to da kažem na početku, ali hajde.

Ponoviću, zaista mi nije jasno zbog čega se politizuje nešto što je najdobronamernije i najiskrenije kada se komentariše zakon, zbog čega se prikupljaju politički poeni na nečemu na čemu ne treba da se prikupljaju, u odnosu na sve ono što se ovde govori. Umesto da se zbližavamo, umesto da tražimo zajedničke mogućnosti i poboljšavamo kvalitet zakona, mi se ovde kroz neku vrstu pozorišne predstave nadgornjavamo šta je dobro, šta nije, a naročito, ja to sad već prihvatom i kao neku vrstu uvrede, da sam rekao nešto što nisam rekao. Očekujem čak izvinjenje. Ja sam čak rekao da se izvinjavam i izvinio se svima koji bi me pogrešno protumačili. Rekao sam samo da niko normalan ne bi prihvatio jedan princip na koji sam ukazao da je zaista princip takav kakav bi trebalo da bude, normalan princip.

Sada se to na neki način izvitoperuje i izopačava, ne razumem zbog čega. Ako je u pitanju mogućnost da se prikupe politički poeni, nemam ništa protiv, neka građani procenuju da li na taj način mogu i treba da se prikupljaju politički poeni. Mi u Poslaničkoj grupi SPS sigurno ih nikada na taj način nećemo prikupljati. Ali ćemo zato ukazivati uvek ovako kao što sam to sada učinio, kao što je to činila moja uvažena koleginica Stefana Miladinović, kao što će to učiniti moja uvažena koleginica Snežana Paunović, dakle argumentovano i

stručno, onoliko koliko znamo i umemo. Ono što ne znamo i ne umemo, nećemo ni isticati. Mislim da je to krajnje korektno i pošteno. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Smatram da ni kolega Srđan Nogo nije prekršio Poslovnik, odnosno ja nisam prekršio kada sam mu dao reč. Kolega Nogo je novi poslanik, imajte malo tolerancije za njih zato što nije lako biti poslanik.

Reč ima narodni poslanik Snežana Paunović.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Hvala, uvaženi predsedavajući. Gospođo ministre sa saradnicima, bez obzira na to što je danas najviše diskusija, čini mi se, ili bar većina, bilo vezano za zakon o upravljanju aerodromima, ja ću se ipak osvrnuti na ovaj zakon koji smatram vrlo važnim i vrlo kvalitetnim. Istina, diskusije su bile različite i stavovi se razlikuju, to je potpuno prirodno kada se u plenumu razgovara o zakonu, međutim, ono što želim da kažem u svoje ime, a i u ime Poslaničke grupe SPS, jeste da zaista ovaj zakon smatram izuzetno važnim. Iz kog razloga? Nije korektno i, na kraju, ne treba stvarati pogrešnu sliku u javnosti oko toga da li je koncesija prodaja, jer nije. Zašto je važna i zašto je zakon o aerodromima važan, probaću da objasnim osvrnuvši se na neko vreme iza nas.

Vi ste sami, gospođo ministar, naglasili da je broj putnika na Aerodromu „Nikola Tesla“ pre 2012. godine bio znatno manji. Istina, vizna liberalizacija doprinela je tome da se broj putnika poveća, ali je to značilo apriori i da se kapaciteti Aerodroma „Nikola Tesla“ moraju prilagoditi činjenici da smo 2014. godinu završili sa četiri miliona putnika, a da će ove godine, kako sada statistički podaci izgledaju, to biti i preko pet miliona putnika. To zaista traži proširenje kapaciteta, i meni je posebno zadovoljstvo da je kolega Zoran Ilić tu, jer trudili smo se i u jednom momentu uspeli da od postojećih kapaciteta Aerodroma „Nikola Tesla“ čak postignemo i napravimo više; to je terminal dva, koji nakon rekonstrukcije izgleda savršeno; u toku je rekonstrukcija terminala jedan.

Zašto je koncesija važna – da se ne vraćamo na ono što se dešavalо – zbog toga što ćemo ovim tempom porasta broja putnika vrlo brzo doći u fazu da je apsolutno neophodan terminal tri, koji, koliko god se nama činio bezazlenim, jeste jedna krupna investicija.

Danas je bilo zamerki na temu... „Da nećete možda da gradite hotel?“, neko je od kolega rekao. Da, zašto da ne? Dugoročni plan razvoja Aerodroma „Nikola Tesla“ jeste primarno imao za cilj da u sklopu kompleksa Aerodroma „Nikola Tesla“ postoji i hotel. Zašto? Zato što Aerodrom „Nikola Tesla“ krupnim koracima ide ka ključnom aerodromu, koji će ne samo u regionu nego, slobodno mogu reći, u celom ovom delu Evrope predstavljati čvoriste tranzitnih letova pre svega, što apriori znači da ste kao dobar domaćin u obavezi da u tim pauzama, koje nekada znaju da budu duge, obezbedite za sve putnike, na kraju krajeva i zbog nepredviđenih okolnosti koje se dešavaju, smeštaj. Tako da

je hotel... Ako se osvrnemo na velike aerodrome, svetske i evropske, mislim da ih 80% aerodroma ima.

Da, između ostalog, i zbog toga nam je potrebna koncesija. Ali, najpotrebnija je pre svega zbog malih aerodroma, jer verujem da sam Aerodrom „Nikola Tesla“, koji je poslovaо u apsolutnom plusu... Da se ne bih sada bavila podacima koji su javno dostupni, statistika je na sajtu i u svakom trenutku može svako njome da raspolaže, ja ću se vratiti na male aerodrome. Pomenjuću „Ponikve“ kao jedan specifičan, opet gledajući u kolegu Zorana Ilića, zato što osim Aerodroma „Konstantin Veliki“, čiji smo kapacitet prepoznali i podržali u jednom trenutku, „Ponikve“ su takođe užasno važan aerodrom, važan za region u kom se nalaze. Da je tako, Poslanička grupa SPS dobila je potvrdu kada smo pre desetak dana bili u poseti lokalnoj samoupravi u Užicu, gde su i gradonačelnik i celo rukovodstvo grada Užica naglasili koliko je za njih Aerodrom „Ponikve“ važan.

Ono što postoji već... To jesu velika ulaganja, čak ste i vi, gospođo ministre, rekli da ulaganja nisu mala kada su u pitanju svi ti mali aerodromi, ali su zaista izuzetno važni pre svega kao aerodromi za prevoz robe. U tom smislu, veliki je uspeh ove vlade, koju smo skloni i da kritikujemo, u činjenici da je na Aerodromu „Ponikve“ obnovljena poletno-sletna staza od preko 1.800 metara, ako se ne varam, ili oko 1.800 metara.

Druge zamerke, koje su se odnosile na eksproprijaciju zemljišta, mogu se komotno opravdati još jednom činjenicom, koja može da bude manje poznata ali ću je ja reći zbog javnosti, a to je činjenica da se do sada vrlo često dešavalo, zbog neuređenog sistema upravljanja aerodromima Srbije, da se u zaštitnom pojasu oko aerodroma pojave neki objekti koji ometaju rad.

(Predsedavajući: Privedite kraju, koleginice Paunović.)

Na upozorenje predsedavajućeg, ja ću prekinuti svoje izlaganje, uz napomenu da će SPS svakako podržati set zakona, ali to su kolege već rekle. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pre samo nekoliko minuta zamolio sam kolegu Neđu Jovanovića da bude malo tolerantniji prema kolegi Srđanu Nogu. Bio bih nepravedan ako i ja ne bih bio takav, tako da povlačim opomenu koju sam izrekao gospodinu Nogu 12. decembra ove godine, zato što znam da i kada zaslužite opomenu, to radite nehatno.

Nastavljamo dalje. Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Uvažena gospođo ministarka, slušali smo različite priče, različite diskusije. Moja diskusija će biti malo drugačija. Ja bih vama postavio par pitanja koja sam postavio i na Odboru, na koja nisam dobio odgovore, a ti odgovori građane grada Kraljeva interesuju.

Prepostavimo soliter sa pedeset stanova, prepostavimo soliter koji nema skupštinu stanara, prepostavimo soliter koji neće biti u stanju da izabere

svog upravnika. Po Predlogu zakona, njega će, kao prinudnog, morati da postavi gradska uprava. Gradska uprava će biti ta koja će mu odrediti visinu ličnog dohotka. Sasvim je izvesno da će taj lični dohodak koji će on morati da primi da obezbedi skupština stanara, odnosno stanari te zgrade. Recite mi na koji način mislite da obezbedite sredstva od ljudi koji za to nemaju novac.

Malopre ste rekli da će za velike investicije, tipa sređivanja i poboljšanja energetske efikasnosti, da budu fondovi u gradskoj upravi koji će da budu predviđeni za takve slučajeve.

Dakle, ako ste pratili ovo što sam rekao – ja ponešto više od vas vidim, to je sreća dala ili nesreća – ja ovde vidim izvršitelje koji će morati da uzimaju novac od ljudi, penzionera starih, u zgradama, koji za to neće imati novčana sredstva. Reći ćete mi posle, molim vas, da li sam u pravu ili sam u krivu.

Moram samo još jednom rečenicom da prokomentarišem Aerodrom „Morava“ u Lađevcima. Malopre ste, gospođo ministarka, pričali o razlikama između vas i Demokratske stranke; evo jedne stvari koja je apsolutno identična: Aerodrom u Lađevcima otvarao je gospodin Boris Tadić, a Aerodrom u Lađevcima ste otvarali i vi. Ja vas pitam – kada će Aerodrom početi da radi? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Vesoviću, da nisam povukao opomenu kolegi Nogu pre vaše diskusije, ne znam šta bi se desilo sada.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Evo, ovako. Što se tiče prvog pitanja, vezano za prinudnog upravnika ili primer tog solitera koji ste vi rekli ili bilo koje druge stambene jedinice, ukoliko stanari ne mogu da se dogovore... Nadam se da će toga da bude što manje i da ćemo u jednom trenutku doći u situaciju da će se stanari uvek dogovoriti, pa imati ili svog člana koji će voditi upravljanje zgradom ili nekog koga će angažovati kao profesionalnog upravnika, ali ukoliko to nije slučaj, a često nije... Čak nije pitanje da li su zgrade sa velikim brojem stanova ili sa manjim, verujte, i u manjim i u većim imamo problem da se stanari dogovore ko će da vodi računa o upravljanju zgradom. U tom slučaju, lokalna samouprava, kao što ste i sami rekli, grad ili opština, imenuje prinudnog upravnika, kojeg naravno uzimaju sa liste koju ima Privredna komora Srbije, koji ima licencu. Sama lokalna samouprava predlaže, odnosno tačno ograničava visinu naknade, za razliku, recimo, od profesionalnih upravnika koje može da izabere sama zgrada odnosno stambena jedinica. Oni će imati ugovorni odnos sa stanarima i videti kolika je naknada, to će odrediti pre svega tržište. Ali ovo prvo, pošto je u pitanju prinudna naknada, odrediće sama lokalna samouprava. Taj prinudni upravnik će biti do onog trenutka dok se stanari ne budu dogovorili da li imaju svog člana ili biraju profesionalnog upravnika.

Što se tiče aerodroma Lađevci, neki su pričali o tome i otvarali ga, aerodrom Lađevci trenutno je u procesu sklapanja ugovora između Ministarstva odbrane i Privrednog društva „Aerodromi Srbije“. Aerodrom Lađevci... Ja ga

nisam otvarala, ja sam na tom aerodromu bila tri puta i svaki put najavila da ćemo jasno sprovesti proceduru i napraviti mešoviti aerodrom, koji neće biti samo vojni, nego će biti civilni i vojni. Dakle, kada se završi ugovor, koji treba da prođe naravno i Vladu Republike Srbije, tog trenutka imamo operatera i tog trenutka aerodrom Lađevci može da radi. Dinamički, ja se stvarno nadam da je to samo pitanje sprovođenja i završetka pregovora, administracije; ne može biti dugačko i nadam se da ćemo u roku od nekoliko meseci moći da pričamo zaista o otvaranju. Dakle, ja aerodrom nisam otvarala, svaki put sam najavila i dalje najavljujem da ćemo ga realizovati i da ćemo imati konačno taj aerodrom u onom kapacitetu u kojem treba da imamo. Eto toliko.

(Dragan Vesović: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo, kolega Vesoviću. Objasnila vam je odlično.

Reč ima poslanik Marko Parezanović. Izvolite.

MARKO PAREZANOVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući. Poštovana ministarka sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama je nekoliko predloga novih zakona i izmena i dopuna zakona. Ja ću danas govoriti o zakonu o stanovanju jer mislim da je to veoma važna oblast za svakodnevni život naših građana.

Iskustva su pokazala da se građani nadležnim organima obraćaju sa mnogim pitanjima i problemima koji nisu na kvalitetan način obuhvaćeni trenutnim zakonskim propisima. Kao najveće probleme istakao bih, na prvom mestu, veliku potrošnju energije jer smatram da u 21. veku ne možemo sebi da dozvolimo da ne vodimo računa o energetskoj efikasnosti. Druga važna stvar koju hoću da istaknem, zbog čega je bitno što se ovaj zakon donosi, to su potpuno nejasno definisane odgovornosti i obaveze i mehanizmi za održavanje zgrada. To direktno dovodi do urušavanja stambenog fonda, u vidu oronulih i zapuštenih zgrada. To ruži naše gradove i čini okruženje u kojem živimo sumornim i negledljivim.

Na primeru grada iz kojeg dolazim – mi smo u centru Čačka imali jednu zaista oronulu zgradu koja je bila u jako lošem stanju, i na kraju smo odlučili da iz budžeta grada odvojimo sredstva da to sredimo. Sada to izgleda mnogo lepše, ali ipak to nisu prava rešenja i nadam se da će se ovaj zakon na sistemski način izboriti sa ovim problemima.

Smatram da je jako pozitivno to što je zakon predvideo situaciju kada stanari ne poštuju zakon, u vidu prinudnih uprava sa ograničenim trajanjem, iako mislim da u praksi nećemo imati previše takvih situacija. Ali, zbog toga što ta opcija postoji, verujem da građani to neće dozvoliti i da će se sami organizovati kako to predviđa zakon.

Takođe bih istakao situacije kada je u cilju zaštite života i zdravlja građana potrebno hitno reagovati. U tim situacijama lokalne samouprave preuzimaju na sebe odgovornost da izvedu određene radove, čime dolazimo do situacije da nemamo prazan hod u primeni zakona.

Na kraju bih pohvalio odredbe ovog zakona koje regulišu stambeno zbrinjavanje osoba koje trpe nasilje u porodici i partnersko nasilje, čime pravimo još jedan korak posle usvajanja Zakona o sprečavanju nasilja u porodici ka usklađivanju sa Istanbulskom konvencijom Saveta Evrope.

Pohvalio bih i Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine koji se tiče ukidanja viza. Mislim da je to nastavak sve boljih odnosa naše zemlje sa ovom velikom svetskom silom.

Kada smo već kod spoljnih odnosa, zbog onoga što imamo prilike da čujemo i danas i gotovo svaki dan, moram da naglasim – u Srbiji se ne vodi bilo kakva politika evrofanatizma. To je najobičnija glupost, besmislica i laž koju svakodnevno promoviše pre svega Boško Obradović, a sve zbog toga što ne može da podnese činjenicu da dok otvaramo nova poglavlja u evrointegracijama paralelno s tim imamo nikad bolje odnose sa Ruskom Federacijom i Narodnom Republikom Kinom.

Nervozan je Boško Obradović jer je pre par dana naš gost bio ministar spoljnih poslova Rusije Sergej Lavrov i tom prilikom najavio skoru posetu premijera Ruske Federacije Dmitrija Medvedeva, a pre samo par meseci u poseti Srbiji bio je premijer Narodne Republike Kine, posle 32 godine. Sve su to činjenice koje prosto dokazuju da je sva ta priča o nekakvom evrofanatizmu u Srbiji najobičnija laž.

Poštovana ministarka, ja će u danu za glasanje podržati ovaj set predloženih zakona jer verujem da će uz doslednu primenu uticati na bolji život građana Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Razumem da postoji velika konfuzija u politici Srpske napredne stranke: zalažete se za ulazak u EU, poslednji ste evrofanatci u Evropi, istovremeno kažete da ste najveći prijatelji Zapada i miljenici zapadnih vlada i ljudi poput Tonija Blera, porodice Clinton i drugih evropskih političara; s druge strane, vi ste i protivnici EU, vi ste i najveći evroskeptici, vi tražite alternativne globalne modele, vas ta ista međunarodna zajednica hoće da sruši sa vlasti. Tako da je zaista vrlo konfuzno stanje.

Da li ima, kao što se priča, više struja u Srpskoj naprednoj stranci ili ne, ja ne ulazim u to, ali ovde je veliki problem što niko ne može da uhvati šta je politika Srpske napredne stranke, da li ste vi za ulazak u EU ili niste za ulazak u EU, da li ste za ulazak u EU po svaku nacionalnu cenu, jer imamo poniženja koja nam neka trećerazredna država poput Hrvatske pripeđuje, a sigurno ima neku podršku u samoj EU od nekih mnogo ozbiljnijih, i mi to i dalje treba da trpimo.

Pozdravljam otvaranje geopolitičkih alternativa. Štaviše, za vašu informaciju, mi smo bili ti koji su na razgovoru juna meseca ovde u Narodnoj skupštini predsedniku Vlade Aleksandru Vučiću sugerisali da treba da se napravi

jedan sporazum sa Kinom. Meni je drago da je on prihvatio naše sugestije. Nadam se da je ovo tek prvi korak u tom velikom paketu, ukidanje viza. Nadam se da će se realizovati direktna avio-linija. Nadam se da će se realizovati nešto što je uradio gospodin Viktor Orban, a to je ekonomsko državljanstvo, koje bi moglo da nam omogući da isplatimo MMF i povratimo suverenost, jer je to takođe evropska praksa pa se možemo na to pozvati, tako da pozdravljam to i pozivam Aleksandra Vučića da do kraja sproveđe to u delo.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, pravo na repliku.

VLADIMIR ORLIĆ: Ovo će morati da bude kratko, gospodine predsedavajući, s obzirom na to da nemam želju da izlazim u susret nečijim potrebama za pažnjom. Sve što smo čuli jeste tužna posledica očigledno prevelikog druženja između tih internet pokreta i ostalih političkih faktora koji postoje samo na socijalnim mrežama. Apsolutno ništa vredno komentara. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Miodrag Linta. Izvolite.

MIODRAG LINTA: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, poštovana gospođo Mihajlović, poštovani gosti, danas ću govoriti o Predlogu zakona o stanovanju i održavanju zgrada, koji predstavlja jedan od najvažnijih sistemskih zakona u jednom društvu jer reguliše jednu od najdubljih potreba čoveka, a to je obezbeđivanje krova nad glavom. Takođe, usvajanje ovog zakona biće važan korak ka usvajanju strategije stambenog razvoja tokom sledeće godine.

Pošto su druge koleginice i kolege govorile o gotovo svim aspektima ovog predloga zakona, ja ću se ograničiti na jednu ciljnu grupu, grupu građana Srbije koji predstavljaju najveće žrtve ratova na prostoru bivše Jugoslavije, a to je gotovo pola miliona proteranih Srba koji žive u Republici Srbiji.

Kao što je poznato, u Srbiji je sredstvima međunarodnih organizacija, većim delom, i Vlade Srbije u prethodnom periodu sagrađeno oko 3.500 stambenih jedinica za izbegla i prognana lica. Oko tri hiljade porodica dobilo je pravo otkupa na osnovu Zakona o izbeglicama iz 2010. godine. Međutim, to pravo nije dobilo 530 porodica, korisnika tzv. SIRP programa, čiji su stanovi izgrađeni sredstvima italijanske vlade. Tih 530 stanova nalazi se u sedam lokalnih samouprava, a to su: gradovi Niš, Kragujevac, Kraljevo, Čačak, Pančevo, Valjevo i opština Stara Pazova. Već dugi niz godina pokušavamo da ispravimo veliku nepravdu i da tih 530 porodica, od kojih su 80% izbegličke porodice, a 20% porodice domaćeg stanovništva iz ranjivih kategorija, konačno mogu da kažu da su se integrisale u srpsko društvo. Jedan od ključnih preduslova integracije jeste da čovek postane vlasnik nad stambenom jedinicom u kojoj živi.

Poznato je da je 2004. godine potpisani Memorandum o razumevanju između Vlade Italije i Vlade Srbije po kome je jasno rečeno da će

korisnici tih stanova steći pravo otkupa kada se u njih usele. Međutim, tokom useljenja tih porodica u te stanove, 2008. godine, na volšeban način je promenjena ta odredba Memoranduma o razumevanju i tim ljudima rečeno da nemaju pravo otkupa, nego samo da budu u statusu zakupca, što je izazvalo i izaziva već punih osam godina ogorčenje tih porodica.

Sada imamo paradoksalnu situaciju da, recimo, u gradu Nišu imamo tzv. zgradu nemačke vlade, znači stanove koji su izgrađeni sredstvima nemačke države, tu živi čovek iz jednog sela sa Korduna, Banije, Like, severa Dalmacije, zapadne Slavonije, Bosanske Krajine ili Federacije Bih, on ima pravo otkupa tog stana, a pored te nemačke zgrade imamo zgradu, uslovno rečeno, italijanske vlade, gde živi drugi čovek iz tog istog sela i on nema pravo otkupa stana. To je isto kao kada imate dvoje dece pa jednom detetu kupite patike, a drugom detetu ne kupite patike. Ili kupite i jednom i drugom detetu patike, ili nemojte nijednom detetu da kupite patike, ili komad odeće ili bilo šta drugo.

U prethodnom periodu imali smo nekoliko sastanaka u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture. Prvi sastanak održan je 15. aprila 2015. godine i na njemu su bili gospođa Mihajlović i gospodin Vulin, gospođa Damnjanović, državni sekretar u Ministarstvu građevinarstva i gospodin Stanković, državni sekretar u Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Tu smo dogovarali da je zaista došlo vreme da se ta nepravda ispravi i ja sam pozdravio činjenicu da su gospođa Mihajlović i gospodin Vulin rekli da smatraju da to pitanje treba konačno rešiti i omogućiti tim ljudima pravo otkupa tih 530 stanova. Dogovoren je da se održi drugi sastanak, na koji će biti pozvani predstavnici svih sedam lokalnih samouprava.

Taj sastanak je zaista održan četrnaest dana kasnije, 29. aprila 2015. godine. Tu je bilo nekoliko gradonačelnika, zamenika gradonačelnika ili načelnika gradskih i opštinskih uprava. Bio je prisutan gospodin Vulin, a u ime Ministarstva građevinarstva bila je prisutna gospođa Damnjanović. Tu je konstatovano da je potrebno da se formira radna grupa koja će pripremiti rešenje ovog problema u narednom periodu.

Održan je treći sastanak, septembra 2015. godine, šest meseci kasnije. Na tom sastanku je bila gospođa Damnjanović, znači treći put, gde smo takođe razgovarali kako tehnički da to pitanje rešimo.

Tada je nastala pauza od godinu i razgovori su nastavljeni oktobra ove godine, kada je održan četvrti sastanak, gde je bila prisutna gospođa Damnjanović i gospođa ili gospodica Atanacković. Takođe smo na tu temu razgovarali i konstatovali da to pitanje jedino možemo da rešimo donošenjem jednog zaključka. Taj zaključak će pripremiti Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, treba da prođe Sekretarijat za zakonodavstvo, da dođe na Vladu, da ga usvoji Vlada i da suština toga zaključka bude da se jasno kaže da se na 530 korisnika SIRP programa primeni Zakon o izbeglicama, da se Zakon o izbeglicama, pored 3.000 porodica na koje se primenjuje, primeni i na ovih 530

porodica. Očekujem da čemo u narednom periodu u vrlo razumnom vremenu to pitanje rešiti, da će biti donet zaključak i da će to pitanje biti ispravljeno.

Samo bih želeo još nekoliko stvari da kažem. Imamo problem da jedan deo od ovih 3.000 porodica ne može da otkupi stanove iako Zakon o izbeglicama to dozvoljava. Imamo primer 18 stanara u Pančevu: Memorandum o razumevanju sa Gradom Pančevom i nemačkom organizacijom *ASB* to dozvoljava, međutim, upućen je dopis Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, odgovor je bio neodređen. Ljudi su ogorčeni, jer iako im Memorandum jasno dozvoljava otkup tih stanova, oni, nažalost, to ne mogu da učine. Takođe, imamo nekoliko slučajeva u opštini Vršac (sela Gudurica, Vlajkovac), gde se izbegličkim porodicama onemogućava pravo da otkupe svoje stambene jedinice iako im Zakon o izbeglicama to dozvoljava.

Želim da pohvalim posebno, kao primer dobre prakse, Opština Novi Kneževac, predsednika Opštine gospodina Uverića i moga kolegu narodnog poslanika, gospodina Radovana Jančića, koji su pomogli da sto izbegličkih porodica na području opštine Novi Kneževac (u selima Srpski Krstur, Podlokaj i Banatsko Aranđelovo) dobije pravo otkupa po razumnim cenama, po realnim cenama koje važe u tim mestima. Prethodna DOS-ovska vlast je, nažalost, dala cene koje su bile sedam-osam puta veće nego što su realne cene u tim selima, koje važe za domaće građane. Realna cena jeste oko hiljadu evra, tako da građani iz tih sela svoje puno veće kuće ne mogu prodati za veći iznos od 1.000, 1.500 evra. Prethodna vlast je, ponavljam, odredila da ta kuća vredi 7.000–8.000 evra i da se po toj ceni mora otkupiti.

Na kraju želim da pomenem jedan veliki problem koji se tiče 57 porodica, od kojih je 51 izbeglička a šest su iz reda domaćeg stanovništva, a tiče se stanova kojima upravlja državna firma Dipos. Naime, nekoliko desetina porodica je dobilo pravo otkupa tih stanova, to su državni stanovi, međutim, 57 porodica to pravo nema. Ponavljam, 51 izbeglička porodica. To su stanovi koji se nalaze u Ulici Pere Todorovića (41 stan), Kraljevačkoj ulici (12 stanova), Ulici braće Grim (dva stana), Stevana Musića (jedan stan) i Prve pruge (jedan stan). Ti su stanovi trošni, u lošem stanju i mislim da bi bilo dobro da Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture pomogne da se taj problem reši i da tih 57 porodica dobije pravo otkupa tih stanova pod povoljnim uslovima.

Zbog nedostatka vremena, završiću svoje izlaganje. Apelujem na gospođu Mihajlović i Ministarstvo da pomognu da svi ovi problemi koje sam u kratkim crtama izneo budu rešeni u razumnom vremenskom roku.

Na kraju želim da kažem da ću u danu za glasanje glasati i za ovaj zakon i za druge zakone iz ovoga seta. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Gospodine Linta, hvala još jednom što stavljamo ovu vrlo važnu temu i o njoj razgovaramo. Jesmo, nekoliko puta smo se sastajali, vezano za 530 korisnika, ali ono što jeste problem, nekoliko puta

smo o tome razgovarali, bez obzira na svu našu dobru volju da omogućimo da se otkupe ti stanovi, donator prosto ne dozvoljava da ti stanovi budu otkupljeni nego insistira, sami ste rekli, da imamo isključivo i samo zakup. Donator je, inače, italijanska vlada. Mi smo nekoliko puta kontaktirali sa italijanskom vladom, pisali itd., međutim, u tom smislu nismo naišli na mogućnost da se ti stanovi otkupe. Ono što eventualno postoji kao mogućnost o kojoj treba da razgovaramo, da vidimo kako, jeste eventualno stambena podrška, pa da vidimo drugi način da rešimo pitanje 530 korisnika.

Što se tiče Pančeva, ja zaista ne znam za taj dopis. Evo, sada sam ovde razgovarala, videćemo, pa ćemo sesti za sto i u tom smislu razgovarati.

Kada govorimo o Dipisu, ponovo upućujem na Republičku direkciju za imovinu. Ako je potrebno neko posredovanje, zajednički da sednemo, o temi Pančeva recimo, i ovoj, možemo to uvek uraditi i, nadam se, u nekom roku bar jedan deo ovoga što se toliko godina čeka pokušati i uspeti da rešimo. To je sve što mogu sada da kažem. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Reč ima narodni poslanik Marija Janjušević. Odustaje.

Reč ima narodni poslanik Tijana Davidovac. Izvolite.

TIJANA DAVIDOVAC: Hvala. Poštovani predsedavajući, uvažena ministarka sa saradnicima, poštovani kolege i koleginice, Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada sastoji se iz tri postojeća zakona koja su integrisana i unapređena kroz ovaj zakon, a to su: Zakon o stanovanju, Zakon o održavanju stambenih zgrada i Zakon o socijalnom stanovanju. Cilj ovog zakona je očuvanje i unapređenje stambenog fonda, poboljšanje uslova stanovanja i obezbeđenje stambene podrške građanima Republike Srbije.

Neki od zatečenih problema koji su ovim zakonom rešeni jesu: loši uslovi stanovanja građana; izuzetno velika potrošnja energije u zgradama (60% od ukupne potrošnje energije); drastično smanjenje vrednosti stambenog fonda; nije bilo jasno ko upravlja zgradama; ko ih održava; ko je odgovoran ako nastane šteta usled neodržavanja zgrada; neregulisani uslovi i postupak iseljenja i preseljenja iz bespravno izgrađenih objekata koji se nalaze na tuđem zemljištu.

Neodržavanje zgrada je problem koji često dovodi do velikih šteta i opasnosti po život i imovinu ljudi. Kao posledica neodržavanja i nebrige o zgradama i njenim delovima najčešće se dešavaju kvarovi i nesreće u liftovima, padanje fasada na javnu površinu, prolaznike i tuđu imovinu, prokišnjavanje krovova, požari na elektroinstalacijama, zatim, vode se brojni sudski postupci između vlasnika stanova međusobno, kao i sa trećim licima koja izvode radeve na održavanju.

Zapanjost građevinskog stambenog fonda je velika i zahteva značajna ulaganja kako bi se doveo u zadovoljavajuće stanje, odnosno kako bi se održavanje zgrada dovelo na nivo tekućeg redovnog održavanja. Potrebno je izvršiti velike intervencije na velikom broju zgrada, za šta vlasnici nemaju dovoljno sredstava. Novim zakonom je data mogućnost da jedinice lokalne

samouprave izdvoje sredstva za ovakve intervencije koje bi predstavljale javni interes u sferi održavanja zgrada. Takođe, utvrđena je jasna odgovornost vlasnika posebnih i samostalnih delova zgrade, odnosno stambene jedinice i profesionalnog upravnika u pogledu neispunjavanja obaveza održavanja, odnosno nastanka štete usled propuštanja obaveze.

Potrošnja energije u zgradama u Srbiji je bila u stalnom porastu tokom poslednje dekade. U Srbiji ima oko 85% stambenih zgrada koje nemaju nikakvu topotnu izolaciju. Ovim zakonom su predviđene mere za poboljšanje energetske efikasnosti postojećeg stambenog fonda.

Ovaj zakon takođe sadrži članove kojima se regulišu slučajevi raseljavanja lica koja žive u nestandardnim naseljima, u objektima koji su izgrađeni suprotno propisima o izgradnji objekata na zemljištu u svojini drugog lica.

Predlog zakona reguliše i stambeno zbrinjavanje žrtve porodičnog nasilja ili nasilja u partnerskim odnosima, što nam ukazuje na odgovornost države u smislu podrške žrtvi nasilja u vidu obezbeđenja privremenog smeštaja, u cilju zaštite žrtve i prevencije eventualnog ponavljanja nasilja.

Spajanjem tri postojeća zakona, unapređenjem postojećih rešenja i davanjem novih instituta koji idu u korak sa trenutnim društvenim i ekonomskim okolnostima u kojima živimo, održivi razvoj stanovanja utvrđujemo kao javni interes, što je cilj donošenja ovakvog zakona i izražavanje brige ne samo za današnje već i buduće generacije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Zoran Radojičić.
Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Marko Zeljug.

MARKO ZELJUG: Danas bih želeo da pričam o zakonu o aerodromima. Malopredašnji govornici su iznosili neke netačne činjenice koje su se odnosile na ovaj zakon – da je zakon donet naprečac, da ga je Vlada uputila Skupštini nenajavljeni, da otvara mogućnost za nekakve špekulacije, kao što su oni navodili.

Moram da demandujem poslanike koji su govorili pre mene i da kažem da je u ekspozeu premijera, početkom avgusta meseca, upravo najavljenno donošenje ovog zakona i da je premijer istakao da je cilj ovog zakona uspostavljanje srpske avio-kompanije koja će biti konkurentna na tržištu u ovom delu Evrope, da će biti vrlo važan strateški centar za avio-saobraćaj ovog dela sveta.

Zakonom o aerodromima predviđena je mogućnost, tj. tretiranje aerodroma, tj. upravljanje aerodromskim delatnostima kao delatnostima od opštег interesa. Zakonom se takođe predviđa da se aerodrom tretira kao subjekt na koji se može primeniti Zakon o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama.

Zakon treba da bude primjenjen na sve aerodrome na teritoriji Republike Srbije, a najvažniji o kome možemo danas da razgovaramo jeste upravo Aerodrom „Nikola Tesla“.

Aerodrom „Nikola Tesla“ je 2013. godine, da kažemo tako, doživeo svoju renesansu, u momentu kad je premijer Aleksandar Vučić svojim naporima uspostavio sporazum između „Er Srbije“ i kompanije „Etihad“. Od tog momenta imamo dinamiku i progresiju u razvoju Aerodroma, broja putnika i prometa robe koji trenutno funkcionišu preko Aerodroma „Nikola Tesla“, tj. aerodroma Beograd. Danas govorimo o broju putnika koji je povećan u odnosu na broj putnika iz 2010. godine za 80%. Imamo povećan transport robe, povećanu količinu pošte koju transportujemo preko aerodroma Beograd, u odnosu na prethodnu godinu. U ovoj godini, aerodrom Beograd je prevezao ukupno 4.648.790 putnika, što je 3% veće nego za isti period prethodne godine.

S tim u vezi, potreba za donošenjem ovog zakona jeste naročito važna zato što je prema nekim projektima za razvoj Aerodroma „Nikola Tesla“ okvirni broj koji može da primi Aerodrom u toku jedne godine pet miliona putnika. Mi smo jako blizu tog broja i neophodno je da se ovaj zakon doneše upravo iz razloga što se ovim zakonom omogućava koncesiono ulaganje u aerodrom Beograd i otvara mogućnost za sprovođenje investicije koja je vredna nekih milijardu evra, koliko se navodi u nekim izveštajima. I, planira se izgradnja druge poletno-sletne staze na aerodromu Beograd, tj. Aerodromu „Nikola Tesla“. Ova investicija bi omogućila, naravno, angažovanje srpskih građevinskih firmi, što je dodatni benefit od donošenja ovog zakona i primene zakona o koncesiji na aerodrome.

Smatram da u ovom momentu svi poslanici, kako SNS tako i koalicionih partnera, treba da podrže ovaj zakon jer se benefiti vide u samom sprovođenju ugovora između „Etihada“ i „Er Srbije“ u tome što smo od momenta potpisivanja ugovora povećali broj putnika, povećali broj zaposlenih koji rade na Aerodromu „Nikola Tesla“; takođe, povećan je broj destinacija ka kojima saobraća naš avio-prevoznik.

Naša flota je u momentu preuzimanja, tj. potpisivanja ugovora sa „Etihadom“ bila u jako nezavidnom položaju i stanju. Kada uzmete u obzir da smo u tom momentu imali flotu koja je bila prosečne starosti 25 godina, kupovinom novih aviona tipa „erbas 320“ podmladili smo flotu i faktički doveli u neko zavidno stanje našu nacionalnu avio-kompaniju. Moram da iznesem jedan podatak koji možda građani ne znaju ili nisu imali dovoljno prilike da budu informisani: godinu dana po potpisivanju ugovora, od sedam aviona koliko ih je funkcionalo u okviru flote tadašnjeg „Jata“, četiri su morala da budu rashodovana iz razloga što nisu bili bezbedni za dalji transport i korišćenje u komercijalne svrhe.

Želeo bih da istaknem još jednu činjenicu koja se tiče uređivanja i zone zaštite oko aerodromskog kompleksa. Poslanica koja je diskutovala pre izvesnog vremena iznela je da se ovde ostavlja mogućnost da se unutar zone zaštite aerodromskog kompleksa grade objekti ili da se ne vrši njihova legalizacija i da zakonom nije definisano. Zakon o aerodromima upravo definiše da se kompleks aerodroma smatra za zemljište koje je namenjeno za

aerodromsku izgradnju, izgradnju aerodromske infrastrukture, a da se u zoni zaštite aerodromskog kompleksa definiše, tj. da je moguća ograničena izgradnja i da se može zaustaviti izgradnja onih objekata koji mogu da ugroze bezbednost i sigurno obavljanje avio-transporta.

Jednu bih činjenicu želeo da podelim sa ostalim narodnim poslanicima, koja se tiče upravo Aerodroma „Nikola Tesla“, tj. piste koja treba da se izgradi, druge poletno-sletne staze koja treba da se izgradi na teritoriji opštine Surčin, iz koje inače dolazim i kao narodni poslanik SNS sam zainteresovan za problem koji je trenutno nastao. Zapravo, problem koji traje već izvesni niz godina nastao je neangažovanjem vlasti Grada Beograda i lokalnih vlasti u Surčinu koje su dopustile da neki građani, najviše iz neznanja, ali, moram da budem precizan, i neodgovornošću vlasti, ne budu sprečeni da naprave objekte na teritoriji na kojoj danas treba da se gradi druga poletno-sletna staza. Isti ljudi koji su doveli do te situacije danas na teritoriji te opštine šire dezinformacije i plaše građane, htelo bih da informišem javnost, o navodnom rušenju nekoliko stotina kuća, što nikako ne može da bude tačno. Čak se ide na licitiranje da će 1.000–1.200 objekata morati da bude uklonjeno zbog izgradnje druge poletno-sletne staze koja je planirana na teritoriji opštine Surčin.

Ja bih se zahvalio, još jednom se izvinjavam zbog oduzetog vremena, i pozvao sve poslanike da se u danu za glasanje izjasne za ovaj zakon, kao i za ostale zakone iz seta koji smo danas imali na dnevnom redu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala vam što ste pomenuli ovih sedamsto kuća, zato što nijedna neće biti srušena. One su bile, da tako kažem, pod aerodromom; mi pomeramo tu graničnu liniju, tako da nijedna od tih 700 kuća neće biti srušena i ljudi neće ostati bez krova nad glavom.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Miladin Ševarlić. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Ljubiša Stojmirović. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo. Izvolite.

SRĐAN NOGO: Dveri pripadaju onoj grupaciji Srbije koja smatra da mi nismo izuzetno bogato društvo, da nam ne cveta med i mleko i da materijalno naši građani ne stoje najbolje. Zbog toga možda mi nismo normalni, ali, eto, to je neko naše mišljenje i to su razlozi zašto ne možemo da podržimo ovaj Predlog zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Naime, ovaj zakon bi bio dobar da smo mi zaista uređeno društvo, kao Švajcarska, i da imamo znatno viši nivo ličnog standarda nego što ga imamo. Bez potrebe se uvode brojna opterećenja za građane Srbije u narednom periodu.

Na primer, jedno od takvih jeste da do sada stambene zgrade, a sada stambene zajednice, nisu imale svojstvo pravnog lica u smislu Zakona o računovodstvu i reviziji. Sada, pošto u članu 15. ovog predloga zakona predviđate da će se na stambenu zajednicu primenjivati pravila koja se tiču

udruženja, to znači da će se na njih odnositi pomenuti Zakon o računovodstvu i reviziji i da će one imati dodatno opterećenje u smislu obaveze vođenja knjigovodstva, podnošenja završnog računa i slično. To je jedno od opterećenja i namet građanima Srbije o kojem treba jasno da se kaže.

Mene jako brine i činjenica da imamo profesionalno upravljanje koje može biti nametnuto. Nije sporno da postoji profesionalni upravnik zgrade kojeg bi skupština, odnosno sada stambena zajednica lično angažovala i nije sporno da mu oni za to plate određenu nadoknadu, međutim, ono što je sporno jeste što vi namećete, i to pod izuzetno kratkim rokovima, brojne mogućnosti da se uvede prinudno upravljanje u zgradi i da tada visinu nadoknade utvrđuje lokalna samouprava.

Znate, radi se o neukim strankama. Radi se o vrlo složenim zajednicama. Na primer, čuli smo od jednog poslanika koji živi na Banjici u soliteru od preko 20 spratova da je izuzetno teško organizovati skupštinu stanara i izbor lica koje bi obavljalo te poslove. Zbog toga, zaista mi nije jasno zašto imate tako kratke rokove u zakonu, a tiču se bukvalno svih stavki koje ste predvideli.

Da niste imali dobru namjeru, ukazuje i veliki raspon kazni: za fizička lica, odnosno za vlasnike posebnih delova predviđate od 5.000 do 150.000 dinara, a za stambenu zajednicu od 50.000 dinara do 2.000.000 dinara. To je velika opasnost i veliko opterećenje potencijalno za brojne naše građane koji su, ponavljam, izuzetno osiromašeni. Ako imamo situaciju, recimo, da kod nas postoji akciza na struju, pa 15 milijardi uzmemo na to, da su 22 milijarde oduzete od plata ljudi koji rade u javnom sektoru, da su smanjene penzije, da imamo izuzetno visok porez na imovinu...

A šta je zanimljivo kod poreza na imovinu? Naime, čl. 58. i 61. predviđate da će se obaveze koje uvodite ovim zakonom, i za hitne intervencije i za tekuće održavanje, ali i za investiciono održavanje zgrade, bliže propisivati pravilima koja uređujete vi, tj. vaše ministarstvo, odnosno jedinica lokalne samouprave. Ako znamo da su kod poreza na imovinu jedinice lokalne samouprave bile poprilično široke ruke, u svom interesu, pa su razrezivale izuzetno visok nivo tog poreza, postoji velika bojazan da će se isto tako ponašati i u ovom slučaju.

Evo, gospodin koji je govorio pre mene, koji dolazi iz Surčina, može da potvrdi da, recimo, ljudi imaju osnovicu za porez u Surčinu kao da žive u Požeškoj ulici na Banovom brdu. Čak, neke hale tamo koje služe za privrednu delatnost, kada recimo uzimaju kredite kod banaka, tržišno im se procene na 300-400 evra, a lokalna samouprava ih proceni na 1.100 evra prilikom utvrđivanja poreza na imovinu.

Zaista moramo voditi računa da postoji veliki broj lica, naročito u centru grada, konkretno u Beogradu, koja su skromnih materijalnih mogućnosti. Vi to negde i konstatujete, u obrazloženju ovog zakona kažete da je kao rezultat privatizacije stvoren fenomen „siromašnih vlasnika“, zbog hiperinflacije koja je

sve obesmisnila, koji nemaju dovoljno sredstava da plaćaju troškove posedovanja imovine, što se posebno odnosi na troškove investicionog održavanja i unapređenja stambenih zgrada. To ispravno konstatujete, ali iz svega ovoga proizilazi da kada želite da nametnete neke nove obaveze, pre svega kod investicionog održavanja, vi ne vodite računa da su to upravo ti siromašni vlasnici te imovine. Kako će oni moći da odgovore na tolike namete koje im namećete?

Šta ćemo sutra kada dođemo u situaciju da neki penzioner koji živi, recimo, u centru Beograda ne može da sredi fasadu, ne može da uvede izolaciju, ne može da učestvuje u finansiranju profesionalnog upravnika, ne može da odgovori svim tim vašim nametima, da li on mora da proda stan i preseli se na periferiju? Pa, zaista možemo da budemo uplašeni, bar mi koji živimo u gradu Beogradu, s obzirom na to da znamo da je gradski menadžer Goran Vesić, koji već dvadeset godina drma ovim gradom i po zlu je poznat.

Osvrnuo bih se i na zaštićene stanare. Znate, dosta je ovde već rečeno o tim ljudima koji su bili u nemogućnosti da otkupe te stanove. Nije sporno, hajmo da primenimo isto to na razne tajkune koji su, pre nego što ste vi došli na vlast, ja se slažem, u nekom prethodnom periodu, mogli da razgrabe imovine zadužbina za svoje poslovne potrebe po istoj toj Knez Mihailovoj, po istim tim Terazijama, pa da kažemo – dobro, gospodo, hajde mi to sada da uzmemo vama, a da na periferiji Beograda odredimo neki drugi poslovni prostor vama, u istoj kvadraturi. To bi onda bilo, gospodo iz Srpske napredne stranke, odnosno iz Vlade Republike Srbije, pravedno.

Želeo bih da se osvrnem na još jednu konstataciju. U javnoj raspravi vaš pomoćnik, sedi tu pored vas sa desne strane, gospodica ili gospoda, ja se izvinjavam, Atanacković Jovanka, ako se ne varam, izjavila je da pravo na stan nije kategorija koju poznaje Evropska unija. E, pa vidite, mi se tu ne slažemo sa vama. Ja imam takav podatak, da je u jednoj od ranijih rasprava tako nešto izrečeno. Mi upravo mislimo suprotno. Ne znam kako to gleda Evropska unija, ali Dveri smatraju da je pravo na stan jedno od osnovnih ljudskih prava i da svaki građanin Srbije treba da ima stan.

Pitam vas – da li je ovo plan Evropske unije da se razvlasti i oduzme jedina tekovina koju mi nosimo iz prethodnih 25 godina? Jer, to što imamo stanove u vlasništvu... Znate, veliki procenat građana Srbije ima nekretnine u sopstvenom vlasništvu, čak mislim da je to procenat kojim se mnoge zemlje Evropske unije ne mogu podižiti. Da li je to neki plan da nam uzmu ono poslednje što imamo?

I, da citiram uvaženog kolegu gospodina Vladimira Đukanovića – gospođo ministarka, da li ste vi autor, odnosno da li je Vlada Republike Srbije smislila ovaj zakon, ili je možda smisljen upravo u Briselu, ili Trilateralnoj komisiji, ili kod Džordža Soroša, pošto ste vi, prema kolegi Đukanoviću, eksponent upravo tih institucija?

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Vi znate, dame i gospodo, da na svakakve besmislice mi ovde odgovaramo kad god je potrebno, ali ne moramo baš na svaku. Ono što vredi pomenuti, čisto za slučaj da će neko ovo da pogleda, jeste da je upravo Predlogom zakona o kom se raspravljalo predviđena zaštita zaštićenih stanara, kao i briga o ugroženim društvenim grupama, u smislu njihovog smeštaja. Toliko na temu bilo kakve, čak i teoretske pojave mogućnosti da neko pravo bude ugroženo onima kojima su ta prava bila garantovana do sada. Naprotiv, upravo je cilj da ta prava budu zaštićena još bolje i kvalitetnije.

Ako neko slučajno ima bilo kakvu nedoumicu po tom pitanju, ova rešenja, dobra, svakako bolja od onih koja su bila na snazi, mi smo smislili sami, baš kao što radimo i sve ostalo. Autoprojekcija jeste česta pojava, ali od strane onih koji dobijaju servirano i mišljenje i tekst koji će da isporuče nema potrebe da postoji bilo kakva bojazan za nas, mi svoje odradujemo kako treba. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, kolega Nogo.

Reč ima ministar Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Zaista ste u ovom vašem obraćanju pričali najmanje o samom Predlogu zakona; valjda niste imali dovoljno vremena, kako vi kažete, da sve to pročitate. Ali ono što morate da znate, pre svega, u zgrade moramo da ulažemo i moramo da ulažemo u održavanje tih zgrada, jer će, ako to ne budemo radili, one da se sruše. Kada se sruše, postaćemo beskućnici, a mislim da to nije cilj. Prema tome, zgrade moraju da se održavaju, mora da se upravlja održavanjem zgrada.

Apsolutno je netačna konstatacija da se prave neki dodatni nameti i da to građani neće moći da plate. I do sada smo svi mi imali obavezu plaćanja održavanja zgrada. Svi oni koji su poštivali zakone i koji su poštivali, odnosno plaćali svoje obaveze, neće imati nikakvih problema, osim što ćemo sada da uredimo način na koji se vrši praktično upravljanje održavanjem zgrade. Dakle, nema novih opterećenja koja pominjete.

Kada pominjete stambene zajednice ili skupštine stanara, one su sada već pravna lica. Po Zakonu o računovodstvu, član 4, one neće podnosi finansijske izveštaje, ali im je potrebno da ostanu pravna lica zbog svih drugih delatnosti, odnosno zbog svih drugih poslova koje će raditi.

Takođe, pominjete negde kratke rokove itd. Zaista, ako bismo slušali to što vi govorite o kratkim rokovima, o tome da treba neke stvari raditi postepeno itd., onda mi se čini da nikada nećemo uređiti ovu oblast. Dakle, mi tako ne funkcionišemo, mi hoćemo da stvari uređujemo. Snimili smo vrlo jasno stanje; bile su nam potrebne dve godine da vidimo tačno, kada govorimo o stanovanju, gde smo danas i predložili smo ovaj zakon upravo u želji da stvorimo uslove da svi imaju stan.

Apsolutno je netačno da je bilo ko iz Ministarstva, pa i pomoćnica koju ste pomenuli, rekao da pravo na stan nije kategorija koju poznaje EU. Naprotiv, ovaj zakon stvara uslove da svi, pre svega vremenom, rešavaju svoje stambeno pitanje, i oni koji danas ne mogu i nemaju, ali postoje drugi vidovi stambene podrške koji će im omogućiti da jednog dana imaju stan i da mogu da žive kao svi drugi građani.

Takođe ste rekli jednu važnu stvar, da vama nije jasno kako mi to mislimo da uredimo. Ja vam sad kažem da je vrlo važno da uredimo pitanje stanovanja, jer ako to ne budemo završili, a sve vreme se pozivate na tekovine i prava, onda mi se čini da nećemo moći da razgovaramo o svim drugim pravima.

To stalno promicanje priče – da li vam je to rečeno u Briselu, da li je to iz EU itd. – sve to može simpatično da zvuči u nekoj kampanji, ali, znate, naš najveći partner jeste upravo Evropska unija. Nije nikakav problem, ako vi mislite u vašoj politici da treba potpuno da se prekine, onda to znači da sve firme koje u ovoj državi postoje, sve te firme koje zapošljavaju ovde ljudе, sve to što radimo u spoljnotrgovinskoj razmeni, ne treba više da postoji. Onda to treba lepo i jasno da se kaže. Dakle, taj prvi deo što ste rekli, fino, to je vaš stav. Kada budete došli jednog dana na vlast, građani Srbije treba lepo da znaju da onda neće biti više ništa od tih kompanija koje su ovde otvorile radna mesta i da će ljudi ostati sigurno bez posla sa politikom koju vi predlažete. Samo da budemo skroz jasni do kraja šta to znači u odnosu na ono što vi sada propagirate i govorite.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Prvo, meni je drago što niste argumentima, pre svega kolega narodni poslanik, a ni vi, mogli da mi odgovorite, jer ja sam upravo pominjao samo zakon, pa sam vam citirao čak i nekoliko članova, čl. 15, 16, 58, 61, kaznene odredbe tamo u čl. 132, 133, kao i samo obrazloženje zakona, koje smo naveli.

Prosto, morate da shvatite i mene, ja kao narodni poslanik imam visoko mišljenje o drugim kolegama narodnim poslanicima, pa sam zato morao da vam postavim neka pitanja, jer sam takve stvari čuo iz usta jednog narodnog poslanika, konkretno kolege Vladimira Đukanovića. Meni je drago da ste mi vi pojasnili odnos Srpske napredne stranke prema Evropskoj uniji i evrofanatizmu s obzirom na to da sam malo pre toga čuo kolegu Marka Parezanovića da iznosi jedno mišljenje, ali ipak ču više verovati vama, jer ste potpredsednik Srpske napredne stranke i ministar u Vladi, kakav je stav Srpske napredne stranke o Evropskoj uniji.

Što se tiče ovog zakona, da, odgovorno tvrdim, vi uvodite dodatne troškove i dodatne namete za građane. I, da, ovo će biti veliko opterećenje za osiromaštene građane Srbije.

Ja se slažem, hajmo da pokrenemo stvari, kao što ste jutros rekli, i hajmo da uredimo ovo pitanje. Ali, pre svega, hajmo da povećamo plate ljudima,

hajmo da živimo bolje, da se pokrene privreda, jer nemaju ljudi odakle ovo da plate. To mora da nam bude jasno. Ipak ovo nije Švajcarska.

Ono što vi govorite kao vašu politiku, to je jedno, ali je realnost sasvim drugo. Narod Srbije ne može da izdrži sve te obaveze i namete koje ste nam nametnuli. To je istina i to je ključ ovog problema. Mi bismo lako da smo bogati kao Švajcarska, ovaj zakon bi bio super, ali nismo, gospođo ministarka. To morate da shvatite.

Još jedno pitanje – da li znate da je sličan zakon, sa sličnim odredbama, već usvojen i postoji u Makedoniji? Da li znate za šta je korišćen u Makedoniji? Za zloupotrebe prilikom izbora, jer su ti upravnici popisivali stanove u kojima niko ne živi pa su onda pred izbore lažno prijavljivali deset, dvadeset lica i omogućavali im da glasaju. A setimo se onih poziva pred prošlo glasanje...

PREDSEDAVAJUĆI: Privodite kraju diskusiju.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Zbog javnosti i zbog građana Srbije – nema novih nameta i to što govorite apsolutno nije tačno. Da, mi se trudimo da stvorimo uslove da svi imaju svoje stanove. Ponavljam, posebno oni ljudi koji su socijalno ugroženi. Ovaj zakon po prvi put vrlo jasno definiše kriterijume ali i sve moguće grupe koje mogu da koriste socijalne stanove. Mislim da je to važno.

Da, možete reći da mi nismo Švajcarska, ali mi treba da se trudimo da budemo uređena i moderna država, i učinićemo sve u tom smislu.

Kada govorite o komentaru mog kolege iz Srpske napredne stranke onda treba da kažete vrlo jasno šta je on rekao. Dakle, i sa tim se slažem i to jeste politika Vlade; da, mi idemo ka putu sa evropskim standardima, ali u isto vreme ne zanemaruјemo odnose sa Kinom, Rusijom i SAD, sa svim zemljama, jer smo previše mali da bismo se samo opredeljivali prema jednoj strani. A ono što vi radite... Vi kroz čistu demagogiju objašnjavate i pokazujete građanima da je ta Evropa grozna, a u isto vreme ona je naš najveći partner, a vi ćete se okrenuti samo jednoj strani.

Samo da bude jasno, politika Vlade, politika Srpske napredne stranke je jasna, i nismo slučajno dobili više od 50% glasova na poslednjim parlamentarnim izborima.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Jovica Jevtić.

(Nije tu.)

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović. (Nije tu.)

Reč ima narodni poslanik Milimir Vujačinović. Izvolite.

MILIMIR VUJAČINOVİĆ: Hvala, predsedavajući. Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi predstavnici Vlade Republike Srbije, poštovana ministarka sa saradnicima, ulazimo u trinaesti sat ove rasprave, dosta je toga danas izrečeno, i hvala vam što ste svih ovih trinaest sati strpljivo sedeli i pažljivo saslušali sva naša izlaganja i odgovorili na sva postavljena pitanja. Bila su sva potpuno jasna, za razliku od čestih populističkih izjava, nastupa, za razliku

od uvreda i **suvislih** pitanja na koja ste danas morali da odgovorite. Mislim da je dosta toga rečeno i trudiću se da budem dosta kraći, polako već ulazimo u sitne sate. Pokušaću samo ukratko: zakon o stanovanju, Zakon o komunalnim delatnostima i, ono što je verovatno dosta bitno a nekako je danas promaklo, sporazum sa Narodnom Republikom Kinom kada je u pitanju međusobno ukidanje viza za naše građane.

Kada je u pitanju Zakon o komunalnim delatnostima, dosta je tu bilo u javnosti nekakvih nedoumica. Bilo je i određenih problema na nivou lokalnih samouprava. Čuli smo jutros i jednu od neargumentovanih stvari – da nije bilo javne rasprave. Da je te ljude ta javna rasprava interesovala, verovatno bi znali da su širom Srbije održane javne rasprave kada je u pitanju Zakon o komunalnim delatnostima, a samim tim i u Subotici, lokalnoj samoupravi iz koje ja dolazim.

Znate da je u Subotici već bilo popriličnih problema kada su u pitanju tumačenja ranijeg zakonskog rešenja iz 2011. godine. Ovim zakonom su jasno i precizno definisane komunalne delatnosti. Ono što je iz Subotice stiglo kao inicijativa, znate i sami, ticalo se rada pogrebnih preduzeća, pre svega privatnih. U članu 3. vidimo, kada su u pitanju odredbe koje se menjaju i dopunjaju, razdvojena je ta definicija upravljanja grobljima i sahranjivanja i pogrebne delatnosti. To će omogućiti privatnim pogrebnicima da i dalje zadrže svoje zaposlene, da nastave da rade i da time povećamo broj radnih mesta, a povećaćemo kvalitet kroz tržišnu utakmicu koja će se odigravati u tom delu. S druge strane, zadržaćemo kontrolu potpuno nad procesom, kada je u pitanju upravljanje grobljima i sahranjivanje.

Hvala vam što ste imali razumevanja za sve ono što je stizalo iz moje lokalne samouprave i hvala vam što ste shvatili problem sa kojim smo se suočili. Ovo je velika stvar za lokalnu samoupravu iz koje dolazim.

Drugi deo, zakon o stanovanju, dve nove kategorije: stambena zajednica i pravilnik koji određuje međusobne odnose stanara. Stambena zajednica, za razliku od onoga što je do sada, dobija nešto što je mnogo šire od onoga što je održavanje zgrada; može, kao takva, da nastupa kao pravno lice pred organima uprave, čak i pred sudskim organima. To je velika stvar. Pravilnik o međusobnom uređenju odnosa stanara jeste nešto što omogućava da zakon ulazi u njihove međusobne odnose samo u najvažnijim stvarima, sve ostalo prepušta stanarima da se sami dogovore, i to je dobra stvar, da svojim domaćinskim upravljanjem najbolje odluke donose za svoje zgrade.

Ono što mi je danas promaklo... Meni je drago da pojedini predstavnici opozicije podržavaju ovaj zakon kojim se potvrđuje Sporazum između Narodne Republike Kine i Vlade Republike Srbije, a tiče se međusobnog ukidanja viza. Rekoše pojedini predstavnici opozicije, velike patriote, veliki Srbi, samo ne znam u čemu, da im je drago što je došlo do ovog sporazuma i da će podržati taj zakonski predlog. Međutim, koji je to stepen licemerstva prema građanima Srbije i nekakvog političkog populizma, reći ću vam samo jednu

činjenicu – jedna od njihovih istaknutih članica, potpredsednica tog virtuelnog pokreta, a inače je zaposlena u jednom američkom konzorcijumu za nuklearnu fiziku i bezbednost, ova njena izjava stoji na sajtu tog konzorcijuma, pazite, ovako kaže: „Postoji kritična potreba da se zaštitimo da naši nuklearni potencijali“ – kad kaže naši, valjda američki i tog virtualnog pokreta – „ne odu u pogrešne ruke, pogotovo u Kini, Indiji i Rusiji“.

Dovoljno je govoriti o stepenu licemerstva kada taj pokret imamo i njihovo istupanje u ovoj skupštini, ja ništa dalje od toga ne bih rekao, ali drag mi je, u svakom slučaju, da će da podrže taj zakon koji je danas pred nama.

Hvala vam na svemu i nastavite putem koji ste i do sada išli.

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem.

(Srđan Nogo: Replika.)

Gospodine, nemate osnova za repliku.

Reč ima narodna poslanica Ljubica Mrdaković Todorović. Izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovana gospođo ministarka sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, ja ću se u svom izlaganju kratko zadržati na Predlogu zakona o transportu opasne robe. Želim da kažem da smo danas svedoci ubrzanog razvoja privrede i sve dinamičnijih privrednih odnosa, zahvaljujući našoj vradi na čelu sa premijerom Aleksandrom Vučićem, tako da se nameće potreba za uređenjem zakonske regulative koja na pravi način reguliše brojne odnose i situacije, sve sa ciljem da bude pravna podrška pre svega privrednim subjektima ali i ostalim akterima privrednih odnosa.

Postojeći Zakon o transportu opasnog tereta iz 2010. godine pokazao je brojne nedostatke i manjkavosti. Umesto da pospešuje nesmetane privredne odnose, on je neretko bio kočničar tih odnosa, zaplićući privredne subjekte u brojne administrativne zavrzlame koje su bile predviđene, pokazalo se, same za sebe.

Osim brojnih nedostataka postojeće regulative, ima još bitnih razloga koji čine neophodnim promenu ovog zakona, tako da ću navesti neke od njih. Završetkom auto-puta kroz Srbiju u 2017. godini, tranzit kroz našu zemlju, a time i transport opasne robe, biće povećan. Sam transport opasne robe, bio on domaćeg ili međunarodnog tranzitnog karaktera, može da bude izuzetno opasan i po stanovništvo i po životnu okolinu i sredinu, kao i ostale učesnike u saobraćaju, tako da su neophodna što bolja zakonska rešenja koja bi imala za cilj da deluju pre svega preventivno, kako bi se izbegle neželjene posledice prilikom transporta opasne robe. Znači, potrebna su nam zakonska rešenja koja omogućavaju unapređenje bezbednosti u transportu opasne robe.

Evropske integracije čine svoje i Srbija se sve više uklapa u regulatorni sistem Evropske unije. Naime, potpisivanjem brojnih regionalnih i međunarodnih ugovora i protokola, što je taksativno navedeno u članu 4. predloga ovog zakona, u obavezi smo da odredbe tih ugovora inkorporiramo u naše nacionalno zakonodavstvo i što pre prevaziđemo anahrone standarde koji

koće dalji privredni razvoj nacije i ugrožavaju bezbednost i zdravlje učesnika u saobraćaju ali i samog stanovništva. Cilj je da se opasna roba, i u drumskom, i u železničkom i u rečnom transportu, prevozi na što bezbedniji način od jedne do druge destinacije, ne ugrožavajući pritom ni same prevoznike ni okolinu.

Koliko neadekvatan prevoz opasne robe može da bude opasan, saznajemo prateći televizijske i novinske naslove o raznim havarijama. Iz cisterni, brodova, tankera, vagona izliva se izuzetno opasni i toksični sadržaj, ugrožavajući time bezbednost stanovništva. Sa razmerama dugotrajnih štetnih uticaja i posledicama na životnu sredinu i eko-sistem svi smo, verujem, upoznati u potreboj meri.

Donošenje novog zakona je samo prvi korak u uspostavljanju savremene regulative u ovoj oblasti. Nakon toga, da bi zakon zaživeo u punom obliku i kapacitetu, nadležna ministarstva će blagovremeno doneti sve potrebne pravilnike i podzakonske akte koji će omogućiti celovitu primenu zakona.

Ovom prilikom hoću da kažem da su o ovom predlogu zakona zainteresovane strane kroz javne konsultacije imale priliku da iskažu svoje mišljenje, primedbe, sugestije i predloge.

Iako se ovaj zakon odnosi na relativno mali broj privrednih subjekata, tu prvenstveno mislim na subjekte koji se bave transportom opasne robe, refleksno dejstvo bezbednog, odnosno nebezbednog transporta opasne robe na stanovništvo u celini i na životnu sredinu nemerljivo je, tako da je usvajanje ovog zakona u interesu svih nas, kao i društva u celini. Zato pozivam sve kolege da glasaju za ovaj predlog zakona, kao i za ostale predloge zakona koji su predmet današnje sednice. Ja vam se zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodna poslanica Studenka Kovačević.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi ministri, kada govorimo o Predlogu zakona o upravljanju aerodromima, moram da izrazim ogromno zadovoljstvo što ste prepoznali potrebu za razvoj aerodroma u Srbiji. Vazdušni saobraćaj, osim u svakodnevnom životu građana, ima veoma značajnu ulogu u razvoju privrede i turizma.

Ovim zakonom se delatnost upravljanja aerodromima definiše kao delatnost od opšteg interesa i osim mogućnosti za izgradnju novih aerodroma definiše mogućnost za razvoj i modernizaciju postojećih aerodroma sa pratećom infrastrukturom. U Srbiji postoji 39 zvanično upisanih aerodroma, koji se razlikuju po nameni, opremljenosti i kapacitetima.

Opština Bor na svojoj teritoriji ima aerodrom koji je regionalni. Poseduje asfaltну pistu na koju mogu da sleću i manji putnički avioni iako je prvobitno bio zamišljen kao sportski aerodrom. Dakle, sadašnji kapacitet piste borskog aerodroma su avioni do 5.700 kg što podrazumeva oko četrdeset putnika. Poseduje upravnu zgradu i hangar, a prostire se na 60 ha zemljišta. Do

sada nije bilo moguće ulagati u razvoj aerodroma, već se ulagalo onoliko koliko je bilo neophodno da se infrastruktura sačuva od daljeg propadanja.

Ovim zakonom stvoren je pravni osnov, odnosno stvorena je mogućnost da koncesija bude jedan od mogućih načina obezbeđivanja sredstava za razvoj, odnosno komercijalizaciju aerodroma. Takođe, uređena su prava i obaveze davaoca koncesije i koncesionara kao i uslovi za eksproprijaciju zemljišta tamo gde postoji potreba za izgradnjom pratećih objekata. Omogućava se trajno i kvalitetno održavanje aerodomske infrastrukture i privođenje nameni, kao i bezbedno odvijanje vazdušnog saobraćaja.

Ovim zakonom predviđeno je i donošenje nacionalnog programa razvoja aerodroma u Republici Srbiji, koji donosi Vlada, a koji će obezbediti uslove za dugoročni razvoj i unapređenje aerodroma, što pokazuje ozbiljne namere da se ova oblast maksimalno uredi.

Razvoj borskog aerodroma bio bi jako važan za istočnu Srbiju. Istakla bih da razvoj aerodroma dalje omogućava razvoj tržišta, tržišne konkurenциje što implicira poboljšanje privrednih i ekonomskih prilika u državi. S druge strane, privrednicima je vreme novac; postojanje više aerodroma u funkciji na različitim lokacijama u državi omogućava brže i jednostavnije kretanje poslovnim ljudima.

Šta je još važno u ovom zakonu? Propisano je donošenje podzakonskog akta od strane Vlade kojim se bliže uređuju kriterijumi, odnosno merila za dodelu podsticajnih sredstava za aerodrome. Dakle, biće pružena šansa da se i na ovaj način razviju i modernizuju aerodromi u Srbiji.

Na kraju, da pojasnim, s obzirom na to da je danas ovde bilo reči o tome ko može da obavlja delatnost upravljanja aerodromom, pa se čini da postoje neke nejasnoće – dakle, operateri mogu biti javna preduzeća, društva kapitala, društva sa ograničenom odgovornošću, ali i preuzetnici koji ispunjavaju uslove u pogledu tehničke opremljenosti i kadrovske sposobnosti.

Da rezimiram, dajem absolutnu podršku ovom zakonu i pozivam kolege poslanike da učine to isto u danu za glasanje.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodna poslanica Ljiljana Malušić.

LjILJANA MALUŠIĆ: Poštovani predsedavajući, uvažena ministarko sa saradnicima iz Ministarstva, dame i gospodo poslanici, večeras ću govoriti o Predlogu zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Ovo je jedan kompleksan zakon, koji u sebi sadrži i treći zakon, a to je – stambena podrška.

Stalno nam spočitavahu večeras kako je ovo zakon po hitnom postupku, kako ništa ne valja, kako ima nameta. To naprosto nije tačno. Tačno je da nije zakon po hitnom postupku, nego je bila javna rasprava, svi su mogli da se izjasne o tom zakonu, i nevladine organizacije, institucije, različite organizacije, 27 institucija se oglasilo pozitivno.

Ovo je jedan odličan zakon, sa svih aspekata: sadrži u sebi dosta ekonomije, socijalu, sadrži ono što je mene kao ženu fasciniralo, a to je uvođenje

ljudskih prava. Znači, sada imamo nešto što nikada do sada nije bilo ni spomenuto, a kamoli uvedeno. O čemu se radi? Radi se o tome da ranjive grupe, marginalne grupe, kao i žene žrtve nasilja (ne samo žene nego bilo ko u partnerskom odnosu) nikada neće biti ostavljene na cedilu. Šta se dešava? Ukoliko je neko žrtva nasilja, dobiće nužni smeštaj. Mi smo jedno humano društvo, mi smo jedno društvo koje se približava polako Evropskoj uniji i mi smo društvo koje će jednog dana živeti kao Švajcarska. A da bi se to desilo, moramo uvoditi neke nove pojmove i bolja rešenja za ovu državu.

Naime, šta je cilj ovog zakona? Rešavanje pravno-imovinskih odnosa, koji nisu rešavani od 2009. godine. A ni ti zakoni iz 1992, 1995, 2009. godine ništa pametno i pozitivno nisu dali. Sada ćemo rešiti problem zaštićenih stanara. Naime, rešavamo i zaštićene stanare i vlasnike stanova, očajnike koji po 70 godina ne mogu da uđu u svoj stan. Vraćamo ih u njihove stanove, a lokalna samouprava ima tu ulogu da svim zaštićenim stanarima obezbedi stanove u roku od deset godina. Znači, em ćemo im obezbediti stanove iz javne svojine, em će ti ljudi moći da otkupe stanove koje nikada nisu mogli da otkupe jer se nalaze u tuđim stanovima. Znači, bravo za Vladu i Ministarstvo Republike Srbije.

Drugo, teško je bilo, devetnaest godina niko nije prstom makao što se tiče stanovanja, jer su urušeni fondovi stambeni, ima mnogo nedoumica, ima mnogo pitanja. Teško je bilo. Ne samo da nije bilo snage, nego nije bilo ni obrazovanih ljudi, nije bilo timova koji bi ovaj zakon mogli da donesu. Treba imati petlje za nešto ovako.

Spočitavahu nam danas da umesto o profesionalnim upravnicima, institutu koji se uvodi kao nova kategorija, pričamo o stečajnim upravnicima. Pa kakvi stečajni upravnici? I, ovo je alternativa – uvesti profesionalnog upravnika. Znači, ako ne želite ili ne možete da imate u svom komšiluku, kada rešavate problem svoje zgrade, čoveka koji će raditi to za vas, onda će morati profesionalni upravnik, trebalo bi da radi to za vas. Ja prva nemam vremena da se bavim svojom zgradom iako se trudim onoliko koliko mogu, pa će dati šansu nekome. Zatim, daćemo čoveku, skinućemo ga sa biroa. Ovo je jedan dobar zakon jer ćemo zaposliti ko zna koliko ljudi; u Beogradu ima enormno mnogo zgrada.

Ovaj zakon je dobar što se tiče svih nas i svako normalan će pomisliti da treba dati šansu ovom zakonu sa više aspekata. Hvala na pažnji, ja sam sigurna da će u danu za glasanje svi ljudi koji su danas diskutovali protiv ovoga reći da ovom zakonu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodna poslanica Milanka Jevtović Vukojičić. Izvolite.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Poštovani predsedavajući, uvažena ministarka sa saradnicima, kolege poslanici i poslanice, pred nama je danas set zakona iz nadležnosti Ministarstva građevine, saobraćaja i infrastrukture. Moram da kažem da svi zakoni imaju jednu zajedničku karakteristiku, a to je da doprinose ekonomskom napretku i razvoju naše zemlje i

unapređuju kvalitet života stanovnika Republike Srbije. To svakako jesu razlozi zbog kojih će SNS u danu za glasanje podržati ove zakone.

Moram da istaknem da ova vlada odgovorno prilazi svim problemima i svim aspektima razvoja i napretka naše zemlje. Zahvaljujući tom odgovornom pristupu i odgovornom donošenju pravnog okvira, kao i odgovornoj implementaciji donetih zakona, mi smo napredovali na listi Svetske banke, i to sa 91. mesta na 54. mesto tokom 2015. godine, a tokom 2016. godine smo takođe napredovali i nalazimo se na 47. mestu. Svakako da su zakoni koji su doneti upravo iz nadležnosti vašeg ministarstva, pre svega što se tiče izdavanja elektronskih građevinskih dozvola, doprineli da Svetska banka ceni da u našoj zemlji postoji povoljna investiciona klima koja se tiče privlačenja stranih investitora i, naravno, investitora iz naše zemlje.

Ono na šta sam htela da ukažem, a što se danas negde provuklo kao opaska, to je da zakon o stanovanju i održavanju stambenih zgrada urušava ljudska prava. Ja moram naprosto da kažem da to apsolutno nije tačno. Zakon o stanovanju i održavanju zgrada u stvari na najbolji način u sebi implementira pre svega Ustav Republike Srbije, zatim Zakon o ratifikaciji Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, smernice i preporuke kada su u pitanju lica za koja je neophodno izvršiti raseljavanje, kao i druge preporuke Saveta Evropske komisije.

Takođe moram da istaknem da se član 78, koji je danas spomenut, precizno i jasno odnosi na iseljavanje lica koja su suprotno Zakonu o planiranju i izgradnji i na tuđem zemljištu izgradila svoje stambene objekte. Ali, bez obzira na to, upravo u članovima zakona od 78. do 88. na detaljan i precizan način reguliše se zaštita ljudskih prava, pri čemu se poštiju, pre svega, princip zakonitosti, princip zaštite dostojanstva tih lica, princip zaštite socijalno ugroženih lica, princip međusobne saradnje. Moram da istaknem da je poštovanjem ljudskih prava u ovim zakonskim odredbama predviđena puna participacija lica za koja je predviđeno iseljavanje, i to počev od ranog javnog uvida u plan iseljavanja, gde je sem lica koja se iseljavaju neophodno prisustvo i organa socijalne zaštite da bi se tim licima pružila puna podrška.

Takođe, ovaj zakon, poštujući upravo ljudska prava, predviđa i pravo na pružanje besplatne pravne zaštite, kao i pružanje drugih prava, i socijalne i zdravstvene, uopšte, jedan multisektorski pristup, i pre svega pravo na očuvanje porodice, što znači da se članovi jedne porodice, jednog domaćinstva ne mogu razdvajati prilikom preseljenja ukoliko oni to ne žele.

Svakako, ovo su napredni zakoni, ovo su reformski zakoni, ovo su inovativni zakoni i nema dileme da ćemo ih podržati. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodna poslanica Olivera Ognjanović. Preostalo vreme Poslaničke grupe SNS je 11 minuta i 42 sekunde.

OLIVERA OGNJANOVIĆ: Predsedavajući, uvažena ministarka i pomoćnici, dame i gospodo poslanici, odmah na početku da kažem da ću u danu

za glasanje glasati za predloženi set zakona, a u svom obraćanju osvrnuću se samo na neke od predloženih.

Već dugi niz godina slušamo i susrećemo se sa velikim problemima koje imaju komunalna preduzeća. Jedan od osnovnih uzroka tih problema jesu nenaplaćena potraživanja, koja se kreću i do 30% ukupnih prihoda. Zbog toga, ova preduzeća i lokalne samouprave koje su bile odgovorne za njihov rad nisu uspevali da obnavljaju i uvećavaju kapital, već se kapital, koji se u najvećoj meri očituje u tehničkoj opremljenosti, smanjivao. Kao rezultat, ova preduzeća su gubila efikasnost za usluge koje obavljaju, a zaposleni su ostajali bez zarade. Sada će sva odgovornost preći u ruke privrednika koji će na konkursu dobiti posao za servisiranje određenih komunalnih usluga.

Već godinama postoji neujednačena cena za komunalne usluge i sve je uglavnom prepusteno nadležnosti lokalne samouprave. Upravo zato je ovo veoma važan predlog zakona, jer će se postići veća kontrola cena kao i kvaliteta komunalnih usluga. Novina je, dakle, da će se postići veća transparentnost ne samo u otvorenim konkursima i kontroli cena, već će se konstantno proveravati kvalitet komunalnih usluga.

Takođe, građani, odnosno korisnici komunalnih usluga biće oni koji će davati svoj sud. Ukoliko se ukaže na nedostatak i propust, lokalna samouprava biće obavezna da pokrene postupak preispitivanja rada, kao i da odredi rok do 90 dana pružaocu usluga za otklanjanje nedostataka i izjašnjavanje. Kao što već znamo, konkurentnost zahteva moderno opremljena preduzeća, što znači da će kao takva moći da se efikasno i značajno uključe u situacijama kao kada smo imali poplave u našoj zemlji ili u slučajevima kada se zbog klizišta pojave odroni.

Ovaj predlog zakona će pravilno urediti komunalni servis u lokalnim samoupravama tako što će označiti jednog pravnog subjekta kao glavnog i odgovornog za određene komunalne usluge u lokalnoj samoupravi, koji će pokazivati ozbiljnost, biti efikasan u servisiranju svojih usluga i, što je od suštinske važnosti, imati sluha za svoje korisnike.

Veoma je važno, kada je u pitanju budžet Republike Srbije, da ukinemo izdatke za ovu vrstu usluga i otvorimo prostor za slobodnu tržišnu utakmicu, kao što to nalažu i standardi EU. Zbog toga će, prema proračunima, biti potrebno povećati iznos cena ovih usluga za oko 15–20%, što je minimum za ekonomsku održivost ovih preduzeća. Ovo je još jedan od važnih koraka koji vode ka stabilizaciji budžetskog sistema. S druge strane, sva druga preduzeća koja se bave komunalnim delatnostima moći će isplaćivati redovno zarade svojim zaposlenima.

Jedna od usluga komunalnog servisa, pogrebna usluga, sada će biti dostupnija i otvorenija za privatnike koji žele da konkurišu i međusobno se nadmeću. Razdvajanjem pogrebnih usluga na dve delatnosti, upravljanje grobljima i sahranjivanje i pogrebnu delatnost, dobijamo nova radna mesta i povećanje zaposlenosti.

Sledeće što bih spomenula u kratkim crtama jeste zakon o transportu opasnih roba, u kome se uvodi nekoliko novina koje će rešiti veći broj problema u praksi. Ovim predlogom rešen je problem neujednačenog postupanja imenovanih tela u izdavanju *ADR* sertifikata za drumska vozila; zatim, predviđena je primena instituta tzv. odstupanja od primene tehničkih propisa u drumskom, železničkom, vodnom i vazdušnom saobraćaju, koji koriste i same države članice EU, a koji štiti domaćeg prevoznika od visokih troškova. Zatim, ubrzava se postupak priznavanja isprava o usaglašenosti na osnovu inostrane isprave koju je izdalo imenovano telo u članici EU. Takođe, ukida se obavezno osiguranje propisano važećim Zakonom o transportu opasnog tereta zbog visoke odbitne franšize, a važna je i promena nadležnosti sa Uprave za transport na Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Ovaj predlog zakona nas približava Evropskoj uniji i usklađivanju sa njenim standardima. Na ovaj način se problemi, koji očigledno postoje, rešavaju na najefikasniji mogući način i smanjuju troškovi domaćim prevoznicima.

Dakle, reći ću još da su upravo svi ovi argumenti dokaz da je Vlada Republike Srbije uložila ogroman napor i zbog toga ću glasati za ove predloge zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodni poslanik Jovan Palalić. Izvolite.

JOVAN PALALIĆ: Gospodine predsedavajući, gospodo ministar, dame i gospodo narodni poslanici, ogroman značaj za Srbiju ima usvajanje Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine o međusobnom ukidanju viza za nosioce običnih pasoša.

Teško je oteti se utisku da je ovaj sporazum potvrda da uspešna spoljna politika jedne države dovodi do njenog ekonomskog razvoja, da je funkcija spoljne politike da dovede do ekonomskog razvoja jedne države, pogotovo kada su u pitanju male države kao što je Srbija, koje moraju da vode jednu ozbiljnu, uravnoteženu politiku. Kao što je nekada davno govorio jedan od najvećih ministara spoljnih poslova Italije, Emilio Viskonti Venosta – uvek nezavisni, nikad izolovani. To je nešto čemu treba da teže sve države. Takvu viševektorsku spoljnu politiku koju vodi Srbija možemo danas da vidimo na potvrdi ovog sporazuma koji predstavlja podizanje nivoa saradnje Republike Srbije sa Narodnom Republikom Kinom.

Narodna Republika Kina je naš prijatelj. Strateško partnerstvo koje je uspostavljeno sa Narodnom Republikom Kinom, koje je svake godine nadograđivano novim sporazumima i koje se sada nakon uspešnog podizanja nivoa saradnje na političkom nivou polako pomera na ekonomski nivo, i poslednja poseta predsednika Narodne Republike Kine rezultirali su sa 22 potpisana sporazuma.

Ovde smo danas čuli od mnogih poslanika bojazan da li će ovaj sporazum uticati na bezbednost Republike Srbije i na koji način, i da li je Srbija u

funkciji politike Narodne Republike Kine koja se tiče probaja na prostor Evropske unije. Želim da kažem da Narodna Republika Kina vodi jednu spoljnu politiku, tzv. vin-vin politiku, koja iz svakog odnosa, sa bilo kojom drugom državom, želi da uspostavi partnerski odnos i da će svaka država u tom partnerskom odnosu imati konkretan interes. Tako se sve vreme Narodna Republika Kina ponašala kada je u pitanju Republika Srbija: podrška u međunarodnim institucijama našem teritorijalnom integritetu, našim nacionalnim interesima; podrška Republici Srbiji u okviru projekta 16 + 1, saradnja sa zemljama centralne i istočne Evrope, i velika šansa za Republiku Srbiju kada su u pitanju infrastrukturni projekti i saradnja u oblasti telekomunikacija, saobraćaja i privrede.

Želim da kažem, to je bio moj utisak prilikom posete delegacije Skupštine Srbije Narodnoj Republici Kini, da će ovaj sporazum koji budemo potpisali sasvim sigurno doprineti razvoju turizma, jer za razliku od nekih drugih zemalja koje su uspešnom promocijom turizma kao ... Nama su to rekli u nacionalnoj turističkoj agenciji Kine, da samo u Češku godišnje dolazi preko 200.000 turista iz Kine, a u Srbiju oko 15.000. Ovakav sporazum će sigurno doprineti turističkom razvoju Republike Srbije.

Znači, mi treba da težimo tome da sa partnerskim, prijateljskim zemljama kao što je Narodna Republika Kina razvijamo što tešnje, svestranije odnose. Sasvim sigurno će ovakav jedan sporazum tome doprineti. Srbija mora da nastavi da vodi viševektorsku spoljnu politiku, da vodi računa o svojim interesima, da na svakom mestu ostvaruje svoje državne, nacionalne i ekonomske interese. Samo tako ćemo uspešno razvijati našu državu i sačuvati našu samostalnost. U tom smislu, puna podrška Sporazumu sa prijateljskom Narodnom Republikom Kinom. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem. Reč ima narodna poslanica Dragana Kostić. Preostalo vreme Poslaničke grupe SNS – dva minuta i 58 sekundi. Izvolite.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvalujem, predsedavajući. Uvažena ministarka sa saradnicima, poštovane kolege, pred nama je danas set zakona koji su jako bitni u sferi delatnosti od opšteg nacionalnog interesa. Jedan od njih je Predlog zakona o upravljanju aerodromima.

Važno je naglasiti da se donošenjem ovog zakona stvaraju uslovi za davanje aerodroma u koncesiju kao jednog od načina obezbeđivanja sredstava za razvoj, odnosno komercijalizaciju aerodroma u Srbiji.

Ova vlada može se pohvaliti modernizacijom Aerodroma „Nikola Tesla“, novoizgrađenom platformom za odleđivanje i sprečavanje zaleđivanja aviona u vrednosti od 570 miliona dinara, što će značajno doprineti redovnosti i frekventnosti saobraćaja. Činjenica je da se nakon 40 godina počelo sa izgradnjom vidikovca na Aerodromu, za koji je predviđena investicija u vrednosti oko jedne milijarde dinara. Pomenuti aerodrom u postupku privatizacije... očekuje se da kao model upravljanja bude izabrana koncesija.

Očekivani prihod od te koncesije godišnje bi iznosio desetak miliona evra, plus koncesiona naknada od oko četiristo miliona evra. Od prošlogodišnje dobiti Aerodrom „Nikola Tesla“, moramo naglasiti, u budžet Srbije uplatio je 14 miliona evra.

Svakako ne treba zanemarivati ostale, male aerodrome u Srbiji, kojih ima tridesetak i od posebnog su značaja za regionalni razvoj Srbije kao i razvoj turizma. Najbolji primer koji svedoči u prilog tome jeste aerodrom u Nišu „Konstantin Veliki“, koji je ove godine uslužio 25.000 putnika, a očekuje se naredne godine duplo više, što je značajno za obližnje turističke centre kao što su Sokobanja, Niška banja, Stara planina. Takođe, zahvaljujući ovom aerodromu, prevoziće se poljoprivredni proizvodi sa juga Srbije u inostranstvo čime će se ostvariti daleko veća konkurentnost srpskih poljoprivrednih proizvoda na inostranom tržištu, a samim tim pospešiti razvoj poljoprivrede u tom kraju.

Ne treba zanemariti ni najavljeni donaciju turske vlade u iznosu od deset miliona evra za proširenje i unapređenje Aerodroma „Morava“ u Kraljevu, isključivo u civilne svrhe. Preduzeće „Aerodromi Srbije“, koje počinje sa radom sledeće godine, imaće za zadatku uspostavljanje civilnog vazdušnog saobraćaja na tom aerodromu, kao i osposobljavanje za korišćenje već postojećih većih vojnih i mešovitih aerodroma u Srbiji koji bi se mogli koristiti za prevoz putnika i robe, ali i izgradnju malih aerodroma i povećanje bezbednosti na njima. Korist će imati svi: država kroz budžet, putnici i drugi korisnici usluga kroz bolje uslove za poslovanje i veću bezbednost, a zaposleni kroz kvalitetnije uslove rada.

Donošenjem ovog zakona stvaraju se preduslovi za dalje jačanje aerodromskih kapaciteta u skladu sa evropskim standardima, te otvara mogućnost ekonomskog i privrednog prosperiteta u ovoj infrastrukturnoj oblasti, kao i u Srbiji.

Neizbežno je reći da je na današnjem vazduhoplovnom samitu jugoistočne Evrope naš Aerodrom „Nikola Tesla“ dobio sve pohvale, jer je samo za jedanaest godina udvostručio broj putnika, a prosečno vreme za udvostručenje broja putnika je petnaest godina.

U svakom slučaju, podržaću ovaj zakon u danu za glasanje.

PREDSEDAVAJUĆI: Pre zaključivanja zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa, pitam da li žele reč predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa ili još neko ko nije iskoristio svoje pravo iz člana 96. Poslovnika.

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo.

SRĐAN NOGO: Mogu da se saglasim sa uvaženim kolegama da treba donositi odluke i voditi politiku koja je u interesu građana Srbije. Zbog toga smatram da treba odbaciti ovaj Predlog zakona o stanovanju kao nešto što je na štetu građana Srbije i izbija novac iz njihovih već osiromašenih džepova. Opet ponavljam, ako hoćete da uvedete red, uvedite prvo red tako da ljudi imaju novac, sredstva da obezbede sebi dostojan život, a ne, evo, već šesnaest godina

kako smo na tom putu ka EU i kako se uvodi red u ovu zemlju, sve preko leđa i grbače ovog napačenog naroda.

Ali, da se osvrnemo na još jedan zakon, zakon o upravljanju aerodromima. Mogu da se saglasim sa poslanicima Srpske napredne stranke koji su iznosili podatke o uspešnom poslovanju Aerodroma u Beogradu, ali onda moram da postavim pitanje – čemu jedan ovakav zakon i čemu uopšte namera da dajete u koncesiju Aerodrom u Beogradu „Nikola Tesla“? Ako taj aerodrom ima vrhunske rezultate u poslovanju, a recimo da je već za prvih devet meseci ove godine prešao cifru od 21 milion evra profita i da je procena da će imati preko 26 miliona, koliko je ostvario prošle godine, da su investicije svake godine veće i veće, povećavaju se, prošle godine su iznosile četiri milijarde dinara, ili ove, zašto ga onda dajemo u koncesiju?

Svako zna da su aerodromi monopolji. Znači, monopol je imati aerodrom. Ne možete tu da uvodite konkurenčiju, znate. Drugo, aerodrom je brend. Aerodrom „Nikola Tesla“ u Beogradu je ozbiljan brend. To nisu samo materijalna ulaganja, tu se decenijama ulagalo, ali tu je mnogo više i od pista i od sve te tehnike, tu je pre svega i bezbednosna infrastruktura, tu je obučenost kadrova, znate. Obučenost kadrova je nešto što je takođe vrlo prepoznatljivo. Dalje, tu je servisiranje koje država daje besplatno, vatrogasna podrška, MUP, državna bezbednost, svi se oni nalaze i skoncentrisani su na Aerodromu. Takav brend i takvu vrednost, zašto bismo uopšte nekome davali, ako već posluje dobro, a ne može da posluje dobro. Ako ne posluje dobro, to je onda kriminal, da se ne lažemo.

Svako zna da će aerodrom Beograd imati rast i po broju putnika, i po transportu robe i po ostvarenim prihodima. Zašto onda dajemo nekome to u koncesiju? Odnosno, ja bih morao da preformulišem ovo pitanje – kome želite da date aerodrom Beograd, sa kim ste već napravili dogovor i kome želite da prebacite ovaj posao? To je ono ključno i pravo pitanje, jer, neverovatna stvar, aerodromi su u većini zemalja sveta u državnom vlasništvu. Jedina gora stvar od državnog monopola je privatni monopol. Svugde gde su prešli u privatne ruke, došlo je do dodatnih troškova za putnike.

Znači, mi putnici koji koristimo aerodrom Beograd na svaku avio-kartu plaćamo tridesetak evra, znači, aerodromskih taksi deset evra, bezbednosnih taksi itd., minimum. To su fiksni troškovi koji se samo naplaćuju i to je veliki izvor prihoda. Zašto bismo nekome dali taj izvor prihoda, pogotovo kada znamo da će ti prihodi rasti? Ako sada imate trideset miliona evra godišnje prihoda, uz sva izvlačenja novca koje imate sa aerodroma Beograd, pa, to je fabrika para, sa tendencijom rasta.

Da mi neko kaže da država nije sposobna da upravlja takvim preduzećem – onda država nije sposobna ništa da radi. Ako možete da upravljate državom, možete da upravljate bilo kojim preduzećem, pogotovo preduzećem koje ima monopol. Svako bi mogao da upravlja tim preduzećem.

Hteo bih da vas pitam, gospođo ministarka, da mi odgovorite s obzirom na to da imate iskustvo rada na Aerodromu. Kada ste otišli iz Savezne vlade kao savetnik gospodina Labusa, koliko je meni poznato, vi ste zasnovali radni odnos kao konsultant dok je Aerodromom upravljao gospodin Nebojša Nedeljković, takođe kadar G17 plus. Doduše, on se nije proslavio, ali, eto, vi ste tada videli kako se loše upravlja Aerodromom; sada imamo situaciju da se bolje upravlja Aerodromom, pa bih voleo da se izjasnite o tome.

Takođe bih vas pitao još jednu stvar. Kažete da će podzakonske akte doneti u roku od 90 dana. Koliko je meni poznato, vi imate 120–150 ljudi u vašem ministarstvu koji se bave u toj upravi koja je nadležna za avio-saobraćaj. Pre, recimo, šesnaest godina u tadašnjoj saveznoj državi, mislim da je taj broj bio dvadesetak ljudi, ne veći od dvadeset ljudi, što znači da imamo rast broja zaposlenih šest-sedam puta, i nikada rokovi za donošenje podzakonskih akata nisu bili toliko veliki, pa bih voleo da pitam šta radi tih 120–150 ljudi (zaista ne znam tačnu cifru, znam da je u tom rasponu) i zašto im treba tri meseca da donesu takva podzakonska pravila.

Kako izgledaju koncesije kada sa njima radi SNS? Ono što me najviše brine, bojam se da će tako proći aerodrom Beograd. Pa, 9. novembra Vlada Republike Srbije je zgradu „Geozavoda“ dala na 30 godina korišćenja „Beogradu na vodi“. Uloženo je 2,5 miliona evra od strane arapskog partnera, ali vrednost tog tridesetogodišnjeg zakupa, kada pomnožite sa 6.000 kvadrata, puta 10 evra koliko košta mesečni zakup, puta 12 meseci, puta 30 godina, to je preko 21 milion evra. Da li će tako isto proći i aerodrom Beograd, to je ključno i ozbiljno pitanje, na koje moramo da odgovorimo.

Što se tiče saradnje sa Kinom, da, mi se zalažemo i pozdravićemo ovaj sporazum koji zaključujemo. Ponavljam, kada smo imali sastanak sa tadašnjim mandatarom gospodinom Vučićem ovde u Narodnoj skupštini mi smo ukazali kako može da reši problem prezaduženosti Srbije, kako je već uradila Mađarska, kako to ima namjeru da učini Bugarska – da omogući da otkupe obveznice kojima bi se finansirao naš spoljni dug na period, bez kamate, od pet do sedam godina i na taj način da se zahvalimo i MMF-u i Svetskoj banci, baš kao što je uradio Viktor Orban, i da budemo u mogućnosti da vodimo nezavisnu politiku.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvalujem, kolega Nogo. Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović. Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Prvo ćemo o aerodromima. Prvo, aerodromi nisu monopolji. Drugo, i ovaj aerodrom će ostati u državnom vlasništvu. Ukoliko se Vlada uopšte bude opredelila i išla eventualno na koncesije, to ne znači da se prodaje vlasništvo Aerodroma. Takođe, nije tačna informacija da su aerodromi svuda većinski u državnom vlasništvu. Apsolutno netačna informacija, pa, sledeći put, ako nemate informacije, da vam pošaljemo te informacije.

Zašto postoji potreba ulaganja u Aerodrom „Nikola Tesla“? Meni je jako dragو da ste vi primetili koliko je ova vlada učinila u prethodne dve godine upravo na razvoju Aerodroma „Nikola Tesla“ i koliko je broj putnika povećan i koliko je sada praktično Aerodrom „Nikola Tesla“ postao jedan regionalni hab kada govorimo o aerodromima. U odnosu na sve druge aerodrome u okruženju, kada se gledaju projekcije, ovo je jedini aerodrom koji ima trend rasta.

Ako želimo da Aerodrom dalje raste, odnosno da prihodi i broj putnika rastu, onda u Aerodrom mora i da se ulaže. Te investicije se ne mere sa deset, dvadeset, trideset miliona evra, te investicije se mere stotinama miliona evra, da bismo zaista mogli da govorimo o jednom razvijenom regionalnom Aerodromu „Nikola Tesla“.

Prema tome, razmišljanje jedne ozbiljne Vlade Republike Srbije, u kojoj se mi nalazimo, jeste kako da omogućimo i kako da vidimo taj aerodrom ne za godinu, dve, nego za deset, dvadeset godina, kako će on izgledati i koliko će ne samo prihoda donositi, odnosno koliko će imati povećanje prometa i broja putnika itd. To je razmišljanje zašto želimo da obezbedimo dodatne investicije koje se mere stotinama miliona evra. Da li ćemo doneti odluku, kako će ta odluka izgledati itd., to je nešto što je u vremenu ispred nas. Svakako će svi biti upoznati sa takvim informacijama i takvim odlukama zato što je način na koji mi funkcionišemo javan, jasan i transparentan.

Takođe, mi nismo vlada koja će da priča samo neku priču i da vodi otprilike kampanju, mi smo vlada koja tačno i jasno radi svoj posao. Ovo što ste vi izgovarali su poluinformacije i poluistine, koje zaista u prvom trenutku građanima mogu da izgledaju neverovatno, a kada se objasni i kada idemo do kraja u odnosu na ono što ste rekli, onda se shvati koliko to što vi govorite zaista, prvo, ne odgovara istini, a, drugo, nažalost ne štiti interes građana Srbije.

Drugo, spominjali ste broj ljudi u Ministarstvu. Odmah da vam kažem, Sektor za vazdušni saobraćaj koji vodim ima pomoćnika i dvoje zaposlenih. To su ljudi koji rade na podzakonskim aktima. Dakle, samo radi vaše informacije.

Zatim ste spominjali Saveznu vladu i moj rad u Saveznoj vladi. Nikada nisam bila u Saveznoj vladi, bila sam u Republičkoj vladi 2004. godine, negde do sredine 2005. godine. Nakon toga sam bila savetnik za energetsku efikasnost. Tada je napravljen program energetske efikasnosti na Aerodromu zbog toga što je Aerodrom trošio jako mnogo energije u tom trenutku. Ali sam sa Aerodromom otišla onda kada je direktor postao Bojan Krišto.

Dalje, pomenuli ste takođe zakon o stanovanju i uopšte zakone koje smo danas dali, da oni nisu u interesu građana Srbije i da građani Srbije nemaju dovoljno sredstava. Ponavljam još jednom zbog građana Srbije, ne zbog vas, zbog toga što ovo vama služi za kampanju, što je u redu, a ja sam član Vlade i vrlo sam odgovorna prema svim građanima Srbije, zakon o stanovanju ne donosi nikakve nove namete u odnosu na ono što građani Srbije već sada plaćaju za održavanje zgrada. Zakon o stanovanju nikoga neće ostaviti bez stana. Zakon o

stanovanju samo treba da nam pomogne da konačno definišemo našu stambenu politiku i da na Srbiju i na uslove za stanovanje gledamo na neki duži rok, a ne od danas do sutra. To bi bilo sve, hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo, pravo na repliku.

SRĐAN NOGO: Uvažena gospođo ministarka, vi večeras na bilo koje moje izlaganje niste imali nijedan argument. Mislim da ste vi ta koja vodi kampanju. Upravo zbog građana Srbije još jednom ponavljam, nema nijednog razloga da se aerodrom Beograd da u koncesiju, to i sami konstatujete, zašto bismo davali sve što donosi prihode. Naime, od 2000. godine do danas sve vlade su vodile politiku rasprodaje nacionalnih resursa. Vi to dalje želite da nastavite. Želite da date nekome mogućnost da ubira sav profit sa aerodroma Beograd. A zašto to ne bi činila država?

To je nešto što vas боли, kada vam neko pokaže istinu i razotkrije kako se vi kao Vlada Republike Srbije ponaštate. Vi ne radite u interesu građana Srbije, već upravo suprotno – radite u interesu sopstvene partije, odnosno u interesu nekih međunarodnih centara moći.

Što se tiče zakona o stanovanju, zla namera zakonodavca može da se vidi i u činjenici da ste predviđeli organizacije koje bi trebalo da se bave profesionalnim upravljanjem. Zašto niste predviđeli profesionalnog upravnika isključivo kao preduzetnika, šta će nam organizacija? Da dodatno poveća troškove građanima. Ta organizacija, s obzirom na to da vi činite vlast u većini lokalnih samouprava, sasvim sigurno će biti neki vaš partijski saborac, koji će onda imati monopol kako kod prinudne uprave u zgradama, tako će imati i najveći broj tih upravnika, tako da će najčešće biti moguće samo sa njima zaključiti taj sporazum. To će svakako dodatno povećati troškove građana.

Uvodite novi namet građanima Republike Srbije. Ponavljam, ako hoćete da uvedete red, hajde prvo da promenimo politiku, da nema rasprodaje nacionalnih resursa i, s druge strane, da se uvede red na drugi način, a ne izbijanjem novca već osiromašenom narodu. Građani Srbije ne mogu da finansijski odgovore na ovaj zakon. Ovaj zakon će ili ostati mrtvo slovo na papiru ili dobro udariti po leđima građana Srbije.

Samo da vas podsetim, u vreme dok ste vi bili na Aerodromu, taj direktor Aerodroma važi za jednog od najgorih, mislim da su i pripadnici Srpske napredne stranke često potencirali Nedeljkovića kao loš primer uprave na Aerodromu.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Mere koje se predlažu upravo zato da bi državi bilo bolje, valjda su više nego jasne. Kada se nešto bar par desetina puta danas ponovi kao razumno, logično obrazloženje, kao činjenica koja je zapisana u zakonu, a neko s druge strane to odbija da prihvati i na sve to kaže samo: „Niste izneli argumente“, ja mogu da razumem na jedan jedini način – ili ne želi

da sluša, ili ne želi da čita, ili ni jedno ni drugo nije dovoljno da se dopre do svesti. Ako narodni poslanik ne želi da ostavi utisak naročito pametnog čoveka, njegova stvar. Hvala lepo.

(Srđan Nogo: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo, gospodine Nogo, ni u jednom trenutku vas nije spomenuo kolega.

(Srđan Nogo: Povreda Poslovnika!)

Izvolite.

SRĐAN NOGO: Gospodine Arsiću, član 104. kaže: „Ako se narodni poslanik u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku koji nije član iste poslaničke grupe, navodeći njegovo ime i prezime ili funkciju, odnosno pogrešno protumači njegovo izlaganje, narodni poslanik na koga se izlaganje odnosi ima pravo na repliku.“

E sad, vidite, u Narodnoj skupštini je do sada bila praksa da kada se direktno zna na koga se odnosi izlaganje, čak i bez spominjanja imena... Konkretno, ja sam bio prethodni govornik i gospodin koji je govorio posle mene se direktno obraćao prethodnom govorniku. Direktno se obraćao prethodnom govorniku i mislim da mi uskraćujete ovim načinom pravo na repliku.

Ne vidim zašto gospodin Orlić... Ja se nadam da on ne bi bio bez razloga postavljen za zamenika predsednika Poslaničke grupe SNS i da je dovoljno rečit da se upusti u polemiku sa kolegom narodnim poslanikom, nema potrebe da ga vi štitite od razmene argumenata.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Nogo, ne znam odakle vi znate bolje parlamentarnu praksu od mene. Ja sam duže poslanik, više godina imam u ovom parlamentu nego vi meseci. Kolega Orlić nije spomenuo ni prethodnog govornika, ni prethodno izlaganje, ni poslaničku grupu, ni ime, ni prezime. Samo je rekao...

(Srđan Nogo: Znači, nije se odnosilo na mene?)

Vi se prepoznajete, a građani nek zaključe na koga se odnosilo.

Znači, ne treba dalje da ga citiram.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika?

(Srđan Nogo: Može.)

Izjasniće se.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Samo malo pojašnjenje, Vlada Republike Srbije i Srbija se ne odriču niti prihoda, niti poreza kada govorimo o Aerodromu, i to apsolutno nema nikakve veze sa bilo kakvom rečju koja se zove rasprodaja. Vi ste rekli – rasprodaja.

Zašto se ulaže u Aerodrom, mislim da je to svakom građaninu jasno. Ako ne građaninu, onda svakom ekonomisti. Vas razumem, niste ekonomista. Ali, znači, ničega se ne odričemo i ne radimo to na neki način na koji se to nekad davno, ne tako davno u stvari, od 2000. godine, često radilo.

Želimo da ulazimo dalje u Aerodrom „Nikola Tesla“, jer hoćemo da se razvija i hoćemo da budemo najbolji aerodrom u regionu. Trenutno se nalazimo na trećem mestu, iza Budimpešte i Bukurešta, a hoćemo da budemo na prvom. To je razlog. Ne pričamo uopšte o privatizaciji, nego pričamo o stvaranju uslova da se ulaze u Aerodrom.

Videćemo, urediti i uraditi onako kako je najbolje i u interesu, pre svega, naše zemlje, jer mi smo Vlada Republike Srbije i radimo za našu zemlju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Sreto Perić.

SRETO PERIĆ: Koliko imam vremena, izvinjavam se?

(Predsedavajući: Pet minuta i trideset sekundi.)

Dame i gospodo narodni poslanici, gospodo ministar, ja će preostalo vreme iskoristiti da govorim o zakonu o stanovanju i održavanju zgrada.

Ako ste toliko sigurni da će ovaj zakon o stanovanju dovesti do promena u smislu boljeg standarda građana Srbije, zbog čega ste nekoliko puta danas rekli da narodni poslanici ne plaše građane Srbije, odnosno javnost? Verujte mi, ja sam pokušao da zamislim zgrade sa lepim fasadama iz prepodnevnog razgovora, ali nije mi pošlo za rukom. Naravno, ne u celosti, imamo mi i sad zgrade sa lepim fasadama, imamo izuzetno dobre, imamo i pametne zgrade, samo je pitanje ko tamo može da stanuje.

Ako bi građani Srbije slušali samo komentare narodnih poslanika koji podržavaju Vladu Republike Srbije, stekao bi se utisak da je samo do sada bio problem ovog zakona i da će onda biti mnogo bolje, neuporedivo bolje. Znači, neće više biti problema sa pokvarenim liftovima, neće biti problema bilo koje vrste i svi će imati rešena stambena pitanja. Nije tako. Evo, ja bih vas zamolio... Čini mi se da je samo jedan zakon koji građani Srbije poštuju i primenjuju u celosti, a to je Zakon o državnim praznicima. Hajde, budite iskreni i odgovorite, kada ja budem završio sa svojim izlaganjem, kada očekujete, kad ovaj zakon stupi na snagu, da će biti tako kao što ste vi zamislili, tako kao što su narodni poslanici koji podržavaju Vladu Republike Srbije rekli? Nije tako, i sada će nekoliko stvari da kažem koje vi niste imali u vidu ili nećete o njima da pričate.

Naše nastojanje da se popravi kvalitet ovog zakona bilo je u smislu da ovu oblast treba urediti bolje nego što je do sada bila uređena, ali nije ovo zakon koji će do toga dovesti. Vi znate, verovatno ste bili učenik i imali priliku da vidite kako to rade oni koji nisu najbolje spremili materiju prilikom pismenog zadatka, pa kad prepisuju od drugih oni prepišu za trojku, nikad za peticu. Treba gledati od boljih i treba se truditi da budemo i mi bolji, ali vi ste, prepisujući ove odredbe, napisali neke stvari koje nije realno moguće rešiti u Srbiji.

Evo nekoliko stvari, one su više leksičke prirode, ali bavićemo se malo i suštinskim – upravlja neko zgradom. Upravlja možda poslovima koji se tiču održavanja zgrade. Lično mislim da se može upravljati nekim pokretnim

stvarima ili nečim drugim, a upravljati zgradom malo teže. Pa, zajednica stanara; u našem narodu je uobičajeno da se za zajednicu sa dva lica kaže samo „bračna zajednica“, a predvideli ste da može biti zajednica stanara tamo gde postoje dve posebne stambene jedinice.

U ovom zakonu o stanovanju se kaže da se zgradom smatra i nešto što nema zidove, ali je pokriveno.

Pa ste u odredbama ovog zakona predvideli da ako neko lice ima više stanova u jednoj zgradi, ima i toliko pravo glasa. Niste dovodili to u vezu sa strukturom, odnosno veličinom stambene jedinice. Niste napravili nijednu vrstu ograničenja.

Tamo gde postoje zgrade sa dvadeset i više spratova, koje imaju u jednom ulazu trideset i više stanova, određene stvari treba da se reše, a tamo gde su dva ili tri, čak i zgrade koje imaju četiri stana, vi tu ostavljate obavezu formiranja i upravnika i skupštine stambene zgrade.

Zatim, zahtevate da lokalna samouprava uvede registar i da to bude lice koje će raditi samo tu vrstu posla. Mi kažemo, ako se već radi, zaista ne mislimo da ne treba ništa od ovog da postoji, da to radi komunalno preduzeće.

Kazne koje ste predvideli za nepoštovanje odredaba ovog zakona su od 5.000 do 150.000, znači, 25 puta je raspon između najniže i najviše kazne. Očigledno, ko ima malo pravničkog iskustva prilikom određivanja tih sankcija, ne radi se tako.

Pokušaće korisnici stanova da poprave stanje u svojim zgradama, ali šta ako ne budu mogli? Vi uvodite profesionalizaciju. Jedna od koleginica je rekla da će se zaposliti nova lica, to nije loše. Ta nova lica neko mora platiti. Naš cilj i namera je da se nova lica zapošljavaju u realnom sektoru. Ne znači da u društvenim delatnostima, ako je neko otisao u penziju, prirodna selekcija ili nešto slično, ne treba popuniti ta radna mesta; treba i to uraditi, ali vi treba mnogo više da se trudite da zaposlite u realnom sektoru.

Aerodrom Beograd je pominjao neko – što da ga prodamo, treba ga osavremeniti... Mi takođe smatramo da ga treba osavremeniti. Ova država treba da ulaze u naš aerodrom, jer će on sigurno doneti profit. Tu imate podršku, ali ne za davanje aerodroma u koncesiju, bar ne u ovom trenutku. Hvala

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Pitali ste me kada će zakon da se primeni. Nadam se da će poslanici u parlamentu da izglasaju ovaj zakon, takođe će se završiti podzakonska akta i mi ćemo u 2017. godini već imati strategiju stambene politike, zajedno sa akcionim planom, i znaćemo tačno kuda idemo kada govorimo o stambenoj politici.

Nisam rekla da će se odmah dodeliti stanovi, ali sam rekla da ćemo po prvi put konačno stvoriti jasne uslove i kriterijume da rešavamo stambena pitanja pošto je to do sada bilo kako je kome palo na pamet. Zato smo i imali tri zakona koja su tretirala tri različite oblasti i nigde nije nije sve bilo od početka do kraja rešeno kako je trebalo da bude.

Dakle, ko kako zamišlja zakon, možemo vi i ja da ga zamišljamo na različite načine, ali zakon je vrlo jasan, ima vrlo jasne članove koji se primenjuju. Puno puta sam slušala da je nešto nemoguće, da nikad neće biti, da se nikad neće ostvariti. Ja tako ne posmatram stvari, niti ova vlada tako posmatra stvari. Sve što smo planirali, mi smo realizovali. Svaki plan, koji je na trenutak možda delovao kao nemoguć, mi smo uspeli da realizujemo. Ne postoji nijedan razlog da ne rešimo pitanje stambene politike, uređivanja, održavanja zgrada itd. na ovaj način na koji smo mi predložili Vladi, a danas poslanicima u parlamentu.

Takođe ste pitali za lica koja imaju više stanova u zgradama, to je nešto što sam odmah bila zabeležila. Da, oni će imati više glasova kada budu odlučivali, ali će u isto vreme imati i više obaveza zato što imaju više stanova.

Ono što moram da podvučem još jedanput, vlasnici stanova su ti koji donose sve odluke koje su bitne i važne.

Kazne koje ste pomenuli napisane su u skladu sa Zakonom o prekršajima. Prema tome, ništa u ovom zakonu nije urađeno tako što je neko seo pa se igrao zakona, nego su ozbiljni ljudi sedeli, godinu i po dana se radilo na ovom zakonu, baš zbog toga što znamo svi ovde koliko je ovaj zakon važan, koliko moramo da vodimo računa o svemu onome što imamo iz prošlosti, što nije rešeno, ali i svemu onome što hoćemo da vidimo kada govorimo o stambenoj politici u budućnosti. Hvala.

(Sreto Perić: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, gospodine Periću, apsolutno nemate.

Da li još neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi reč? (Ne.)

Da li ministar želi da da završnu reč? (Ne.)

Saglasno članu 98. stav 4. Poslovnika, zaključujem zajednički načelni i jedinstveni pretres o predlozima zakona iz tačaka 15–22. dnevnog reda.

Sa radom nastavljamo sutra u 10 časova.

(Sednica je prekinuta u 23.30 časova.)